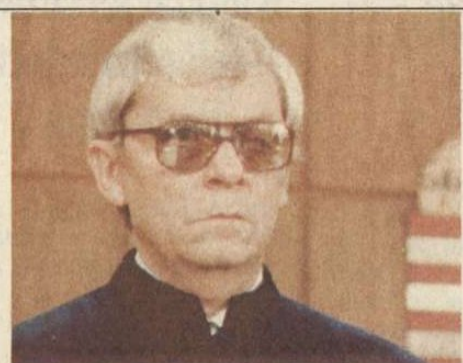
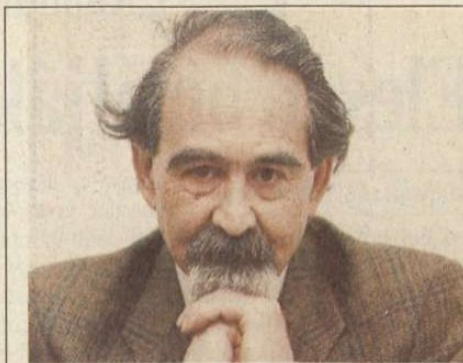

Dr. Lábady Tamás, az Alkotmánybíróság új helyettes elnöke. 6. oldal

Bodor Pál nem hisz az Egyensúly frakcióban. 5. oldal

MAGYAR HÍRLAP

1993. május 25., kedd

POLITIKAI NAPILAP

28 OLDAL — ÁRA: 22,50 FORINT

Drágább lesz a benzin

MH-információ

Átlagosan két forinttal kerül több a motorbenzin június 1-jétől a Magyar Olaj- és Gázipari Részvénytársaság (Mol Rt.) töltőállomásainál. Cseh Béla, a Mol Rt. feldolgozási és kereskedelmi ágazatának marketing-igazgatója elmondta: cége áprilisban elhalasztotta az akkor tervezett áremelést. Mégpedig azért, mert jelentős kereslet-csökkenést tapasztaltak. Véleménye szerint a konkurencia a magyar szabványoknak nem megfelelő, ismeretlen eredetű motorbenzinnel letörte a Mol árait. Rendőrségi eljárás is indult ez ügyben. A részvénytársaság kerozint szállító termék-vezetékét, Pest megyén belül, ismeretlen tettesek megfúrták. A környék benzinkútjai közül több árusította a vélhetően abból higított benzint. Emellett más, oldószeres felhasználásával összepancsolt motorhajtóanyagok is forgalomban vannak. A szezonnak most Európa-szerte megfelelően megdrágított benzin magasabb ára egyben minőségi garanciát jelent. A 98-as oktánszámú benzin a jelenlegi 74,50 helyett 76,50 forintba, a 92-es oktánszámú 71,50 helyett 74 forintba kerül majd. A 95-ös olmozatlan benzint 71,50 helyett 73,50-ért, a 91-es oktánszámú benzint literjéért 69,50 helyett 71,50 forintért lehet megvásárolni.

A Mol egyébként — mint az a tegnapi közgyűlésén kiderült — '92-1 220 milliós adózott eredménnyel zárta, amiből 77 milliót fizetett ki osztalékként.

• Sz. An.

A Fidesz és az MDF közös ingatlanjai Kézpénzzé váló pártházak

A Váci utca 38. szám alatti volt Tiszti Kaszinó és a Széchenyi rakpart 3. szám alatti egykori Erőterv-irodaház sorsában egy dolog feltétlenül közös. Tavaly májusban, illetve júniusban a Magyar Demokrata Fórum és a Fiala Demokraták Szövetsége közös tulajdonba, 54/100, illetve 46/100 tulajdoni arányban kapta a két belvárosi épületet. Egyes források szerint e két hatalmas épület alapterülete messze több, mint amennyi a két pártnak székházjuttatásként már meglevő ingatlanaik mellé járna: mások sze-

rint a két párt törvényesen kapta a két újabb székházat. Melyből az előbbi az MDF és a Fidesz azóta el is adta a Magyar Külkereskedelmi Banknak. Az utóbbi épület ma is a két politikai párt közös tulajdonában van. Annyi bizonyos, hogy a nyilvánosság egy éven át nem értesülhetett ezekről az ingatlanügyletekről, és kérdéseinkre egyelőre senki sem tudta megmondani, négyzetméterre pontosan mennyit kapott a Fidesz és az MDF, és miért két székházat közös tulajdonba? 4. oldal

FOTO: SZIGETVÁRY ZSOLT

Antall—Rasmussen találkozó Ne blokként kezeljen az Európai Közösség

Kiküldött munkatársunk jelenti Koppenhágából

Magyarország nagy súlyt helyez arra, hogy az Európai Közösség a kelet-közép-európai országokat ne blokként kezelje, hanem a régió globális áttekintése mellett az egyes államokat alkalmasságuk szerint is vizsgálja. Hazánk szeretné, ha még ebben az évtizedben az EK teljes jogú

tagja lehetne, és vállalja az ezzel járó feltételeket — jelentette ki koppenhágai sajtóértekezletén Antall József. A dániai látogatáson tartózkodó miniszterelnök tegnap Poul Nyrup Rasmussen dán kormányfővel folytatott több mint másfél órás eszmecsere, találkozott II. Margit királynővel, és megtekintette a helsinki Hamlet-várat.

Tudósításunk a 3. oldalon

A szlovákoknak még felhatalmazásuk sincs tárgyalni a Dunáról

MH-információ

Még tárgyalási felhatalmazásuk sincs a pozsonyi kormánytól azoknak a szlovák szakértőknek, akiknek részt kellene venniük a Duna ideiglenes vízmegosztásáról tartandó tárgyalásokon.

Ezeknek a tárgyalásoknak egy április eleji magyar—szlovák megállapodás szerint már április második felében kellett volna elkezdődniük. Az információcsere alapján a magyar fél tegnapra javasolta az első szakértői találkozót, amelyen részt vehetett volna az Európai Közösség bizottságának az a két szakértője is — az osztrák Schreiner és a holland Van Geest —, aki a hét végén Bősnél és a Szigetközben tartott terepszemlélt. A szlovák fél azonban nem fogadta el az időpontot, arra hivatkozva, hogy még nincs kormányfelhatalmazása, anélkül pedig még szakértői szinten sem kezdhet tárgyalásokat.

Mint Tatar Györgytől, a Külügyminisztérium Bőssel foglalkozó miniszteri biztosától megtudtuk, az EK-bizottság két vízügyi szakértője megelégedve értesült arról, hogy a szlovák oldalon még nincs is kormányfelhatalmazás a szakértői tárgyalások meg-

kezdéséhez. A budapesti Külügyminisztériumban arra számítottak, hogy az EK ezek után valamilyen nyomást fog gyakorolni Szlovákiára. Szlovákia az április elején Brüsszelben megkötött úgynevezett hágai alávétési nyilatkozatban vállalta, hogy szerződést köt Magyarországgal a Duna vízének ideiglenes megosztásáról.

Az említett EK-szakértők szigeti közti terepszemléjéről Hajósy Adrienne, a környezetvédelmi minisztérium szakértője, aki maga is elkísérte az EK-szakértőket, tájékoztatta hétfőn a parlament bős ad hoc bizottságát. Beszámolója szerint a két EK-szakértő úgy vélte, hogy a Duna-mederbe történő bármilyen beavatkozást csak az ideiglenes vízmegosztásra vonatkozó megállapodás után kellene tervezni. Ugyancsak Hajósy tájékoztatása szerint az EK-szakértők beszámoltak az előző napi pozsonyi megbeszéléseikről. Eszerint még mindig nem készült el Dunacsúnyánál az az objektum, amely nélkül a szlovák fél nem képes annyi vizet visszaadni a közös Duna-mederbe, amennyit az EK javasol.

• S. I.

Nincs elég marhalevél

Képünk tegnap Üllőn készült, ahol a fuvarosok a lótenyésztők felügyelőjére várnak, aki megjelöli a lovakat azonosítószámmal, s csak ezután kaphatják meg a marhalevelet

MH-információ

Tegnap óta kötelező a marhalevél, a hasított körmű állatok tulajdonjogát és állategészség-ügyi forgalomképességét igazoló okmány kiváltása. Egyes önkormányzatok jelzései szerint azonban a hatósági okmányokból nem érkezett elegendő a településekre. A termelők ennek hiányában — elvileg — nem szállíthat-

nak vágóhidra vagy eladásra állatokat. Megnyugtatóan a Földművelésügyi Minisztérium és a Pátria Nyomda Rt. illetékesei elmondták: eddig mintegy 2,5 millió marhalevelet terítettek országosan, s hamarosan az önkormányzatokhoz kerül további 2 millió nyomtatvány. Ezzel a becsült összes igény, mintegy 4,5 millió marhalevél rendelkezésre fog állni. Egyébként a hatóságok

néhány hét türelmi idővel számolnak, az okmányok ellenőrzését csak 2-3 hét múlva kezdik meg. Addig a termelőket nem éri kár, s várhatóan néhány héten belül mindenhol jut nyomtatvány. Azok az önkormányzatok, amelyekhez nem jutott elegendő marhalevél, a Pátria Nyomda nyomtatványellátó kirendeltségén (Szent István tér 4.) rendelhetnek újabb tételeket.

Ausztria: engedélystop külföldi munkavállalóknak

MH-információ

Július elsejétől gyakorlatilag nem adnak ki külföldieknek új munkavállalási engedélyeket Ausztriában — tudta meg a Magyar Hírlap telefonon az osztrák munka- és szociálisügyi minisztériumban. Az osztrák szabályozás szerint eddig az összefoglalókatottak 10 százaléka lehetett külföldi, ezt eddig nem „használták ki”, mert csupán 9 százalék — április végén 265 870 fő — volt a külföldiek aránya. Eredetileg ugyancsak az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás életbe lépése után kellett volna a kvótát további egy százalékkal csökkenteni — mivel az EK- és az EFTA-országok egységes piacának létrejöttét követően ezen országok állampolgárai többé Ausztriában nem számítanak külföldieknek. Svájci elutasító döntése nyomán azonban csúszik a szerződés életbe lépése, ennek ellenére a jelek szerint az osztrákok már alkalmazni kívánják a külföldi munkavállalók számának korlátozását. Aki már Ausztriában tartózkodik, azt nem küldik ugyan haza, de új engedélyeket csak a a kinndolgozókhöz csatlakozó családta-

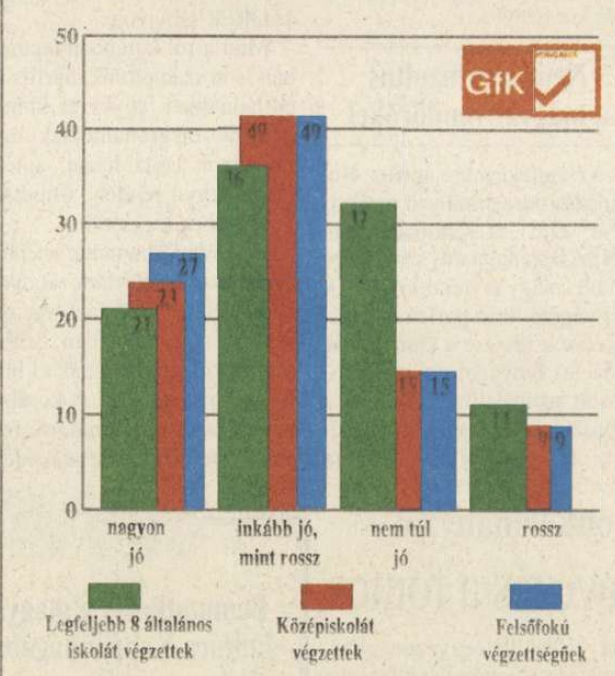
gok, illetve megfelelő szakképzettség esetén a menekültek kaphatnak.

Április végén 9711 honfitársunk dolgozott Ausztriában. A munkavállalási engedélyeket a hatóságok nem nemzetek szerinti bontásban adják ki, hanem a munkaerőpiac követelményeit veszik figyelembe. A magyar állásalkerésők nem számíthatnak előnyös elbírálásra, de attól sem kell tartaniuk, hogy más állampolgárokénál szigorúbban kezelik kérelmüket. A tartományok egymás között megállapodnak, hol, hány külföldinek adnak munkát. Burgenlandnak 3700 főt kellene fogadnia, viszont 6600-an dolgoznak a hazánkkal szomszédos tartományban.

Szigorodik a tartózkodási engedélyek kiadása is. A kérelmezőknek még odahaza, az ottani osztrák külképviseleten kell jelentkezniük igényüket. Csak a keresett szakmával és jó nyelvtudással rendelkezők esélyesek. Mint lapunknak a bécsi belügyminisztériumban elmondták, a tervek szerint júliustól jövő júniusig 20 ezer külföldi kaphatná meg a be-bocsátást. A pontos számról ma tárgyal az osztrák kormány.

• K. K.

Iskolázottság és egészségérzettség (az adatok %-ban)

Közismert a népesség rossz egészségi állapota. De nem mindenki érzi ezt egyformán. Felmérés a 10. oldalon

A NAP INTERJÚJA

Kemény Nándorral

FOTO: HANNA PETER

Jelenlegi munkahelyemen, a Corvinbankban az én feladatom volt a szponzori, alapítványi, marketing- és reklámcélokra fordított összegek felügyelete. A pályázatok elbírálására, a pénzek minél egyszerűbb felosztása érdekében egy ötagú zsűrit alakítottunk ki — mondja a Szerencsejáték Rt. kiválasztott vezérigazgatója.

Interjúnk a 13. oldalon

MA

Személyi

Egy egészséges civilsadalomban, csak azokat tartják ily módon, vagy majdnem ily módon nyilván, akik összeállításukba kerültek a törvénnyel, akik már megjárta a börtönt.

7. oldal

Afrika: sem egység, sem szolidaritás

Az európai és részben az amerikai kommunistaik segítségével sikerült beolítani Fekete-Afrika tekintélyes részét a szocializmus illúziójával. De azok, akik diáként személyes tapasztalatokat szereztek a szovjetparadicsomról, hamarosan kiábrándultak.

11. oldal

Hitelkonszolidáció — IMF-szemmel

Az elmúlt napok egyik legnagyobb vihart kavart szenzációját az IMF—világbankos szakértők által a magyar hitelkonszolidációról írt dokumentum kiszivárogtatása okozta. A brit Financial Times által közölt részletekből két magyar kereskedelmi bank igencsak rossz helyzete derült ki. A dokumentumot két részben ismertettük.

13. oldal

Illegális pénz nem vész el, legfeljebb átalakul

A földi halandó szinte fel sem tudja fogni, hogy micsoda tetemes összegek fordulnak meg a „pénzmosodákban”.

15. oldal

VOLÁNBUSZ

Menni busszal kell, ha lehet! ... és lehet. Majdnem mindenhol.

EURÓPAI ÚTICÉLJAINK:

Anglia, Ausztria, Belgium, Csehország, Franciaország, Horvátország, Hollandia, Lengyelország, Németország, Olaszország, Románia, Spanyolország, Szlovénia, Törökország, Ukrajna.

60 napos jegyelővétel: gyermek-, ifjúsági, időskori és retürkedvezmények.

Információ: Bp., Erzsébet tér, tel.: 117-2562. • Bp., Népstadion, tel.: 252-1896

VOLÁNBUSZ

„Kapitulált a nemzetközi közösség”

Élesen bírálják az új boszniai stratégiát

Hírgyűnkösi jelentések

A boszniai muzulmánok védelmét célzó biztonsági övezetek létrehozása azt jelenti, hogy a nemzetközi közösség gyakorlatilag feladja a Vance—Owen-tervet, vagyis nem törekszik komolyan a harcok beállítására — jelentette ki tegnap a boszniai alelnök. A BBC tévének nyilatkozva Ejup Ganic megerősítette, hogy a boszniai muzulmánok a Vance—Owen-tervet tekintik a végső megoldásnak, s nem hajlandók további kompromisszumokat kötni.

Bosznia nem engedélyezi oroszországi csapatok jelenlétét az ENSZ-békefenntartók kötelékében, ha Butrosz Gáli főtitkár továbbra is megakadályozza az iszlám országokból származó katonák részvételét — közölte Bosznia ENSZ-képviselője. Meglátásunk szerint Oroszországnak erős vallási kapcsolatai vannak Szerbiával. Orosz nacionalisták jelenleg is harcolnak Boszniában kormányunk ellen és az is nyilvánvaló, hogy az orosz kormány egyes esetekben a szerbek pártját fogta — mondta Muhamed Sacirbey nagykövet. Azt is elmondta, hogy az iszlám országok csapatokat ajánlottak fel boszniai békefenntartó tevékenységre, de Butrosz Gáli elutasította javaslatukat.

Radovan Karadzic, az SRNA boszniai szerb hírgyűnkösi jelentette: a boszniai szerb parlament aligha enged meg, hogy nemzetközi megfigyelőket telepítsenek Bosznia-Hercegovina és a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság határára, amint azt az amerikai, a brit, a francia, az

orosz és a spanyol külügyminiszter javasolta a szombaton felvázolt új rendezési terv keretében. „Az egyetlen megoldás az az amerikaiak által előterjesztett javaslat kínálja, amely szerint a levegőből kellene ellenőrizni a határt” — tette hozzá. Előzőleg Dobrica Cosic jugoszláv elnök is úgy vélte: az elképzelés „aláássza Jugoszlávia szuverenitását és méltóságát”.

A horvát elnökség hétfőn elégetlennek nevezte az új rendezési tervet, és elutasította azokat a fenyegetéseket, amelyekkel a boszniai horvátok segítése miatt helyezték kilátásba ellene.

Warren Christopher amerikai külügyminiszter tegnap azt mondta, hogy az Egyesült Államok szervező munkája volt a hétvégi megállapodás mögött, amelynek alapján a nyugati hatalmak és Oroszország közösen tesznek lépéseket Boszniában. A miniszter vezető törvényhozók és a sajtó bírálatára válaszolt, amely szerint Bill Clinton elnök és külügyminisztere súlyos kárt okozott Amerika vezető szerepének, hiszen először katonai fellépést ígérték a szerbek ellen, majd — európai támogatás híján — visszatáncoltak.

A Nyugat és Oroszország Boszniával kapcsolatos jelenlegi erőfeszítéseiben a Vance-Owen béketerv végrehajtásának előjártékát, nem pedig pótlékát kell látni — jelentette ki hétfőn a brit külügyminiszter, Koppenhágyai tárgyalásai után tett nyilatkozatában Douglas Hurd hozzáfűzte: Washingtonban arról állapodtak meg, hogy mi az, amit azonnal meg lehet tenni a harcok beszüntetése érdekében. Hurd szerint a szövetségeseknek továbbra is

„tartós és méltányos rendezés” elérésére kell törekedniük. Egyidejűleg John Major miniszterelnök találkozott Colin Powell tábornokkal, az amerikai vezérkari főnökök egyesített bizottságának elnökével, aki Brüsszelbe utazva szakította meg útját Londonban.

Lapzártánk után kezdődött tegnap az ENSZ Biztonsági Tanácsának ülése. A világszervezet központjában ugyanakkor valószínűleg tartják, hogy az új boszniai tervekkel kapcsolatos határozatokat még a hét folyamán el tudják fogadni. A volt Jugoszláviában elkövetett háborús bűnökben ítélték nemzetközi törvényszék felállításának már a részleteit is kidolgozták — itt lényegében csak a szavazás van hátra. Készen áll a határozattervezet arról is, hogy több száz főnyi személyzet kiküldésével ellenőrizzék, megtartják-e a szerbek az ígért szállítási tilalmat Szerbia és Bosznia határán. A harmadik, francia ihletű határozat a boszniai védett övezetéről még további munkát igényel: meg kell határozni, milyen létszámú új ENSZ-erőket küldjenek, s azt is, milyen fegyverhasználati felhatalmazást kapnak. Felmerült olyan elgondolás, hogy Sarajevón és az öt másik boszniai városban kívül védett övezetnek nyilvánítsák a horvátok által ostromolt Mostart is.

A hétfői brit lapok többsége vezércikkben értékeli s egybehangzóan elítéli az amerikai, orosz, brit, francia és spanyol külügyminiszter által a hét végén elfogadott tervet. „Súlyes létes megvárás” című kommentárjában a The Times azt írja, hogy ennek a sietve összetá-

kolt megállapodásnak a valódi célja nem a bosnyákok életének, hanem a diplomaták tekintélyének a megmentése. A külügyminiszteri találkozó szünetelt döntések Bosznia-Hercegovina felosztásának elnyújtott tervezetét jelentik, mégpedig anélkül, hogy ezt nyíltan beismernék. Most a héják fognak felülkerekedni, mert beigazolódott a szerb és a horvát keményvonalasoknak az az érve, hogy a Nyugat csak blöfföl — állapította meg a The Times.

A svájci Basler Zeitung értékelése szerint a nyugatiak csendben alapvető fontosságú döntést hoztak. — Ez a döntés nagyon hasonlít az 50 évvel ezelőtti, a hódító politikát folytató sztálini Szovjetunióval szemben elhatározott nyugati stratégiához. — Elismerték a hódításokat — állapítja meg cikkének címében a konzervatív párizsi Le Figaro szemlézője.

A párizsi baloldali liberális Libération hasonlóan keserű hangvételű, „Kapituláció” című cikke megállapítja: — Bosznia-Hercegovina létét keresztülhúzták. Azét az országot, amelyet a nemzetközi közösség elismert. Nem kell különösebben éleslőnek lenni ahhoz, hogy felfogjuk, hogy egy olyan nép esetében, amelynek megígérték, hogy saját hazájában „biztonsági övezeteket” — védelmet élvezhet, egy kiállóan lévő törzsről van szó.

Az ENSZ békefenntartó erőinek (UNPROFOR) egyik, Medjugorjében tartózkodó vezetője közölte, hogy félbeszakította munkáját az a horvát-muzulmán vegyesbizottság, amelynek a fegyverszünet betartását kellene ellenőrizni Mostarban.

Kozirjev: meg kellett akadályozni az erő alkalmazását

Moszkvai tudósítónktól

A legfontosabb, hogy nem következett be törés a nemzetközi közösség együttműködésében — hangsúlyozta hazafelé tartva a washingtoni megbeszélésekről az orosz külügyminiszter. Andrej Kozirjev szerint azután, hogy ismertetést vált a boszniai szerbek népszavazásának eredménye, sürgősen lépní kellett, hogy legalább stabilizálni lehessen a helyzetet.

Az orosz kezdeményezés, a Vance—Owen-terv fokozatos végrehajtásáról, kedvező visszhangra lett a tárgyaló feleknél, egyedül az amerikaiakat kellett győzködni, akik a kényszerítő intézkedések mellett szálltak síkra. Az erő alkalmazását meg kellett előzni — mondta a miniszter.

Ami a Washingtonban elfogadott dokumentumot illeti, Kozirjev hangsúlyozta, első ízben helyezték kilátásba hivatalosan

is szankciókat Horvátország ellen, ha nem tartja tiszteletben a Boszniával kapcsolatos nemzetközi döntéseket. Az orosz diplomácia feje kiemelte azt is, hogy a Vance—Owen-terv bizonyos módosításokra szorul ment közben, és felhívta az érintettek figyelmét, hogy a nemzetközi közösség továbbra sem zárja ki semmilyen lehetséges eszköz felhasználását a válság megszüntetése érdekében. Kozirjev azt is leszögezte, tisztában van vele, hogy a helyzet összetettsége miatt azonnali békére nem lehet számítani.

• Tamássy Zoltán

MTI

Kozirjev tegnap szokatlanul éles hangon bírálta a boszniai kormányt, amely elutasította a szombaton közölt tervet, nem fogadjuk el a „nem” a boszniai szerbekről, de nem fogadjuk el

Románia kárpótlást igényel

Bukaresti tudósítónktól

Bukarest továbbra is betartja a Jugoszlávia elleni szankciókat, ám ehhez nagyobb támogatásra van szükség a nyugati hatalmak részéről — hangsúlyozták a román külügyi tagjai az Észak-atlanti Közegyesület hét-főn zárult tavaszi ülésén.

A küldöttség vezetője, Ion Ratiu leszögezte: Románia szerint a katonai megoldás nem vezetne eredményre. A délszláv válságnak véget lehetne vetni egyezszerűen az embargó szigorú betartásával is. Tekintve, hogy Szerbia kőolaj-importáló ország, és e nyersanyag nagy része a Dunán keresztül jut Szerbiába, „a csapok elzárása” lehetetlenné tenné a háború folytatását. Mint mondta, érvrendszerét nagy figyelemmel fogadták. Cáfolta a gyűlés elé terjesztett holland jelentés adatát, miszerint Romániát mindössze hárommilliárd dolláros kár érte a szankciók alkalmazása során. Ratiu szerint a közvetett és közvetlen veszteségek elérik a hétmilliárd dollárt, amiért föltét-

lenül kártérítés jár, tekintve, hogy az ország saját gazdaságától vonta el ezt az összeget.

A WEU-ellenőrzés központja Calafat

A Nyugat-európai Unió szankcióit megkezdte az előkészületeket a dunai embargó ellenőrzéséhez. A romániai, magyarországi és bulgáriai intézkedéseket ellenőrző megfigyelők főhadiszállása Calafat román dunai kikötő lesz, a 255 tagú csoportból 120 szakértő tartózkodik majd itt. A román hatóságok közlése szerint a szankciók alkalmazása miatt a galici kikötőben öt kilométeres sorban várakoznak a hajókönvojok, a közlekedés megbénításával fenyegetve. Közöttük számos ukrán hajó várakozik, vasércel megrakodva, de a kikötőben feltartóztattak öt tolohajót, amely több mint negyezer tonna árut szállít Dunajvárosból az ukrán Réni kikötőjébe.

• B. T.

A Balladur-program hétköznapijai

Párizsi tudósítónktól

A francia kormányfő az eddiginél nagyobb tehervállalást vár a munkaadóktól, hogy megvalósíthassa a magas munkanélküliség csökkentésére tett ígéretét. Edouard Balladur ma arról tárgyal a szakszervezetek, illetve a munkaadók képviselőivel, hogyan lehetne megőrizni a munkanélküliség-megelőző rendszerét, amelyet a csőd veszélye fenyeget.

A munkaadókat minden engedmenytől elzáróznak a versenyképesség megőrzésére hivatkozva, jóllehet a Balladur-kabinet ed-

digi két hónapja alatt nem kevés kedvezményt kaptak, igaz anélkül, hogy a kormány pontosan meghatározta volna, mit vár cserébe. A kormány egyik legnépszerűbb tagja, a szociális ügyek minisztere, a pragmatizmust, azaz az ügyek gyakorlatias megközelítését ítéli a Balladur-kabinet egyik legértékesebb vonásának. Simone Veil, a France 2 tv-csatorna „Az igazság órája” című közéleti-politikai műsorában közvetve védelmébe vette a jogkorlátozó állampolgársági törvény módosítást.

• Róka H. Zsuzsa

Havel eurooptimista

Prágai tudósítónktól

Nemcsak Dániában, hanem Csehországban is igen élénk viták folynak arról, milyen legyen a „maastrichti” Európa, az a közösség, amely az itteni közvélemény zöme szerint úgy képzeli a jövőbeni integrációt, hogy közös asztalhoz ül az összes résztvevő, de csak magasabb szintű kérdésekről döntenének ezen a fórumon.

• Ny. P.

VILÁGHÍRADÓ

Bemutatkozik a magyar kultúra Koppenhágában

(MH) Kortárs magyar képzőművészek tárlatának megnyitásával magyar kulturális hét vette kezdetét tegnap Koppenhágában. A rendezvénysorozat keretében, színház és könyvkiállítás tekinthetnek meg az érdeklődők, s a budapesti Kamara Színház bemutatja „A csábító naplója — Kierkegaard” című darabot.

A pápa intelme olasz politikusokhoz

(MTI) A kötelező ösztönzésre figyelmeztette vasárnap a katolikus egyház az olasz politikusokat. II. János Pál pápa egy napos arezzói látogatásán,

több ezres tömeg előtt kijelentette: a társadalom teljes joggal várja el a közjó szolgálatába szegődött politikusoktól a feddhetetlenséget. II. János Pál kijelentette: a politikai élet szereplőinek megkérdőjelezhetetlenül ki kell fejleszteniük magukban a szolgálat szellemét. A pápa egyúttal azt is leszögezte, hogy a katolikus egyház nem törekszik politikai hatalomra.

Dél-koreai tábornokok menesztése

(MTI) Kim Jung Szam dél-koreai elnök a hadsereg hatalmának megnyirbálását célzó politikája újabb lépéseként tegnap menesztette hivatalából a vezérkari főnökök egyesített bi-

zottságának elnökét, Li Pil Szup tábornokot. A vezérkari főnökkel együtt leváltottak két másik tábornokot is.

Israeliek egymást lötték Libanonban

(MH) Egy főhadnagy és három őrmester — egyik sem több mint 22 éves — esett áldozatul annak a tragikus tévedésnek, melynek során hétfőn a kora reggeli órákban két izraeli ejtőernyős alakulat egymással lött. A szerencsétlenségnek három súlyos sebesültje is van. Rabin miniszterelnök és hadügyminiszter, valamint Barak tábornok, vezérkari főnök, azonnal a helyszínen temetést és személyesen vezették a nyomozást, hogyan történhetett a

szerencsétlenség. Részletek egyelőre, cenzurális okokból, nem közzétehető.

Tibeti zavargások

(MTI) A kínai uralom ellen irányuló erőszakos tüntetés zajlott tegnap Tibet fővárosában, Lhasában. A békésnek indult tüntetés — amelyen eleinte csak a magas adókat és az inflációt ellenző jelszavak hangzottak el — Peking-ellenes zavargásba csapott át. A közbeavatkozó rendőri erők könnyfakasztó gránátokkal verték szét a két-három ezer fős tömeget, amely kövekkel dobált meg egy rendőrsőt és néhány kínai üzletet. Meg nem erősített értesülések szerint a rendőrség fegyvert is használt, aminek következtében egy ember meghalt.

Támadnak és szavaznak a vörös khmerek

MTI

Tegnap néhány kisebb incidens zavarta meg Kambodzsában a húsz év után először tartott demokratikus választásokat. Norodom Szihanuk államfő megbékélésre szólította fel az országot. Újabb hírek szerint vörös khmerek is megjelentek az urnák előtt, bár korábban a választások bojkottjára hívták fel a kambodzsaiakat, sőt fegyveres támadásokat is kilátásba helyezték a szavazás megakadályozására. A választások első napján, vasárnap 2,1 millió fő, azaz a választásra jogosultak 42 százaléka adta le szavazatát — közölte Eric Falt ENSZ-szöveg. Falt arról is beszámolt, hogy hétfőn a vörös khmerek az északnyugati-kambodzsai Sziem Reap tartományban rakétákkal támadtak egy kis falura. A támadás következtében két kambodzsai megsebesült és több szavazóhelyiséget be kellett zárni. A nyugati Kompong Cham tartományban aknavető-támadás történt. Egy kambodzsai meghalt, több szavazóhelyiséget bezártak. Nem tudni, ki volt a támadó. Az incidensek miatt az 1450 szavazóhelyiségből eddig egy tucatot kellett több-kévesebb időre bezárni az országban. A Reuter értesülései szerint a gerillák taktikát változtattak: a szavazóhelyiségek elleni támadás helyett a királypárti FUNCINPEC-t (Egyesült Nemzeti Front egy Független, Semleges, Békés és Kooperatív Kambodzsáért) támogatják. Hun Sen kormányfő, aki hétfőn az első szavazók között volt, kijelentette: amennyiben pártja (a Kambodzsai Néppárt) abszolút többséget szerez, soha nem

Fárasztó a hosszú várakozás. Tegnap, az ötnaposra tervezett kambodzsai választások második napján is sokan álltak sorba, hogy leadhassák voksukat

FOTO: MTI KÜLFÖLDI KÉPSZERKESZTŐSÉG

egyezik bele, hogy a vörös khmerekkel bevegők egy koalíciós kormányba.

Nem érte inzultus a magyar rendőröket

Az emlékeztetés április 4-ei támadás óta semmilyen inzultus nem érte a Kambodzsában ENSZ békefenntartó szolgálatot ellátó magyar rendőröket. A hét végéig tartó parlamenti választások idejére a khmer erők előzetes fenyegetései miatt fokozott szolgálat mellett látják a köztársasági helyiségek biztonságát, ám rendőreink továbbra

sem viselnek fegyvert — tájékoztatta lapunkat Suha György, az ORFK szóvivője. Mint arról korábban lapunkban is beszámoltunk, április 4-én hajnalban fegyveres khmer gerillák megrohantak egy magyarok lakta házat, amely során egy rendőr őrmester könnyebben megsebesült.

A szóvivő elmondta: jelenleg 97 magyar rendőr tartózkodik a távol-keleti országban. Az ország tíz tartományában, összesen 32 körzetben látnak el biztossági szolgálatot. A korábbi járőrözés és rendfenntartó feladatok helyett a választás ideje

Autonómia helyett önkormányzat

Rabin: nem az elnevezés a fontos

Izraeli tudósítónktól

Rabin kísérleti ballonja a gázai autonómia lehetőségéről — nem talált lelkes fogadtatásra a palesztinoknál, és küldöttségük vezetője, Abdel El-Saffi egyből el is utasította azt, mondván: „nem időszerű”. A Davar kormánylap értesülése szerint azonban a miniszterelnök palesztin jelzésekre reagált, amikor megette javaslatát. A jelzések szerint a palesztinok Gázában szeretnék a gyakorlatban kipróbálni az önkormányzat működését, nemzetközi haderő „emyője” alatt.

Arab szakértők szerint a palesztin vezetés az „autonómia” kifejezéstől viszolyog, mert az állandó jellegű megoldást sugall, míg ők ideiglenes megoldást keresnek a palesztin államhoz vezető úton. A Hadasot sze-

rint Izrael beleegyezett abba, hogy az „autonómia” kifejezést felcsereleljék „önkormányzat”-ra, miután Rabin úgy véli, nem lényeges az elnevezés.

Christopher amerikai külügyminiszter a jövő hónap első harmadában jön Izraelbe, görög- és törökországi látogatása után.

Az izraeli ELBIT cég, karöltve az izraeli repülőgépgyártóiparral, elvállalta száz román MIG—21-es felújítását. Az ügylet ára 300 millió dollár. A felújítás során kicserélik a MIG-ek aviatikai berendezését, beleértve a radart, a navigációs szerkezetet és a gép komputerét is. Az új alkatrészeket Romániában, a román légierő műhelyeiben szerelik be, izraeli műszaki személyzet felügyelete alatt.

• Naftali Kraus

Katonai tervezés — előrehaladott állapotban

MTI

A NATO kész arra, hogy az ENSZ kívánságára katonailag tevőleges szerepet vállaljon az egykori Jugoszláviában. A Vance—Owen-terv alapján a katonai tervezés meglehetősen előrehaladott állapotban van — jelentette ki hétfőn John Shalikashvili tábornok, a NATO európai haderőinek főparancsnoka Berlinben, az Észak-atlanti Közegyesület tavaszi ülészakának utolsó napján. A NATO ENSZ-megbízásból vállalhat békét biztosító feladatokat, miközben nem a világszervezet eszközevé, hanem annak partnerévé válik. A határok a békefenntartó és a békét megteremtő akciók között elmosódnak.

A mai kézisakos-akciókat nem lehet a korábbiakkal összevetni, a békefenntartó akciók számára esetenként a békét előző erőszakkal helyre kell állítani. A feladat végrehajtására a NATO alkalmas.

A lengyel baloldal feltételei a kormány megmentéséhez

Reuter

A lengyel szociáldemokraták felajánlották, hogy segítenek a hatalmon maradni a kormánynak, ha cserébe előbbre hozták a választásokat, és engedményeket tesznek a gazdaságpolitikában. Aleksander Kwasniewski, a Demokratikus Baloldali Szövetség (a volt kommunista pártból szerveződött SLD) vezetője megnevezte, milyen feltételek mellett hajlandó támogatni Hanna Suchocka miniszterelnök-asszony kisebbségi kormányát a csütörtöki bizalmi szavazáskor. Az SLD követeléseit között szerepel, hogy emeljük a közalkalmazottak fizetését, és tegyenek lépéseket az ipari beruházások növelésére, a munkanélküliség csökkentésére és a lakáshelyzet javítására. Kwasniewski javasolta, hogy a kormány üljön le tárgyalni a pártjával.

A lengyel kormány kész tárgyalni a szociáldemokrata párttal, de nem tűri, hogy nyomást gyakoroljanak rá — jelentette ki Hanna Suchocka. Újságírókkal közölte, hogy ultimátumot nem fogad el senkitől, és ha a Szolidaritás sztrájkokkal aláátmasztó követelésének ellenáll, nem hajlandó a szociáldemokratáknak sem engedni, és módosítani a költségvetést.

A Suchocka-kormány még nem volt ilyen súlyos helyzetben az alatt a tíz hónap alatt, amióta hatalmon van. A Szolidaritás ugyanis azzal fenyegette, hogy ha a kormány megnyeri a bizalmi szavazást, akkor általános sztrájkot hirdet.

Az eleve kisebbségi kormány a 26 Szolidaritás-képviselő nélkül már csak 183 szavazatra számíthat a 460 tagú szjeimben. Ezért döntöttek bizonyulhat az ellenzéki SLD-nek — a szemjelenagabb pártjának — 59 szavazata. A kormány azonban korábban óvakodott attól, hogy üzletet kössön ezzel a párttal, amely az egykori kommunista pártból jött létre.

Walesa elnök, aki a '80-as években a Szolidaritás szakszervezet elnöke volt, támogatja, hogy a kormány tárgyalásokat kezdjen az SLD-vel.

Walesa elnök, aki a '80-as években a Szolidaritás szakszervezet elnöke volt, támogatja, hogy a kormány tárgyalásokat kezdjen az SLD-vel.

Kijev és Varsó stratégiai partnerek lesznek

MTI

A stratégiai együttműködés kialakításáról és a gazdasági kapcsolatok élénkítéséről tárgyalt hétfőn Kijevben Lech Walesa lengyel és Leonid Kravcsuk ukrán elnök. A nap folyamán több gazdasági és belügyi egyezményt is aláírtak. Walesával együtt az ukrán fővárosban folytat megbeszéléseket Krzysztof Skubiszewski lengyel külügyminiszter és Andrzej Milczanowski, a varsói belügyi tárca vezetője is. Walesa a Kravcsukkal tartott megbeszélésen azt sürgette, hogy foglalják jogi keretek közé a mind szorosabb váló politikai együttműkö-

dést. Ez mindenekelőtt a Varsó által kezdeményezett, de Kijevben megformált új európai biztonságpolitikai elképzelés elfogadására vonatkozik. A tervek szerint az Oroszország és Nyugat-Európa közötti térségben lévő államok biztonsági garanciákat vállalnának egymás iránt, és konzultálnának katonai és politikai kérdésekben. Szó van arról is, hogy összehangolják a nemzeti kisebbségekkel és a gazdasági együttműködéssel kapcsolatos politikájukat. Kravcsuk értesre adta: Kijev szerint Lengyelország rendkívül sokat tehet azért, hogy Ukrajnát bevezesse Európába.

Közép-, Kelet- és Délkelet-Európában az újra megszerzett szabadság még labilis és bizonyos mértékig veszélyeztetett. A demokratikus rendet helyenként olyan veszély fenyegeti, hogy felmorzsolódik a régi rendszer képviselői és a nacionalista erők között. A sajtó veszélyeztetéséről és egyben ellenőrző instanciára, ami annyit jelent, hogy a kisebbségek védelméhez is hozzá kell járulnia — közölte hétfőn Berlinben Helmut Kohl német kancellár, megnyitván az Újságkiadók Nemzet-

közi Szövetségének (FIEJ) 46. világkongresszusát. A demokratikus struktúrák felépítésében és biztosításában a felelős sajtó úgy kell, mint embernek a levegő. A német kormány erejéhez mérten támogatja a szabad és független sajtó kiépülését az új demokráciákban — tette hozzá Kohl. Berlinben Európa, Amerika és Ázsia 46 országából 800 újságkiadó szakember gyűlt össze. A világkongresszus két téma uraltja: a sajtószabadság miatti aggodalom és a kiadók gazdasági helyzetét övező bizonytalanságok.

Költözködési vita

Berlini tudósítónktól

Mind hangosabbak azok a német politikusok, akik takaréksági szempontokra hivatkozva szeretnék az ezredforduló utánra halasztani a bonni kormányhivatalok Berlinbe költöztetését. Német sajtójelentések szerint még a parlament nyári vakációja előtt ismét a Bundestag elé kerül a „menni vagy maradni?” vitája. A két német állam újraegyesítése óta időről időre fellángoló véleménycsaták új fejezetét jelenti Hans Martin Bury (SPD) és Simon Wittmann (CSU) képviselők közös beadványa. A szociálde-

• M. G.

A társulás még csak a jövő zenéje

Az észak-atlanti szövetség nem tud róla

— Magam is meglepődtem, amikor egy beszélgetőtársam kijelentette Berlinben, hogy akár 1995-ben is elképzelhető Magyarország NATO-társulása — de én is született optimista vagyok — jelentette ki tegnap este a repülőtéren Csóti György, az Országgyűlés külügyi bizottságának alelnöke, és annak a magyar parlamenti küldöttségnek a vezetője, amely résztvevő a NATO parlamenti közgyűlésének tegnap befejeződött ülésén.

Az újságírók főleg arról kérdezték a küldöttség tagjait, hogy miként született meg a NATO-társulási ötlete.

Csóti György elmondta, hogy az indítványt hónapokig tartó előkészítő munka előzte meg, és semmiképpen nem ad hoc született. Ezzel kapcsolatban azonban Várhelyi Miklós (SZDSZ) ellentmondott és ugyanezt tette Kovács László (MSZP), az Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke. Rámutattak arra, hogy az előkészítő munka, a tájékoztatás hiányzott. Csóti György ezt elismerte, de megjegyezte, hogy az elképzelés jelenlegi stádiumában nem igényel hatpárti egyeztetést.

Csóti vezetésében összegezte a berlini tanácskozás eredményeit, és nem túl biztató képet festett. Tárgyaltak Bosznia-ról, a békefenntartó erőket esztendő kiállításáról és a közgyűlés és a NATO átszervezésének időszerű kérdéseiről. Abban a résztvevők egyetértettek, hogy a NATO „vizsgaidőszakban” van, amikor eldől, hogy egy védelmi szervezet hogyan vizsgálhat konfliktusmegoldó, illetve konfliktus megelőző szerepet. Az is kiderült, hogy a NATO-nak nincs alternatívája,

de még nem nőtt fel új feladataihoz.

Szó esett az Észak-atlanti Együttműködési Tanácsról is (NACC), amelyben résztvesznek a volt kommunista országok. Szükségesnek látszik, hogy ez a szervezet olyan mechanizmust létesítsen, amely konfliktus esetén azonnal működésbe lép, de ehhez arra lenne szükség, hogy a szervezet kelet-európai tagjai állandó irodát létesítsenek Brüsszelben.

Kovács László azt emelte ki, hogy a NATO parlamenti közgyűlése a parlamentet, s nem pedig a kormányt álláspontra helyezi. Utalt egy amerikai szenátor véleményére, aki szerint a boszniai válság egyfajta lakmuspapír, amely kimutatja a NATO gyengeségeit. A szenátor szerint két éve kellett volna erősebben közelélni a konfliktus megakadályozására. A közgyűlésen kiderült, hogy a „hogyan tovább” kérdésében nagyon élesek az ellentétek, és nagyon sok tagállam élesen ellenzi a NATO kibővítést.

Kovács László hangsúlyosan szót arról, hogy Shalikashvili tábornoknak a NATO legfőbb emberének a véleménye igen határozott: a tábornok kijelentette, hogy Európában a béke és a biztonság oszthatatlan és minden egyes országnak tudnia kell, hogy ha ezt a békét megsérti, akkor a NATO-val találja magát szemben. Kovács László szubjektív megjegyzése szerint kiérkezhet volt a NATO-főtitkár szavaiból az is, hogy miközben a NATO azért megpróbált egyet s más megtenni Kelet-Európa békéjéért, ez utóbbiak bizony nem erőltették meg magukat.

Ezután Wachslér Tamás (Fidesz) fejtette ki véleményét. (E-

szint az Észak-atlanti Együttműködési Tanács szervezete máris elavult, hiszen egy kalap alá veszi az összes volt kommunista országot, például Lengyelországot és Kirgizit. Ezért van szükség a társulási megállapodásra, amely bizonyos kritériumok szerint elkülöníti a demokráciában, emberi jogokban, piacgazdaságban, valamint a kompatibilitásban, azaz az integrációra való alkalmasságban már élenjáró országokat. Wachslér szerint a társulási szerződés nem jelentene automatikus biztonsági garanciát, de biztonságérzetet és a továbblépés lehetőségét szavatolná.

Várhelyi Miklós (SZDSZ) három megjegyzést tett: a berlini tanácskozásra szerencsétlenül időpontban került sor, mert az ugyanebben az ülésszakban üléselőző NATO külügyi miniszterek végeredményben semmi nem tudtak megállapodni. Kijelentette, hogy jó lenne ezt a társulási egyezményt alaposan megvitatni, és konszenzust kialakítani ebben az ügyben. Hozzátette, hogy Wachslér Tamás egyéni véleményét mondott, amellyel sok tekintetben nem ért egyet.

A sajtóértekezleten alighanem világossá vált, hogy a NATO társulás még jóval odébb van és alapos átgondolást igényel.

A nap folyamán Szent-Iványi István (SZDSZ), a külügyi bizottság másik alelnöke elmondta a Magyar Hírlapnak, hogy Csóti György javaslatáról szó sem esett a bizottságban, és az nyilvánvalóan nélkülöz minden előzetes egyeztetést. A javaslat amúgy sem eredeti — mondta Szent-Iványi a Fidesz korábbi indítványára utalva —, de nyilvánvaló-

an másként hangzik egy kormánypárti képviselő szájából, mert hivatalos magyar álláspontot sejtet.

A SZDSZ politikusa szerint is jó lenne, ha biztonságunk érdekében létrejönne az intézmény. Ugyanakkor értelmetlen erőltetni, hiszen világos, hogy a NATO nem ad semmiféle formális biztonsági garanciát.

Csóti György berlini javaslatának hivatalosságáról nem sikerült meggyőződni. A kormányzó hivatal nem tudott felvilágosítást adni. Nem tudott információval szolgálni az MDF alelnökének szövegét sem. A Külügyminisztérium szövegétől különben tartózkodik.

A NATO brüsszeli szövegét pedig egyenesen kétségbe vonta, hogy Csóti különböző beszélgetéseiben a társult NATO-tagságot illetően fogadókészséget tapasztalt. „1995 hangzik el olyan évszámként, amikor a társult tagság intézményét be lehetne vezetni”.

A brüsszeli szöveg szerint a NATO semmilyen módon nem foglalkozik a társult tagság intézményével, és nem is kívánja azt bevezetni. Különben is — mondta a szöveg —, a javaslat a NATO „parlamentjében” és nem a NATO-ban hangzott el — mi pedig két külön intézmény vagyunk; az Észak-atlanti Közgyűlésben létezik a társult tagság, Albánia éppen vasárnap lépett a szervezet társult tagjainak sorába.

A NATO már csak azért sem foglalkozik a társult tagsággal, mert a kelet-európai országokkal a társult országok határainál kell kezdenünk, hogy a keleti, délkeleti irányból terjedő járványokat már itt meg tudjuk fékezni. A magyar miniszterelnök erre konkrét javaslatokat tett dán kollégájának, aki megértéssel fogadta őket, és ígéretet tett arra, hogy a kezdeményezést továbbítja az EK brüsszeli központjába.

A miniszterelnök Magyarországnak az EK iránti elkötelezettségét hangsúlyozta abban a pohárköszöntőben is, amit tegnap este

• Fodor György

A szakszervezetek kemény tárgyalásokra készülnek

Megszűnhet a gyes és a gyed?

Komoly veszélybe kerülhet a társadalmi béke, ha Szabó Iván ragaszkodik radikális elképzeléséhez, mondja Szalai Jenő, a Liga-szakszervezetek alelnöke. A Liga az ET munkavállalói oldalának soros elnökeként nemrégiben tárgyalta a pénzügyminiszterrel. A tb-választáson megerősödött szakszervezetek most egészen más pozícióból tárgyalhatnak a munkavállalók számára előnytelenné változtatásokról — véli Szalai.

A pénzügyminiszter ígéreteket tett a Nemzetközi Valutaalap képviselőinek, hogy a költségvetés hiánya a nemzeti össztermék (GDP) 5 százaléka alatt maradjon. Ennek érdekében az energiaárakat kellene (legálább a duplájára) emelni; a szociális kiadásokat kellene csökkenteni; a költségvetési intézmények működését kellene

racionalizálni (ami elbocsátásokkal is járna). Az áfát a hat százalékról tízre kellene emelni, s ennyi adó kerülne az eddig nulla kulcsos gyógyszerek, a háztartási energia ára is. Meg kellene adóztatni a családi pótlékot, s meg kellene szüntetni a gyeset és a gyedet — helyette segélyeket adni a rászorulóknak.

A megszervezőkkel párhuzamosan a mezőgazdaság támogatása növekedne, s engedélyeket kapnának a kis- és középvállalatok is. Szabó Iván szerint a feketemunkát is legalizálni lehetne, például úgy, hogy a munkakülföldi foglalkoztató munkaadók egy évre felmentést kapnának a tb-járuék fizetésétől.

A Liga alelnöke kemény szakszervezeti ellenlépésekre számít, hiszen a választási kampány ígéretei is kötelezik a szakszervezeti vezetőket. Másrészt a több mint hárommillió

támogatottság erősebb háttérrel ad a szakszervezeteknek, mint amit az összes parlamenti párt együttesen birtokol. Június 27—28-ára várható az az érdekegyeztető tanácsbeli tárgyalás, ahol a kormány—szakszervezetek—munkaadók megállapodást meg kellene kötni a kérdésekről. Az sem elképzelhetetlen, hogy az egyesítés nem születik meg. Ha ugyanis az egyezkedés elhúzódna, egyre kevésbé lenne érdemes ezzel a kormányval megállapodást kötni. A jövő választás előtt ugyanis már nem sok garancia lehet arra, hogy be is tartja, illetve tartatja megállapodásait a kormány. Ez esetben lehetőségek kínálódnak az a furcsa, de valószínűleg célravezető módszer, hogy a hat párt és a szakszervezetek, valamint a munkaadók kössék a jövő évre vonatkozó megállapodást.

Az áfában a szakszervezetek

nem lesznek elnézőek: ragaszkodnak a tavalyi megállapodásban rögzítettekhez — nulla százaléka a gyógyszerre és háztartási energiára; hat százalék és nem több az alapvető szükségleti cikkekre. A közalkalmazottak legalább 15-20 százalékos béremelést követelnek, hiszen az idei tízmilliárd forint csupán 1,1 százalékos béremelést jelentett. Valószínűleg nem lehet szó a gyes és a gyed eltörléséről sem, a családi pótlékot esetleg a tehetsébbek számára adókötelessé teszik. Az energiaárak emelésében a jogos igényeket nem utasítják el a szakszervezetek.

Az infláció várhatóan nagyobb lesz, mint a novemberi ET-megállapodás megkötésekor gondolták. Ezért a bérek, nyugdíjak emelését még az idén napirendre kell tűzni.

• Ó-V. J.

Antall: vállaljuk az EK-feltételeket

Koppenhágai tudósításunk

A kormányfői tárgyalások fő témája Magyarország és az Európai Közösség kapcsolata volt.

A szorosabb együttműködés keretén belül hazánk fontosnak tartja bizonyos szakmai intézmények létrehozását, például az állategészségügyi területén. A legutóbbi hűségbarát egyezmény azzal a tanulsággal szolgált, hogy az EK állategészségügyi ellenőrzésének, illetve megelőzésének a társult országok határainál kell kezdenünk, hogy a keleti, délkeleti irányból terjedő járványokat már itt meg tudjuk fékezni. A magyar miniszterelnök erre konkrét javaslatokat tett dán kollégájának, aki megértéssel fogadta őket, és ígéretet tett arra, hogy a kezdeményezést továbbítja az EK brüsszeli központjába.

A miniszterelnök Magyarországnak az EK iránti elkötelezettségét hangsúlyozta abban a pohárköszöntőben is, amit tegnap este

mondott a dán miniszterelnök által adott díszvacsorán. Jól tudjuk, hogy az EK-tagság kötelezettségekkel jár, és sok mindent kell megváltoztatnunk Magyarországon — mondta. E folyamatot megkezdjük. Azért vállaljuk az ezzel járó erőfeszítéseket és áldozatokat, mert a Nyugat-Európa-hoz való felzárkózás Magyarországra számunka létfontosságú, szuverenitásunk és gazdasági fejlődésünk érdekében, és felel meg nemzeti érdekeinknek.

A két miniszterelnök megbeszélésén a délszláv válság problémája is szóba került, beleértve a legújabb lehetőségeket is. Hazánk mindig amellett szállt síkra, hogy Oroszországot is be kell vonni a békefolyamatba, ám nem akarja a térséget orosz érdekszférának felkínálni — hangoztatta a magyar kormányfő. A kétoldalú kapcsolatokról szólva Antall József és Poul Nyrup Rasmussen egyetértett abban, hogy növelni kell kereskedelmi forgalmunkat, azokon a terü-

teken pedig, ahol vetélytársak lehetünk — például az élelmiszeriparban vagy a volt Szovjetunió piacán való együttes megjelenésben — előzetes megállapodásokat kell kötnünk.

A miniszterelnök arról is tájékoztatott, hogy II. Margit királynővel ugyancsak szót váltott történelmi, kulturális kérdésekről. A magyar vendég azt követően hajtott utat az uralkodónő nyári rezidenciájára, hogy Helsingörben megtekintette Hamlet várát.

A kormányfő kíséretében lévő külügyi államtitkárt, Martonyi János tegnap külön megbeszéléseket folytatott a dán külügyminisztérium közgazdasági államtitkárával és helyettes államtitkárával. Mint a magyar diplomata az MH-nak elmondta, elsősorban az európai együttműködés kérdéseiről tárgyaltak és arról tájékozódott, mi lesz annak a dokumentumnak a sorsa, amit az EK bizottsága a júniusi csúcserőkeztetle készítendő a kelet-közép-európai orszá-

gokkal folytatott együttműködésről. Az eszmecsere kiderült, hogy Dánia optimista az okmányt illetően. Minden valószínűség szerint elfogadják majd a politikai párbeszéd elmélyítésére, kibővítésére vonatkozó javaslatokat, valamint a segítségnyújtás hatékonyabbá tételét szolgáló kezdeményezéseket is.

Néhány tagállamnak vannak még fennmaradtai a piacbajutási lehetőségek javítását célzó fejezetet illetően — közölte Martonyi János —, de remélhetőleg ezen a területen is kedvező lesz az eredmény.

Bár a dokumentum konkrét menetrendet nem rögzít, reméljük, hogy 1995 után megkezdődhetnek a tárgyalások Magyarország EK csatlakozásáról és az évtized végéig az Európai Közösség, illetve majd az Európai Unió teljes jogú tagjává válunk — jelentette ki Martonyi.

• Poór Csaba

Jeszzenszky: a NATO válasza kielégítő

MTI

Jeszzenszky Géza külügyminiszter a Rudé Právo című prágai lap hétfői számában megjelent nyilatkozatában teljesen hibásnak nevezte azt az értelmezést, amely szerint a NATO elutasította Magyarországi biztonsági garanciák iránti kérelmét. Jeszenszky elmondta: miután Magyarország engedélyt adott az AWACS gépek magyar légtérhasználatára, Manfred Wörner NATO-főtitkár a nyilvánosság előtt kijelentette, hogy elfogadhatatlan lenne, ha valamely

országot támadás érme az ENSZ-szankciók érvényesítésében való részvétele miatt. — Meggyőződésem, hogy ha valami hasonló valóban megtörténne, akkor a nemzetközi intézmények, beleértve a NATO-t is, készek lennének megtenni a szükséges lépéseket. Ezt a szóbeli garanciát Magyarország idűvözi, és úgy érkezik, hogy ez volt a maximum, amit az atlanti szövetséggel való viszonyunk jelenlegi állása mellett el lehetett érni — mondotta a külügyminiszter. Közlése szerint a felek megvi-

tatták a biztonsági garanciák kérdését, és a NATO-válasz kielégítette a magyar felet.

A továbbiakban hangsúlyozta Budapest és Prága egyetértését abban, hogy a visegrádi csoportot nem kell intézményesíteni, nem kell például főtitkári tisztséget létesíteni. Visegrád fő feladata — az Európai Közösségekhez fűződő társulási szerződés ratifikálásának elérése — hamar teljesülhet, s ekkor az együttműködés folytatódhat olyan erőfeszítések területén, amelyek az EK-ba való fokozatos integrálódást célozzák. Egyetértett azzal a cseh állásponttal, hogy ez a csoportosulás nem az EK „várótermét” jelenti, hanem olyan közösséget, amelynek az integráció meggyorsítását kell biztosítani.

Ami a Nyugat-európai Uniót illeti, a külügyminiszter túlságosan bonyolultnak minősítette a teljes jogú tagság, a társult tagság, a megfigyelői státus és a konzultatív tanácsi tagság rendszert. A közép-európai országokat társult tagként kellene elfogadni — vélekedett.

• Fodor György

Bégány: alkotmányellenes a magyar—ukrán alapszerződés

Néhányan az Alkotmánybírósághoz fordulnak

Bégány Attilát hétfői fegyelmi tárgyalása után nem távolították el állásából, hanem felfüggesztésének határidejét 15 nappal meghosszabbították. Azt követően a fegyelmi bizottság újabb tárgyalást tart, addig azonban Bégányt kitiltották intézményéből — erről tájékoztatta tegnap délután lapunkat Bégány Attila, a Határon Túli Magyarok Hivatalának állásából felfüggesztett főosztályvezetője az ellene folytatott két és fél órás fegyelmi tárgyalás végétől. Mint az korábban ismertté vált, Bégány a magyar—ukrán alapszerződés parlamenti ratifikálása előtt beadvánnyal fordult az MDF etikai bizottsághoz, amelyben többek közt állította: Antall József miniszterelnök, Jeszenszky Géza külügyminiszter és Entz Géza államtitkár nem olvasták a nemzetközi egyezményt annak aláírása előtt.

A hétfői fegyelmi tárgyalást ismertette Bégány elmondta: három vádat hoztak fel ellene. A legfőbb az volt, hogy megszegte a hivatal szervezeti és működési szabályzatát, valamint a köztisztviselői törvényt azáltal, hogy olyan dolgokról nyilatkozott, amelyek a hivatal vezetősége sze-

FOTO: MÜLLER JUDIT

Bégány Attila

rint nem tartoztak munkakörébe. Bégány ezzel szemben úgy vélte: köztisztviselőként kötelessége volt nyilvánosságra hozni figyelmeztetését, mivel a magyar—ukrán alapszerződés alkotmányellenes, szemben áll az alkotmány 3. paragrafusának 6. szakaszával. Eszerint a Magyar Köztársaság felelősséget érez a határon túli magyarokért. A szerződés aláírása előtt ugyanakkor a magyar fél nem kérte ki az illetékes Kárpátaljai Magyarok Kulturális Szövetsége véleményét — hangsúlyozta. A másik vádpont szerint Bégány közjogi méltóságokat

tag már szövegezi azt a beadványt, amely az alapszerződést támadja. Érveik szerint e nemzetközi szerződés ellentétben áll a belső, hazai jog előírásaival. Az ellentmondások miatt lehetővé válik az alapszerződés érvénytelensége magyar részről — hangsúlyozta Bégány.

A főosztályvezető egyébként nem lát arra esélyt, hogy állásában megmaradhasson. Ugyanakkor az valószínűnek tartotta, hogy ügye nem kerül az MDF etikai bizottsága elé, mert kimondják majd: mindez nem etikai, hanem politikai kérdés. A főosztályvezető tud arról, hogy az etikai bizottság csütörtöki ülésén ügye szóba kerül majd, ám érzése szerint csupán a fent említett megoldás születik. Végezetül Bégány felvette a kérdést: „Antall József mennyi ideig mondhatja még, hogy a többi szomszéd állam nem kapja meg az ukrán kezdeményezőt? Ez a kijelentése nagyon nyugtalanító” — tette hozzá.

A munkügyi fegyelmi bizottság tagjai — Felméry Imre jogi főosztályvezető és Galambos Károly kormány-főtanácsadó — tegnap nem kívántak nyilatkozni.

• Sz. P.

Iliescu: a korrupció elleni harc nem ölthet politikai színezetet

Bukaresti tudósítónktól

Hatpontos nyilatkozatban foglalt állást a Romániában kirombált korrupciós botrányral kapcsolatban Ion Iliescu államfő hétfői sajtóértekezletén, amelyet leginkább vitádelelőnek lehetne nevezni, mivel az elnök több alkalommal is meglehetősen ingerülten szállt szembe a kellemetlen kérdéseket feltevő újságírókkal.

Ez volt az államfő első konkrét véleménynyilvánítása az ügyben. Most határozott harcba szállt az aggasztó méreteket öltő és „a társadalom egészségét kikezdő” jelenség ellen. A törvény — mondta — mindenki fölött áll, és a büntetés nem maradhat el egyetlen esetben sem, függetlenül a vétkes tisztségétől. Egyben figyelmeztetett, a korrupció elleni harc nem ölthet politikai színezetet, és nem használható fel a hatalom elleni diverzióra, választási tőke felhalmozására, amennyiben nem béníthatja meg a privatizáció és a reform folyamatát sem.

Románia Európa tanácsi felvé-

teltéi elmarasztalta a román küldöttség „egyes tagjait”, akik Strasbourghban „románellenes” lobbizást folytattak, és leszórták a román diplomáciának mindenkor az ország érdekeit kell szem előtt tartania. Romániának nem szabad fejet hajtania és feláldoznia nemzeti érdekeit azért, hogy tagja lehessen valamely nemzetközi szervezetnek.

A Molotov—Ribbentrop-paktum által „elrabolt” román területek” visszaszerzéséről szólva figyelmeztetett: a politikában az egyetlen létező alapot az érvényben lévő nemzetközi szerződések jelenthetik.

Egy kérdésre válaszulva kifejtette: Románia biztosítja kisebbségi számára az alapvető szabadságjogokat, a nemzetiségeknek viszont lojalitástól kell bizonyosodniuk az állam iránt. Elítélte azt a törekvést, hogy bármely állam a más országokban élő kisebbségei gyámlának tekintse magát.

• Bogdán Tibor

A szlovák baloldal színeváltozása

Pozsonyi tudósítónktól

„Az új programnyilatkozat elfogadásával sikeresen befejeződött a Szlovákia Kommunista Pártja jogutódjának szocialdemokrata politikai erővé való átalakulása, s nem lesz akadály a Szocialista Internacionáléba való felvételének” — véli Peter Weiss, a Demokratikus Baloldal Pártjának az elmúlt hét végén újraválasztott elnöke.

Az új programdokumentum a párt már eddig is ismert téziseit ismételi a szociális piacgazdaságról, a privatizáció támogatásáról. A többi párt elképzeléséhez viszonyítva az eltérések az árnyalatokban jelennek. A DBP gazdasági szakértői például gyakran emlegetik a tulajdon államtanítását, ami ez esetben az állami vállalatoknak a kormányfelügyelet alóli kivonását, illetve a nemzeti vagyongyűjtemény felügyelete alá való helyezését jelenti.

A párt ezzel véli kivédhetőnek a privatizáció lelassulása, vagy inkább leállása kiváltotta vállalati agóniát. Ez a megoldás egyben feleslegessé tenné a pri-

vátizációs minisztériumot. A kisebbségkérdésről szólva az „európai normák” jól ismert frázisát ismételték meg.

Némi felzúdulást a küldöttek között csak a párt külpolitikai koncepciója okozott, az ugyanis említést tesz Szlovákia kívánatos NATO-tagságáról — igaz, a baloldaliak szerint erről népszavazásnak kellene döntenie. A párt legfelső vezetéséhez képest ideológiailag még kevésbé fejlett tagság ezt már túl soknak találta, de miután az ügyvezető alelnöke, Pavol Kanis saját lemondását is kitalálta helyezett az elutasítás esetére, a küldöttek végül megszavazták a javaslatot.

A közvélemény elsősorban arra várta a választ, milyen lesz a baloldal viszonya a kormányzó Demokratikus Szlovákiáról Mozgalomhoz. Újat ezzel kapcsolatban sem mondott a régi-új vezetés. Érvényben marad tehát a pártelnök korábbi nyilatkozata, mely szerint nagykoalíciót nem hajlandók kötni, az előrehozott választásoknak pedig állnak elébe.

• S. E.

MAGYAR HÍRADÓ

Horn—Orbán-vita

(MTI) Horn Gyula és Orbán Viktor — korábban elhalasztott — nyilvános politikai vitáját május 26-án tartják az ELTE Gólyavárában (Budapest, VIII. kerület Múzeum kör. 6—8.). A Magyar Szocialista Párt és a Fialat Demokratikus Szövetségének elnöke közönség előtt ismerteti és veti össze a két párt politikai álláspontját és helyzetértékelését a rendszerváltást követő történelemről, valamint az elkövetkező időszak céljairól, teendőiről.

Francia kutatóközpont Budapesten

(MTI) Mádl Ferenc kultuszminiszter és Pierre Brochand, a Francia Köztársaság budapesti nagykövete hétfőn a művelődési minisztérium Budapesti Egyetemközi Francia Kutatóközpont létesítésként szolgáló megállapodást írt alá. Amint arról a szakértő az MTI-t tájékoztatta, a gyakorlatban már évek óta működő intézmény a Párizs III. Egyetem épületében elhelyezett Egyetemközi Magyar Kutatóközpont hazai megfelelője. A budapesti központnak — amely könyvtárával, tanszékgyűjteményével segíti a

magyarországi franciaoktatást, előadókát hív meg a nyelvudomány, a társadalomtudományok és a művészetek jeles francia képviselői közül — az ELTE Bölcsészettudományi Kara biztosítja az épületet, felszerelésében pedig a francia partner működött közre.

Száznál több határsértő

(MTI) Nagylaknál 24, Gyulánál 14, Ártándnál pedig 6 órát kell várniuk a kamionoknak a kilépésre — mondta el hétfőn az MTI-nek Kriszán Attila, az erdélyi határsértő szövegíróje, hozzátéve, hogy az utasforgalomban nincs várakozás. A hét végén 126 határsértőt fogtak el, 118-an kifelé — köztük 101 román állampolgár — próbálkoztak, nyolcan pedig befelé. A határsértők nagy többsége útvelével érkezett Magyarországra, de osztrák vízum hiányában illegálisan kísérték meg a továbbutazást. Harmincegyen — köztük 21 jugoszláv állampolgár — hamisított útvelével próbáltak beutazni. A határőrök a beutazási feltételek hiánya miatt több mint 7000 külföldi állampolgár beléptetését tagadták meg.

Újabb Belvárosi kontra Taverna forduló

MH-információ

Értesüléseink szerint az utóbbi időben nagy sajtóviszhangot kiváltott Belvárosi Vendéglátó Vállalat kontra Taverna Rt.-űgy újabb fordulópontjához érkezett. Legfrissebb információink szerint a rendőrség is megtagadta a figyelem középpontjába került privatizáció vizsgálatát, s ez arra utal, hogy az átalakulásban ők sem bukkantak törvénysértésre.

MAGYAR TÁVKÖZLÉSI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Bodor Pál szerint az Egyensúly frakció nem kerül többségbe Belülről meghódítani az újságíró-szövetséget?

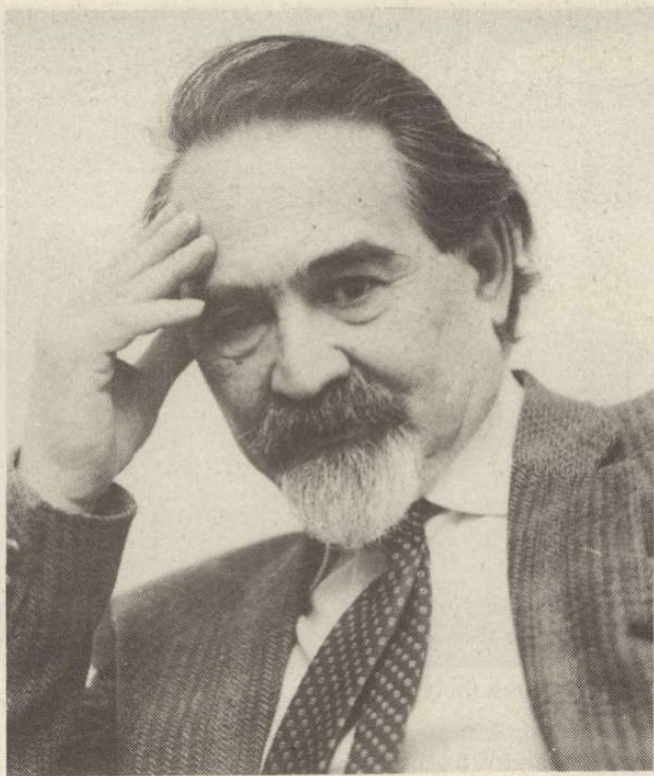
Bodor Pál, a Magyar Újságírók Országos Szövetségének (MÚOSZ) elnöke nem hisz abban, hogy azok az elkötelezett kormánypárti újságírók, akik most a Magyar Újságírók Közösségéből (MÜK) visszaáradnak a MÚOSZ-ba, és az Egyensúly frakcióba tömörülnek, képesek lesznek belülről meghódítani a szövetséget. Az Egyensúly frakció a múlt héten azzal a céllal alakult a MÚOSZ-on belül, hogy „támogatást adjon azon jó szándékú, higgadt újságíróknak, akik (...) elítélik, hogy a szervezet a tagok megkérdése és felhatalmazása nélkül (...) avatkozik be a napi politikába.” A frakció létrehozására nagyrészt a szövetség egy nappal korábbi állásfoglalása adott indítékot, melyben a MÚOSZ választmánya élesen bírálta a rádió és a televízió új vezetőségét.

— Tudjuk, kórházi kezelése után, hosszabb szabadságon van. Ön azonban akkor is a MÚOSZ elnöke. Mi a véleménye az „egyensúlyfrakció” létrejöttéről a MÚOSZ-on belül?

— E pillanatban csak a televízióban vasárnap elhangzottakból tudok róla — mondta Bodor Pál. — Hétfőn délután telefonon megkérdeztem főtűkárunkat, Bencsik Gábert: ő sem beszélt még az ügyről a frakció társalapítójával, azaz a bátyjával, Bencsik Andrással, a Pesti Hírlap főszerkesztőjével — tehát nem tudott bővebbet mondani. Megszoktam a szabadságomat, viszont autazom Pestre.

— Ilyen jelentősnek tartja a frakció megalakulását?

— Nem. Ilyen érdekesnek tartom, hogy — miután a „frakció” (ilyen alakzatot nem ismer a MÚOSZ alapszabálya) több személyisége előbb átvonult a Sajtószabadság Klubba, majd a Magyar Újságírók Közösségébe, illetve rendszeresen támatta a MÚOSZ-t, most pedig visszatér kebelébe... Talán mert kiderült, a MÜK, különösen a nyomtatott sajtóban, kevés jelentős személyiséget volt képes maga mellé állítani, s élesen fogalmazó tagjai nagyon is elkötelezték magukat Csurka István politikájára mellett. A MÜK-ről első pillanattól azt mondtam: nem a MÚOSZ alternatívája, nem egy másik szakmai szövetség, hanem csak élesen, sok tekintetben szélsősegesen jobboldali politikai platform a szakmán belül. Ennek is van létjogosultsága, miért ne lenne? A pártpolitikai palettán is

Bodor Pál

FOTÓ: ISZA FERENC

van létjogosultsága egy szélsőjobboldali pártnak.

— A MÜK vezetői azonban azt állították, hogy ők a sajtótisztesség szövetsége.

— Mindenki azt állít önmagáról, amit akar. A közvélemény pedig azt hisz el, amit lát.

— Önt néhány hónapja Bencsik András nyílt levélben felszólította: mondjon le.

— Magánlevélben válaszoltam.

— Jóval Bencsik András levele előtt ön valóban fontolgatta a lemondását.

— Csak éppen ellenkező okokból. Elégedtem voltam magammal a tekintetben, amit elnöként sikerült — például a Hankiss Elemér és Gombár Csaba képviselte sajtófüggetlenség érdekében — tennem és tennünk. Bencsik András pedig azért szólított fel lemondásra, mert szerinte túlságosan is exponáltam magam annak a sajtómagatartásnak a pártján, amelyet az én szememben főként Hankiss és Gombár képviselt.

— Minek tulajdonítja, hogy a Pesti Hírlap számos, korábban a

MÚOSZ-tól magát élesen elhatároló, a MÚOSZ-ból kilépő, a MÚOSZ-t támadó munkatársa most visszalép a MÚOSZ aktív tagjainak sorába, és a szövetségben belül csoportba szerveződik?

— A MÜK-ra kívülről s belülről is bizonyára hevesen hatottak a kormánykoalícióon belüli politikai feszültségek, kemény szembeszegülések. Akik korábban a végsőig kiálltak Csurka vonala mellett, azoknak egy része cserbenhagyta őt. S mivel a MÜK elsősorban nem szakmai szervezet, hanem politikai platform, ez alapjaiban megingathatta. A MÜK ebben az állapotban még kevésbé képvisel jelentős szakmai súlyt.

— Mit tudunk a két szervezet taglétszámáról?

— A MÚOSZ csak a legutóbbi, 1991 októberében megtartott küldöttgyűlése óta több új tagot vett fel, mint ahány tagja létezéséről a MÜK nyilatkozott.

— Gondolja, hogy az elkötelezett kormánypárti újságírók visszaáradnak a MÚOSZ-ba, hogy „belülről hódítsák meg”?

— Aki a MÜK-ről, mint lehetséges változatról, sajtóhatalmi tömörülésről, avagy a MÚOSZ alternatívájáról netán kénytelen végképp lemondani, az most ezen a taktikán is törheti a fejét. Egyelőre nem sok esélye. Két okból. Egyrészt, mert számszerűen erre nincs sok lehetősége. Másrészt, mert az októberi balatonszéplaki kibővített választmányi ülés döntése értelmében a MÚOSZ-ban csak 1994-ben kerülhet sor küldöttgyűlésre, tehát tisztújításra is.

• T. Á.

Tegnap a MÚOSZ-on belül létrejött az Objektív frakció csoport is, amely azokat az újságírókat kívánja képviselni, akik az objektív, nem részrehajló tájékoztatást tartják a legfontosabb szakmai erénynek, akik nem próbálják alakítani, befolyásolni a politikát, akik nem uralkodó pártok bértollnokai, akik nem viselnek pártfunkciót, akik nek akarunk pártok elnökségében tisztséget vállalni, s nem: utolsósorban, akik nem felejtik el egykori önmagukat.

Elhalasztják a tb-önkormányzatok megalakulását? Parlamenti vita a szigetközi vízpótlásról

A dunakiliti fenékgát megépítését célzó kormányhatározatát támadta a parlament tegnapi ülésén Jávör Károly (MDF) és Papp János (Fidesz). Jávör kijelentette, hogy a javaslat az álcázott építkezést segíti, s ezáltal szlovák érdekeket szolgál. Rajkai Zsolt a Közlékdési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium államtitkára alapatlannak minősítette a képviselők vádjait és leszögezte, hogy a javaslatban foglalt intézkedések a Szigetköz megmentését szolgálják, s összhangban vannak az országgyűlési határozattal.

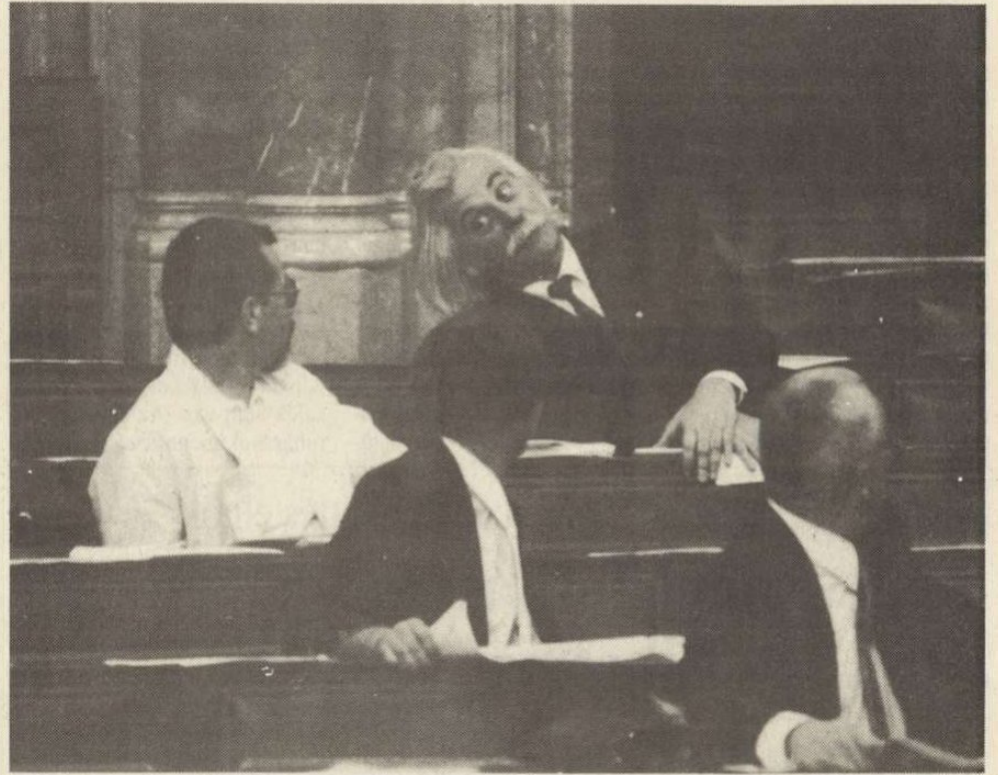
A közoktatási törvénytervezetről szóló vitában a felszólalók többsége pedagógusszemszögből bírálta a kormány elképzeléseit. Schiffer János (MSZP) úgy vélte: a törvényjavaslat úgy szünteti meg a nyolcosztályos iskolát, hogy valójában nem ad helyette mást. A közoktatásnak az alkotmányban is szereplő ingyenességét „elkeni”, összemossa az ingyenesség és a tandíjmentesség fogalmát. Bretter Zoltán (SZDSZ) az oktatás irányításának túlcenralizálását, elsősorban az regionális oktatási központok működését kifogásolta, Mózes Mihály (független) ellenben az ROK-ok mellett állt, s nem értett egyet azzal, hogy a — hozzá nem értő — önkormányzatok kezébe adják a tanügyi irányítást. Rott Nándor (DNP) a 18 éves korig történő tankötelezettség bevezetését támadta.

A szakképzésről szóló törvénytervezet nem alkalmazkodik kellően a gazdasági változásokhoz — pártállástól függetlenül, valamennyi felszólaló így vélekedett a tegnapi vitában. Fodor Gábor (Fidesz) többek között emiatt is úgy vélte: a törvénytervezet ilyen formában elfogadhatatlan.

• N. E.

**Az ad hoc bizottság
ragaszkodik álláspontjához**

A bőszi vízlépcsővel foglalkozó parlamenti ad hoc bizottság hétfői ülésén ragaszkodva korábbi álláspontjához visszautasította

Parlamenti kifejezés

FOTÓ: MÜLLER JUDIT

Szabad György kérését. A parlament elnöke a múlt héten levélben fordult a testülethez, amelyben azt indítványozta a képviselőknek: változtassák meg a szigetközi vízpótlás ügyében hozott határozatukat. A testület tagjai pártállástól függetlenül azt hangoztatták: nem látnak okot véleményük módosítására, ragaszkodnak ahhoz, hogy a parlament vitassa meg a vízpótlásról szóló kormányhatározatot. Az ülésen megvitatták a kormányzatnak a szigetközi vízpótlással kapcsolatos tevékenységéről kapott frásos tájékoztatót. A képviselők úgy vélték, az anyag nem ad választ kételyeikre, aggodalmaikra. Jávör Károly MDF-es képviselő hangsúlyozta: a kormány tájékoztatója nem helyettesítheti a kérdés országgyűlési tárgyalását. Az ülésen jelen lévő Gyurkó János környezetvédelmi miniszter jelezte, jogászoknak kell eldöntenie, hogy a márciusi parlamenti határozat értelmében köteles-e a kormány határozatát a plenáris ülés elé vinni.

• Sz. A. J.

Pokorny Endre, Grezsa Ferenc (MDF) és Frajna Imre (Fidesz) a múlt héten önálló képviselői indítványt nyújtottak be a társadalombiztosítás önkormányzati igazgatásáról szóló, 1991-ben megalkotott törvény módosításáról. A javaslat lényege: a munkáltatók biztosítási képviselőit a munkáltatók országos érdekképviseleti szervei, az e szervekhez tartozó munkáltatók által az 1991. évben befizetett munkáltatói járulékfizetés arányában delegálják. A járulékbefizetésekről a munkáltatók országos érdekképviseleti szervei részére az Országos Társadalombiztosítási Főigazgatóság szolgáltat adatokat.

Tegnap délután a parlamentben Csehák Judit (MSZP) sajtótájékoztatót hívta fel a módosításra az újságírók figyelmét. A képviselő asszony szerint a javaslat elfogadása azt jelentené, hogy felrúgnák a kialakult delegálási arányokat. A jelenleg hatályos törvényi rendelkezés a biztosítási helyek elosztásában teljes szabadságot ad a munkáltatói érdekképviseleti szervezetnek, a delegálás aránya csupán az egymás közti meg-

állapodástól függ. Csehák Judit szerint — miután a kormányzat a legnagyobb munkáltató — a javaslat következtében a munkáltatók 30 biztosítási képviselői helye közül hét-nyolc hely a kormány-szervek által delegált személyeké lesz. Tehát az újonnan létrejött önkormányzatokban erősödne a mindenkor kormány befolyása, mivel a tb-önkormányzat csak kétharmados többséggel emelhet vétőt a kormány javaslataival szemben.

Lapunk kérdésére Frajna Imre elmondta, hogy nem érti a szocialista képviselő ellenvetéseit, hiszen a jelen jogszabályból az sem derül ki, hogy munkáltatónak minősül-e a kormány, avagy nem. A javaslat szerinte nem okozhat zavart az önkormányzat munkájában, hisz a delegált személyek bármikor visszahívhatók. Frajna Imre arra is felhívta a figyelmet, hogy jelenleg az ország második legnagyobb munkáltatóinak számító helyi önkormányzatok sem képviselhetik érdekeiket a tb-önkormányzatokban.

• Sz. Sz.

BRAMAC TETŐCSERÉP TAVALYI ÁRON, HOGY KÖNNYEBB LEGYEN ÉPÍTKEZNI

Tudjuk milyen nehéz ma új otthont teremteni.

Ezért mi nem emeltük árainkat.

9 2 é v i á r o n k í n á l u n k

ALPESI, HÓDFARKÚ ÉS ALPESI PLUSZ TETŐCSEREPET,

50 féle műanyag és fém tetőtartozékot.

Termékeinket országszerte 500 helyen lehet megrendelni. Egy biztosan van az Ön közelében is.

Ha már egyszer építkeznek...

A vízdíj újabb, mérsékelt emelkedése várható

Ugyan a vízdíjak már most sem alacsonyak, mégis újabb, mérsékelt ütemű emelésre lehet számítani a közeljövőben. Ennek egyik oka az utóbbi évek aszályos időjárása, mely az ivóvízellátás szempontjából sem előnyös.

A jövő év végére hazánk elérheti az európai országok egészséges ivóvízzel való ellátottságának színvonalát. A kormány tervei szerint pedig a megfelelő víz tisztító technológiákat az évezred végéig kiépítik, s az ehhez szükséges állami támogatást az önkormányzatok megkapják — ismertetette a nemrégiben elfogadott kormányprogram főbb elemeit tegnap

sajtótájékoztatóján Hajós Béla, a Közeljövő, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium vízügyekért felelős helyettes államtitkára.

Ma a lakosság kilenc tizede részben vezetékcsatlakozással rendelkezik, s 30 milliárd forintba kerülne a további tíz százalék kiépítése, mely az elmúlt években a fejlesztésekhez akart szászszázalékos állami támogatást is igényelhetne. További beruházások lesznek a vízvezeték hálózathoz, hogy a meglévő vízművek a szabványok megfelelő ivóvíz állítsanak elő, illetve hogy az ország még ellátatlan településeit is bekapcsolják a vízháló-

zatba. Mivel a beruházások csaknem 30 milliárd forintba kerülnek, a munkálatok hosszabb időt vesznek igénybe.

Az ivóvízellátás fejlődésétől azonban a csatornahálózat bővítése nagy mértékben elmaradt. Becslések szerint a csatornahálózat ivóvízbázisokat is veszélyeztető hiányának megszüntetéséhez, valamint a szennyvíztisztítás megoldásához a következő tíz évben csaknem 66 milliárd forintba kerülne a szükséges. További 520 milliárd kellene ahhoz, hogy elérjük az európai csatornázottsági színvonalat, mely kevesebb 70 százalék alatt van. Az említett beruházások megoldásához a víz-

ügyi tárca világbanki és EBRD-hitelek felvételének lehetőségét fontolgatja.

Az ivóvízdíjakról a helyettes államtitkár elmondta: a fogyasztóknak ugyan így is jelentős terheket jelent a vízdíj, azonban nem lehet eltekinteni a további, mérsékelt ütemű emelésről. Az utóbbi évek aszályos időjárása ugyanis újabb gondokat okoz a vízellátásban. Így például idén először fordult elő, hogy a Balaton vízszintje nem éri el a kívánatos egy métert sem. Eppen ezért nem véletlen, hogy a magyar tenger mellett a legmagasabbak a vízdíjak.

• B. K.

Kizárták a TÉT-et a civiltömörülések közül

A Civiltömörülések Egyeztető Fóruma (CTF) tegnapi rendkívüli ülésén többségi határozattal felfüggesztette a Társadalmi Érdekegyeztető Tanács (TÉT) tagságát a fórumban. Mint emlékeztet, a TÉT egyedül szervezte meg május elején a civilparlamentet megalakító országos gyűlést, emiatt függesztette most fel CTF-tagságát a tömörülések másik két szervezete, a Társadalmi Kamara és a Társadalmi Egyesülések Szövetsége (TESZ). Ez a döntés addig érvényes, ameddig a TÉT közgyűlése garanciát nem ad arra, hogy a jövőben betartják a CTF együttműködésének alapelveit.

A döntés háttérében az áll, hogy a két szervezet szerint a TÉT vezetői sajtónyilatkozataikban vádolták a CTF másik két tagját, valamint hogy kisajátították a civilparlament szervezési jogát, és ezért most úgy ítélik meg, hogy az általuk terem-

tett kényszerhelyzettel ártottak a civilégység ügyének. Erről a helyzetről töltünk értesült Kemény Csaba, a TÉT nemrégiben leköszönt elnöke, akit meglepett a hír. Mint mondta, nincs sok értelme egy kizárásnak a civilszférában, annál inkább sincs, mert a civilparlamenthez több szervezet csatlakozott a TESZ-től és a Társadalmi Kamarától is. Véleménye szerint sosem volt egységes a civilszféra, és nem is lehetett. Részben az

érdekellettek miatt, részben pedig azért, mert a TÉT-ben a baloldali tagszervezetek zöme a meghatározó.

Mára szinte kibogozhatatlanul átfedik egymást a civilszervezetek, a TESZ — a Hazafias Népfrent utód-szervezete — például önmagában sem egységes. Emiatt neveléses egy bürokratikus döntéssel kizárni valakit az egyesületek közül.

• Sz. K.

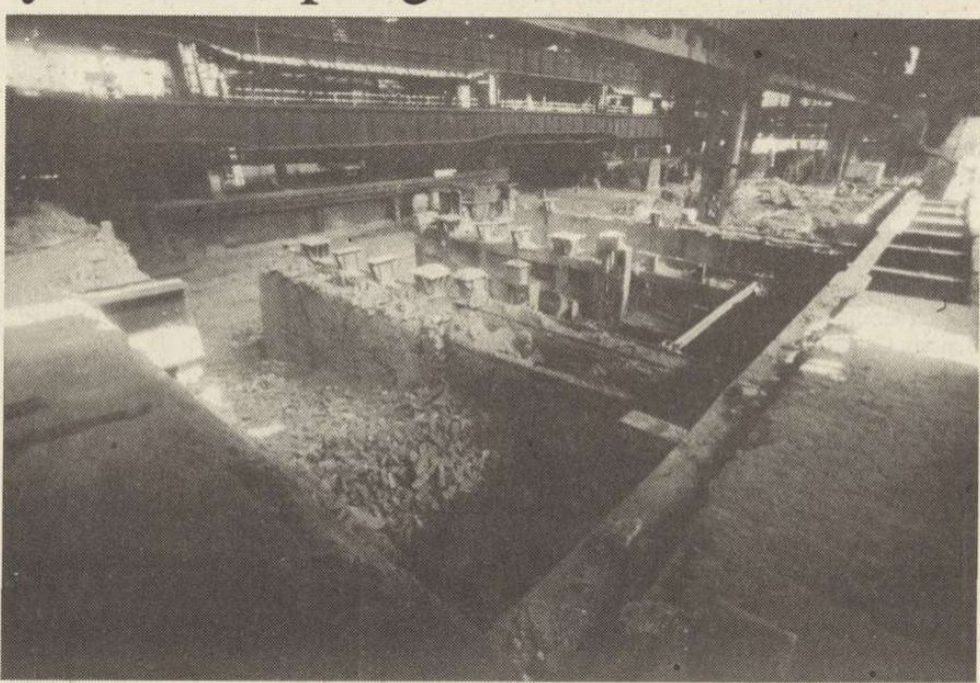
Munkahelyteremtő program indul Ózdon

Az 1993. évi központi programok indításáról döntött hétfőn az ÉT munkaerő-piaci bizottsága. A bizottság április 16-ai ülésén jóváhagyta, hogy 1,3 milliárd forintot fordítsanak az évben a foglalkoztatáspolitikai célok támogatására, illetve programok finanszírozására.

A hétfői ülésen a kormány, a munkaadói és a munkavállalói oldal is egyetértett abban, hogy Ózdon minél előbb induljon meg a központi munkahelyteremtő program, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei munkaügyi központ szervezésében. Az ózdi programra 200 milliót fordítanak, 100 milliót pedig az áthúzó hatásra való tekintettel a jövő évi alap terhére ítélték meg.

A kistérségek felzárkóztatására 400 milliót fordítanak (400 millió az áthúzó hatása), a földműveléssel kapcsolatos közhasznú munkavégzés programját pedig 48 millióval támogatják.

A földtulajonnal rendelkező munkanélküliek vállalkozási

Egy volt munkahely

próbálkozásainak megsegítéséről, a pályakezdők foglalkoztatásáról, valamint a munkanélküliek munkavállalásával kapcsolatos közlekedési költségértéris

átvállalásáról nem döntött a bizottság. Mint a kormányoldal szóvivője megállapította: ezek a kérdések komoly szakértői munkát igényelnek, mivel a je-

lenlegi rendszer, illetve állapot megváltoztatása törvénymódosítást igényelne.

• Cs. I.

A szakszervezetek képviselői a biztosítási önkormányzatban

Az alábbiakban közöljük azok névsorát, akik a szakszervezetek képviselőiként bejutottak a társadalombiztosító egészség- és nyugdíjbiztosítási önkormányzatba. A választási eredmények még nem hivatalosak, de mivel jogorvoslati kérelem eddig nem érkezett a választási bizottsághoz, ezért jelentős változás nem várható.

Az egészségbiztosítási önkormányzat közgyűlésébe került: — az MSZOSZ jelöltjeként Sándor László közgazdász, az MSZOSZ alelnöke; Frenkl Róbert orvos; Szendrői Katalin, családorvos; Kéri László politológus; Kamenicszky István közgazdász; Schalkhammer Antal, a Bányai Dolgozók Szakszervezetének elnöke; Demetovics János akadémikus; Szabó Istvánné, az MSZOSZ Női Választmányának elnöke; Bösztöményi Ernő, a Balatonfüredi szívkórház nyugalmazott főigazgatója; Chikán Csaba, a Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége elnöke; Halmy László orvos; Kárpáti Zsuzsa, a László Kórház szb-titkára; Halmi Zoltán, a gyulai kórház helyettes igazgatója; Keszthelyi József, a BDSZ jogszolgáltatás Szakszervezetének elnöke; Gáspár Béla, az Állami Népegészségügyi Tisztiorvosi Szolgálat Fővárosi Intézetének gazdasági igazgatója.

— a Liga-szakszervezetek jelöltjeként Horn Gábor közgazdász;

Orosz Éva, egészségügyi szakértő; Sinkó Eszter közgazdász; Szolnoki Andrea orvos.

— A Munkástanácsok jelöltjeként

Jankó András rendszerszerző; Naszlady Attila kardiológus; Benoit György idegsebész; Székely Dániel közgazdász.

— A Szakszervezetek Együttműködési Fórumának jelöltjeként Iván László orvos; Ajkay Zoltán főorvos.

— A Keresztényszociális Szakszervezetek Országos Szövetségének jelöltjeként

Lántzy László, a KESZOSZ elnöke; Szenzenstein Antal.

— az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés jelöltjeként

Kuti László, az ÉSZT elnöke; Novák Csilla jogász.

— az autonóm szakszervezetek jelöltjeként

Kajtár István orvos.

A nyugdíjbiztosító önkormányzatának közgyűlésébe került:

— az MSZOSZ jelöltjei közül Nagy Sándor, az MSZOSZ elnöke; Bihari Mihály politológus; Bazsányi Györgyné jogász; Knoll István, a Nyugdíjasok Országos Kamarájának elnöke; Kopácsy Sándor közgazdász; Vágó János, a Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezetének elnöke; Czucz Ottó jogász; Czerván Mártonné, az MSZOSZ Nyugdíjas Választmányának elnöke; Mészáros Tamás közgazdász; Szőke Károly, a Vasasszakszervezet alelnöke; Zeller Gyula, a JATE tanára; Keleti Tamás, a Textilpa-

ri Dolgozók Szakszervezetének főtákará; Győri István, a Vasutasok Szakszervezetének alelnöke; Jakus Emília, a Medosz Győrsopron megyei titkára; Zsiga Imre jogász; Szepesi György közgazdász; Dénes András, a bányászszakszervezet osztályvezetője; Paszternák György, a vegyipari szakszervezet alapító tagozatának szóvivője.

— a Munkástanácsok jelöltjei közül

Csipek Zoltán közgazdász; Veress Sándor közgazdász; Pócsik Dénes, vízellátásvezető.

— A Szakszervezetek Együttműködési Fórumának jelöltjei közül

Fehér Klára író; Mihalovits Ervin, a Nyugdíjasok Országos Kamarájának ügyvivője; Szőlősi Istvánné, a Pedagógus-szakszervezet főtákará.

— a Liga-szakszervezetek jelöltjei közül

Forgács Pál, nyugdíjas tb-szakértő; Ferge Zsuzsa, szociálpolitikus; Zombori Gyula közgazdász.

— a Keresztényszociális Szakszervezetek Országos Szövetsége jelöltjei közül

Pócsfalvi Csaba; Szappanos István.

— az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés jelöltjei közül

Kiss Papp László, az ÉSZT alelnöke; Bod Péter közgazdász.

— az autonóm szakszervezetek jelöltjei közül

Soósé Bölczy Brigitta, tb-szakértő.

Június 1.: még nem biztos a tüntetés

Holnap dönt a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma arról, hogy egységesen részt vesznek-e a Pedagógusok Szakszervezete által kezdeményezett június elseji tüntetésen, tájékoztatta lapunkat Szabó Endre, a SZEZ soros elnöke. Mint ismeretes, a Pedagógusok Szakszervezete a múlt héten döntött a tüntetés mellett, mert a kormány el akarja halasztani a törvényben már megígért közalkalmazotti bérenedvezést. A Közgázteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezete szintén azonnal csatlakozott a pedagógusok felhívásához. A fémillós tagságú SZEZ többi szakszervezete is ellenzi a halasztást, de elsősorban a tárgyalás mellett állnak. Szabó Iván pénzügyminiszterrel egyébként a közeljövőben ülnék asztalhoz a közalkalmazottakat, köztisztviselőket képviselő SZEZ képviselői.

• Ó-V. J.

Egészségügyi Társaság alakult

Az állam sohasem tudja egy-maga megoldani a szociális- és az egészségügyi feladatokat, éppen ezért szükség van a társadalmi szervezetekre is — idézte Albert Schweizert Andrásovszky Barna, akinek nagy szerepe van abban, hogy vasárnap a Somogy megyei Mosdósón megalakult a Magyar Egészségügyi Társaság, amelynek szervezését a Magyarok Világszövetsége karolta fel.

• F. L.

Vízimalom a Bakonynál, kastélyszállók a nászutasoknak Utazási irodák ajánlataiból

Faházak, hotelszobák, apartmanok, bungalók, első osztályú kastélyszállók nyári szolgáltatásai közül választhatnak mindazok, akik napfényre, hús hullámokra vagy az erdő csöndjére vágnak, s akik az utazási irodák belföldi kínálatából szeretnének választani. A CAR-TOUR Kft. utazási irodája csaknem 30 üdülő- és nyaralóhelyre vár vendégeket. Kínálatuk széles skáláján a hegyvidéki, mátrafüredi, palóc-földi, esztergomi (Bübbánatölgy) nyaralási lehetőség mellett balatonfüredi, szolnok-tiszaligeti és dunaföldvári nyaralásokat is ajánlanak. Farkasgyepűn, a Bakony szívében egész évben lehet pihenni hatágyas, összkomfortos, kétszintes faházakban. A faház egy heti bére: 19080 forint. Fadd-Dombori, a horgászok paradicsoma a holt Dunaágnál négyágyas, komfortos nyaralási lehetőséget nyújt, főszezonban 15050 forintért, nyolc napra. A CAR-TOUR idején exkluzív ajánlata az Annamalom: az egykori vízimalom a Bakony lábánál biokerttel, tenispályával, kétágyas, zuhanyzós szobával 1300 forintért várja a vendégeket egy éjszakára. A domolosi Kastélyszállóban természeti környezetben szauna, lovaglás, lovas kocsiázás teszi kellemesebbé a nyaralást. A kétágyas szobákban reggelivel éjszakánként 1500 forint az ára. Az IBUSZ idején ajánlatában a falusi nyaralás a sláger: az Őrséget, a mecsek falvak nyugalmát egy-egy többen keresik. Erdőtelken a Mátrában, a Pintér-tanyán 10471 forint az ára egyheti pihenésnek. A vízparton viszonylag elérhető áron minőségi szolgáltatást biztosítanak azoknak, akik a kitörő nyár legmelegebb napjait a Balaton mellett

Vízimalom a Bükkben

vagy a Duna-parton élvezik. A balatonalmádi Orient Szállóban 7193 forint egy hét, személyenként, a Vadkerti-tó nyaralóházánál pedig 3958 forintba kerül egy főnek hét éjszaka. A nászutasokat fogadónak a vacsora mellett gyertyafény várja Debrecenben az Aranybikában heti 8562 forintért személyenként, aki Balakonkenesén nyelvtanulással egészíti ki vakációját, az 7900 forintot fizet a hét éjszaka-

kára. Miskolc-Görömböly június 20–26., július 18–24., és augusztus 15–24. között lovas táborral várja a nyaralókat, 7975 forintért.

A nyugat-magyarországi kastélyszállók az IBUSZ legkedveltebb nyaralási ajánlatai közé tartoznak: a szállókat körülvevő erdők, sétautak, kis tavak romantikussá teszik a természetes környezetet. A somlyénfalvi volt Berzsényi-kastély 9312 fo-

rint hét éjszakára (park, tenispálya, szauna), a simkei kastélyszállók pedig főszezonban 6477 forintba kerül egy hétre. Az IBUSZ az üdüléseken részt vevő nyugdíjasoknak és tanulóknak tíz százalékot elenged az árából.

• Cs. I.

Következő számunkban a Volántörök és a Coopturist ajánlataiból ismertetünk.

ACONCORDAT
Csődgondnoki és Tanácsadó Intézet Kft.
1118 Budapest, Késmárki utca 8.
nyilvános árverésen értékesíti
a Kőbányai Faipari Vállalat f. a.
tulajdonában levő
faipari gépeket, eszközöket,
gépipari berendezéseket,
szerelvényeket, anyagokat

Az árverés ideje: 1993. május 27-én 9 óra.
Helye: Budapest, Ilhász u. 10.

Az árverésre kerülő vagyontárgyak megtekintethetők, illetve a katalógus áttekinthető az árverés helyszínén, 1993. május 25—26-án, 8—15 óra között, illetve az árverés napján 7.30-tól.

Felvilágosítás a helyszínen és Gál Károlynál a 177-8633/27-es telefonon.

Swiss pharmaceutical representation is looking for an energetic, self-confident
SECRETARY
to the country manager.

If you:

- ✓ have mid-level education
- ✓ are fluent in English (both oral and written)
- ✓ have a good knowledge of WordPerfect 5.1 word processing software and good secretarial skills
- ✓ are loyal to your boss and
- ✓ are precise and decisive

you are the right person for us.

Attractive salary and regular training courses are provided.

Cilag

Please send your CV to
CILAG Technical Information Office
1052 Budapest, Aranykő utca 6. V. 41.
Tel / Fax: 118-7302

„A HÍR SZENT, A VÉLEMÉNY SZABAD”

Hajdú János

Viszontbiztosított küldetéstudat

Elszállt az export?

Megállítható-e egymilliárd dollárnál a külkereskedelmi deficit? — kérdeztük tegnap a tárca államtitkárával készített interjúban. Nos, a válasza még jó néhány hónapig várni kell. De az első négy hónap — még nem hivatalos — statisztikai adatai arra engednek következtetni, hogy aligha lehet megszűni ezzel az egymilliárdos behozatali többlettel.

A magyarázathoz csaknem egy évet kell visszalapozni a naptárban. Kádár Béla, a tárca első embere ugyanis már akkor jelezte a veszélyt, amit az ősz folyamán monomániásan ismételtgett: baj lehet az exporttal, ha a forint reálértékelődése folytatódik és a csődtörvényen nem változtat a parlament. A miniszter nemcsak a kivittelt feltette, hanem az export kifulladásával járó gazdasági visszaesésre is utalt többszöri figyelemztetésében.

Mint hogy 1992 egészében a kivittelt több mint hét százalékkal nőtt, és soha nem regisztrált magasságba, 10,7 milliárd dollár szökött fel, Kádár hangja csupán pusztába kiáltott szó maradt. Az igazság kedvéért azonban érdemes azt is megemlíteni, hogy a tárca idei prognóza is arról tanúskodott, hogy megismételhető a tavalyi exportbevétel.

Gondolom, ma már az NGKM vezetősége is felismerte, hogy ősi optimizmusa homokra épült, s a valóság felülmúlja a pesszista változatot.

Arra ugyanis kevesen számítottak, hogy az első négy hónapban csaknem 30 százalékkal visszaesik a kivittelt, így egymilliárd dollárral kevesebb árú kerül külföldre, mint tavaly április végéig. A behozatal viszont megközelítette az elmúlt évi, s a számok furcsa összjátéka nyomán az importtöbblet éppen egymilliárd dollár.

Mielőtt a számok mögé néznünk, tegyük fel a kérdést: beszorozható-e hárommal az idézett egymilliárd dollár, azaz elképzelhető-e, hogy az év végére hárommilliárdos hiánnyal zár a külkereskedelmi mérleg. A szakértők ezt kizárják, de azt elképzelhetőnek tartják, hogy másfél milliárdra felduzzadhat a behozatali többlet.

A külgazdaságban ugyanis nem lehet márról holnapra csodát produkálni. Exportálni csak azt lehet, aminek a termelése már beindult, s a vevő olyan árat kínál érte, amelyen még érdemes eladni a portékát. S itt van a legnagyobb bökkenő, mivel a forint reálértékelődése az elmúlt három évben elérte a 20-30 százalékat. Azaz leegyszerűsítve, ha valaki három éve még száz forintot kapott az értékesített áru után befolyt devizáért, akkor ugyanannak a terméknek ma csak 80 forint utí a márkát. Eppen ezért szorgalmazza a külgazdasági tárca, hogy a kormányzat, illetve a jegybank állítsa meg a forint felértékelődését, s legalább a termelői árak emelkedéséhez igazítsa a forint leértékelési ütemét. Ami azt jelenti, hogy idén 13-15 százalékos devalváció sem tűnik elképzelhetetlennek.

A forint leértékelése persze önmagában semmit sem old meg. A csődtörvény változtatása, az exportra termelők likviditási helyzetének javítása s a beruházási adókedvezmények elterjesztése hozhat csak lényeges változást. De mire ezek a lépések beérnek, addig dollárban számítva további százmilliók exporttelemek szállhatnak el...

EMÖD PÁL

Nem lehet és ne is legyen vita tárgya, hogy Teleki Pál, az ÁV Rt. elnöke — e megbízatásából következően a legnagyobb hatalmú magyar menedzser — olyan úriember, aki jó szándékkal és jó erkölcsi bizonyítvánnyal érkezett az Egyesült Államokból Magyarországra. Elhatározásának legelső pillanatától mindmáig azon akart és akar munkálkodni, hogy ez az ország megváltozzék...

Teleki szerepvállalásának ezt a megközelítését akkor is fenn kell tartani, ha hazahívóit viszont egészen más megfontolások vezették. Végül is ez az úr egész életét Amerikában töltötte, geológusként és köztisztviselőként, nem a politikai miliőben mozgott, s nevének viselőjeként voltaképp minden alapja megvolt arra, hogy a felszabadulást követő Magyarországot szöröstől-böröstől természetellenes, torz képződménynek tekintse. Ha neki egy olyan történelmi pillanatban, mint amilyet éppen átélünk, hozzá érzelmileg és hitvallásukban is hasonló emberek azt üzenik, hogy nélküle megoldhatatlan a sokmilliárdos magyar állami vagyon célirányos igazgatása, akkor logikusnak tűnhet készsége e vállalkozásra.

Az ÁV Rt. elnöke az Egyesült Államokban tisztes karriert csinált ahhoz képest, hogy magyar származású bevándorolt, és nem ott született protestáns. A befutott pálya viszont — a vállalkozói képességet, üzlettemberi felkészültséget tekintve — legfeljebb átlagos teljesítményekre enged következtetni. Nevét sem milliárdos vagyon, sem valami világraszóló felfedezés aurája nem övezi, viszont állami nyugdíj jogosultságot szerzett. Ha bárki bármilyen színezetű magyar kormány képviselőjében azt üzeni Telekinek, hogy kérjen egy év szabadságot, jöjjön haza és működjen közre a magyar geológiai kutatás amerikai szellemiségű modernizálásában, bizonyára minden hazai kollégája szeretettel fogadja. Annál is inkább, mint hogy a magyar geológiai tudomány az utóbbi néhány évtizedben is az élvonalban maradt. Teleki minden ötletét és tanácsát kollégái pontosan megértették volna, hisz e társaság színe-java járta és kutatta a

A szerző újságíró

világ tájait, és igencsak pontos képze volt arról, hogy mi mindent lehetett és kellett volna jobban, netán másként csinálni. Miért is ne fogadtak volna örömmel egy olyan kollégát, aki segíthetett volna sok felesleges kísérletegetés helyett a legjobb amerikai eredmények átültetésében? Mint tudjuk, Teleki Pál nem erre

„Azok a magyar üzletemberek és menedzserek, akik bizonyíthatóan kiváló felkészültségük ellenére is lelkesen és boldogan tanulnak tapasztaltabb és egészen biztosan dörzsöltebb, igazi nyugati kollégáiktól, itt és most azt kérdezik, hogy voltaképp mi a különbség a vasasszékházból 1948-ban államosítani küldött szakmunkások és az — úgymond — piacosítani küldött Teleki úrék között. Tisztességét és jó szándékát egyik komisszárcsapatnak sem firtatva, némi ironiával azt mondhatnánk: amazoknak nem volt ötkopejkányi viszontbiztosításuk sem.”

vállalkozott. A meghívást a magyar Rockefeller szerepének eljátszására fogadta el. Elhitté azt a biztosan nem általa kitalált koncepciót, melynek lényege, mint tudjuk, az, hogy a tartósan állami tulajdonban maradó vállalatbirodalmat egyetlen központból, egyetlen elnök vezetésével átvezetik a reménytelenül veszteséges szocialista impotencia birodalmából a virágzó piacgazdaság világába. Rockefeller mint hasonlat természetesen csak annyiban kíváncsiott ide, hogy ő kormányzott hajdanán normális földi halandó által nem áttekinthető cégbirodalma. Mellesleg saját maga által megszerzett birodalmat, ami a hasonlatot rögtön és mélyrehatóan viszonylagossá teszi.

Elégge szembeszökő, hogy néhány olyan úr, aki a magyarországi változások nyomán ugyancsak repülőgépre ült, hogy New Yorkból Pestre érkeztek, s tarcájában nem egy amerikai viszontbiztosítási szülő csekk lapját, hanem saját, itt befektetendő pénzt, nem kért és nem is vállalt ilyen szupermenedzseri állást. Vajon miért?

Szerénységből? Netán a szupercég koncepciójával való egyet nem értés okán? Vagy éppen amiatt, hogy tudták, Magyarországon a bennszülöttek között nem kevés az óriás léptékű

feladatok megoldására alkalmas személyiség? Érdekesek lehetnének a válaszok — mondjuk — Soros, Sarlós, Lauder és más uraktól.

Továbbra is fenntartva Teleki úr jó szándékáról vallott felfogásunkat, a felkészültsége, befutott pályája és a most gyakorolt funkciója közötti szakadék látszik az ő fő problémájának.

Azok a magyar üzletemberek és menedzserek, akik bizonyíthatóan kiváló felkészültségük ellenére is lelkesen és boldogan tanulnak tapasztaltabb és egészen biztosan dörzsöltebb, igazi nyugati kollégáiktól, itt és most azt kérdezik, hogy voltaképp mi a különbség a vasasszékházból 1948-ban államosítani küldött szakmunkások és az — úgymond — piacosítani küldött Teleki úrék között. Tisztességét és jó szándékát egyik komisszárcsapatnak sem firtatva, némi ironiával azt mondhatnánk: amazoknak nem volt ötkopejkányi viszontbiztosításuk sem.

Ehhez képest az a körülmény, hogy évi 100 és 150 ezer dollár között meghatározható jövedelem-viszontbiztosítást kapott félig-meddig amerikai közpénzekből, csak mellékesen minősítő tény. Ebben is talán az a legzavaróbb, hogy ez — amerikai mércével mérve — nem egy szupermenedzser jövedelme, hanem csupán egy, a közepesnél magasabb pozícionált hivatalnoké. Ha az Egyesült Államok Teleki ideküldését támogató jelenlegi budapesti nagykövete megkérdezte volna hivatali elődjétől, hogy hány ennél nagyobb stílusú nyugati mércével mérve is fantáziadús magyar menedzser állítható a piaczgazdaság megteremtésének szolgálatába, Palmer úr, aki egyébként manapság maga is üzletbarátja kitűnő magyar és más kelet-európai menedzsereknek, bizonyára egész listát tudott volna elé tenni. És megövtá volna utódát a sajátos komisszárküldés utólagos kényelmetlenségeitől.

Az úgynevezett Teleki-ügy amerikai bírálóit most főként attól tartanak, hogy derék nacionalistáink korrupciával vádolhatják Amerikát. A Magyar Út ezt alkalmasint meg is teszi. Am ettől nincs mit tartani. Minden kicsit is tájékozott magyar üzletember és menedzser tudja, hogy igazán komoly amerikai cégeknek nincs

szükségük holmi komisszárra, ha Magyarországon számukra kedvező feltételek mellett akarnak befektetni. A veszély valószínűleg éppen az áttelenedes sarokból leselkedik: szabad-e, kell-e olyan országba jelentős tőké befektetni, ahol a gazdaság egyik menedzseri kulcspozíciójába „uram-bátyám, egyívásuk vagyunk, fogjunk már össze” alapon évi bágytatag 100-150 ezer dollárért hoznak Operencián túli sámanokat.

Azok a magyar üzletemberek és menedzserek, akik bizonyíthatóan kiváló felkészültségük ellenére is lelkesen és boldogan tanulnak tapasztaltabb és egészen biztosan dörzsöltebb, igazi nyugati kollégáiktól, itt és most azt kérdezik, hogy voltaképp mi a különbség a vasasszékházból 1948-ban államosítani küldött szakmunkások és az — úgymond — piacosítani küldött Teleki úrék között. Tisztességét és jó szándékát egyik komisszárcsapatnak sem firtatva, némi ironiával azt mondhatnánk: amazoknak nem volt ötkopejkányi viszontbiztosításuk sem.

Azt, hogy dr. Antall önmagán és még néhány tucat olyan barátján kívül, akikkel együtt magától érteendő szolgálatkészséggel simul bele a népköztársasági rend hierarchiájának középmagas pozíciójába, mindenki mást leváltandónak tart, jó ideje az egész ország növekvő ellenérzéssel tudja. Jövőre — remélhetőleg — az is kiderül, hogyan vélekedik erről a társadalom.

Teleki urat és a hozzá hasonló „vállalkozókat” a realszféra előbbutóbb a mérlegfősszegek kérlelhetetlenül tárgyiszertű tényeivel fogja közgazdasági rendre inteni: sem komisszárok, sem misszionáriusok nem kerestetnek, a helyzet csakis időzölj nélkül vállalkozóknak kedvez, éspe dig számazásra, vallásra, sőt politikai meggyőződésre való tekintet nélkül.

A viszontbiztosított küldetéstudattal érkezett történelmi névtulajdonosok hön közszereplése persze máris többe került az országnak (lásd a pótköltségvetés mögött meghúzódó tényeket!) a kellenél. Arra viszont senki se számítson, hogy a konkvenciákat maguktól vonják le. Jussos emberek ők. A történelem a kezükbe adta a kis apanaszt, s ők bátran elfogadták.

R. SZÉKELY JULIANNA

Én táncolnék veled

Sokan és sokféle szempontból adtak már hangot örömlüknek a múlt pénteki sikeres tb-önkormányzati választások miatt, elemzve a fontos esemény majd minden rezdülését és távolba mutató vetületét. Már-már azt mondhatnám, nincs is a dologhoz mit hozzátennem, ha valahol, legalább egyetlen mondat erejéig megemléstettük volna őt is. Az esemény egyik kulcsfiguráját — számomra legalábbis.

A táncra perdülő rendszerszervezőt.

Nem mernék megesküdni rá, hogy csukagyan rendszerszervezőnek hívták, amint hogy a tánc sem egészen biztos. Könnyen lehet, hogy ugrálás volt csak, győzelmi hujjogtatás és térdcsapkodás. Mire pénteken kora este a tévénéző észbekapott, hogy a riportert úzztal nem újabb részeredményeiről faggat egy jól megtermett, szakállas férfit, hanem arról, hogy mitől ilyen fékevesztetten boldog, addigra az effajta részleteken már túl is jutottunk. A szakállas már se nem táncolt, se nem ugrált, csak ült nagy mosolyogva, elégedetten. Nem egyik vagy másik szakszervezet előretörése miatt. Hanem, mert működött az általa és csapata által kifejlesztett szavazatszámoló rendszer.

Aki a tévé képernyője előtt végigkövetett már számítógépes szavazatszámolást, az pontosan tudja, mit jelent ez. Az bőven emlékeztet a közelmúltból gyomorszorító pillanatokra. A választási központ dolgozóinak falféher arcára, a mentegetőzésekre és zéttárt karokra, amikor még öt-hat órával a szavazókörök bezárása után sem érkeztek az ország legkülönbözőbb sarkából értékelhető eredmények. Mert a szavazatszámoló bizottság elfáradt és hazament vacsorázni. Mert nem működtek a telepek, távírók, a telefonokról nem is beszélve. Mert beérkeztek ugyan telefaxon az eredmények, ám a központi számítógépes rendszer oly lassan működött, hogy néki volna neki sima levélpon megírni.

Pénteken este minden másképpen történt. Nemcsak a gép dolgozott villámgyorsan, hanem a működéséhez szükséges emberek is. A riportert még alig mondta ki, hány százalékkal vezet a MSZOSZ, máris helyesbítene kellett közleményét, ám nem a szokásos tévedések miatt. Hanem mert máris változott a végeredmény, mint Amerikában némely villanyűjságokon, melyek azt közlik, hány fővel szaporodott épp abban a másodpercben az államok lakossága.

Mélysegesen osztotam a rendszerszervező boldogságában. Nem pusztán a büszkeség miatt, hogy lám, hová fejlődünk végre technikailag. Sokkal inkább azért, amit — ha jól emlékszem — ő is emlegetett. Hogy tudniillik jól működő rendszerek, működőképes ország nélkül nincs működőképes demokrácia. A demokrácia ugyanis valókban „intézmények és procedúrák együttese”, miként a legutóbbi Élet és Irodalomban idézik Körösnéyi András egy készült tanulmányából. Szerintem ugyan a demokrácia nem csupán ennyi, ebből is látszik, hogy átlagértelmiségű vagyok, aki a szerző szerint a demokráciát „mitizálja”, ám ebbe most se idő, se mód belemenni.

Tény, hogy a demokrácia nemcsak jó választási szisztémák, de jó telepek és számítógépek kérdése is. Továbbá lelkiismeretes hivatalnokok és jó szakemberek. Egy normálisan működő társadalom és gazdaság, egy kiegyensúlyozott hangvetülő politikai, melyeket együttesen stabilitásnak hívunk.

A Nemzetközi Stratégiai Kutatások Intézete, mint olvassom, a közelmúltban, szokásos évi felmérésében új „bizonytalansági tényezőként” említi Magyarországot. Ahelyett, hogy — elvárásaink szerint — a térség emineneként és bekeszíteteként tárgyalnának rólunk, olyasmiket fejtegetnek, mint hogy: „A közelgő parlamenti választások meg fogják nyitni az utat a demagógia és idegengyűlölet előtt, és Magyarország figyelmét hamarosan inkább a nemzeti mint a demokratikus témák fogják lekötöni, ami újabb destabilizáló veszélyt jelent a térségre”.

Egy külföldi intézet persze, legyen bármily tekintélyes, nem biztos, hogy jól látja hazai dolgainkat. Felémenye tán nem sokkal megalapozottabb, mint a Financial Timesé, amely ellen épp sajtpórt készült indítani két magyar kereskedelmi bank, mert a lap „technikai fizetésképtelenséget” híresztelt róluk. Holott, mint azóta olvashattuk, fizetésképtelenségről szó sincs, csupán arról, hogy a bankok egy részének a „tőkeállatottsága a mérlegfősszegekhez képest alacsony”. Hogy ez mit jelent? A magyar átlagpolgár számára nem sokat. A magyar átlagpolgár ebből éppúgy nem tudja, biztonságban van-e a pénze, mint ahogy régóta nem képes eligazodni a hazai gazdasági, társadalmi élet sok más mérlegfősszegében sem. Pénteken este ugyan megnyugvással tapasztalhatta, hogy a választások technikái lebonyolítása végre szakmailag is megfelelő kezekben van. Ám ugyanezt nem mondhatja el az iparról, a mezőgazdaságról vagy a privatizációról, hogy csak néhány területet említsek. Sőt. Minél több tájékoztatást kap e kérdéseket illetően, annál táncatlanabban. Jó ideje képtelen eldönteni például, hogy a sorsát döntően meghatározó privatizáció hivatyan halad. Megfelelő módon és ütemben, mint egyesek mondják? Vagy bűnös és nemzetvesztő eszközökkel, miként mások vádaskodnak? Esetleg csak balhékkal, szélhámoságokkal és korrupcióval terhelten, vagyis a szokásos módon, amint a szakterület egyik vezető hivatalnokja magyarázza?

Stabil ez az ország, vagy instabil? Működik-e rendeltetészerűen, vagy nem? S ha esetleg mégsem, vajon meddig tartható fön a békéje, nyugalma? A csak megfelelő technikákkal járható demokráciája? Akad-e, mondjuk, minden privatizációs hivatalban, leendő társadalombiztosítási önkormányzatban ember, aki örömeiben táncra tud pördülni? Politikai meggyőződéstől függetlenül, pusztán mert a testület végre úgy végzi a munkáját, ahogyan kell. Átkos, békebeli, „bolsevik” szakmázással.

Vagy elegendő annyi, amennyit a tb-választások után két nappal a legnagyobb kormányzó párt, az MDF gazdasági konferenciája üzent Győrből honfitársainak? Hogy tudniillik „küzdjék le a bűnítő pesszimizmust, és fogjanak össze a gazdasági lehetőségek felismerése és hasznosítása érdekében!” Lehet, hogy ilyen egyszerű? Küzdelem és összefogás. Mint már annyiszor, a régi szép időkben.

Szerencsejáték

— Pedig téged tettelek meg helyre, tétre és befutóra is...

PÁPAI GÁBOR RAJZA

Személyi

Lejárt a személyi igazolványom érvénye. És nem akaródzik újat csináltatni. Pedig nem sokból áll a dolog. Mint tudjuk, kell hozzá egy adatlap, fénykép, okmánybélyeg és aláírás a lakónyilvántartó könyv vezetőjétől. Aztán el kell menni az illetékes rendőrkapitányságra, és sorban állni. Vagyis nagyon sokból áll mégis. És akkor még mindig nem számítottam a hivatalnok packázását, a bántó hangnemet, a kioktatást, a rendreutasítást, a várható megaláztatást. Személyi! Miért van nekem, miért van nekünk egyáltalán szükségünk személyire. '89-ig ezt nem kérdeztük. A dokument léte egyenesen következtet számunkra a diktatúrából. Nem bízhat bennünk, csak a papír számított. Azonkívül mindent vezettek rólunk. És be kellett jelentenünk, át kellett vezetnünk minden változást is. De leginkább a címváltozás érdekelte őket. Tudniuk kellett a címünket, hogy ne kelljen keresgélünk, hogy azonnal megtaláljanak, ha megfigyelnek, ha értünk jönnék. Szóval az elmúlt rendszerben helyénvaló volt ez a rusnya könyvecske. De miért van még a demokráciában is? Azt hittem, nem lesz majd. Hogy sok más egyébbel együtt elsőpári a rendszerváltozás. Nem söpörte el. Láttam már az új személyit, a

koronását. Kissé lesoványodott, eltűnt belőle ez az, de sziklaszilárdan áll a helyén, mintha belebetonozták volna az életünkbe. És szemiatomást ugyanazt a célt szolgálja, mint régen. Kötelező, és mindig magunkkal hordandó. Azaz igazolványunkat. Nélküle nem vagyunk azok, akik vagyunk. Sőt talán egyáltalán nem is vagyunk.

Mindnyájan tudjuk, vannak, lehetnek helyzetek, amikor fel kell mutatnunk valamiféle igazolványt. A bankban például, ha nem bemutatóra szóló betétkönyvünk van, és pénz veszünk fel. De miért mindig mi bizonyítunk, és ráadásul előre, hogy azok vagyunk, akik vagyunk, ha a hatóságnak kéteyle támad személyazonosságunkat illetően? Ha kéteyle támad egyáltalán, mert rendszerint nem is kérdez semmit, hanem egyből a személyit kéri. Miért nem hisz nekünk a közeg, amíg nem adunk okot az ellenkezőjére? Miért vagyunk mi a szemében eleve gyanúsak? Miért nem az bizonyít előbb, aki állít valamit. Mert személyi igazolványt követelni igenis állí-

tás. Miért nem veszi magának az állító a fardaságát? Vagy miért nem bízza ránk legalább a bizonyítás módját? Hiszen esetleg másként is tudnánk magunkat igazolni. Vagy ha már mindenáron igazolvány kell, akkor másféle igazolvánnyal is, hiszen annyiféle-fajta igazolványunk van már.

De nem és nem. Mindenkinek a személyiünk kell. A rendőrnek, a törvényszéki bírónak, a munkáltatónak, a biztosítónak, a postásnak, a zálogosnak, az orvosnak. És a tetejében még számon is tartanak bennünket. Mert igaz ugyan, hogy az új személyi már nem tartalmaz bizonyos adatokat, de továbbra is nyilvántartást vezetnek rólunk, és voltaképpen emögött az egész személyiigazolványosdi mögött, természetesen számítógépesítve immár, az húzódik meg. Valahol valaki még mindig kíváncsi rá, mikor születünk, mi az anyánk neve, hol lakunk, mi a szak-képzettségünk, hol dolgozunk, házások vagyunk-e vagy elváltak, hány gyerekünk van és

így tovább. Mintha holmi bűnözők lennénk, mintha elkövetünk volna valamit, és veszélyt jelentenénk a társadalomra, azaz önmagunkra. Mert egy egészséges civiltársadalomban csak azokat tartják ily módon, vagy majdnem ily módon nyilván, akik összeütközésbe kerültek a törvénnyel, akik már megírták a börtönt.

Az Alkotmánybíróság a közelmúltban úgy határozott, hogy a személyi szám használatát jogellenes. Ha az az, akkor a személyi igazolvány hatványozottan az. Az Egyesült Államokban vagy Angliában nincsen ilyen okmány. És pedig azért nincsen, mert törvénytelen lenne, mert sértene a személyi jogokat. A miénket nem sérti? Vagy netán nekünk kevesebb személyi jogunk van? Kevesebb, mint a szovjetvilág előtt, amikor is Magyarországon is ismeretlen volt a személyi igazolvány?

Döntöttem, honfitársaim. Én nem csinálhatok új személyit. És ezzel felszólítalak benneteket, csatlakozzatok hozzám. Indítsunk polgári engedélytlenégi mozgalmat a személyi megszüntetésére! Jogunk van hozzá. Vagy ehhez is személyi kell? Akkor annál inkább.

ORAVECZ IMRE

MAGYAR HÍRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő: NÉMETH PÉTER

Helyettes főszerkesztő: BÁNYI ANDRÁS és KOCSI ILONA

Vezető lapszerkesztő: ÁCS GYÖRGY

Lapszerkesztő: NONN V. GYÖRGY, POPOVICS GIZELLA,

SZENTKIRÁLYI ANDRÁS, SZILKA MÁRTON

Rovatvezetők: CSASZÁR NAGY LÁSZLÓ (belpolitika),

GÁDOR IVÁN (publicisztika), LÉPESFALVI ZOLTÁN (sport),

MÉSÁROS TAMÁS (kultúra), SZALAY HANNA (külpolitika), SZIGETI TAMÁS (fotó)

Művészeti vezető: FÁBIÁN KATALIN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1087 Budapest, Kerepesi út 29/B

Műszaki vezetők: ÁKOS JUDIT, KISS ÁRPÁD, NAGY LANTOS BALÁZS

Kiadó: JURG MARQUARD

Kiadja a Magyar Hírlap Könyv- és Lapkiadó Rt.

Vezérgazdát: KOVALCSIK JÓZSEF

Lapigazdát: L. KELEMEN GÁBOR

Hirdetési igazgató: BARÁTHÉ GÁBRIELLA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1087 Budapest, Kerepesi út 29/B

Telefon: 2100-050, 113-3252, Fax: 134-0712

Terjeszti a Magyar Posta

Előfizetési díj egy évre: 6360 Ft, fél évre: 3180 Ft, negyedéves: 1590 Ft, egy hónapra: 530 Ft.

Előfizetői a hírlapkiadás postai ártaloknál a szűzbeszélő, a hírlapkiadás

és a Hírlap-előfizetési Irodánál (HELIR), közvetlenül, utalványon vagy átutalással

Postabank Rt. 219-98636, 021-2799

Nyomja a Marquard Színes Nyomda Kft. Budapest

Félelős vezető: BARTHA TAMÁS igazgató

HU ISSN 0133-1906 HU ISSN 0237-3807

Ha nem támogatja a tb a természetgyógyászati klinika működését, csak pénzért gyógyíthatnak

Sok az ellenzője az új gyógymódoknak

A természetgyógyászat iránti óriási igényt és a „praktizáló” többségének képzettségét felismerve, a fővárosi közgyűlés 1992 januárjában elfogadta és beépítette az évi költségvetésbe egy ilyen jellegű klinika létrehozásának a tervét. Idén azonban a tervezett 200 millió forint helyett csupán 145-öt költenek az építkezésre, így 1994-re a legjobb esetben is csak a középső szárnyat adhatják át.

Teret követel magának a természetgyógyászat tudománya. Mert hiszen valóban tudomány ez, amit nem lehet néhány napos tanfolyamok alatt elsajátítani. Az emberek fokozódó igénye is a népi gyógyítás létjogosultságát igazolja, ám természetgyógyászaik tudását ma még senki nem ellenőrzi. Kevés az igazán jól képzett szakember, és egyre több a kurzuslás és „rendelők” cégtáblái mögött.

Egy természetgyógyász-kórház létesítésének tervét még 1991 nyarán a fővárosi önkormányzat egészségügyi bizottsága dolgozta ki, melyet a közgyűlés tavaly év elején jóváhagyott. A leendő klinikát — melynek építését az önkormányzat finanszírozza — Budapest egyik köz-kórházaként szeretnék működtetni — tudtuk meg dr. Szolnoki Andrástól, a bizottság elnökétől.

A természetgyógyászati klinika kialakítására a Szent István Kórházhoz tartozó XIX. kerületi, egykori babaklinika néven ismert Kispesti Szülőotthon épületét találták a legalkalmasabbnak.

A csendes, szép környezetben épült babaklinika, leromlott állapota miatt, 1989 óta nem működik. Átalakítása jóval olcsóbb, mint egy teljesen új kórház létrehozása.

A tervek szerint, a naponta mintegy száz beteg fogadására alkalmas ambulancia mellett szülészeti, általános belgyógyászati és mozgásszervi osztályok kialakítására lesz mód, ötven fekvőbeteg részére.

A korszerűen felszerelt klinikán orvosok és ezek irányításával dolgozó természetgyógyászok várják majd az ország egész területéről — és remélhe-

tőleg külföldről is — azokat a betegeket, akik a népi gyógymódok hatására szeretnék meggyógyulni, illetve meg akarják tanulni, tapasztalni a természetes szülést.

A természetgyógyászat nem alkalmas minden betegség gyógyítására, ezért nem lesz sebészet és röntgen sem az épületben. A laboratóriumot is csak a sürgős vizsgálatok elvégzésére teszik alkalmassá. A klinika betegei azonban a Szent István kórházban minden kezelést megkaphatnak, amit a természetgyógyászati kórház nem tud nyújtani.

A klinika egyúttal a természetgyógyászok oktatócentruma is lesz. Olyan szakembereket szeretnének itt képezni, akik a népi gyógyítás elsajátítása mellett orvosi ismeretekre is szert tesznek. Az így képzett természetgyógyász mindig képes lesz felismerni azt a határt a betegnél, amin túl már csak a hagyományos orvosi beavatkozás segíthet. Ennek hiánya ma még gyakran vezet tragédiákhoz.

A háromszáznyarra tervezett épület teljes kialakításához mintegy 500 millió forintra van szükség. A tavaly megkezdett építkezés folytatására az idén a főváros költségvetéséből, az eredetileg tervezett 200 millió

Olyan szakembereket szeretnének itt képezni, akik a népi gyógyítás elsajátítása mellett orvosi ismeretekre is szert tesznek

forint helyett, csupán 145 milliót használhatnak fel. Ebből az összegből a legjobb esetben is csak a középső szárny átadására kerülhet sor első lépésben, 1994 tavaszán.

— Az idillikus köz-kórházi működés megvalósításának útjában, a pénzhány mellett, akad még más akadály is — állítja

Kalló Jenő, a természetgyógyászati klinika egyik apostola, fővárosi képviselő. Véleménye szerint ugyanis nagyon sok orvos már korábban is használta munkájában a népies terápiákat, ám a vezető orvosok között sok az ellenzője az újfajta gyógymódoknak. A klinika ettől függetlenül épül ugyan, de nem

tudni, hogy az eredeti elképzeléseknek megfelelően valóban mindenki számára elérhető lesz-e. A Társadalombiztosítási Igazgatóság jelenlegi vezetői ugyanis nem akarják elismerni a természetgyógyászati klinika létjogosultságát. Amennyiben a tb. nem támogatja a klinika működését, a gyógyulást csak pénz-

zért tudják megvásárolni a rászoruló. Ezzel azonban sokak előtt bezárulna a klinika és a természetgyógyászat kapuja.

Amennyiben ez bekövetkezik, a klinikát mint üzleti vállalkozást kell kezelni. Ezt nagyon szeretnék elkerülni — mondja Kalló Jenő. Azt is el kell rövidesen dönteniük, hogy megnyitják-e az elsőként elkészülő középső, ambuláns szárnyat, vagy megvárják, amíg az egész létesítmény felépül. Ha az első megoldást választják, akkor össze kell húzni magukat, szerényebb körülmények között kell üzemeltetni a gyógyítást.

Kalló Jenő beszámolt arról, hogy létrejött egy természetgyógyászati szakmai kollégium, amely támogatja a klinika megvalósítását. Létezik egy „A Főváros Egészségügyi Ellátásáért” elnevezésű alapítvány is, ezen keresztül, a „Természetgyógyászati Klinika javára” megjelöléssel lehet az épülő kórházat támogatni.

Kalló reménykedik, hogy az újonnan megválasztott társadalombiztosítási önkormányzatba olyan emberek kerülnek vezető posztokra, akiket meg lehet győzni a klinika fontosságáról.

• Német H. Erzsébet

EBRD—Világbank tárgyalások a Városházán

Újabb — egyhetes — tárgyalási forduló kezdődött tegnap Budapesten a Világbank, az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) delegációja és a főváros vezetői között a közlekedésfejlesztés finanszírozási szerződéseiről. A banki gyakorlatban példátlanul ritka, rendkívül feszített menetrend eredményeként készen vannak a szerződésszövegek — tájékoztatta lapunkat Atkari János kabinetfőnök.

Az EBRD-hitelfelvételről szóló szerződés szövegét — előreláthatólag június 10-éig — egyeztetni a bank, a BKV és az önkormányzat tárgyalócsoporthoz. Az EBRD igazgatótanácsa várhatóan július 10-én ad zöld

utat a projektnek, amely az autóbusz-járműpark rekonstrukcióját indítja majd el. A Világbankkal kötendő szerződés — a pénzügyi elterelő döntéshozatali mechanizmus miatt — 3-4 hónappal később kerülhet hasonló állapotba.

A világbanki hitelfelvétellel a fővárosi kötött pályás tömegközlekedési eszközök — villamos, kisközföldalatti — újulnának meg.

Az új parkolási rendszer kialakításának részletes költségszerződése még kimunkálásra vár. A hétfői találkozó feladata az volt, hogy kialakítsa a heti tárgyalási menetrendet.

• Sz. S.

Nem csak az osztrákok kertjei lehetnek szépek Budapesti Virágkör alakult

Mi magyarok sokszor gondoljuk, hogy a mások kertje sokkal szebb. Külföldről hoztatéró honfitársaink gyakran áradoznak azokról az ablak- és erkélyládákról, előkertekről, parkokról, amelyeket közeli szomszédainknál, Ausztriában vagy akár Bécsben láttak.

A most tízéves Budapesti Városvédő Egyesület ez év márciusában új önszerveződő csoporttal bővült — tudtuk meg Varga Istvánnól, aki megszervezte a Budapesti Virágkört.

Pedig csupán gondoskodó odafigyeléssel, tenni akarással mi is sokat javíthatnánk lakókörnyezetünk rendezettségén — vallja Vargáné. Előszóval felelősközlök, hogy a színes gangokról, ablakokról, dédelgetett álmairól, amikor haszontalan lim-lomokkal, ócska bútorokkal

zsúfoljuk tele erkélyeinket, ezzel isrontva a városképet.

Ezért egy sajátos városvédő munkába kezdtek, s soraikba várnak minden olyan érdeklődőt, akinek szívügye, hogy Budapest újabb szép és virágos legyen.

Ennek a tevékenységnek az első állomása az a virágudvar a Budapesti Városvédő Egyesület helyiségében — VI. kerület Eötvös u. 10. —, amelyet azoknak szerveztek, akik szeretnek a szép növényeket.

Ezen a hétvégen a növények ápolásával kapcsolatos ingyenes szaktanácsadáson kívül mag, dugvány és szobanövények cseréjére, virágkötészeti eszközök, kiegészítők árusítására is sor került.

• V. R. I.

Tucatnál is több autógyár pályázott Finisben a fővárosi kétüteműprogram

Több mint 120 ezer kétütemű autó füstöl nap mint nap Budapesten. A levegő szennyezettségének csökkentésére hamarosan beindul a fővárosban az úgynevezett kétüteműprogram, mely támogatja ezeknek az autókna a cseréjét. A főváros és a környezetvédelmi minisztérium összehangolt terve szerint a több évig tartó programban segítik a kétüteműk katalizátorral való felszerelését, különös tekintettel a mozgássérültek Hycomat kocsijaira. A főváros átvállalja a katalizátor vételárának és szerelési költségének nagy részét. Azok a Trabant-, Wartburg- és kisteherautó-tulajdonosok vehetnek részt az akcióban, akik legalább három éve Budapestben laknak, autójukat 1992 júniusától vették, és járművük még forgalomképes. Az

erről szóló megállapodás jegyzőkönyvét Demszky Gábor főpolgármester és Gyurkó János környezetvédelmi miniszter írták alá nemrégiben. A korábban elterjedt hírekkel ellentétben nem tiltják ki a kétüteműket a fővárosból. Zöldkártyával, jól beállított motorral, érvényes műszaki vizsgával továbbra is közlekedhetnek a kétütemű autók Budapesten. Akik leadják a még forgalomképes autójukat, hosszú távra ingyen BKV-bérletet kaphatnak, vagy kedvezményért folyamodhatnak kis fogyasztású, korszerű, katalizátoros autógyártóktól vásárláshoz. Az új kocsik árát nagymértékben csökkenti majd, hogy közvetlenül az autógyártóktól vásárolják meg azokat. A legelőnyösebb ajánlat alapján választják majd ki az autómárkákat abból a 15-ből, akik a pályázatra jelentkeztek. Az így kialakuló kedvezményes vételárak is csak 50 százalékát kell majd készpénzben lenni, a többire hosszú lejáratú, kedvezményes kamatú hitelkonstrukciót szervez a főváros, sőt a kamatterhek egy részét is átvállalják. Egy tavalyi közvélemény-kutatás szerint legalább hatvanezer kívánnak majd ilyen módon új kocsit vásárolni.

• S. É.

Jótekonysági gálaest

MTI

Művészek a mozgássérült gyermekekért címmel jótekonysági gálaest rendeznek népszerű művészek részvételével szerdán 19 órakor a budapesti Városháza dísztermében. A gálaestet a Dévény Anna Alapítvány javára szervezték. Az adakozni kívánók az alapítvány 565-6747-es OTP-számlaszámán fizethetik be felajánlásaikat. A gálaestre 350 forintot árban kaphatnak jegyek a Dévény Anna Alapítvány irodájában (V., Október 6. u. 24.), vagy a Show plusz Service Kft.-nél, a 186-26-58-as telefonszámon.

Challenge Day: Demszky már ma éjjel vízbe száll

Bár a Challenge Day rendezvényei csak szerdán kezdődnek, Demszky Gábor főpolgármester már kedd éjféltől úszva indítja a játékos sportvilágnapot a pesti-rinai sportuszodában. A „kihívás napján” mindenki legalább 15 percet sportol egészségéért, városáért. Szinte az egész világ részt vesz benne, települések egymással versengve. Idén Bukaresttel és Melbourne-nel mérkőzik Budapesten csütörtökön érkeznek a futók. Kövesse őket mindenki, aki úgy érzi, tennie kell valamit a békért.

• J. K. B.

A Nagyvásárcsarnok szerződése már tető alatt van

A Nagyvásárcsarnok felújításának befejezésére kiírt tender győztese — mint már arról hírt adtuk — a Középület-Építő Vállalat Rt. és a Magyar Építő Rt. által alapított közkereseti társaság voltak. A 2,9 milliárd forint nagyságrendű beruházás szerződéskötésére tegnap délután öt órakor került sor a vásárcsarnok épületében. Az építőkre még komoly feladatok várnak, hiszen a megszabott 1994. június 30-ai határidőig kell befejezniük a homlokzat felújítását, a pincében a szupermarket ki-

alakítását, a földszinti és galéria-beli pavilonok kialakítását és a baromfi-piac teljes rekonstrukcióját — tájékoztatta lapunkat Hacker Károly fővárosi biztos. Az aláírás alkalmából a jelen lévő főpolgármester hangoztatta: ezzel a szerződéskötéssel a vásárcsarnok körüli botrányok lezárultak. A korábbi kivitelezővel fennálló árvita miatt nem érte anyagi kár az önkormányzatot, mivel a vitatott követeléseket mindig visszatartotta.

• Sz. S.

Mikortól lesz szabálysértés a dohányzás?

Budapest 1988 óta május 31-én megünnepli a dohányzásmentes világnapot. Idén ez alkalomból konferenciát rendeznek az Egészséges Budapestért címmel az Újvárosházán. A tanácskozáson várhatóan beszámol majd Szolnoki Andrea, a fővárosi önkormányzat egészségügyi bizottságának elnöke arról a hosszabb küzdelemről, amelyet a dohányzás szabálysértéssé nyilvánításáért folytat.

A képviselő asszony rendeltetvezetel készített, melyet a közgyűlés elé kíván terjesztetni, ám a jogászok úgy ítélték meg, hogy ez nem tartozik a közgyűlés hatáskörébe. Ha elfogadják a rendeletet, tilos lenne a dohányzás az egészségügyi, az oktatási intézményekben, tömegközlekedési eszközökön, állomásokon, várótermekben, kereskedelmi és vendéglátóhelyeken, valamint kulturális és sportintézmények területén, közhiatalokban, postaközpontokban és a pénzintézetekben. Kivételt képeznének ez alól a csak do-

hányzás céljára kijelölt helyiségek. Aki ezt megszegné, szabálysértést követ el — a tervezet szerint — 3 ezer forintig terjedő pénzbírsággal büntethető.

Ha a főváros nem is, ám a kormányrendeletben vagy törvényben szabályozhatná mindezt — jelentette ki Szolnoki Andrea. Ezért javaslatát a tervezettel együtt el fogja juttatni a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszterhez. Ezzel a lépéssel a nemdohányzóknak, vagy mondhatjuk a passzív dohányosoknak szeretne védelmet nyújtani egészségük megővése érdekében — indokolta szövetségét Szolnoki Andrea. Bizonyítást nyert ugyanis, hogy a passzív dohányzás is súlyos betegségek előidézője lehet, és szerepet játszhat a különféle betegségek kialakulásában, mint a szív- és érrendszeri, agyrendszeri elváltozások, idült hörghurutos és tüdőgúgatos kórfomák.

• P. K. D.

KERÜLETI HÍREK

Magiszterium alakul a budai várban

(MH) A budai vár lakóinak kezdeményezésére 1993. május 25-én délután öt órakor a budai várban (a Fortuna-udvarban) a Litea irodalmi teázóban megalakult a Budavári Magiszterium. A testület a vár és a vári lakosok védelmére jön létre. Nyomást kíván gyakorolni az I. kerületi önkormányzatra a budai vár fejlesztési koncepciójának kidolgozása, a privatizációs döntések nyilvánossá tétele a vári lakosok és történelmi értékek érdekében. A tanácsadó testület tagjai neves budavári polgárok. A Budavári Magiszteriumot előkészítők neveiben: Réz András házigazda.

Viharos lakossági gyűlés Budafokon

(MH) Bekiabálásokkal és heves vitával tarkított lakossági fórumon ismertették tegnap este a XXII. kerületi polgármesteri hivatal dísztermében a budafoki városközpont részletes rendezési tervét. Nagy felháborodást váltott ki a zsúfolásig telt teremben az új pécsi út vonalvezetése, amely bekerítene a városközpontot. Többen tiltakoztak az ellen is, hogy több házát le kell bontani, illetve néhány tízezeres épületet szállodává akarnak alakítani.

Környezetvédelmi alapítvány

(MH) A cégbíróság a napokban jegyezte be a XV. kerületi önkormányzat által 500 ezer forint kezdőtőkével alapított Környezetvédelmi Alapítványt. Az alapítvány célja az M—3-as autópálya melletti erdőrs megővése, légszennyezett helyek feltárása, illegális szemetlerakók megszüntetése. Az alapítvány számlaszám: OTP:539.034517-4

Vízhiány a város több pontján

(MTI) A Fővárosi Vízművek vízhálózatán karbantartási munkák miatt május 26-án, szerdán 8 és 15 óra között Budapestön nyomáscsökkenés, illetve vízhiány várható. Hasonlóképpen csökken a vízmennyiség, továbbá a magasabb emeleten vízhiányra is lehet számítani május 26-án 22 óráig, május 27-én 04 óráig a IX. kerületben a József Attila és a X. kerületi Zágrabi úti lakótelepeken.

Kórustalálkozó Rákoscsabán

(MH) Pünkösdi kórustalálkozóra kerül sor a Szent Erzsébet-templomban május 29-én és 30-án. A műsorban fellép a Balassi Bálint Gimnázium vegyeskara, Liszt Ferenc Vegyeskara, a Rákosszigeti Leánykar és a Volksliedingskreis Salzburgból.

• Sz. I. M.

A Budapesti és Pest Megyei Társadalombiztosítási Igazgatóság titkársága igazgatási csoportjába IGAZGATÁSSZERVEZŐI munkakör ellátására munkatársat keres.

A munkakör betöltésének feltétele: jogi egyetemen vagy államigazgatási főiskolán szerzett diploma.

A kiválasztásnál előnyt jelent az államigazgatásban szerzett gyakorlat.

Jelentkezni személyesen, önéletrajz benyújtásával az igazgatóság személyzeti csoportjánál lehet.

Cím: 1430 Budapest VIII., Fiumei út 19/A I. em. 133.

„A parlamenti viták óta kevésbé adakoznak a szponzorok”

Fél éve működik a Nap Klub Alapítvány, melyet néhány lelkes józsefvárosi polgár — közel egyévnél előkészítés után — hozott létre. Tagságukat ma már hetven gyermek és csaknem harminc felnőtt alkotja, de sokan vannak, akik minden elképzelhető nélkül vesznek részt tanfolyamaikon és más programjaikban.

Elsősorban a gyermekeket és a családokat célozták meg, hosszabb távon viszont szeretnék elérni, hogy a körzet civilszervezetei és az itteni lakosság képesek legyenek közvetlenül beleszólni a helyi politika — fejtette ki Templom Józsefné, a Nap Klub egyik alapítója.

A gyakorló nagymama, aki unokájának keresett megfelelő

játszóhelyet, s mivel ilyet nem talált, létrehozta azt a gyermekklubot, mely ma is az alapítvány bázisa. Tevékenységük túlnyomó része itt, a Szigony utcában bérelt helyiségben zajlik, ahol nemcsak a fiatalabb korosztályoknak, hanem a felnőtteknek is rendeznek kulturális, egészséges életmódra nevelő programokat, valamint szülőhatékony-sági tréninget.

A gyerekek között legnépszerűbbek a kézműves- és bábfoglalkozások, de egyre kedveltebb az Állatbarátok Köre és a „Beszélgessünk...” nevű, hetente találkozó csoport, ahol kamazsok mondhatják el problémáikat.

Terveik között szerepel egy tehetség, ám hátrányos helyzetű gyerekek számára létrehozandó napközi. Ehhez azonban hiányoznak az anyagi alapok, így kénytelenek lesznek fizető tanulókat is felvenni. Templom Józsefné nem titkol-

ta, hogy rendkívül nehéz, szinte lehetetlen ma szponzorokat találni. Tagdíjat pedig nem szednek, mivel az öntevékeny csoport résztvevői éppen azok közül kerülnek ki, akik még a legalacsonyabb összegeket sem tudják befizetni. Működésük ezáltal néhány vállalat és alapítvány pénzügyi, illetve magánszemélyek társadalmi munkájára épül.

Úgy érzi, hogy az alapítványokról folyó parlamenti vita oly mértékben rontotta ennek az intézménynek a presztízsét, hogy még azok a szponzorok is elfordultak tőlük, akik eddig támogatatták őket. Jóllehet a Nap Klubot nem az állam alapította, mégis nehezen győződhet meg az adományozók arról, hogy itt nem történik semmilyen visszaélés.

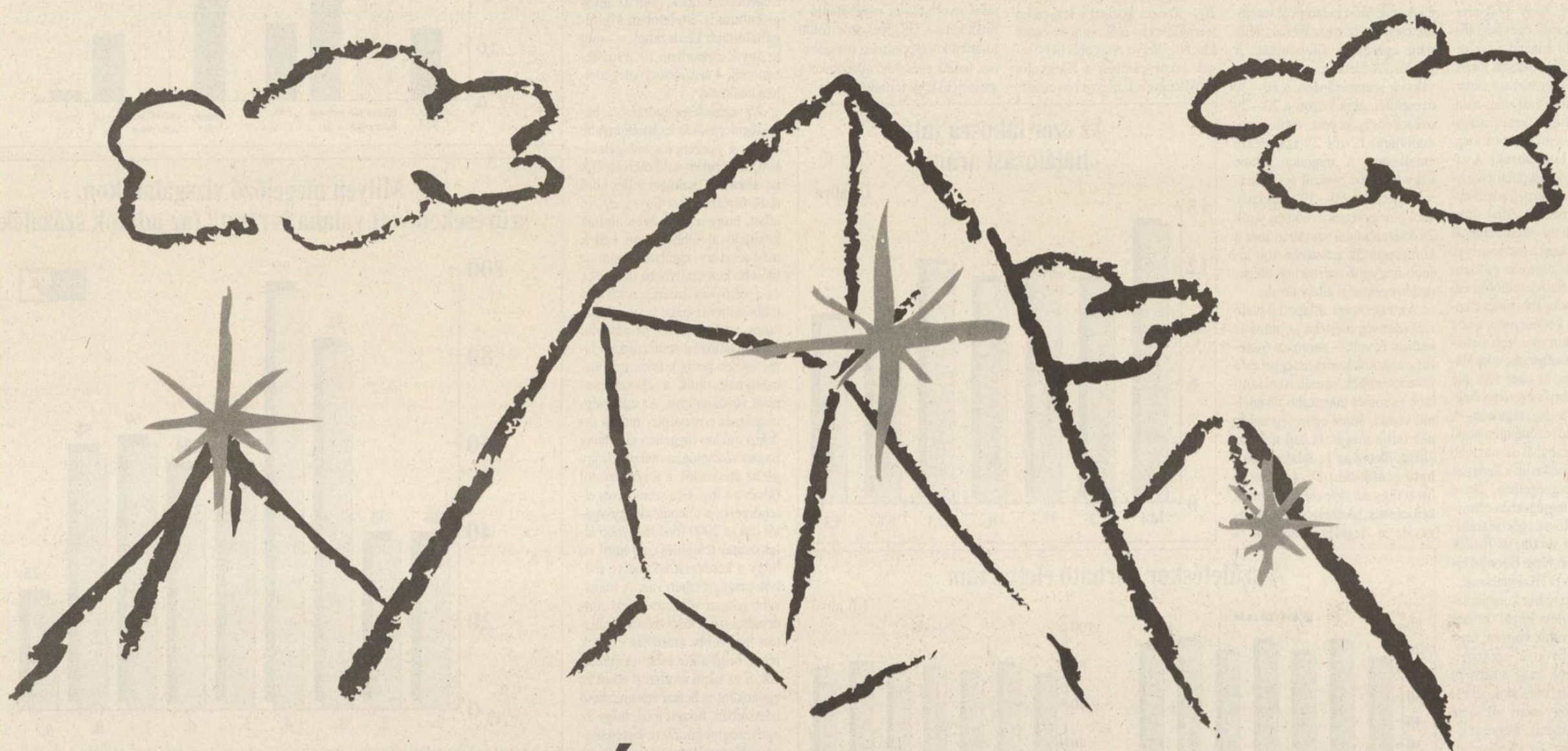
Legújabb kezdeményezésük — melyet a kerületi önkormányzat anyagilag támogatott — a Józsefvárosi Szü-

lők Érdekvédelmi Egyesületével közösen valósult meg. Két szomszédos játszótér rendbe tételére fogtak össze a környék lakói.

Nagy várakozással tekintenek a gyermeknap elé. Programjukban szerepel a cigány és magyar néptáncok bemutatása. Nyári táborukat Nagy-orszában rendezik. Négy negyvenfős turnust fogadnak, eltérő programokkal. Így például művészeti, egészséges életmóddal foglalkozó tematikát dolgoztak ki, de az állatbarátok és a szülői hatékonysági tréningre részt vevők is találhatnak maguknak elfoglaltságot.

Az alapítvány újabban egyre több segítséget kap az önkormányzattól. Ha a VIII. kerületi képviselő-testület júliusi ülése jóváhagyja, a Leonardo da Vinci utcában önálló helyiséget kaphatnak.

Azt nem tudjuk, hogy mi van az üveghegyeken túl,

de az Óperencián innen, kibocsátottunk Önnek egy ideális értékpapírt: PRÉMIUM LETÉTI JEGY II.

Manapság nehéz eldönteni, hogy valójában mennyit és meddig tudunk befektetni, félretenni. Ezért egy olyan értékpapírt dolgoztunk ki, amely egy kedvező, rövidtávú (3 hónapos) befektetésből, az idő múlásával – a futamidő végén fizetendő FIX KAMATPRÉMIUM révén – egy kitűnő középtávú (2 éves) befektetéssé alakul át, az Ön lehetőségei szerint.

A PRÉMIUM LETÉTI JEGY II. rugalmasságára jellemző, hogy 10.000,- Ft felett névértékét is Ön határozhatja meg, 5.000,- forintonként.

Számoltunk azzal is, hogy a futamidő közben folyamatosan bevételre lehet szüksége, ezért az egész negyedévek után járó kamatot külön is felveheti.

Tehát a PRÉMIUM LETÉTI JEGY II. előnyei, hogy

- 3 hónaptól 2 évig folyamatosan növeli a befektetés értékét,
- a lejáratidő végén FIX kamatprémiumot hoz,
- 3 hónapra évi 15%-os induló kamatot fizet,
- 24 hónap alatt a jelenlegi kamatszinten bruttó 34% hozamot biztosít,
- kamata negyedévenként külön is felvehető,
- névértékét 10.000,- Ft felett Ön határozza meg,
- aktuális kamatlába negyedévenként kerül megállapításra,
- bemutatóra szól és bármikor visszaváltható.

 DUNABANK RT

AZOKNAK, AKIK A PÉNZÜGYEKBŐL CSAK A PÉNZRE KÍVÁNCSIAK.

A PRÉMIUM LETÉTI JEGY II-t szombaton is megvásárolhatja a DUNABANK RT fiókjaiban:

BUDAPEST
Báthory u. 12.
(1) 111-6699

EGER
Deák F. u. 1.
(36) 321-788

GYŐR
Szabadsajtó u. 15.
(96) 313-597

HEGYESHALOM
Miklósfalvi út 1.
(98) 320-236

MISKOLC
Bajcsy-Zs. u. 1-3.
(46) 359-320

NYÍREGYHÁZA
Bethlen G. u. 1.
(42) 312-275

SZEGED
Gutenberg u. 5.
(62) 484-784

VESZPRÉM
Brusznai Á. u. 6.
(88) 328-822

ZALAEGERSZEG
Kossuth L. u. 52/a.
(92) 320-063

A DUNABANK Rt. az Országos Betétbiztosítási Alap tagja.

A GfK Hungária Piackutató vizsgálata a hazai egészségtudatról

Az emberek elégedettek az orvosi kezeléssel és a bánásmóddal

A magyar népesség demográfiai-egészségügyi helyzetét jellemző statisztikai adatok mind nemzetközi összehasonlításban, mind időbeli alakulásukat tekintve kedvezőtlenek. De vajon milyennek ítélik meg egészségi állapotukat, milyen mértékben voltak elégedettek a kezeléssel, a bánásmóddal, milyen megelőző vizsgálatokon, szűréseken vettek részt a GfK Hungária Piackutató vizsgálatába bevontak, s mindezek milyen mértékben függenek a különböző szociológiai változóktól? Többek között ezekre a kérdésekre keresett választ az 1993 januárjában ezerfős országos reprezentatív mintán végzett közvélemény-kutatás. A következőkben a vizsgálat néhány eredményét ismertetjük.

Közismert, hogy Magyarország lakosságának egészségi állapota az utóbbi mintegy húsz-három évben folyamatosan romlik, sőt, a születéskor várható élettartam vagy a halálzási arány tekintetében például az összes európai ország közül a mi adatunk a legrosszabbak (1. sz. ábrák). A statisztikai és a demográfiai évkönyvek 1990-re vonatkozó adatai szerint a magyarországi férfiak születéskor várható élettartamánál (amely egyébként a hatvanas évek közepe óta fokozatosan csökken) csak a volt Szovjetunióban élő férfiaké alacsonyabb, nincs ellenben ország a kontinensen, ahol a nők születéskor rövidebb élettartamra számíthatnának, mint Magyarországon; az ezer főre jutó halálzási arány a hetvenes évektől nálunk a legmagasabb. A rendkívül kedvezőtlenül alakuló halálzási aránynál is nagyobb mértékben emelkedik a keringési rendszer betegségeiben, illetve daganatos betegségeken elhunytak aránya. Rossz egészségi állapotuk miatt a sorköteles fiatalok egyre nagyobb része bizonyul katonai szolgálata alkalmatlannak.

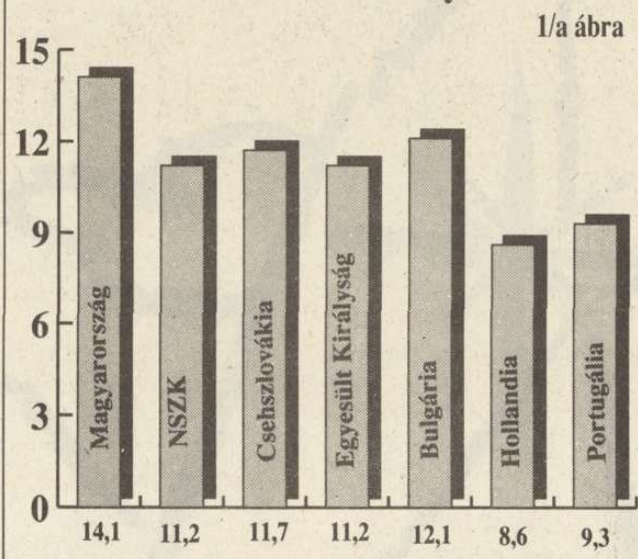
A GfK Hungária kutatása során kérdeztek közül kétszer annyian állították viszont, hogy mindent egybevetve, egészségre nagyon jól, vagy inkább jól érzik magukat, mint akik azt választották, hogy nem túl jó az egészségi állapotuk, illetve az kifejezetten rossz. Ez a kétharmad-egy harmad arány az életkor, az iskolázottság, a jövedelem, a település nagysága, illetve a település régiója szerint bontva jelentősen változik. Az emberek

életkoruk előrehaladtával természetesen egyre rosszabbnak ítélik meg egészségi állapotukat. A romlás két életkorcsoportban növekszik szembetűnően: a 30–39 éveseknél, akik között a 20–29 évesekhez képest több mint duplájára, 12-ről 27 százalékra emelkedett a magukat többé vagy kevésbé rosszul érzők aránya, illetve az 50–59 éveseknél, ahol a negyvenes éveikben járók 29 százalékaival szemben már a korcsoport 52 százaléka volt kisebb-nagyobb mértékben elégedetlen egészségi állapotával.

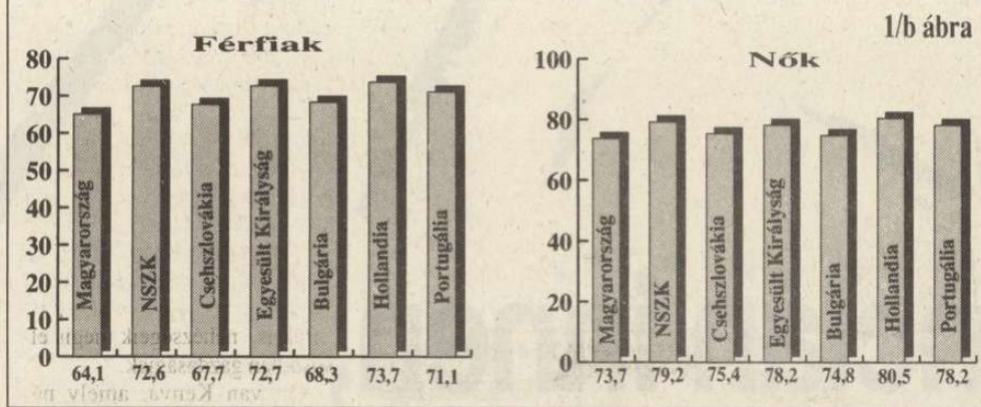
Az egészségi állapottal való elégedettség mértéke — mint az várható is volt — szorosan összefügg az iskolai végzettséggel és a jövedelemmel: minél iskolázottabb és minél magasabb jövedelmű valaki, annál egészségesebbnek tartja magát. (Lásd a 2. sz. ábrát, illetve az 1. oldalon található grafikon.) De ugyancsak összefügg az egészségi állapot a kérdezettek lakóhelyének nagyságával: a legelégedettebbek a

20–50 ezer közötti lélekszámú településeken élők, míg az ennél kisebb, illetve nagyobb helyiségek lakói körében a lélekszám csökkenésével, illetve növekedésével arányosan nő az egészségi állapotukat rossznak tartók aránya. De e kérdésben a lakóhely régiója szerint is található összefüggés: a történelmileg is elmaradottabb, napjaink gazdasági változásaitól különösen sújtott észak-északkeleti területeken élők között nagyobb arányban vannak a magukat kevésbé egészségesnek tartók (43 %), mint Észak-Dunántúlon (28 %). Végül a magyar nők — bár várható élettartamuk több mint nyolc évvel meghaladja a férfiakét — 30 éves kor fölött minden korcsoportban rosszabbnak tartják egészségi állapotukat a megfelelő korú férfiakénál.

Az ezer lakosra jutó halálzási arány

A születéskor várható élettartam

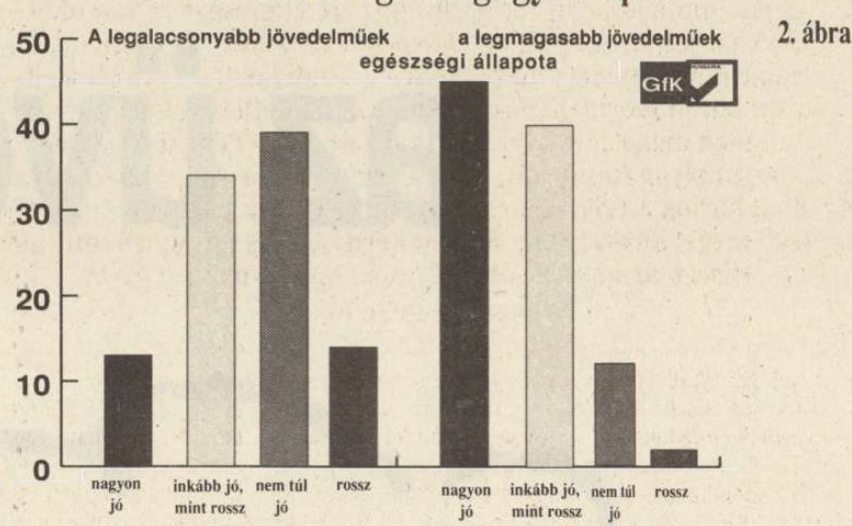

A közvéleményben az egészségügyi helyzetéről kialakult képhez, no meg a fent idézett összehasonlító nemzetközi adatokhoz viszonyítva, kissé váratlan, hogy a kérdezetteknek mindössze 7 százaléka volt kisebb-nagyobb mértékben elégedetlen a rendelőiben, kórházakban tapasztalt kezeléssel és bánásmóddal. Ezen belül azonban a magasabb társadalmi státusúak, például a magasabb jövedelműek jóval nagyobb arányban elégedetlenkednek, mint az anyagi-kulturális értelemben kiszolgáltatottabb kérdezettek — míg az egyik csoportban 12, a másikban csak 4 százaléknál elégedetlenség találtunk.

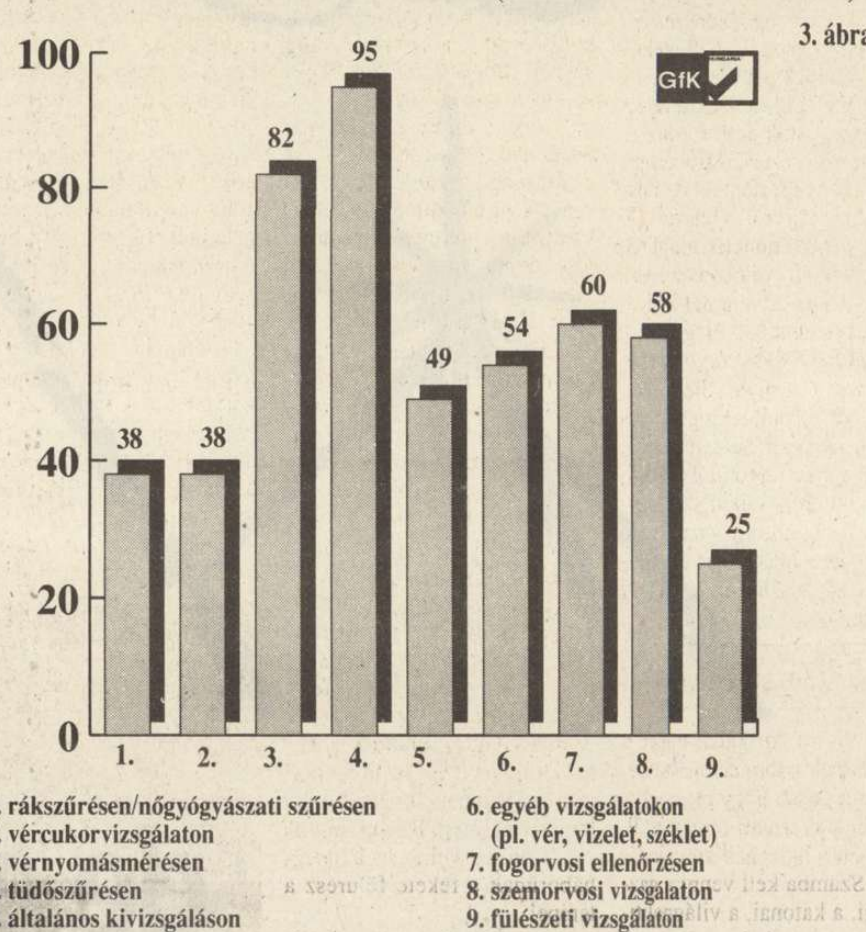
Az egészségmegőrzés, a betegségmegelőzés leghatékonyabb módja a prevenció vizsgálatokon, szűréseken való részvétel (3. sz. ábra). A csaknem teljes körű tüdőszűrésben (bár figyelmeztető lehet, hogy a húsz éven aluliak közül jóval többen nem vettek részt a vizsgálaton, mint az idősebb korosztályokba tartozók), és a vérnyomásmérésen kívül a többi szűrővizsgálat kevésbé általános, az Európában példátlanul rossz halálzási statisztikáink ismeretében pedig kifejezetten alacsonynak tűnik a rákszűrésen részt vevők aránya. Az egészségmegőrzés e preventív módja érdekes módon független jó néhány fontos szociológiai mutatótól, így pl. az életkortól, a jövedelemtől (kivéve a fog- és a szemorvosi ellenőrzést), a település nagyságától (ha az 2000 főnél nagyobb lélekszámú település), és attól is, hogy a kérdezett lakóhelye melyik országrészben van. A magasabb iskolai végzettségűek mindenfajta megelőző szűrővizsgálaton nagyobb arányban vettek részt, mint a kevésbé iskolázottak. S ez némi rendszert alkot az egyébként nehezen értelmezhető adatsorban, hiszen jelzi, hogy az egészségmegőrzésre törekvők az állampolgárok kulturális kérdése. Mint ahogy végső soron az állam kulturális arculatának is jele.

Balajthy Anna—Kozák Márton

Jövedelem és egészségügyi állapot

Milyen megelőző vizsgálatokon, szűréseken vett valaha is részt? (az adatok százalékban)

Ajánlati Felhívás

Az **Inter-Európa Bank Rt.**
BEFEKTETÉSI ÉS TŐKEPIACI IRODÁJA

az Állami Vagyonügynökség megbízásából meghirdeti a

Mohácsi Farostlemezygárból alakult

Mohácsi Farostlemezygár Rt.

állami tulajdonban lévő részvényeit egyfordulós, nyilvános

pályázat keretében rörtendő értékesítésre. Az állami vagyon-

ügynökség elfogad privatizációs lízingre vonatkozó ajánlatot

is. Privatizációs lízingre vonatkozó ajánlatot kizárólag belföl-

dön élő, magyar állampolgárságú természetes személy, ill.

ezek közössége tehet.

A Mohácsi Farostlemezygár Rt. alaptőkéje

700.000.000,- Ft.

melynek 94,5 %-a kerül értékesítésre.

• az ajánlat pénzügyi feltételei, a fizetés módja, határideje és ütemezése;

• az ajánlattevő üzleti terve;

• az ajánlati kötöttség időtartama, amely nem lehet kevesebb, mint a benyújtásra nyitva álló határidő lejártától számított 90 nap;

• a bánatpénz letétbe helyezéséről szóló igazolás;

• privatizációs lízingajánlat esetén, a teljes állami tulajdonú részvénytársaságért megajánlott lízingdíj (számmal és betűvel), lízingdíj vállalatát megalapozó üzleti terv, a biztosítékok tervezett formája és mértéke, a lízingközösség

megállapodás tervezete és a pályázók szakmai önéletrajza, valamint magánvállalkozói tevékenységét folytatók esetén a vállalkozásaik részletes referencia-jegyzéke.

◆ A részvényvásárlás során E-hitel, részletfizetési kedvezmény igénybevehető, valamint kárpótlási jegy is felhasználható.

◆ Az Állami Vagyonügynökség legkésőbb 1993. október 28-ig dönt a pályázat eredményéről, és arról értesíti a pályázókat.

◆ Az Állami Vagyonügynökség fenntartja a jogot, hogy a pályázatot eredménytelennek nyilvánítsa.

Az ajánlatok

beérkezésének határideje:

július 28. 12.00 óra

Az ajánlatok benyújtásának helye:

ÁLLAMI VAGYONÜGYNÖKSÉG

Iktató

1133 Budapest,

Pozsonyi út 56.

◆ A pályázattal kapcsolatos, az eljárási rendet is tartalmazó részletes ajánlati és információs anyag — melynek beszerzése a pályázaton való részvétel feltétele — az alábbi címen vehető át:

Inter-Európa Bank Rt.

BEFEKTETÉSI ÉS TŐKEPIACI IRODÁJA

Budapest, VIII. Rákóczi út 1-3. II.em. 22.

Tel: 266 2013 Fax: 266 1173

Az ajánlatokat 5 példányban, zárt, feladó nélküli borítékban, az eredeti példány megjelölésével kell eljuttatni a megadott címre. • A borítékon a „*Mohácsi Farostlemezygár Rt. Pályázat*” szöveget kell feltüntetni.

◆ Az ajánlati kötöttség időtartama 90 nap.

◆ A vételi szándék bizonyítására 2.000.000,- Ft-ot, azaz kétfélmillió forintot, vagy ennek megfelelő értékű devizát az ajánlattevőnek a pályázat benyújtásának határidejéig — *bánatpénzként* — letétbe kell helyezni. Lízingajánlat esetén a letétbe helyezendő bánatpénz összege: 500.000,- Ft, azaz ötszáz ezer forint.

• Forint esetén az ÁVÜ MNB 232-90107-8024 számú, deviza esetén az ÁVÜ MNB 232-90107-8031 számú számlájára, és a befizetésről szóló igazolást az ajánlatához mellékelni kell.

◆ Pályázni a felkínált 94,5 %-os részarányt képviselő, állami tulajdonú részvénytársaság minimum 30 %-ára lehet. • Privatizációs lízing ajánlat esetén, a lízingbe adandó részvénytársaság a jegyzett tőke 94,5 %-a, azaz 661.500.000,- Ft.

◆ Az Állami Vagyonügynökség a Kárpótlási Törvényben meghatározott, kötelező 10 %-os mértékétől magasabb arányú kárpótlási jeggyel történő fizetést is elfogadhat.

A pályázatnak tartalmaznia kell az alábbiakat:

• az ajánlattevő neve, székhelye, telefonszáma, telefaxszáma, rövid bemutatkozása;

• a megvásárolni kívánt tulajdoni hányad nagysága, és az ezért megajánlott vételár (számmal és betűvel);

Afrika: sem egység, sem szolidaritás

Az eseményt — mármint azt, hogy harminc évvel ezelőtt megalakult az Afrikai Egységszervezet — homály fedi. A kontinens azonban tartogat a világ számára néhány meglepetést, jót is meg rosszat is. Afrika napja többnyire formális megemlékezésekre adott okot. 1963. május 25-én az etióp fővárosban 31 állam- és kormányfő deklarálta, hogy most már „egység és szolidaritás” vezérli őket. Az ott kötött megállapodás értelmében fel kellett volna számolni minden más, addig létező afrikai szervezetet és szövetséget. Ez ugyanolyan illúzió volt, mint az egységes nemzetközi fellépés. Az eltelt három évtized nemcsak azt bizonyította be, hogy az „afrikai egység” megvalósíthatatlan, hanem kérdőjelet is tett mögé: mivégre? Hiszen az utak sokfelé vezetnek, ki-ki a magáét járta addig is, és járja ma is.

Ami a szolidaritást illeti, valóban volt olyan közös ügy, amelyben megteremtődött. Ez ebben az esetben sem csupán az afrikai népek szolidaritása, hanem a nemzetközi összefogás, amely térdre kényszerítette a fajüldöző pretoriái rezsimet. Dél-Afrikának nem volt más választása, mint feladni a faji megkülönböztetést, új törvényeket hozni, emberi jogot adni minden állampolgárnak, függetlenül attól, hogy milyen a bőre színe.

Lesznek politikusok a fekete földrészen, akik az évforduló és az arra emlékeztető Afrika napja alkalmából a történetet a föld-rész haladó erői világraszóló győzelmének tüntetik majd fel, de ez nem áll: valóban az egész világ — beleértve a dél-afrikai fehéreket, akiknek elegendő volt az apartheidből — fogott össze és teremtett olyan helyzetet, amelyben az emberi jogok nyilvánvaló megsértése tarthatatlan lett. Ez azért elgondolkodtató, mert talán a boszniai szerb agresszió megsértése sem lenne nehezebb feladat — ha meglenne hozzá a szükséges emberi szolidaritás.

Az áldozati bárány

De vissza Afrikába: ennek a földrésznek a történelmi szerencsétlensége az, hogy megszádlulván a gyarmati rendszertől, belesett a hidegháború csapdjába. Számba kell venni a gazdasági, a katonai, a világpolitikai és az emberi tényezőket.

Afrika szegény, ám potenciálisan gazdag, erőforrásai kiaknázatlanok. Feltárásukra a világgazdaság mai — tegnapi és holnap — helyzetében senki sem vállalkozik, mert nehezen hozzáférhetőek, és a művelet többbe kerülne, mint amennyit belátható időn belül hozna. Katonailag a fekete földrész nem fenyeget és nem is fenyegetett soha senkit. A politikai befolyás kulcskérdése azonban mindig az volt, hogy ki mennyi fegyvert hajlandó adni és kinek?

A fekete földrész a hidegháború arzenáljává lett; egyrészt azért, mert a Szovjetunió — és szövetségesei, különösen Csehszlovákia — erején felül juttatott katonai eszközöket afrikai klienseinek; másrészt azért, mert az Egyesült Államok és különösen a Dél-afrikai Köztársaság sem volt rest felfegyverezni a saját szövetségeseit. A mozambiki, az angolai, az etióp-eritreai polgárháború — a szomáliai tragédiáról nem is beszélve — sohasem került volna annyiba, ha nem állt volna a szemben álló felek mögött egy-egy nagy- vagy kishatalom. A fegyverek jórészt elhallgattak már. De nem biztos, hogy végleg; s a romok eltakarítása annyiba kerül, amennyi pénz ezen a világon senkinek sincs. És ez akkor is így van, ha tudjuk: a hidegháborút nem Afrikában vívták meg. Rágondolni is rossz, mi lett volna, ha a hidegháborúnak a fekete földrész a terepe!

Az emberi tényezők sem kö-

zömbösek — értsen ezen a szociológiai és politikai folyamatokat. A gyarmati rendszertől megszabadult földrészen Párizs, Lisszabon, London neve nem csegett jól. Washington nem volt ennyire riasztó, de végül is, ha kenyértörésre került a sor, az amerikaiak is az afrikai fehérek oldalán álltak. Moszkva ellenben másnak látszott. A kommunista politika ügyesen elfeledte az afrikaiakkal azt, hogy a második világháború után a kommunista pártok meglehetősen késve kapták fel az antikolonialista küzdelem lobogóját. Az európai és részben az amerikai kommunista segítséggel sikerült beolantani Fekete-Afrika tekintélyes részét a szocializmus illúziójával. De azok, akik diákként személyes tapasztalatokat szereztek a szovjetparadicsomról, hamarosan kiábrándultak. Ennek ellenére számos elmaradott ország sietve deklarálta magát szocialista köztársaságnak, nem érezve a helyzet ironiáját.

A nagyhatalmi versengés árát végül is azok az afrikai népek

hogy Európában véget ér-e a minden figyelmet lekötő balkáni háború — és hogy meg tud-e erősödni az amerikai gazdaság. Ez Afrikának önmagában nem elég. Képes lesz-e vajon a tengerentúltra is figyelni? Ezen is múlik, hogy mi lesz Dél-Afrikában. Ez ma a kérdések kérdése Afrika számára.

Ha igaz, egy éven belül választás lesz a Dél-afrikai Köztársaságban. Először szavazhat fajra, bőre színére tekintet nélkül mindenki együtt. Egy ember — egy szavazat. A törvényhozás, amelyet meg fognak választani, túlnyomó többségben fekete bőrű képviselőkkel áll majd. A fehérek kiváltságait egy időre még védi a megállapodás, amelyet a jelenlegi elnök, F. W. de Klerk és Nelson Mandela (feltehetően a következő elnök) kötött a „hatalom megosztásáról”. De ki tudja, meddig.

A választást sokan szeretnék megakadályozni. Mindenekelőtt a náci, fasiszta fehérek szervezetei. Chris Hani, a nagy erőt képviselő Dél-afrikai Kommunista Párt mértéktartó vezére már a gyűlölet áldozatául esett. Elvtársa, a fehér Joe Slovo is a halálálltan van csukágy, mint Winnie Mandela.

Chris Hani meggyilkolásával kapcsolatban letartóztatták a jelenlegi parlament egyik fehér tagját és feleségét. A gyilkos, Janusz Walus, egy lengyel születésű dél-afrikai fehér, az AWB nevű ellenállási mozgalom tagja. Az AWB (Afrikaans Ellenállási Mozgalom) és elbaráti megalakították az Afrikai Népfrent (Volksfront), amelynek tagja a jelenlegi parlament fő ellenzéki ereje, a Konzervatív

Életkép Abidjanból, Elefántcsontpart fővárosából

ketéket, hogy fegyvert fogjanak. Nem kell őket sokat biztatni. A Pánafrikai Kongresszus nevű jelentős baloldali szervezet ugyan támogatja Nelson Mandela Afrikai Nemzeti Kongresszusát, de nem tudni, meddig. A panafrikanisták jel-szava: ahány telepes, annyi golyó! Hani temetésén viharos jelenetek voltak, fiatalok üvöltöttek kórusban: Golyót! Golyót!

olyan események következhetnek, amelyekre gondolni is rossz.

Valaki talán a zsebébe nyúl

Nemcsak Dél-Afrikában függ minden egy hajszálon. Talán novemberben elcsendesedtek a fegyverek Mozambikban

És mi van, ha sor kerül a választásra és Dhlakama veszít? Ő is úgy fog tenni, mint Jonas Savimbi Angolában, aki letette a fegyvert, az urnák elé járult, de amikor kiderült, hogy veszített a választáson, újra felvette a fegyvert és folytatja a polgárháborút?

Azok az afrikai országok, amelyeket nem fenyeget polgárháború (legalábbis pillanatnyilag), jobb helyzetben vannak. Elég Etiópiára vagy Eritreára utalni, amelyeknek súlyos a helyzetük, de legalább megszabadultak a hosszú évek óta folyó háború terheitől, és van mit újra kezdeniük. Bár nincs mi. De még jellemzőbbek azok az afrikai országok, amelyeknek ugyan bizonytalan a belső helyzetük is, nehézségeik mégis elsősorban gazdaságiak.

Ott van Kenya, amely néhány éve még az európaiak és amerikaiak által támogatott stabilitás iskolapéldája volt, de 6,8 milliárd dollár külföldi adóssággal terhelten oda jutott, hogy nem tud üzemenyagot vásárolni és a turistákat szállítani, pedig ezek hozták eddig a legtöbb valutát az országba. Annira nincs tüzelőanyag az országban, hogy — mint a helyszíni tudósítók írják — a Kenya hegy felé vezető út mentén is kivágták az akác- és eukaliptuszfákat. Hiába nyerte meg Daniel Arap Moi elnök decemberben a választásokat, az ország a tönk szélére került, és az IMF is kiátkozta.

Nigériában június 12-én lesz elnökválasztás — ha igaz. Talán decemberben tartották volna, de a részvételre készülő pártokban tapasztalt csalások miatt a köztársaság hivatalban levő elnöke lefújta. Ibrahim Babangida 1985-ben vette át katonai puccsal a hatalmat, és azóta több ízben megígérte, hogy a kormányrúdhöz engedi a civileket. Legutóbbi ígérete szerint ez év augusztus 27-én mindenképpen veszi a katonaspikáját és távozik. A helyére aspiráló jelöltek tábora azonban gyenge, és emiatt előfordulhat, hogy Babangida nem tartja meg az adott szavát.

De nem ez Nigéria igazi problémája, végül is Babangida „jó diktátor”, aki végezte eddig is a dolgát, ahogy tudta. A baj a 90 milliós ország gazdasági helyzetével van, és elkerülhetetlenek lesznek a népszerűtlen intézkedések: Nigéria csak így maradhat talpon.

Az olajban gazdag országban hosszú évek óta három amerikai cent (mondjuk: 2,70 forint) egy liter benzín ára, és emiatt az állam nagy jövedelmektől esik el. De jaj annak, aki ehhez a vívmányhoz hozzá mer nyúlni. Hasonló helyzetben vannak a CFA-országok, ugyancsak Nyugat-Afrikában. „Elefántcsontpart, Gabon, Kamerun, Kongó — hogy csak a legnagyobbakat említsük a frankzóna (CFA: Communauté Financière Africaine) 13 országa közül — kénytelenek lesznek devalválni a francia frankhoz kötött, 45 éve változatlan árfolyamú valutájukat. A francia kormány garanciája révén egy francia frank közel fél évszázada 50 CFA frankot ér, és ennek megváltoztatása mind a francia állam, mind a CFA-országok államháztartásának érdeke lenne. A deficitet eddig a francia kincstár állta. De az új, pragmatikus francia kormány erre sokáig aligha lesz hajlandó. Akkor pedig az érintett afrikai kormányok kénytelenek lesznek állampolgáraik zsebébe nyúlni. Aminek a politikai következményei kiszámíthatók.

Múltja vitatható, jövője kétséges

Harminc évvel az Afrikai Egységszervezet megalapítása után nem lehet nyugodt lelkiismerettel azt állítani, hogy sikerült akció volt. Múltja vitatható, jövője kétséges. Az „egység és szolidaritás” idejét múlt. A szolidaritásra helytel-közzel még szükség lenne, de egységnek bizony nyoma sincs, és ennek az esélye egyre kevesebb. Talán nem is baj.

• Kalmár György

A legtöbb helyen csak a fazék anyaga változott

fizették meg, amelyek háborúba bonyolódtak, megvalósíthatatlan álmodtak kergettek. Részt vettek egy olyan lakomán, amelyen nem voltak sem vendégek, sem vendéglátók, ahol nekik az áldozati bárány szerepe jutott.

Ahány telepes, annyi golyó

A történelem kereké azóta nagyot fordult. Mire fordul tovább, az jórészt azon múlik,

Párt is. A népfrent vezetői között volt tábornokok is vannak. Egyikük, Tienie Groenewald szerint félmillió fehér kész arra, hogy fegyvert fogjon. Ha más-ként nem boldogulnak, kihasítják Dél-Afrikából Transvaal és Orange tartományok egy részét, hogy ott létrehozzák a maguk köztársaságát. Homály fedi, mi történne az ott élő feketékkel. Etnikai tisztogatás, mint Boszniában? A képlet ismert.

Hani gyilkosainak az volt a céljuk, hogy felingerelejk a fe-

őljed meg a telepeseket! Halál a búrokra!

Az Afrikai Nemzeti Kongresszus a gyilkosság és a temetés után is folytatta a tárgyalásokat fehér partnereivel, a provokáció nem érte el célját. Még nem. De mi a biztosíték egy következő kísérlet ellen? Hogyan lehet egy választási küzdelemben garantálni például Nelson Mandelát életét? Ha egy gyilkos fehér vagy fekete történetesen megöli, az egész békés átalakulási folyamat összeomlik, és

is. Az ország 16 millió lakosából ötmillió hontalanul bolyong, menekülttáborban él. A korábban dél-afrikai támogatással létrejött RENAMO húszezer katonája és a Chissano-kormány negyvenezer katonája megtartotta fegyverét. Alfonso Dhlakama, a RENAMO vezére addig nem hajlandó a fővárosba, Maputóba menni, amíg meg nem kapja azt a pénzt, amit az ENSZ neki és a többi politikai vezérnek a szabad választásokat előkészítő kampányhoz ígért.

Médiumháború Csehországban

A kormány a független bizottságot bünteti

Prágai tudósítónktól

Kelet-Közép-Európa országainak mindegyikében ádáz harc dúl a tömeg-tájékoztatási eszközök birtoklásáért. Ezt bizonyítják az utóbbi napok csehországi eseményei is. Az ország parlamentje a múlt héten vitatta meg két fontos dokumentum sorsát, amelyek közül az egyik a kormánynak arra az igényére vonatkozott, hogy egy volt állami tájékoztatási szervezet alapítványá váló átalakítása révén hozzájusson egy úgymond „kormányrádióhoz”. A javaslatot végül a koalíciós partnerek ellenszavazatai hiúsították meg, akik elsősorban attól féltek, hogy a kormányrádió előbb-utóbb a koalíció okirátban foglaltak az irányadók.

Egy másik ügy valamivel régebbi keletű, de jól mutatja, hogyan kíván le-

számolni a cseh kormány is azokkal, akik korábban vereséget mértek rá. Mint arról beszámoltunk, az év legelején a független cseh rádió- és televízióbizottság, élve törvény adta jogával, az egyetlen privatizálható cseh országos televíziós csatorna használati jogát a CET 21 elnevezésű társaságnak ítélte. A kormány nehezményezte ezt, miután a társaság tagjai zömmel az előző és a legutóbbi választásokon vereséget szenvedett értelmiségi kormánnyal és állami tisztviselők köréből kerültek ki. Emellett még szlovákiai magyarok, valamint Mark Palmer (egykori budapesti nagykövet, jelenleg amerikai üzletember) közvetítésével amerikai tőkés körök vesznek részt a programban. A törvények azonban semmilyen módot nem adnak a független bizottság döntésének megváltoztatására, így a kormány azt határozta el, hogy magát a döntést hozó testületet, a

független bizottságot bünteti meg. Ennek útja egyszerű: a bizottság a parlamentnek van alárendelve, és a törvény kimondja, hogy évente kell beszámolót készítenie munkájáról. Ha ezt nem fogadja el a képviselőház, akkor még egyszer át kell dolgozni, s ha ezt a második dokumentumot is elutasítják a honatyák, akkor a tanács felszámolható, illetve tagjai újraválaszthatók. Nos, tegnap a tanács éves dokumentumának második benyújtására került sor, mert — mit tesz a véletlen — egyszer már elutasították a honatyák.

A várakozás az volt, hogy a tanács sorsa eldőlt, elvégre a koalíció megfellelő többséggel rendelkezik a parlamentben, de felborult a papírforma: a koalíció egyes tagjai nem szavaztak a tanács ellen, igaz, mellette sem, amivel elérte azt, hogy jelentését se el nem fogadták, se el nem utasították. Erre az esetre nincs szabály, így érdekes követ-

kezmények várhatóak. Az minden esetre nyilvánvaló lett, hogy a túlságosan durván és egyértelműen a saját meghódítására törő vezető cseh párt ténykedését a kisebb koalíciós partnerek nem nézik jó szemmel, és igekezik megakadályozni, nem is sikertelennül.

Gondolkodásukat igazolja a harmadik eset is, amelynek szintén van előzménye: az egyetlen hivatalos cseh hírgyűnkörség körül is hónapok óta vita zajlik, mivel a megbízott ideiglenes vezérigazgató, aki — tényleg mit tesz a véletlen — maga is a vezető koalíciós párt tagja, néhány hónapja kirúgta a hírgyűnkörség egyik vezető munkatársát, viszont váltig ragaszkodik az ügynökséget gazdasági csőd közelébe sodró gazdasági igazgatójához. E két döntés miatt az ügynökség hetven vezető munkatársa — újságírók és technikaik vegyesen — felmondtak. Ezt követően

parlamenti bizottság alakult, amely néhány nappal ezelőtt azt ajánlotta a vezérigazgatóknak: vegye vissza a kirúgott munkatársat, és távolítsa el a gazdasági igazgatót.

A vezér, aki látszatra egyetértett az egyébként fölérendelt parlamenti bizottság döntésével, mégsem így cselekedett: úgy döntött, leváltja ugyan a gazdasági igazgatót, de gyakorlatilag hasonló munkakörbe helyezte át, míg a kirúgott vezető munkatárs visszavételéről hallani sem akar. Az, hogy ennyire semmibe veheti a parlamenti bizottságának döntését, nem lehet véletlen: nyilvánvaló, hogy a deklaráltan pártsemlegesnek nevezett ügynökséget mégiscsak egy párt, vagy annak egyes érdekesorportjai irányítják, és ez az a pont, ahol a történe: hasonlít sok más kelet-európai esethez.

• Nyárádi Péter

ÉPÍTKEZŐK!
BAUMAG
MÁJUSI AKCIÓ!
Fenyőgerenda, szarufa, deszka, palló, tetőléc május végéig 10% árengedménnyel!
KAPHATÓ
A **BAUMAG** TELEPEIN:
Budaörs, Kamaracserd u. 11.
Telefon: 181-3335.
Bp. XV., Spos Dénés u. 13-15.
Telefon: 169-6769.
Budakalász, József A. u. 73.
Telefon: 188-4306.
Tatabánya, Búzavirág u. 1.
Telefon: 06/34/11491.
A HÁZHOZ SZÁLLÍTÁS 50 KM-EN BELÜL INGYENESI

Olyan, gyakorlott
tördelőt keresünk
Macintosh (QuarkX Press)
rendszerre,
aki rövid betanítás után vállalja egyszerűbb montírozási munkák elvégzését is.
(6 napos munkarend, három műszak)
Érdeklődni lehet:
a 113-4055-ös telefonszámon,
Sándor Jánosnál

MEGHÍVÓ

A Kecskeméti Borgazdasági Rt. igazgatósága értesíti tisztelt részvényeseit, hogy az évi rendes közgyűlésen elfogadott határozatoknak megfelelően a rendkívüli közgyűlést 1993. június 25-én 9.30 órára hívja össze

A közgyűlés helye: a társaság székhelye (Kecskemét, Árpád krt. 4.).

Napirendi pontok:
1. Tisztviselőkkel kapcsolatos személyi kérdések.
2. Egyebek.

A közgyűlésen való részvételre és a szavazati jog gyakorlására az alapító okiratban foglaltak az irányadók.

KECSKEMÉTI Rt. igazgatósága

HOTEL KOPPÁNY
Gazdálkodó szervezetek dolgozói részére
olcsó munkásszállást kínálunk
előnyös feltételek mellett, 3 ágyas szobákban, jó közelekedési lehetőséggel feriek számára
Szállásdíj:
195 Ft/fő/éjszaka
nagy megrendelések árkedvezmény
Érdeklődni:
FÜSZER Rt.
Budapest IX. Koppány u. 5-11.
vagy a 113-4481-es telefonszámon
Fehér Kálmán gondnokságvezetőnél

Miért lesz a spanyol paradicsomból holland? EK-csatlakozás csak 2000 után

A közelmúltban hazánkban járt Stefan A. Musto, a berlini egyetem közgazdász professzora, akit korábban a magyar közvélemény a Friedrich Neumann Alapítvány elnökeként ismerhetett meg. A professzorral Magyarország EK-csatlakozásáról beszélgettünk abból az alkalomból, hogy kijelentette: Magyarország számára megatlása szerint az a célserü, ha később csatlakozik, de a csatlakozásra már most felkészül.

Musto professzor osztotta több hazai közgazdász megítélését: a teljes jogú tag-ságunk 2000 előtt nem valósulhat meg az EK-ban. Akik ezt állítják, véleménye szerint az illúziókeltés bűnébe esnek két okból: egyrészt a magyar gazdaság mai állapotában nem képes arra, hogy a Brüsszelből diktált játékszabályoknak megfelelően, teljes jogú tagként azok gazdasági és pénzügyi kívánalmainak megfelelően anélkül, hogy saját belső gazdaságát ne tenné tönkre. A felkészülés ideje ugyanis éppen arra elegendő, hogy mind a mezőgazdaságban, mind az iparban a struktúraváltás végbemenjen, és csak a versenyképes vállalkozások maradjanak életben. Másrészt, az is illúziókeltés, hogy a visegrádi országok közül elsőként, kivételzetlenül kaphatjuk meg a teljes jogú tagságot. Egyfelől a csehek — akik szintén erre a lapra tesznek — már egy lépéssel előtűntek járnak, de ők sem veszik figyelembe az EK ugyan nem hivatalosan deklarált álláspontját: aggódnak, főként a lengyelek esetében, a munkaerő tömeges beáramlásától. Az EK nem nyílt diplomáciai csatornán érkező információk arra engednek következtetni, hogy a visegrádi hármas — Szlovákia helyzete belpolitikailag kétséges — csak együttesen nyerhetik el teljes jogú tagságukat a közösségben, ha már egymás közt rendezték kereskedelmi kapcsolatuk mikéntjét. A volt szocialista országok közül Románia és Bulgária esetében, a teljes jogú tagság elnyeréséhez az EK külön követel-

ményeket támaszt. A balti államok, illetve Moldávia, Ukrajna, Oroszország esetében a csatlakozás kérdése speciális szempontok elbírálása alá esik.

Stefan A. Musto mindezt felhívta a figyelmet arra a tényre, hogy az EK önmagában súlyos válsággal küzd, amelynek feloldása többéves tárgyalásokat vesz igénybe, és ha már új tagokkal kívánja bővíteni közösségét, akkor egyértelműen a jelenlegi EFTA-országok jöhetnek szóba, valamint ezt követően Törökország, Ciprus, Málta.

Magyarország számára, különösen agrártermékek esetében az egyedüli nyerő pozíció az egyedi, friss agrártermékek bevitelére lehet — vágott virág, zöldség, gyümölcs — de az is akkor, ha sikerül beépülni a közösség általánosan elfogadott információs és értékesítési rendszerébe. Musto megemlíti az izraeli avokádó példáját, amely gyakorlatilag egyeduralkodó termék a piacon, mert a fogyasztók ezt keresik, valamint az egykor máltán híres spanyol paradicsom esetét. Az eredeti spanyol paradicsom ugyanis azóta holland melegezházakban érik, talán kevésbé ízletes, mint korábban volt, de a konkurenciával történt megállapodás következtében, az értékesítési láncba való bekapcsolódással a közös piaci fogyasztók ezt a minőséget keresik. Az egy másik történet, hogy a drasztikus döntést igencsak zokon vették a spanyol termelők, csakúgy, mint az olivabokrok kiirtását vagy a jó minőségű asztali borok beviteli tilalmát.

Stefan Musto

FOTÓ: SZABÓ-JILEK ADAM

Musto a magyar agrárgazdaság átalakulásában a legnagyobb problémát a tulajdonszerkezet kialakulatlanságában látja. Véleménye szerint nem kellene félni attól, hogy termőföldtulajdont külföldiek is szerezhetnek, mert a beáramló tőkére csak ebben az esetben lehet számítani. Példaként szintén a spanyolokat említi, akik annak idején a spanyol tengerpart mintegy 6000 kilométeres szakaszát külföldieknek kiárusították, akik azért devizában fizettek, javítva ezzel az ország fizetési mérleget. Az adott területen viszont hosszú távra szóló beruházási politikát folytattak, az infrastruktúrától a kereskedelemig bezárólag, amelynek eredményeként az időközben tehetőssé vált spanyol polgárok jelentős része visszavásárolta a területeket. Musto szerint Magyarországnak a spanyolokhoz hasonlóan tudatosan kellene felkészülni a teljes jogú csatlakozásra, mert mind az EK, mind az EBRD, mind az OECD hajlandó lenne értelmes programok finanszírozására.

• Pogány Sára

Válságban a magyar mezőgazdaság Új agrárpolitikára lenne szükség

Míg az elmúlt három évben mintegy 6 milliárd dollár kiviteli többletet produkált a magyar élelmiszer-gazdaság egésze, most lassan a belföldi ellátás szintjével kell megelégedni. Kritikus az ágazat jövedelemtermelő képessége, az átalakulásokat, privatizációt szolgáló törvények végrehajtása pedig teljes zűrzavart okoztak. Új, ütőképes agrárpolitika híján aligha képzelhető el, hogy a magyar mezőgazdaság kilábaljon harmadik éve tartó válságából — írja Horváth Gábor, a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségének főtitkára.

A magyar élelmiszer-gazdaság a korábbi években a belföldi igényeken túl még legalább 5-6 millió ember számára termelt elegendő élelmet, mely exportra került. Az utóbbi három évben azonban egyharmadával visszaesett a termelés, s csaknem ilyen mértékben a belföldi élelmiszer-fogyasztás is. Az utóbbi három évben mintegy 6 milliárd dollár kiviteli többletet adott az élelmiszer-gazdaság. Az utóbbi három évben azonban a mezőgazdaság igen mély válságba került.

Bár ebben szerepet játszottak az utóbbi évek aszályai, de a meghatározó ok: az ország gazdasági teljesítményének gyors hanyatlása, a lakosság jövedelmeinek nagymértékű visszaesése, a volt szocialista országokkal folytatott kereskedelem indokolatlan lényegesen nagyobb leépítése. A kárpótlás és a szövetkeztől átalakulás választott módja miatti bizonytalanság, az átgondolt agrárpolitika hiánya. Ezek váltották ki a mezőgazdasági termelés visszaesését, a kedvezőtlen mezőgazdasági fel-

vásárlási áralakulást, a vidéki munkanélküliség növekedését.

Csökken a vetésterület, a földterület termőképesége folyamatosan romlik. Ugyanis egyre kisebb a termeléshez felhasznált ráfordítások mennyisége (vetőmag, műtrágya, növényvédő és gyomirtó szer, tenyészállat és takarmány). Ennek ellenére a legutóbb fontos terméknek a termelési költségek meghaladják az elérhető árbevételét.

A mezőgazdasági termelésben főállásban foglalkoztatottak létszáma két év alatt csaknem felével csökkent. Az ágazatból 1992-ben több mint 100 ezer fő vált munkanélkülivé. A szövetkezetekben dolgozók átlagkeresete az anyagi ágazatokhoz viszonyítva átlagosan 40-50 százalékos lemaradást mutat.

Dramáian csökken az állatállomány főként a szövetkezetekből történt kiválás során kivitt állatok azonnali értékesítése, a felvásárlás körüli ellentmondások, a veszteséges termelés miatt. Ugyanígy csökken és öregszi az eszközállomány is. Az eszközök egy részét a szövetkezetekből kiváló tagok kivitték. A másik oka: a mezőgazdasági beruházások 1990-ben megkezdődött zuhanásszerű visszaesése a termelés visszaesésénél is sokkal nagyobb mértékű. 1988-hoz képest a mezőgazdasági beruházások értéke egytizedére csökkent tavaly.

A mezőgazdasági termelés jövedelmesező 1990 óta rohamosan csökken, annak ellenére, hogy az ágazat ráfordításait minden képzetlet túlhaladón visszafogták a termelők. Ennek oka a bevételek visszaesése, melyet a csökkenő termelés és az infláció mértékénél szerényebben növekvő felvásárlási árak okoznak. Az elmúlt három évben a mezőgazdasági termelői árak kevesebb, mint 40 százalékkal emelkedtek. Ehhez képest csaknem négyszer nagyobb ütemben növekedtek a termeléshez felhasznált cikkek árai. A felvásárlási árak növekedéséhez képest háromszoros ütemben nőtt az infláció.

Nyilvánvaló, hogy az élelmiszerárak és az infláció növekedését, nem a felvásárlási árak emelkedése idézte elő. Ellenkezőleg, állíthatjuk, hogy a mezőgazdasági termelői áralakulás jelentősen csillapította az inflációt. Az élelmiszer-termelés támogatása nagymértékben ösztönösorodott. Különösen igaz ez, ha a mezőgazdasági termelőkönkénytelenesen eljuttatott támogatásokat vizsgáljuk. Például 1992-ben az agrárreexport támogatására szolgáló több mint 20 milliárd forint támogatásból mindössze 1 milliárd forint jutott el közvetlenül a termelőkhoz.

Már az 1980-as évek második felétől meghaladták a mezőgazdaságtól központosított költségvetési elvonások a támogatások összegét. Nem igaz tehát, hogy a mezőgazdaság „agyon-támogatott” ágazat.

Raadásul az elmúlt években gyakorlatilag teljesen megszűntek a mezőgazdaság kedvezményes hitelhez jutási lehetőségei. A kormány 1992—93. évi, a gabonavetésekre biztosított, kedvezményes hitelalkoi alig javították a helyzetet, csak a termelési teljes összeváltását volt képes megakadályozni.

A mezőgazdaság veszteségesse válásában nagy szerepet játszott a rövid lejáratú, magas kamatlábú hitelállomány miatt felmerült több tízmilliárd forintnyi kamatköltség.

1992-ben több mint 500 me-

zőgazdasági szervezetet érintett a csődeljárás. A csődell érintett szervezetekhez tartozott az ország mezőgazdasági területének több mint egyötöde, mintegy 1,3-1,4 millió hektár. E terület 80 százaléka több mint 1 millió hektárt tett ki a szövetkezetek földterülete. Igen súlyos a helyzet Nógrád, Borsod-Abaúj-Zemplén és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyékben, ahol pedig sok helyütt gyakorlatilag semmilyen más lehetősége nincs a lakosságnak, mint a földből megélni. A csődeljárás alá került szervezetek csaknem egyharmad részét felszámolták, 85 mezőgazdasági szövetkezet van közöttük.

Félt, hogy ez, illetve a kárpótlás rendkívül vonatott üteme, a tervezett újabb törvénymódosítások, valamint az élelmiszeripar helyzete és privatizációjának módja további termelésesökkenéshez vezetnek. Ennek következtében az élelmiszer-gazdaság exportja akár felére csökkenhet egy-két éven belül. Azon túl, hogy sem jelenleg, sem középjavon nem látható olyan gazdasági ágazat, amely kiviteli többlettel betömné az így keletkező 1-1,5 milliárd dollár exportkiesést, ez azt jelentené, hogy jóformán egyetlen kedvező adottságunkat, a jó minőségű földjeink termőképeségét legfeljebb fele arányban használhatnánk ki. Amire elérkezne az Európai Közfösséghez — teljes jogú tagként — való csatlakozásunk ideje, mezőgazdasági termelésünk az önellátás biztosításával küszködne.

Horváth Gábor a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségének főtitkára

Horváth Gábor a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségének főtitkára

Horváth Gábor a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségének főtitkára

Horváth Gábor a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségének főtitkára

Horváth Gábor a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségének főtitkára

Horváth Gábor a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségének főtitkára

Horváth Gábor a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségének főtitkára

Horváth Gábor a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségének főtitkára

Horváth Gábor a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségének főtitkára

Pénz nélkül juthatnak vagyonhoz?

A Békés Megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat dolgozói mélyszélesen megdöbentek, amikor a sajtóból értesültek arról, hogy vezérigazgatójuk Zsíros Géza ugyanazon a napon, ugyanannak a vagyonnak a sorsáról két elvi megállapodást is aláírt. Az Agrimpexszel való tárgyalás eredményét az újságírókkal és a dolgozókkal is ismertették, ám a Kiskun Kft. jóval méltánytalanabb ajánlata titokban maradt.

A vállalat dolgozói nevében a szakszervezeti bizottság az Agrimpex privatizációs ajánlatát támogatja, hiszen azáltal a dolgozók is tulajdonhoz juthatnának vagyonegyük értékében. Az Agrimpexszel történő megállapodás alapján példáulérték privatizáció jöhetne létre, ugyanis Békés megye gabonavetése nem lenne kiszolgáltatva idegen érdekeknek.

A Kiskun Kft. ezzel szemben az államtól vár 500 millió forint garanciát tranzakciójához, ami to-

vább rontaná a költségvetés helyzetét. S míg az Agrimpex a folyamatos termelést is biztosítaná, s készpénzzel is rendelkezik, addig a Kiskun Kft. banki kapcsolataira hivatkozva ködös ajánlatot tesz arra, hogy majd valamikor a szükséges pénzt megszerzi.

A szakszervezeti bizottság úgy véli, hogy a Kiskun Kft. vezetőjével Samir Radyval történt megállapodásra Zsíros Géza országgyűlési képviselőt személyes érdeke vezérelte. Zsíros Géza vezérigazgató, a parlament mezőgazdasági bizottságának elnöke a Napi Délelet szombati számában cáfolja, hogy titkos lett volna a Kiskun Kft.-vel kötött megállapodás. (Csak senki sem tudott róla). A lap, amely a Békés Megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat irodaházában kapott helyet — miután fizetéseketlenység miatt az előző gazda „kilakoltatta” —, homályosan utal egy péntek késő esti sajtóközözlőre, ahol a főszerkesztő ezt a hírt

megtudta. (Más újságíró nem értesült e tájékoztatóról, viszont az tény, hogy a vezérigazgató pénteken este Orosházán a Merre, magyar mezőgazdaság című fórumon közösen lépett fel a földművelésügyi miniszterrel.)

A békési szlogen szerint „Zsíros lapjának” becézett Napi Déleletben a vezérigazgató elismeri, hogy az Agrimpex vételi ajánlata jobb-nak tűnik, ám a Kiskun Kft. ajánlatát nem szabad félvállról kezelni. Zsíros szerint azonban az Agrimpex (a lap szerint Agroimpex) zömében angol érdekeltségű cég, és a vételi ajánlatot csak annak vezetői adták a GMV számára.

Zsíros Géza úgy véli, „nem az a fő kérdés, hogy az ÁVÜ-n keresztül, vagy egy kényszerprivatizációs folyamaton át jutnak el a krízis megoldásához, hanem az a legfontosabb, hogy érvényesüljön: a legjobb megoldás elfogadásával kerüljön újból szilárd alapra a megye legnagyobb élelmiszer-ipari cége.”

H. A.

Az FM támogatja az Agrimpex ajánlatát Szerdán dől el a „Zsíros-malmok” sorsa

A Földművelésügyi Minisztérium támogatni fogja az ÁVÜ igazgatótanácsának szerdai ülésén a Békés Megyei Gabonaforgalmi Vállalat privatizációjára vonatkozó Agrimpex-ajánlatot — közölte lapunk munkatársával Raskó György, az FM közgazdasági államtitkára. Az FM azért támogatja az Agrimpex ajánlatát, mert tisztában van vele, hogy az egyik legerősebb tőkeerős cég, és a gabonakereskedelemtérben a legnagyobb szakmai tapasztalattal rendelkezik. Az Agrimpex ajánlata szerint a termelők 25+1 százaléki névértéken részvényt — kárpótlási jogukat — a Kiskun Kft.-től, valamint a dolgozók szintén névértéken juthatnak részvényhez a tulajdon 49 százalékaig a termelőkkel együttesen. Az FM azért támogatja ezt a koncepciót, mert az 51 százalékos szakmai befektetével együtt tőkeerős cég jön létre a magyar gabonakereskedelemben. Raskó György egy korábbi képviselői interpellációra utalva mindehhez hozzátette, a monopóliumot tőkeerős céggel nem szabad összetéveszteni, ez

irányú véleményét alátámasztja Vissy Ferencnek, a Versenyhivatal elnökének az álláspontja is, aki korábban nyilatkozta, hogy ilyen kis országban egyrészt senki nem tud monopolhelyzetre szert tenni, ha mégis megtörténne, a Versenyhivatal feladata, hogy azt megvizsgálja, történt-e visszaélés. Raskó György szerint az agrárpáris rendtartásról szóló törvény lehetővé teszi azt, hogy az esetleges visszaéléseket megfelelő módon szankcionálja. Kérdésinkre, hogy az Agrimpex mellett a Békés Megyei Gabonaforgalmi Vállalatra bejelentkezett a Samir Rady 22 éve Magyarországon élő arab állampolgár által vezetett Kiskun Kft., mi a véleménye, az államtitkár a következőket mondta. Sem a kft.-t, sem a vezetőjét nem ismeri, ezért nem tud véleményt mondani. Ugyanakkor az Agrimpex ajánlatával szemben ez a kft. ajánlatában állami garanciát kérte. Az államtitkár arról is megkérdeztük, hogy mi a bankok álláspontja az ügyben. A válasz az volt, hogy a bankok álláspontja ebből a szempontból indifferens, hiszen az ér-

dekük az, hogy minél előbb a pénzükhöz jussanak. Zsíros Géza a Békés Megyei Gabonaforgalmi Vállalat vezérigazgatója előljárásban leszögezte: a Magyar Hírlapban pontatlannul jelent meg az, hogy ő ugyanaznap az említett két céggel titkos tárgyalásokat folytatott volna. Az említett két céggel Zsíros Géza nem megállapodást kötött, hanem a tárgyalásokról szóló, ilyenkor szokásos emlékeztetőt jegyezte ellen. A vezérigazgató elmondta, hogy ő egy személyben felelős a Békés Megyei Gabonaforgalmi Vállalat vagyonáért, és neki a kötelessége, hogy a meghirdetett vagyon minél nagyobb értéket találon gazdára. A vezérigazgató elárulta, hogy további két cég is bejelentette vásárlási szándékát — nevük üzleti titok —, neki kötelessége velük is tárgyalni. Az Agrimpex ajánlatával szemben szintén az a különbség, hogy állami garancia-vállalat kényszerül.

Zsíros Géza véleménye szerint bármelyik cég esetében, amelyik tulajdonképpen az említett termelőegységek jelzaloghi-

• P. S.

Vámszabad terület az ország északkeleti csücskében?

A tavaly decemberben elfogadott 1070-es kormányrendelet tartalmazta a központi elképzeléseket Borsod-Abaúj-Zemplén és Heves megye vásárláskezelésére. A rendelet 6. pontja szerint meg kell vizsgálni egy nemzetközi vámszabad terület létesítését az ország északkeleti csücsán, ahol három állam, Magyarország, Ukrajna és Szlovákia találkozik.

A Páciban megtartott koordinációs munkacsoport megbeszélésén kiderült, hogy a központi kezdeményezésen túl a bodrogközi önkormányzatok is lépéseket tettek a vámszabad terület létesítésére. N. Sipos István, a Külső-Bodrogközi Kereskedelem és Gazdaságfejlesztő Önkormányzati Társulás elnöke elmondta, hogy a cigándi Tisza-híd alap-

kötélete első állomása volt a külvilágtól szinte teljesen elzárt térség felzárkóztatásának, de a vámszabad területet csak állami segítséggel, tudják megvalósítani.

Az önkormányzati társulás a miskolci székhelyű Agora Észak-magyarországi Regionális Kereskedelem-fejlesztési és Befektetési Kft.-t bízza meg az ügyek koordinálásával. Varga István ügyvezető elmondta, hogy a vámszabad terület koncepciójának végleges formába öntése a közeljövőben megtörténik.

Az optimista elképzelések szerint várhatóan jövőre már működésbe léphetne a vámszabad övezet Lácácske, Dámóc és Zemplénagárd térségében.

• Sz. B.

Hosszan tartó aszály

Még egy hét aszály, s a szövetkezetek vége — mondotta Matolcsy László a Teszöv Fejér megyei titkára néhány nappal a ma kezdődő országos közgyűlés előtt.

Ez lesz a harmadik aszályos év, egyszerűen nincs több tartalék, elfogytak az előreemelt lehetőségei. Ha a kormány nem ad támogatást a közös gazdaságoknak — adósságfelengedés formájában —, akkor nem is tudjuk mi lesz — mondta a titkár. Az elmúlt évek aszályai miatt Fejérben a szövetkezetek és az állami gazdaságok 70 százaléka veszteséges volt. A megye 77 termelőszövetkezete és ezek kft.-i összesen 850 millió forint minusszal zárták a tavalyi évet, amihez még hozzá kell venni az 1991-es 1 milliárd 95 millió forintot — elküldött — veszteséget is. A megyéből 12 tsz 7 millió 600 ezer forint nyereségadót fizetett az államkasszába. ('89-ben 61 tsz 168

millió forintot.) Eddig három tsz elen kezdődött el a felszámolási eljárás, ám, ha életbe lép a földkivételről szóló újabb törvényt módosítás, Fejérben a szövetkezetek fele juthat hasonló sorsra. Az üzemek összesen 6 milliárd 358 millió forint hosszú lejáratú hitellel rendelkeznek. Mindeközben a megyében dolgozó mezőgazdasági géppark teljes mértékben elhasználódott, többnyire a nullára orrolód, pótlásukra azonban nincs pénz.

Ezek hatására kerül a mai országos közgyűlésen terítke az agrárgazdaság és termelők helyzete, egy új agrárpolitika igényeinek összefoglalása, valamint a mezőgazdasági szövetkezetek és az érdekképviseleti szervezetek tevékenysége.

Matolcsy László hangsúlyozta, vitaanyaguk nem csupán a gondokat sorolja, de az általuk kidolgozott megoldásokat is.

• Fisch Judit

A Gemenci Állami Erdő- és Vadgazdaság nyilvános pályázatot hirdet a dávodi fűrésüzem állami tulajdonban lévő eszközeinek/ingatlanának megvásárlására

A fűrésüzem a Dávod 1469. és 1501. hrsz.-ú, 42 014 m² telekingatlanokon fekszik, primér fatemekék és rakodólap gyártására alkalmas gépporral rendelkezik.

A pályázatokat személyesen vagy meghatalmazott útján, 3 példányban, zárt, cégjelzés nélküli borítékban kell benyújtani a pályázatra utaló megjelöléssel. A benyújtott ajánlatok közül egyértelműen meg kell jelölni, hogy melyik az eredeti példány.

A pályázat benyújtásának határideje: 1993. június 10.

A pályázat beadásának helye: Gemenci Állami Erdő- és Vadgazdaság titkársága, Baja, Szent Imre tér 2.

A vételi szándék bizonyítására felajánlott vételár 2%-át az ajánlattevőnek a pályázat benyújtásának határidejéig letétbe kell helyeznie.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a megvásárolni kívánt eszközöket, ingatlanért megajánlott vételárat számmal és betűvel,
- a fizetés módját és határidejét,
- az ajánlati köztéttség időtartamát, amely nem lehet kevesebb, mint a benyújtásra nyitva álló határidő lejártától számított 60 nap,
- a letétbe helyezésről szóló igazolást,
- üzleti tervet, foglalkoztatási koncepciót.

A vállalat a pályázatbontás után szóbeli vagy írásbeli kiegészítést kérhet.

A vállalat a benyújtási határidő lejártától számított 45 napon belül értesíti a pályázókot a pályázat eredményéről.

A Gemenci Állami Erdő- és Vadgazdaság fenntartja a jogot, hogy a pályázatot eredménytelennek nyilvánítsa.

A jelen pályázati felhívásban nem szabályozott kérdésekben az ÁV Rt. versenyzetési szabályzatának rendelkezései irányadók.

A pályázat meghirdetésével egyidejűleg az eszközök/ingatlanok főbb adatairól és jellemzőiről információ beszerezhető: Illyés László főmérnök, Baja, Szent Imre tér 2., tel.: (79) 321-049

MH 5308

AGRÁRHÍREK

A húsbembargóval „rossz jelzést” küldött az EK

A kelet-és közép-európai országokból származó élőállat és húsimport felfüggesztésével rossz döntést hozott az EK — szögezi le a londoni székhelyű, Agrá Europe szerkesztőségi cikke. Állategészségügyi vonatkozásban nincs rend e vonalon az EK államaiban. Ezt mutatja, hogy több esetben a vizsgálatok úgynevezett „zéro pozitív” eredményt hoztak a tagországokban, ami azt jelenti, hogy az állatok ugyan nem beteg, de oltást kaptak. A Közös Piac állategészség-ügyi bizottsága mindenképpen rendet kíván tenni e téren a kelet-európai országokban is. Egyes nem hivatalos, brüsszeli források szerint ennek szenvedő alanya éppen hazánk volt, mivel az EK bizottsága Magyarországot mentesíteni akarta

az embargó alól, de az állategészségügyért felelősök nem járultak ehhez hozzá.

Nem támogatja a kisgazdaságokat az EK

A szociális szempontokat elhanyagolva, kizárólag gazdaságossági tényezőket vesz tekintetbe az EK agrárpolitikája. — panaszkodtak a kisgazdaságok képviselői egy nemrégiben Angliában, Readingben megtartott konferencián. Az Európai Paraszt Koordináció nevű szervezet képviselője, Nico Verhaegen elismerte, hogy a közösségben elég nehéz meghatározni, mi számít kisgazdaságnak. Nagy-Britanniában például 68 hektár az átlagos üzemméret, Portugáliában pedig 8,3 hektár. A földművesek 90 százaléka azonban 40 hektáron, vagy ennél kisebb területen gazdálkodik, és ezeknek a

termelőknak joguk van, hogy részesedjenek az EK által nyújtott hatalmas támogatásból.

Az EK négyszer annyit költ, mint az USA

Egyre többet költ az EK az agrárszféra támogatására, miközben az USA jól kordában tartja az e célra fordított kiadásait — írja a Profil Alapítvány. Az USA mezőgazdasági minisztériumának adatai szerint az EK által szubvenciókra fordított összeg már négyszerese az USA-énak, és a fennálló aránytalanság tovább fokozódik. Az amerikai mezőgazdasági kiadások korlátozása annál inkább figyelemre méltó, mert eközben az USA költségvetésének más tételei folyamatosan növekedtek.

Az Agrár Európa információi alapján

Részletek az IMF—Világbank tanulmányából (1.)

Milyen lehet a magyar hitelkonszolidáció?

Március 22-e és április 2-a között járt Budapesten a Nemzetközi Valutaalap és a Világbank közös tényfeltáró küldöttsége, amely a magyar kereskedelmi bankrendszert vette górcső alá. Az általuk készített, ajánlásokat is tartalmazó feljegyzés bevezetője a többi között megállapítja: 1992 szeptemberének végén a bankrendszer (benne a takarékszövetkezetek) 262 milliárd forintnyi minősített hitellel rendelkezett, ami teljes hitellállományuk 17,2 százalékát tette ki, s a GDP 10 százalékának felelt meg.

A bankok zöme a nemzetközileg elfogadott könyvelési szabványok (Internationally Accepted Accounting Standard) szerint technikailag fizetésképtelenek. Úgy tűnik, hogy a magyar pénzügyi rendszer képtelen finanszírozni a piacgazdaságra való átmenetet.

Ilyen környezetben kérte a magyar kormány az IMF és a Világbank segítségét a bankrendszer reformjához, a többi között olyan célokkal, mint a pénzintézetek újrateremtése, a bankrendszer reorganizációja, a banki, vállalati privatizáció felgyorsítása. A tavasszal itt járt szakértői delegáció által készített dokumentum a bankszektort reorganizáló programjára, a hitelrendezési folyamatra, a veszteségeket termelő súlyosan eladósodott vállalatok problémájának megoldására, s a Világbankkal ezen a téren folytatott együttműködés jövőjére tett ajánlásokat.

A dokumentum felvázolja a hitelkonszolidáció hátterét, a többi között megállapítja: a bankok mind kisebb mértékben vesznek ki részüket a magánszektor befektetéseinek finanszírozásából, ami pedig elengedhetetlenül szükséges volna a gazdaságátalakítás gyorsításához. Míg 1989–91-ben a banki hitelek aránya az öszvállalati beruházásnak átlagosan a 34,5 százalékát tette ki, addig 1992-re -2,9 százalékra zuhant vissza, miközben meredeken emelkedett a vállalatok közvetlen külföldi hitelfelvétele. A komoly költségvetési problémák ellenére a magyar kormány úgy döntött, hogy forrásokkal támogatja a bankokat, elősegítendő a hitelezést a hitelképes vállalatoknak, illetve védendő a betétesek érdekeit, így kezelve összekötve a banki újrateremtés előnyeit a vállalatok reorganizációjával. Az 1992-es hitelkonszolidációs program keretén belül az alultörlesztett bankok és takarékszövetkezetek lehetőséget kaptak rá, hogy az 1991–1992-es minősített hiteleiket 20 éves államkötvényekre váltsák fel, 50, 80, 100 százalékos névértékben. Összesen 104 milliárd forintnyi összeg került így a bankoktól a Magyar Befektetési és Fejlesztési Rt.-hez 82 milliárd forint államkötvény fejében.

Az 1992-es hitelkonszolidáció azonban a rossz hiteleknek csupán egy részét emelte ki a bankrendszerből, s több ok miatt nem éri el kívánt célját. Az okok között szerepel — egyebek között —, hogy nem gyakorolt kedvező

hatást a költségvetési 1993-as egyenlegére. A Pénzügyminisztérium által a közelmúltban készített előrejelzés szerint az 1992-es hitelkonszolidáció negatív hatást gyakorolt az idei költségvetésre, szemben a még januárban kalkulált jelentős nettó bevétellel szemben. Emellett arra veszi rá a könyvelőket, hogy leírják a kötvények értékét a hitelkonszolidációért fizetett stabilizációs díj miatt, jelenlegi értékük ugyanis csupán 32,5 milliárd forint, szemben névértékükkel, ami 82 milliárd forint. Ráadásul nem biztosítja a rossz hitelek kezelését, hiszen a bankokat semmi sem fogja ösztönözni arra, hogy foglalkozzanak az eladott hitelekkel, míg az MBF Rt. intézményesen sem készül fel 4 ezer rossz hiteliglyet kezelésére. Az 1992-es hitelkonszolidáció tökéletesítését elvárják a bankok, amelyek a bankok között, a jelentős forrásinjekció ellenére van olyan bank, amelynek tökéletesítését aránya mínusz 4,4 százalékos, míg másét 7,5 százalékosra emelték. A program a kötvények révén olyan likvid eszközökkel látta el a bankokat, ami a jövőben komplikálhatja a monetáris irányítást. A hitelkonszolidációval nem sikerült elérni azoknak a vállalati részvényeseknek az eltávolítását, akik egyben hitelezők is. Sőt, „kivásárolták” azokat a részvényeseket, akik különben elvesztették volna befektetéseiket a negatív banki tőke következtében. Nem sikerült tehát továbbá azért sem, mert nem ösztököl megfelelő változásokat a banki

vezetésben, felügyeletben, elkerülendő a banki hitelkihelyezésekkel kapcsolatos jövőbeni rossz döntéseket. S végül a dokumentum készítői szerint a hitelkonszolidációs program megnövelte a bankok közvetítői szerepének a költségét, miután be akarják majd hajtatni a hitelkonszolidációs díj formájában kifizetett költségeiket. Ami az 1993-as hitelkonszolidációt illeti, a memorandum megemlíti, hogy a magyar kormány egy második bank újratörlesztést tervezett az idei esztendőre, amelybe durván 80 milliárd forintnyi kötvénycsere tartozna. Az IMF—Világbank szakértőinek előrejelzése szerint az 1993-as hitelkonszolidáció, annak jelenlegi formájában nem hozná meg a várt eredményeket, nem eredményezné a várt adóbevételeket, miután az eredeti kalkulálásnál nem vettek figyelembe olyan tényezőket, mint a minősített hitelek várható növekedése. A Pénzügyminisztérium egyik legfrissebb előrejelzése szerint a minősített hitelek összege az első hitelkonszolidációs forduló utáni 198 milliárd forintról a második program beindítása idejére 237 milliárd forintra nő. A banktörvény által előírt tartalékképzés emiatt 88 milliárd forintra nőne, ami jócskán meghaladná a Pénzügyminisztérium által kalkulált, adózás és tartalékképzés előtti, 49 milliárd forintra becsült nyereséget, azaz abból nem lehetne finanszírozni.

(Folytatjuk)

A NAP INTERJÚJA Kemény Nándorral

„Nem vagyok elkötelezett”

Kemény Nándor mint a Corvinbank igazgatója jelenleg még felmondási idejét tölti, mivel péntektől megörökölte a Szerencsejáték Rt. vezérigazgatói székét. A változás figyelemre méltó, az új munkahely s annak eddigi vezetője ugyanis meglehetősen sokat szerepeltek az utóbbi években a sajtóban.

— Mikor tudta meg, hogy önt szemelték ki a tulajdonosok a Szerencsejáték Rt. első számú vezetőjének?

— Néhány héttel ezelőtt keirestek meg az ÁV Rt. képviselői ajánlatukkal, amiről még aznap megkezdtek tárgyalásokat. Nem haboztam sokat; napokon belül éltem a lehetőséggel és elfogadtam a felkérést.

— Mit gondolt, miért esett önre a vagyonkezelő választása? Tagja valamelyik pártnak?

— Nem vagyok elkötelezett ember, tehát egyetlen pártba sem léptem be. Elsősorban gazdasági szakembernek tartom magamat. Így feladatomban is abban látom — legyen szó bármilyen vállalati vagy vezetői jog-

sítványaimat, döntési jogkörömet a cég működésének hasznára fordítom. Amennyiben tehát egy gazdasági társaság élére kerülök, a lehető legnagyobb haszon elérése a legfontosabb céltom. Azt hiszem, ez már nálam reflex. Mindez természetesen együtt jár azszal, hogy az államnak is több adót fizet majd a társaság. Úgy gondolom, ez is sokat nyomott a latban, amikor a szakemberek közül rám esett a választás.

— A Szerencsejáték Rt.-t, és eddigi vezérigazgatóját azonborsokszor állította már reflektorfénybe (egyéltalán nem kellemes megvilágításban) a sajtó. A feltámadt viharok nem nélkülözték a politikai érveket sem. Azt hiszem

nem lesz könnyű függetlenül lenni magától a politikától.

— Feltételezem, többek között éppen azért esett rám a választás, mert szakemberként és nem politikusként állhatok az Rt. élére. Talán éppen ez az oka annak, hogy megválasztották az igazgatóság elnökének is.

— Mire számít, érhetik meglepetések új munkahelyén?

— Remélem nem.

— Az Állami Számvevőszék viszont számos figyelemre méltó javaslatot tett a társaságról készült jelentésében, ami igazolja, hogy nem ment minden rendben az eddigi gazdálkodásban. Előző példadul sokszor egyetemesileg döntött akkor is, amikor az igazgatóság egészeinek kellett volna rábólintani a döntésekre.

— Sajnos nekem még nem volt módomban tanulmányozni ezt a dokumentumot, remélem azonban, hogy erre a közeljövőben sor kerül. A kérdésre válaszolva mindenesetre el kell mondanom: jelenlegi munkahelyemen, a Corvinbankban az én feladatomból volt a szponzori, alapítvá-

nyi, marketing- és reklámcélokra fordított összegek felügyelete. A pályázatok elbírálására, a pénzek minél ésszerűbb felosztására érdekében egy öttagú zsűrit alakítottunk ki. A csoportban volt jogász, gazdasági szakember, szociológiai, szociális kérdésekben jártos munkatárs. Ugyanakkor minden döntésünk megtagadtunk egy előre felállított preferencia-sorrendet, mely szerint a minőség, környezetvédelem, oktatás témaköréit előnyben részesítettük. Természetesen tisztában vagyok vele, hogy a két cég között hatalmas méretbeli különbségek vannak, de talán nem szerénytelenség kijelentnem, hogy jártos vagyok azon a területen, ahol meg kell állnom a helyemet. Úgy gondolom, tapasztalataim pont olyan hibáktól védnek meg, mint amit az elődöm a jelentés szerint elkövetett. Meggyőződésem, hogy sikerül nyilvánosan is vállalhatóvá tenni azokat a döntéseket, amelyeket oly sokszor vitattak az elmúlt hónapokban.

• A. L.

MEGKÉRDEZTÜK

Pongrácz Tibort

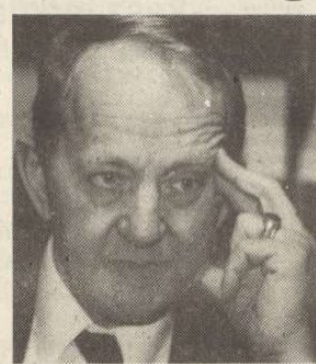
Etikusnak tartja-e Teleki Pál amerikai fizetéskiegészítését?

— Ön szerint etikus dolog, hogy a legnagyobb állami vagyon felett rendelkező Állami Vagyonkezelő Rt. elnöke évi 130-150 ezer dollár fizetéskiegészítést kap az amerikai kormány által létrehozott Magyar–Amerikai Vállalkozásfejlesztési Alapból?

— Meglepett ez a konstrukció. Tőlem mindez nagyon idegen, s nem is az összeg nagysága, hanem maga a konstrukció. En úgy vélem, hogy döntéshozó pozícióban — akár normális ez a külföldi gyakorlatban, vagy nem — az ilyen helyzetet nem szabad megengedni, s én az ilyesmit elkerül-ném.

— A magyar miniszterek, államtitkárok fizetése is alacsony, legalábbis ha amerikai kollégáikkal hasonlítjuk össze. Nem kellene valamilyen módon azokét is kiegészíteni?

— Semmiképpen sem. Egyébként pedig Teleki úr egy kitűnő ember, semmi okom feltételezni, hogy bármi szabálytalanság is történt volna, s hogy amerikaiakat bármilyen módon előnyben részesítették volna. Márcsak azért sem, mert az ÁV Rt.-nél nem mérőfódes léptékekkel halad a pri-

Pongrácz Tibor címzetes államtitkár

FOTÓ: SZIGETI TAMÁS

vátizáció... Azt remélem, hogy sikerül erre a kérdésre egy megfelelő megoldást találni.

— Hogyan?

— A fizetések költségvetési, vagy ÁV Rt.-forrásokból kellene fedezni. Én nem kifogásolom, ha egy tanácsadó fizet egy külföldi kormány, de döntési pozícióban ez megengedhetetlen. Egy államtitkára, vagy egy miniszterre például ilyen tekintetben rendkívül szigorú kritériumok vonatkoznak.

— Nem úgy a képviselőkre... Akiknek, főleg kormánykoalícióból egyre gyakrabban egészülnek ki képviselői javadalmazását: társa-

ságok igazgatótanácsaiba, felügyelőbizottságaiba „ültetik” őket. Nem kellene-e ön szerint erre vonatkozólag valamilyen szabályt hozni?

— Az, hogy ki ül az igazgatótanácsokban, ez egy más kérdés. Az MDF hétvégén megtartott gazdaságpolitikai konferenciáján is elhangzott, hogy kétféle vád van: az egyik, hogy régi kérdések maradtak felelős pozíciókban, másrészt, hogy az új rendszer klientúrát épít ki.

— Alaplatonok ezek a vádak?

— Én nem szeretem ezt, mert ilyenkor csupán védekezésből megcímkezzük az embereket, ami számomra — ha visszanézünk a múltba — keserű történelmi tapasztalat. Egyébként pedig nem, hiszem, hogy új kliensrendszer kiépítése folya. Összintén szólva nem tudom, hogy az igazgatótanácsok, felügyelőbizottságok tagjai melyik párttal szimpatizálnak. Azonban olyan diszkriminációt sem lehet tenni, hogy eleve kizárjuk azokat az embereket ezekből a testiségekből, akik hívei a jelenlegi kormányzati politikának.

• V. I.

• H. L.

HÁTTÉR

Újraéled a jövedéki jog

Várhatóan ma szavaz a parlament a jövedéki törvényjavaslatról, amelyet kivétel eljárásban tárgyal az Országgyűlés. Ha a képviselők „áldásukat” adják a tervezetre, akkor elképzelhető, hogy már július elsejétől újraéled a jövedéki jog Magyarországon. Bár ez még korántsem biztos, hiszen a javaslatl kapcsolatosan már többen alkotmányosság aggályokat is felvettek. A törvényalkotók célja ezen jogszabállyal, hogy a magas adótartható jövedéki termékek esetén valóban realizálhatók legyenek az adóbevételek, másrészt, hogy ezen termékek feketepiacát, illegális előállítását visszaszorítsák.

A jövedéki termékek közé tartoznak majd a dohánygyártmányok; a szesz és a szeszes italok, a sör, a kőolajtermékek (benzin, gázolaj, háztartási tüzelőolaj), valamint a kávé. Ezen termékek előállítás, forgalmazása, raktározása, exportja importja is engedélyköteles lesz. Ezt az engedélyt a Vám- és

Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága adja majd ki. Egyetlen kivétel lesz csupán, kiskereskedelmi tevékenység esetén ugyanis az illetékes önkormányzat lesz az engedélyező szervezet. Jövedéki tevékenységre engedélyt — a kiskereskedelem kivételével — csak kettős könyvezetésre kötelezett adóalanynak kaphat, de csak abban az esetben, ha nem tartozik az adó- vagy a vámhivatalnak. Ugyancsak kizárják a jövedéki tevékenységek végzése alól a csőd- vagy felszámolási eljárás alatt álló vállalkozásokat. Kiskereskedelmi tevékenység esetén a jelenlegi szabályozáshoz képest igencsak szigorú rendelkezést vezetnek be, hiszen a törvény hatálya lépését követően jövedéki termékek csak üzlethelyiségekben lesznek árusíthatók. Némileg enyhítik ezt a szabályt azzal, hogy eseti jelleggel megengedik a sör, a tüzelőolaj utcai értékesítését is. Jövedéki termékek közül a dohánygyártmányokat, a szeszt és

szeszes italokat import esetén zárjéggel kell ellátni. Ezen fel kell tüntetni — többek között — az „Adózott termék” feliratot. Belföldön csupán ilyen zárjéggel ellátott dohánygyártmányokat és szeszes italokat lehet forgalomba hozni. Az exportra szánt termékeket viszont „Export” felirattal kell ellátni. A zárjegyet és az „Export” feliratú címkéket az állam állítja elő, s viseli annak költségét is. A törvény részletesen meghatározza majd az egyes jövedéki termékek termelésének, forgalmazásának speciális szabályait is. Így különösen — a már hatályba lépett kormányrendelettel összhangban — a háztartási tüzelőolaj felhasználásra helyezett nagy hangsúlyt. Azok számára, akik a jogszabályt nem tartják be, szigorú szankciókat helyeznek kilátásba. Az ellenőrzési jogosítványokat a VPOP kapja meg, illetve bizonyos esetekben a rendőrség, a fogyasztóvédelmi felügyelőségek is kötelesek lesznek a törvény

rendelkezéseinek betartását ellenőrizni. Bírság szabható majd ki azon termékek után, amelyeket engedély nélkül gyártottak, így hozták forgalomba, importáltak, vagy amelynek adózott voltát nem tudták igazolni. Büntethető lesz az is, aki Export felirattal ellátott terméket belföldön értékesít, vagy importterméket zárjegy nélkül hoz forgalomba. A jövedéki termékek illegális kereskedelmét azzal a rendelkezéssel is igyekeznek megakadályozni, hogy nemcsak az eladó, de a vevő is ugyanolyan bírságot fizet majd. A bírság mellett a törvény rendelkezéseit megszegők ellen szabálysértési vagy büntetőeljárást is kezdeményezhetnek majd.

A törvény végrehajtásának feladata csaknem teljes mértékben a vámhivatalokra hárul, amely az ehhez szükséges személyi és technikai feltételek megteremtése céljából mintegy 300 millió forintot kap a költségvetésből.

• V. I.

Mohóvá vált tulajdonos
Ötvenhét százalékos
Chinoin-osztalék

Ötven százalék fölötti osztalék kifizetéséről döntött a hét végén a Chinoin Rt. közgyűlése. A két héttel ezelőtti felfüggesztett, majd most folytatott ülésen a — hírek szerint a ma még — többségi tulajdonos ÁV Rt. nyomására született a Magyarországon nem mindennapi döntés. Eszerint a 10 ezer forint névértékű részvények után 5700 forint osztalékot fizetnek. A meglepő nagyságú és szokatlanul kikényszerített döntést a Chinoin vezérigazgatója az MH kérdésére nem kívánta kommentálni. Mindössze annyit mondott, hogy a fő tulajdonos kívánsága volt a magas osztalék. A véleménynyilvánítástól azonban elzárkózott, mert nem a menedzsment dolga a tulajdonosok döntéséről véleményt formálni.

MH-kommentár

Köztudott, hogy a francia Sanofta a Chinoin részvényeinek 40

százalékát vásárolta meg, s további 11 százalékra opciót kapott a cég 3 éves üzleti eredménye függvényében. A 3 év 1994 végén jár le, de hírek szörlongának arról, hogy a tulajdonosok előrehozott opcióról „beszélgetnek”.

A Chinoin még ma is jól menő cégnek számít a hazai iparvállalatok között, de az a fajta mentalitás, amivel az állam még többségi részesedése eladása előtt „lerabolja” a még működő vállalkozást, egyszerűen döbbenetes. Ráadásul a meghökkenést elől elgondolkodtat, hogy ilyen példák látnak ki fog jelentkezni az állami majoritást fenntartani szándékozó privatizációkra. Úgy tűnik tulajdonosi funkcióját az állam úgy akarja gyakorolni, hogy „amit megtehetsz, ne haszald holnapra...”

• H. Z. M.

Kovács Álmos: tízmilliárd
dollár alá nem süllyed az export

Egyetért-e Bogár Lászlóval, a kül gazdasági tárca államtitkárával abban, hogy idén még legalább hat százalékkal le kell értékelni a forintot? — kérdeztük Kovács Álmot.

A Pénzügyminisztérium helyettes államtitkára elmondta, hogy az export jövedelmezősége nem maradhat el a belföldi értékesítés hozamától. Mivel az utóbbi egy-két hónapban a két értékesítési irány közötti egyensúly felborult, logikusnak tűnik a kiigazítás.

A mértékekről természetesen csak azután dönthetünk, ha a most felállt munkacsoport elkészítette elemzését. Azt azonban már most is állítom — tette hozzá Kovács Álmos —, hogy nem a szuntyadó acélipari és vegyipari alapanyag-kapacitásokat kell életre keltetni, hanem azokat a feldolgozóipari kapacitásokat, amelyek egyébként is lendületbe jöttek az utóbbi 3 hónapban.

A kivitel jövedelmezősége

természetesen csak az egyik összetevője a feltett kérdésnek. Vizsgálódni, hogy lehet-e javítani az exportőrök előfinanszírozásán, működőképes-e az Exportgarancia Rt? A helyettes államtitkár megjegyezte azt is, hogy nagyobb értékű áruk bizonyos piacokon csak kormányhitelek segítségével értékesíthetők.

— Tudomásul kell vennünk azt is — vélekedik Kovács Álmos —, hogy a csehek és a lengyelek is jóval kevesebbet exportáltak Európába, mint tavaly. Tehát a magyar kivitel zsgorodása nem egyedi jelenség, hanem a nyugat-európai és elsősorban a német recesszió következménye. Ugyanakkor a helyettes államtitkár is úgy látja, hogy a tavalyi 10,7 milliárd dolláros export nem ismétlődhet meg, de 10 milliárdos kivitelnél kevesebb nem kell számítani.

• E. P.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának
polgármestere
a jegyzői iroda irodavezetői munkakörének betöltésére
pályázatot hirdet

Pályázati feltételek:

- állam- és jogtudományi egyetemi végzettség,
- jogi szakvizsga,
- 5 éves közigazgatási gyakorlat.

A pályázathoz csatolni kell:

- három hónapnál nem régebbi hatósági erkölcsi bizonyítványt,
- szakmai önéletrajzot,
- az iskolai végzettséget igazoló okmányok hiteles másolatát.

A pályázat benyújtásának határideje: a felhívás megjelenését követő 15 napon belül, a polgármesternek címezve (Debrecen, Piac u. 20.).

A borítékra kérjük ráírni: „Irodavezetői pályázat”.

A pályázat elbírálása: a pályázat benyújtását követő 15 napon belül.

Bérezés: a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. tv. alapján történik.

A pályázattal kapcsolatban felvilágosítást a polgármesteri hivatal jegyzője a 13-542-es telefonon ad.

5180 MH

ILS
Group

PITMAN (London)
nyelvvizsga

MI NEMCSAK TANÍTJUK, MI MEGTANÍTJUK!

Intenzív angoltanfolyamok felnőtteknek, nyelvi táborok gyerekeknek
Csilbérceen és az ország számos pontján.

INTERNATIONAL LANGUAGE SCHOOL

Nyílt napok május 26-án és 27-én!

Cím: 1054 Bajcsy-Zsilinszky út 62. II/6. Tel./fax: 131-9796. Tel.: 269-1224

Gyárilárosok és vállalkozók nemzetközi kongresszusa Ígéretes együttműködési lehetőségek

El akartuk kerülni a sokkot, de azért többször mégis csak sikerült sokkolni a magyar gazdaságot — mondotta Pongrácz Tibor, a gyárilárosok és vállalkozók nemzetközi kongresszusának tegnapi kezdődött csopaki tanácskozásán. Az Állami Vagyongyűnköség címzetes államtitkára a mintegy 20 volt szocialista országból és a Szovjetunió utódállamaiból egybesereglett GYOSZ vezetőit a hazai társadalmi gazdasági átalakulástól tájékoztatta. A piactudatához vezető út nehézségei kapcsán megjegyezte, a lakosság úgy vélte, hogy mint a politikai rendszerváltás, úgy a gazdasági rendszerváltás is viszonylag könnyű lesz. De ez illúzió volt.

Az ország most jutott el a mélypontra — mondotta az államtitkár, hozzátéve, hogy ezt optimista kijelentésnek szánta, mivel innét már csak felfelé lehet kapaszkodni. Ehhez ígéretes

lehetőséget teremthetnek azok a szerveződések is, amelyeket például a gyárilárosok és vállalkozók nemzetközi kongresszusa jelképez, s amelyek a keleti országokban szétszóródott gazdasági kapcsolatok helyreállítására törekednek.

Széles Gábor, a Magyar Gyárilárosok Országos Szövetségének elnöke hangsúlyozta, a térség kis országai, népei hamarabb kiépítik egymással a gazdasági kapcsolatokat, mint Nyugat-Európában. Erősödik például a szlovák, horvát, szlovén s a román gazdasági együttműködés. A Videoton tévéexportjának listáján Románia áll a második helyen.

A szomszédos volt keleti országokkal mindenképpen cél szerű fejleszteni a hadiipari együttműködést is, hiszen egy-egy künnél sincs meg a technológiai váltás előfeltétele, csakis együttműködéssel biztosítható

az iparágak fellendítése és versenyképessé tétele.

A csopaki tanácskozáson a továbbiakban a FAK-országok GYOSZ-elnökei adtak tájékoztatót a hazájukban folyó gazdasági átalakulásról. Elfogadták a gyárilárosok és vállalkozók nemzetközi kongresszusának határozatát, miszerint a szövetség továbbra is keresi a gyakorlati megoldásokat a még rendezetlen kereskedelmi-gazdasági kapcsolatok problémáira, az ipari kooperáció helyreállítására, a műszaki-tudományos kutatások erősítésére s a közös vállalatok létrehozására. Ugyancsak tegnap együttműködési megállapodást írt alá az Ukrán Gyárilárosok és Vállalkozók Szövetsége, valamint a Magyar Gyárilárosok Országos Szövetsége.

• Andrássy Antal

EBRD — továbbra is lassú a hitelfolyósítás

MTI

A londoni székhelyű Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) az idei első negyedében mindössze 70 millió ECU értékű hitelt és befektetést hagyott jóvá, ami messze elmarad a bank 1993-as költségvetésében előirányzott célok időarányos részétől. Az EBRD 1993-ra összesen mintegy 2-2,6 milliárd ECU értékű hitelfolyósítást, illetve tőkebefektetést helyezett kilátásba. Az első negyedében — a jóváhagyott 70 millióból — csupán 44 millió ECU-t folyósítottak. A hitelfolyósításoknak és befektetéseknek a tervezettnél jóval lassúbb ütemével kiemelt helyen foglalkozik a bank svéd igazgatója, Claes de Neergaard által összeállított jelentése, amely azért is bírálja az intézményt, mert túl sokat — 1992-ben 748 ezer fontot — költött magánrepülőgépek bérlésére, s csak a közelmúltban hozta nyilvánosságra, hogy Párizsban is van egy irodája. Neer-

gaard az elnöke a bank számvevő bizottságának, amely ki fogja vizsgálni a magánrepülőgépek bérlésének ügyét, különös tekintettel arra, hogy a Jacques Attali bankelnök által 1992-ben igénybe vett gépeket miért minden esetben ugyanattól a francia cégtől, az AIR Enterprise-től bérelték. A Neergaard-jelentés szerint a bizottság nem találta kielégítőnek azt a magyarázatot, miszerint a magánrepülőgépek igénybe vételét a „költséghatékonyság” indokolta, s üdvözölte Attalinak azt az ígéretét, hogy „a belátható jövőben” tartózkodni fog azok használatától.

Az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank hétfőn közölte, hogy az idén eddig 25 tervezetben összesen 593 millió ECU-t hagyott jóvá. A bejelentés válasz a Financial Times című brit lapban megjelent bírálatra. A nemzetközi pénzügyet bejelentette, hogy az év eleje óta 80 millió ECU-t már folyósított is.

Vélemények a gazdaságról

A belső eladósodás tovább folytatódik, és ezzel nem a beruházásokat, hanem az állami túlköltségeket finanszírozzák. — mondta egy magyaregregyi üzletember-találkozón Pecsing Mária Zita. A pénzügykutató szakember szerint egy inflációs jövedelemszerző verseny tanúi vagyunk, s a további inflációs nyomás majd újabb forintleértékelés-

hez vezet. Pecsing úgy vélte, hogy mára már szertefoszlott az Antall-kormány két sikemutatója, a kordában tartott infláció és a kedvező külgaudasági megítélés, s hogy az új kormány 1994 után nehezebb gazdasági helyzetet kap majd öröklő, mint amilyent 1990-ben a koalíció örökölt.

Az üzleti találkozón részt vett Kéri László politológus is,

aki a következő választások esélyeit latolgatva úgy nyilatkozott, hogy azok tétje összehasonlíthatatlanul nagyobb, mint a kilencvenes választásoké volt. Tavasszal eldőlhet, hogy Magyarország milyen pályán halad majd az elkövetkező 15-20 esztendőben — mondta Kéri.

• B. L./Feringpress

Már nincs akadálya a HTO igénylésének

Valamennyi önkormányzat-hoz, körjegyzőséghez a Váms és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága (VPOP) eljuttatta a háztartási tüzelőolaj felhasználásához szükséges igénylőlapokat. Am, ha nem érkezett meg, amögött kézbesítési problémák húzódnak meg — vélekedett Nálkovich László alezredes, a VPOP jövedékiosztály-vezetője. (Múlt héten még arról írtunk, hogy véletlenül kiválasztott két önkormányzat, a csepeli

és a szegedi hiányt szenved igénylőlapokban.) A postázás — három-négyszáz ezer háztartásra számítva — valószínűleg az államkasszázt 18-20 millió forintban fogja megterhelni.

A kérdés azért vetődik fel, mivel még múlt héten több polgármesteri hivatal — köztük a szegedi — még nem kapta meg a HTO igényléséhez nélkülözhetetlen űrlapokat. Noha az is elkélhet, hogy a körjegyzőség nem továbbította az okmá-

nyokat a társközségekhez. Ilyen esetekben a benzinkutakhoz, illetve a területi vámhivatalokhoz kell fordulni.

A szegedi városházán megtudtuk: a déli határ közeli városban sincs akadálya annak, hogy a polgárok háztartási tüzelőolajat, a törvényes előírásoknak megfelelően igényelhesse-

• V. N. Gy.

Újdonság a MAGYAR HÍRLAP -ban Újdonság a MAGYAR HÍRLAP -ban Újdonság a MAGYAR HÍRLAP -ban

Hogy lássa is! — Fényképes ingatlanajánlatok a legnagyobb magyar ingatlanforgalmazó cégektől:

MHB Immo ▲ Geoker ▲ Limes ▲ Dr. Stange International
FIK ▲ Empire ▲ Első Magyar Építési Befektetési Rt.
Interestate IB Rt. ▲ Középületépítő Rt.

Minden szerdán INGATLANBÖRZE

Jár Önnek! Jár Önnek! Jár Önnek! Jár Önnek! Jár Önnek!

A végelszámolás alatt lévő ÉKSZOL '90 Építőelem-gyártó, Kivitelező és Ipari Szolgáltató Kft. értékesíteni kívánja

a tulajdonában lévő Budapest X., Mácsa tér 7. sz. alatti telephelyét.
Az ingatlan 7800 m² alapterületű, közművesített, hírközlő rendszerekkel ellátott, melyen 2000 m² nagyságú asztalosüzem; 3 szintes, összesen 900 m²-es iroda és szociális épület, 500 m²-es fedett tároló és 160 m²-es barkácsbolt (raktárral + irodával) helyezkedik el.
— Az ÉKSZOL '90 Kft. 1993. június 10-ig várja a hitelt érdemlő ajánlatokat.
Felvilágosítás és az ajánlatok leadása az ÉKSZOL '90 Kft. titkárságán, a 178-3366-os és a 127-7841-es telefonszámon, munkanapokon 8—15 óra között.

Víz, gáz, központi fűtés, padlófűtés
tervezését és kivitelezését vállaljuk
azonnali kezdéssel,
korszerű technológiával, garanciával.
Tel./fax: 132-4129

KREATÍV BT

Trabant-, Wartburg-szaktműhely,
négyüteműsítés,
FIAT-motorcsaláddal
FIAT, Alfa Romeo, Lancia
használt alkatrészek beépítése

1214 Budapest, Mikes Kelemen u. 10.
Tel./fax: 276-8232

Az

Állami Vagyongkezelő
Rt. jogi igazgatósága
felvételt hirdet
beosztott jogtanácsosi
állás betöltésére

Felvételi követelmény:
— 5 éves jogi gyakorlat,
— angol nyelv
tárgyalási szintű
ismerete,
— társasági jog alapos
ismerete.

Bérezést megegyezés
szerint.

Érdeklődni lehet személyesen vagy telefonon dr. Hoóz Tibor jogi igazgatónál (cim: 1115 Bp., Bánk bán u. 17/B., tel.: 267-6680).

Az ország legnagyobb privát ruházati
kereskedelmi cége felsőfokú
végzettségű, angolul (esetleg németül)
jól beszélő, kereskedelmi
tapasztalatokkal rendelkező, fiatal, agilis,
tehetséges munkatársakat keres
kereskedelmi igazgatói, áruház-vezetői,
termékmenedzseri állások betöltésére.

Jelentkezni lehet telefonon:
164-3044, 9—17 óráig.

DISZKONTNBÓL — OLCSÓBBAN

HADVYG

Kereskedelmi Rt. Diszkont Áruház

Budapest, III., Vihar utca 18.

NYITVA:

Hétfő, kedd, szerda, péntek: 7.30-tól 17.30-ig.

Csütörtök: 7.30-tól 18.30-ig.

Szombat: 8-tól 12-ig.

Egyéni vásárlóknak és viszonteladókknak
férfi, női és gyermek pamutsocknik engedélyes áron.

Ezt készpénznek veheti: 5% árengedményt kap, ha 10 000 Ft felett készpénzzel vásárol tartós fogyasztási cikket

KERAVILL DISZKONTÁRUHÁZ
Bp. XVIII. (Pestszentlőrinc), Ipcsa u. 8. Tel.: 147-5314.
Nyitva: hétközben 8—18-ig, szombaton 8—13 óráig.

BUDAI DISZKONT
Budapest XI., Október 23. u. 31. (volt Schönherz Z. u.)
Tel.: 181-1618.
Nyitva: hétfőtől péntekig 9—17 óráig

ÁRPÁD KERAVILL ÁRUHÁZ DISZKONTRESZLEGE
Bp. IV. (Újpest), Árpád u. 112. Tel.: 160-0411
Villanyszereleési cikkek, alkatrészek 5—8% árengedménnyel
Nyitva: hétköznap 9—19-ig, szombaton 9—13-ig

Kiskereskedők, viszonteladók figyelmébe!
ÉLVEX Rt. — Élelmiszer és vegyi áru diszkontáruházunk
XV., Énekes u. 37. —

Egy újabb budaival bővült! Keresse!
XI., Hunyadi János u. 1.
(a Budafoki és Kondorosi út sarkán, az MKM Zománcgyár területén)

Kristálycukor 1 kg 57 Ft
B rizs 1 kg 49 Ft
győri édesipari termékek kedvező áron

Nyitvatartási idő: hétfőtől péntekig 1/2 8—1/2 5-ig

KISKERESKEDŐK,
VIZONTTELADÓK, FIGYELEM!

Az ARANYPÖK Diszkont Raktáruháza
— mely Budapest, a Gizella út 24—26. szám alatt található —
az alábbi cikkeket kínálja Önöknek reklámáron:

— gyermek nyári garnitúrák minden méretben,
több fazonban 330 Ft-tól, polók 80 Ft-tól,
— lányka-, fiúslónadrágok, 3 db-os kiserelésben 150 Ft-tól,
— bakfis kiserelésnadrág 450 Ft-tól,
— női, férfi mintás polók nagy választékban;
tengerészmintás 450 Ft-tól, csikos 720—840 Ft,
pöttös 480—840 Ft,
— női TOP 392—1058 Ft.

Áraink az áfát nem tartalmazzák.

Ha kiskereskedő, vagy viszonteladó, nézzen be hozzánk:

ARANYPÖK,
Budapest, Gizella út 24—26.

DISZKONTÁRUHÁZAK:

Bp. X., Maglódi út 25.
Hétfő 8.00—18.00, kedd—péntek 8.00—19.00, szombat: 7.00—13.00

Bp. XV., Harsányi K. u. 83.
Hétfő 8.00—18.00, kedd—csütörtök 7.30—19.00, péntek: 7.00—20.00, szombat: 7.00—13.00

Bp. XIII., Frangepán u. 44. (telefonszám változott 149-1395)
Hétfő 8.00—18.00, kedd—csütörtök 8.00—18.30, péntek 8.00—19.00, szombat: 7.00—13.00

Balassagyarmat, Rákóczi út 30—36.
Hétfő—péntek 8.00—19.00, szombat 8.00—15.00, vasárnap 8.00—12.00

Vác, Dr. Csányi László krt. 33.
Hétfő 7.00—18.00, kedd—péntek 7.00—19.00, szombat: 7.00—13.00, vasárnap: 7.00—11.00

Pécs, Megyeri út 64.
Hétfő—péntek 7.00—18.00, szombat: 7.00—12.00

DELKER „Arlevers” Bp. X., Maglódi út 25.
Hétfő 8.00—18.00, kedd—péntek 8.00—19.00, szombat: 7.00—13.00

ERD, Bajcsy-Zsilinszky E. u. 135.
Hétfő 7.00—19.00, kedd 8.00—17.00, szerda-csütörtök-péntek 7.00—19.00, szombat: 7.00—14.00, vasárnap: 8.00—12.00

HÁROM ÁRUHÁZ EGY HELYEN
KELENFÖLDÖN
ALFA COLOR BEVÁSÁRLÓBÁZIS

Vegyi Raktáruháza, XI., Nándorfejérvári út 40/A
Élelmiszer Raktáruháza, XI., Nándorfejérvári út 40/A

TEJDISZKONT
Festék Raktáruháza, XI.,
Hengermalom út 15.
Héra festékkakció május 29-ig
Kereskedőknek 5%, lakoságnak 10%
engedmény!
VÁLASSZA A VÁLASZTÉKOT!

„Nálunk a vásárlás kész megtakarítás!”

Legnagyobb diszkontáruházunk: Budapest XV., Bogáncs u. 6—8.
1800 m²-en több mint 5000 féle árucikket kínálunk diszkontáron!

Tisztelettel várjuk hétfőtől péntekig
szombaton 7—18 óráig
7—13 óráig

Ingyenes parkolási lehetőség,
kényelmes vásárlási körülmények!

DISZKONTJAINK TALÁLHATÓK MÉG:
Budapest III., Heltai Jenő tér 13—14.
Budapest VII., Murányi u. 26. szám alatt

AZ ÖN ÉRDEKE,
A MI ÉRDEKÜNK!
Viszonteladókknak és egyéni vásárlóknak folyamatos
akciók a Duna Rt. élelmiszereket és vegyi árut
forgalmazó áruházában

Bp. VI., Lehel út 1.
Bp. XXII., Nagytétényi út 48.
Bp. VIII., Asztalos S. u. 12.
Monor, Ipar u. 12.
Esztergom, Schweidel út,
Szolnok, Nagysándor J. u. 31.
Telekgerendás, Kossuth u. 5.
Cegléd, Külső Kátai út 5.

Tata, Faller u.
Tatabánya, Környei út,
Vác, Derecske dűlő 4.
Salgótarján, Állomás u. 4.

NYITVA:
7—17 óráig

szombaton:
7—14 óráig

NYITVA:
hétfőtől csütörtökig 7—15 óráig
pénteken 7—14 óráig
szombaton
NYITVA:
8—17 óráig
szombaton: 8—13 óráig

Minőséget jó áron!

A jó ajándék:
- izléses
- nemes anyagból készült
- értéket képvisel
- biztosan tetszik a megajándékozottnak
- megfizethető.

Pontosan olyan,
mint a hollóházi disztárgyak.
Keresse az AMFORA - nál!

RAKTÁRUHÁZAK, RAKTÁRÜZLETEK
BUDAÖRS, Károly király u. 145. Tel: 186-8100/250m.
MISKOLC, Berényi út 16. Tel: 06-46-342-690
EGER, Cifrakapu tér 24. Tel: 06-36-312-023
NYÍREGYHÁZA, Viola út 7. Tel: 06-42-313-133
SZEGED, Kereskedő köz 4. Tel: 06-62-323-722
SZOLNOK, Csoha út 28. Tel: 06-56-375-283/24m.
GYŐR, Ráig Veszprémi út 14-16. Tel: 06-96-318-132
ZALAEGERSZEG, Göcsej út 37. Tel: 06-92-318-449
VESZPRÉM, Fenyves út 21. Tel: 06-89-328-711/22m.
PÉCS, Varsányi út 3. Tel: 06-72-324-026
KAPOSVÁR, Pécsi út 16. Tel: 06-82-310-513

MAXA

MAXA RAKTÁRUHÁZ
Budapest legolcsóbb bevásárlóközpontja
1149 Budapest, Nagy Lajos kir. útja 110—112.
Telefon: 183-1194, 252-4555. Fax: 251-3126.
Nyitva: hétfőtől péntekig 8—17-ig,
szombaton: 8—12-ig

MÁJUSI TOP 10 AJÁNLATUNK!

1. Persil 3000 g. foszfátmentes mosópor	494 Ft + áfa
2. Mixal 3000 g. mosópor	303 Ft + áfa
3. Philips energiatakarékos izzó (13 W = 60 W, nyolcszoros élettartam)	445 Ft + áfa
4. Holland 1,5 literes üdítők (cola, citrom, orange, tonic)	60 Ft + áfa
5. Crocky Chips 3-féle ízben, 90 g	39 Ft + áfa
6. Csemege uborka 600 g	49 Ft + áfa
7. Liberó pelenkák, amíg a készlet tart	régi áron
8. Alain Delon parfümdeó 135 g	185 Ft + áfa
9. Szobi almale 1/1-es tetrapack	40 Ft + áfa
10. Creptó eu.-papír, 2 tekercses	21 Ft + áfa

AMÍG A KÉSZLET TART!
Közületeknek és viszonteladókknak még egyéb kedvezményt
tudunk nyújtani!

Élelmiszer- és kozmetika-üzletlánc kialakításához kereskedők
és viszonteladók jelentkezését várjuk!

Bővebb információ a fenti címen.

Magyarországon is súlyosbítják a pénzmosók büntetését

Illegális pénz nem vész el, legfeljebb átalakul

A földi halandó szinte fel sem tudja fogni, hogy micsoda tetemes összegek fordulnak meg a „pénzmosodákban”. Csak dollármilliárdokban mérhető ugyanis annak a pénznek a mennyisége, amelynek forrása illegális, ám amelyeket — különféle trükkökkel legálissá téve — beáramoltatnak a gazdaság vérkeringésébe. Igazából nem is létezik erre vonatkozó nyilvános statisztika, ami — tulajdonképpen — érthető is; az illegális kábítószer-kereskedelemből, fekete fegyverüzletekből, s más bűncselekményekből származó pénzek, még ha le fűlelik is „mosóikat”, nemigen kerülnek be a hivatalos statisztikákba. Becslések szerint az illegális kábítószer- és fegyverkereskedelemből származó pénzek azonban 50-70 százalékát pénzmosás útján legalizálják a bűnözők.

„A pénzmosás kifejezés azt a tevékenységet jelenti, amely megváltoztatja az illegálisan szerzett pénz azonosságát, és legális forrásból származónak tünteti fel azt. Három fázisa van: az elhelyezés, a bújtatás és az integrálás. A készpénz névtelenséget biztosít a szervezett bűnözés számos formájához, így különösen a kábítószer-kereskedelemből, a fegyverkereskedelemből és a terrorizmus szokásos közvetítő eszköze.” Egyebek között ez áll abban az indoklásban, amellyel a parlament elé beterjesztett Btk-módosítás tervezete magyarázza a magyarországi szabályozás bevezetésének szükségességét.

A pénzmosásról konkrét információkhoz, de még sztorikhoz is csak nehezen, s akkor is többéves késéssel, jószerint nevek és helyszínek megjelölése nélkül férhet hozzá az ember. A homály persze nem véletlen: a bűnüldöző szervek nem szívesen árulják el metódusaikat, mint ahogy a pénzmosás lefűlése, de legalábbis a gyanú megfogalmazásában eljáró bankok sem szeretnék, ha a pénzmosók a kelletnél többet tudnának a sikeres lefűlési módszereikről.

Mint ahogy általában nem lehet sokat tudni arról, milyen méreteket ölt egy-egy nyugati országban a pénzmosás — csak sejteni lehet a mértéket és a növekedési ütemet egyes nyilvánosságokból. 1987-ben például Nagy-Britanniában 501 pénzmosásra vonatkozó bejelentés

érkezett az illetékes szervekhez. 1990-ben már 1981, s 1991-ben elérte a 3 ezret. A pénzmosásra utaló jeleket leginkább a bankok észlelik: a bejelentések 90 százaléka a pénzintézetektől származik. A felderítést alaposan nehezíti ennek a bűncselekménynek az országhatárokon átvitel jellege. Az alábbi eset akár tipikusnak is nevezhető: az Egyesült Államokban utcai kábítószer-eladáskból összegyűjtött készpénzt Kanadába csempészték, ahol pénzváltó üzletbe fektették azzal a céllal, hogy a bankjegyek névértékét növeljék, s egyben csökkentsék a pénz tömegét. Futárok légi úton Londonba szállították a pénzt, ahol egy jerseyi pénzintézet bankfiókjába fizették be. Londonban vizsgálatot indított őfelsége vám- és adóhivatala, s ennek folyamán fény derült arra, hogy banki átutalásokat végeztek az Egyesült Királyságból Jerseybe, ahol egyazon vállalat nevére 14 csekk számlát nyitottak belőlük. A pénzt pedig visszahozták az Egyesült Államokba, természetesen az eredet eltitkolásával. Egy olyan ingatlanügynökségnek nyújtott álhitelek formájában történt ez, amelynek tulajdonosa maga a hitelező volt. A jerseyi letétet használták fel jelzálogkölcsönként. Így került vissza a mosott pénz az eredeti helyszínre, az eredeti „tulajdonosok” rendelkezésére.

Mint a példaértékű, megtörtént eset is mutatja: a bűncselekmény nemzetközi volta miatt is a Nyugatnak komoly érdeke fűződik ahhoz, hogy a világ minden régiójában hozzájuk hasonló intézkedéseket vezessenek be, illetve hogy a lehetőségekhez képest tárják fel a helyzetet. A kelet-közép-európai, így a magyarországi pénzmosás azonban csak az elmúlt években értett „helyzetté”. Szakértők szerint ugyan még nincs nagy baj. A közelmúltban az OECD által szervezett nemzetközi pénzmosási konferencián is foglalkoztak a régióval, kifejtve: Kelet-Közép-Európa egyelőre még nem jelentős központja a pénzmosásnak, ám már van gyanú, sőt bizonyíték is arra nézve, hogy a térség országainak egyes állampolgárai maguk is bekapcsolódtak ebbe az illegális tevékenységbe. Ráadásul a jogszabályok szempontjából nem eléggé lefedett ez a fajta bűncselekmény — így komoly lehetőségek rejlenek az elkövetői számára az illegálisan szerzett pénz legalizálásában. Nemzetközi szakértők attól is tartanak, hogy a régió végigszöprő privatizálási hullám kiváló lehetősé-

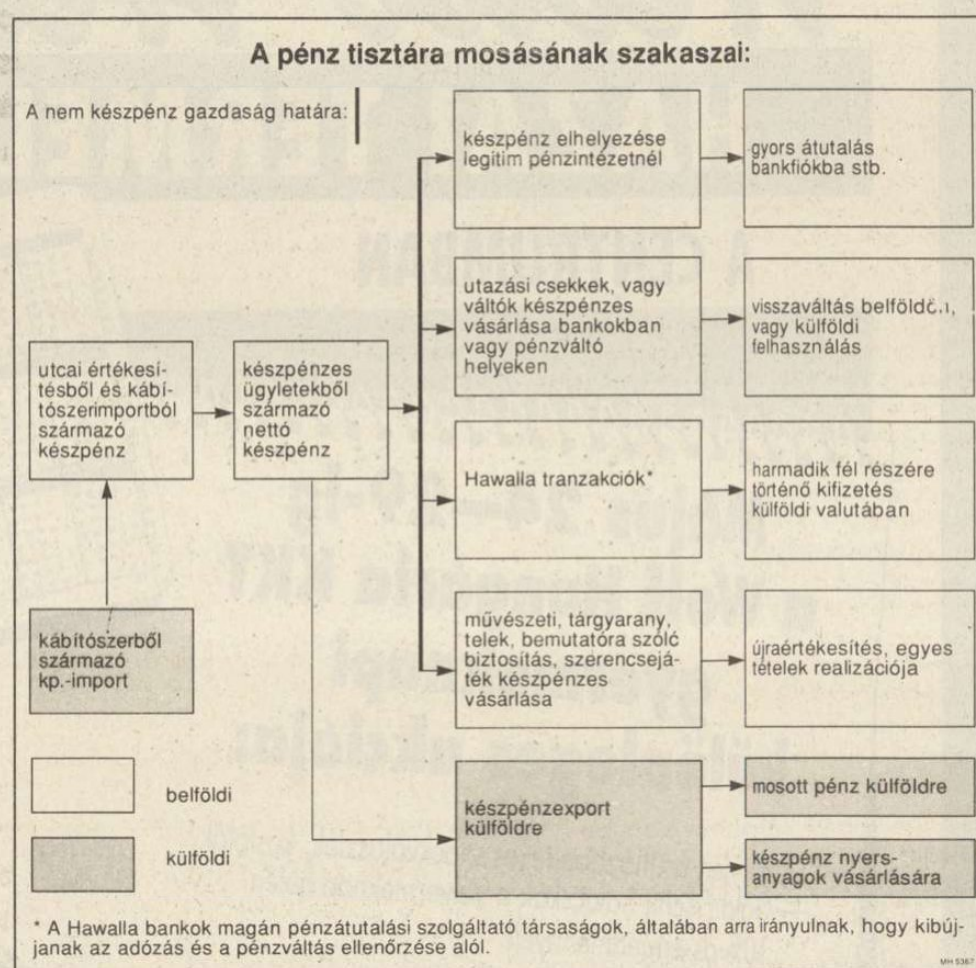
get kínál a mosott pénzek tisztázására. Tanácsokat persze tudnak adni azok az országok, amelyek hosszú évek óta folytatótt harcuk tapasztalatait megosztva javasolják a náluk bevált módszerek átvételét. Igaz, „odaát” is belátják, hogy egyrészt minden ország maga tudja csak eldönteni, hogy az adott jogszabály-változtatások, illetve egyéb módszerek-elektörök bevezetése-bevetése milyen sorrendben, milyen gyorsasággal történhet meg. Igaz, a tapasztalatcsere, illetve az egyre kifinomultabbá váló megelőzési-felfedési technikák-módszerek elsajátítása is sokat segíthet: erre a „tanulási folyamatra” adott kiváló lehetőséget az a kora tavasszal Budapesten rendezett nemzetközi pénzmosási konferencia, amelyen a kelet-közép-európai régió országainak illetékes szakértői ismerkedhettek meg a nyugat-európai, észak-amerikai bűnüldöző szervek ez irányú tevékenységével, továbbá nemzetközi szervezetek ajánlásaival.

Magyarországon eddig nem volt szabályozva ez a fajta bűncselekmény — a közeljövőben tárgyalja azonban az Országgyűlés a Btk gazdasági bűncselekményekről szóló fejezetét módosító tervezetét, ami már nevesíti azt. Emellett előkészületben van már az a törvénytervezet is, amely a pénzmosás gyanújára vonatkozó bejelentési kötelezettséget írja elő. A pénzmosás tényállását a 303. paragrafusban fogja tartalmazni. A szakemberek szerint talán még ennél is lényegesebb, s a hatóság bűnüldözéséhez, bűn megelőzéséhez elengedhetetlen a bejelentési kötelezettség előírása. Ezt a célt szolgálja az a rendelkezés, amely — vagy önálló törvényként vagy a pénzintézeti törvény módosításaként — teszi majd kötelezővé azt. A Btk javaslat a pénz tisztára mosását Magyarországon a szervezett bűnözéssel leginkább érintett területen, így a kábítószerrel való visszaélés, a fegyvercsempé-

szés és a terrorizmussal összefüggésben elkövetett bűncselekmények folytán keletkezett anyagi javak tekintetében rendeli el a büntetendőket. A törvényben előírt bejelentési kötelezettség elmulasztását szándékos és gondatlan elkövetés esetében is bünteti. A tervezet minősített eseteket is tartalmaz — az üzletszerűséget — a kábítószerrel való visszaéléshez hasonlóan — a szervezett keretek közötti elkövetést, illetve súlyosabbnak ítéli meg azokat, akik helyzetüknél, beosztásuknál, foglalkozásuknál, hivataluknál fogva könnyebben nyújthatnak segítséget a bűnösen szerzett pénz eredetének eltitkolásához. A tervezet azonban a büntetendőséget megszüntető okot állapít meg arra

szés és a terrorizmussal összefüggésben elkövetett bűncselekmények folytán keletkezett anyagi javak tekintetében rendeli el a büntetendőket. A törvényben előírt bejelentési kötelezettség elmulasztását szándékos és gondatlan elkövetés esetében is bünteti. A tervezet minősített eseteket is tartalmaz — az üzletszerűséget — a kábítószerrel való visszaéléshez hasonlóan — a szervezett keretek közötti elkövetést, illetve súlyosabbnak ítéli meg azokat, akik helyzetüknél, beosztásuknál, foglalkozásuknál, hivataluknál fogva könnyebben nyújthatnak segítséget a bűnösen szerzett pénz eredetének eltitkolásához. A tervezet azonban a büntetendőséget megszüntető okot állapít meg arra

szés és a terrorizmussal összefüggésben elkövetett bűncselekmények folytán keletkezett anyagi javak tekintetében rendeli el a büntetendőket. A törvényben előírt bejelentési kötelezettség elmulasztását szándékos és gondatlan elkövetés esetében is bünteti. A tervezet minősített eseteket is tartalmaz — az üzletszerűséget — a kábítószerrel való visszaéléshez hasonlóan — a szervezett keretek közötti elkövetést, illetve súlyosabbnak ítéli meg azokat, akik helyzetüknél, beosztásuknál, foglalkozásuknál, hivataluknál fogva könnyebben nyújthatnak segítséget a bűnösen szerzett pénz eredetének eltitkolásához. A tervezet azonban a büntetendőséget megszüntető okot állapít meg arra

23. §
A Btk. 303. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„Pénzmosás 303. § (1) Aki a más által elkövetett terrorizmussal, kábítószerrel való visszaéléssel vagy fegyvercsempészéssel összefüggésben keletkezett anyagi javakat elrejt, azaltat, hogy a) az eredetét, illetőleg valódi természetét eltitkolja vagy ellepeli, b) az eredetéről, illetőleg valódi természetéről a hatóságnak hamis adatot szolgáltat bűntettét követi el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki az ott említett anyagi javakat

a) magának vagy harmadik személynek megszerzi, használja vagy felhasználja, b) megőrzi, kezeli, értékesíti, az anyagi javakkal vagy ellenértékével bármilyen pénzügyi vagy bankműveletet végez, azon vagy az ellenértékén más anyagi javakat szerez, ha az anyagi javak eredetét az elkövetés időpontjában ismerte.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a pénzmosást

a) üzletszerűen vagy pénzmossással foglalkozó szervezet keretében, b) pénzintézet, értékpapír-forgalmazó, befektetési alap, biztosítótársaság vagy szerencsejáték szervezésével foglalkozó szervezet tisztviselőjeként vagy alkalmazójaként, c) hivatalos személyként,

d) ügyvédként követi el.

(4) Aki a pénzmosásra vonatkozó, törvényben előírt bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget, büntetést követi el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki a (4) bekezdésben említett bejelentési kötelezettségének gondatlanságból nem tesz eleget, vétséget követi el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(6) Nem büntethető pénzmosás miatt, aki a hatóságnál önként jelentést tesz vagy ilyet kezdeményez, feltéve, hogy a cselekményt még nem, vagy csak részben fedezték fel.

A Magyar Külkereskedelmi Bank Rt. felhívása

A Magyar Külkereskedelmi Bank Részvénytársaság Igazgatósága tájékoztatja tisztelt részvényeseit, hogy a bank 1993. május 21-én megtartott évi rendes közgyűlése

a társaság „A”-sorozatban kibocsátott törzsrészvényei után, az 1992. üzleti év eredménye alapján, a névérték után 10% mértékű osztalék kifizetéséről döntött.

A társaság a „B”-sorozatú elsőbbségi részvényei után, az 1992. üzleti év eredménye alapján, a névérték után 14% mértékű osztalékot fizet.

1. Ha a részvényes részvénye hatályos letéti szerződés alapján az MKB Rt. értéktárának őrzésében van, az esedékes osztalék átutalásáról a bank — a részvényes külön intézkedése nélkül, a letéti szerződés alapján, az esedékes osztalékszelvény levágásával — gondoskodik.

2. Az 1. pontban megjelölt esetben kívül az osztalék iránti igény 1993. június hó 3. napjától a pénztári fogadóórak alatt érvényesíthető.

Az osztalék iránti igényeket az alábbi kifizetőhelyeken lehet érvényesíteni:

Budapest, V., Szent István tér 11.
Győr, Bécsi kapu tér 12.
Szolnok, Baross u. 10—12.
Szeged, Kossuth L. sugárút 8.
Pécs, Király u. 47.
Debrecen, Simonffy u. 2/A
Sopron, Deák tér 17.

Az esedékes osztalék iránti igény — az 1. pontban jelzett esetet kivéve — kizárólag az osztalékszelvény birtokában, az osztalékszelvény átadása ellenében érvényesíthető.

Az „A”-sorozatú részvény után osztaléki igénynek csak olyan tulajdonos láthat fel, akinek tulajdonjogát a társaság részvénykönyvébe bejegyezték. (1988. évi VI. tv. 240. §)

Az „A”-sorozatú részvény után járó osztaléki igény természetes személy tulajdonos esetében személyesen, érvényes személyi igazolvány felmutatásával vagy írásbeli meghatalmazáson alapuló képviselő útján gyakorolható. A meghatalmazást két tanúval is alá kell írni, a tanúk nevének és lakcímének feltüntetésével. Jogi személy tulajdonos esetén a képviselőt jogot cégfőnöki végzéssel, vagy cégszerűen aláírt meghatalmazáson alapuló képviselő útján lehet gyakorolni. A meghatalmazáson szereplő aláírás valódiságát a bank nem vizsgálja. A képviselőnek a személyazonosságát érvényes személyi igazolványa felmutatásával igazolnia kell.

A „B”-sorozatú részvény után járó osztaléki igényt az a személy gyakorolhatja, aki az esedékes osztalékszelvényt a kifizetőhelyen átadja. Az igény jogosságát egyebekben a bank nem vizsgálja.

Természetes személy részvényes esetén a bank az esedékes osztalékot minden esetben készpénzben, 10% forrásadó levonása után fizeti ki az osztalékszelvény átadása ellenében.

Jogi személy részvényes részére a bank az osztalékfizetést banki átutalással teljesíti. A jogosultnak az osztalékszelvény átadásával egy időben írásban kell megjelölnie, hogy az átadott osztalékszelvények ellenében járó osztalék milyen bankszámlára kerüljön átutalásra.

Magyar Külkereskedelmi Bank Részvénytársaság

Béremeléssel zárult a német sztrájkhullám

Folytatódik az acélipari válság

Évtizedek óta az első, hatalmas méretű összefogás acélipari sztrájkhullám tetőzött az elmúlt napokban. A német fém- és acélipari szakszervezetek, az IG Metallnek közel 3 millió tagja van. Az IG Metall és a fémipari Munkaadók Szövetsége tavaly megállapodtak, hogy az idén 26 százalékos béremelést hajtanak végre a keletnémet acéliparban, s a keletnémet bérék 1994 végére elérik a nyugatnémet színvonalat, melynek jelenleg a keletnémet ipar átlagában mintegy 75 százalékát, de az acéliparban csak 60 százalékát éri el.

A megállapodást a fémipari munkaadók az acélipar válsága miatt betarthatatlannak ítélték és felmondták. Az acélipari dolgozók sztrájkja megbénította első sorban a keletnémet acélipart, de a leállások a nyugatnémet acélművekben is napirenden voltak. A sztrájkban több mint százeken vettek részt.

A hosszas tárgyalások után végül most Szászországban megegyezés jött létre az IG Metall szakszervezet és a munkaadók között arról, hogy a szász acéliparban a bérék idén júliustól a nyugatnémet színvonalnak a 75 százalékát, decembertől a 80 százalékát fogják elérni. A bérék felzárkóása a nyugatnémethez 1994 helyett csak 1996 júliusára valószínű, sőt egy záradék szerint válság esetén további fél év csúszás lehetséges. Bekerült a megállapodásba az a rendkívüli záradék is, hogy a különleges nehézségekkel küzdő acélművek

A standard, kis hozzáadott értéket realizáló, közepes minőségű, raktárra termelés erőteljesen visszaszorul, míg a kis szériájú, a megrendelő egyedi igényeire alapozott, speciális ötvözeteket előállító, magasabb feldolgozási

a tarifaszerveződésben rögzítettél alacsonyabb béréket is fizethetnek. Ez a megegyezés lett az alapja — minimális eltéréssel — a többi keletnémet tartományban létrejött megállapodásnak is.

Az acélipar Németországban is — mint világszerte mindenütt — súlyos válságban van, amelyet a konjunktúra hanyatlása tovább súlyosbított. Tavaly körülbelül 690 millió tonna acélt termeltek a világon, jóllehet a kapacitások 970 millió tonnára rúgnak. A kapacitások mintegy egyharmada világszerte kihasználatlan. A válság Németországot is erősen érinti, a nyersacélgyártási potenciál 25 százaléka hever parlagon; tavaly az 55 millió tonnányi kapacitással alig 40 millió tonna acélt gyártottak.

Az acélipar világméretű válsága a vas és az acél iránti kereslet tartós, nagymértű csökkenéséből, a helyettesítő anyagok előretöréséből, a szállítók versenyének éleződéséből és a világpiaci kilátások kedvezőtlen alakulásából származik. A vas- és acéliparnak az elmúlt években erős szerkezeti alkalmazkodási kényszerrel kellett szembenéznie, a vas- és acélgyártás végleges elvesztése konjunktúra-hordozó szerepét, s első sorban a foglalkoztatásban tapasztalható rendkívüli visszaesés.

A standard, kis hozzáadott értéket realizáló, közepes minőségű, raktárra termelés erőteljesen visszaszorul, míg a kis szériájú, a megrendelő egyedi igényeire alapozott, speciális ötvözeteket előállító, magasabb feldolgozási

vertikumok rendre nyereségesek. Természetesen a kategóriában az igények még gyorsabban változnak, a kockázat csak előzetes rendelkezéssel való biztosításával csökkenthető.

Az ipari foglalkoztatásban Németországban a vas- és acélipar a leggyorsabban visszaeső ágazat. A növekvő leköltött tömegű nyersanyagok és az áram- és hőenergia költségei miatt a vállalatok nem versenyképesek és leépülőben van. Európa-szerte a fajtálagosan drágán termelő, tömegtermékeket előállító acélipari termelés versenyképessége igencsak csökkent.

Az alkalmazkodás fő iránya a német acéliparban az új, rugalmasan átalakítható, programvezérelt hengerművek létesítése, speciális ötvözetek kialakítása, az elektronikus folyamatvezérlés és -ellenőrzés általános bevezetése.

A racionalizálásban a termelési költségelemzés és gazdálkodás javítása alapvető szerepet játszik. A vas- és acélipar jelenlegénél fogva nagy állótekeigényű. Nagyon a termelés változatlan költségei.

Ehhez járul, hogy a bruttó termelési értékhez viszonyítva viszonylag magas a nyersanyag-hányad és az energiaköltség. A fajtálagos nyersanyagköltséget az elmúlt években erősen leszorították, elsősorban a hulladékvas újrafelhasználásával.

Az általában liberális német gazdaságpolitika az acélipart sokféle támogatásban részesíti. Az átfogó beruházási támogatások mellé szerkezetátalakítási szubszidiák, a szociális programok költségeinek támogatása, az üzemrészek leállításának veszteségeit mérséklő értékelési lehetőségek járulnak.

A német acélipari vállalatok igyekeznek termelésüket minél gyorsabb ütemben a speciálisan ötvözött termékekre és a speciális felületkezelésre átalakítani. A fejlődés másik fő iránya, hogy a nagy acélvállalatok más iparágakba is befektetnek és profiljukat diverzifikálják. A Thyssen konzern forgalmaznak már csak mintegy egynegyede származik az acéleleáadásból, a Mannesmann pedig jelentős beruházásokkal szállt be az elektronika-ba.

Ezek a német alkalmazkodási tapasztalatok a magyar acélipar számára is sürgetően megfontolandó tanulságokkal szolgálnak. A nyugat-európai acéliparban az EK-termelők és a külső szállítók erőteljes árszerveje jelentősen csökkentette az elérhető árakat. A realitárok tartósan kedvezőtlen alakulásával feltétlenül számolni kell a magyar acélipar szanalási és exportstratégiájában is.

A Hecvy Metall-probléma fennmarad. A struktúraátalakítás és a rentabilitás megteremtésének módszere alól nincs piaci felmentés.

• N. Vadász Zsuzsa

• Dr. Kőrösi István

• Sz. An.

Hétfől-Hétre

HAZAI TERMELŐ

A CENTRUMBAN

**Május 24–29-ig
a Wolf Hungária KKT
gyermeknap
különleges akciója:**

- minden áruházban teljes snackválaszték, kóstolók,
- Gold Fischli halacska a „Gyermeknap hetén” 10%-os engedménnyel!

Aki ezen a héten Wolf-terméket vásárol, sorsjegyet kap.
Gyermeknapra Pom Bär plüssmacit,
számológépet és iskolakészletet nyerhet!

Wolf

— Az első farkas, aki sütni tud!

MÉLTÁNYOS ÁR - MEGBÍZHATÓSÁG

CENTRUM ÁRUHÁZAK KFT.

Récital
Performance

AJÁNDÉK!!!

TÖKÉLETES SZÍN, CSODÁLATOS HAJÁPOLÁS

A HÚSÉG JUTALMA A L'ORÉALTÓL: EGY INGYEN RÉCITAL HAJFESTÉK HA ÖN MÁR HÁRMAT MEGVÁSÁROLT

Hölgyem, Önt régóta csodálják barátnői a gyönyörű hajszínéért. Ossza meg velük a titkot! A **RÉCITAL PERFORMANCE** kímélő hajfestéket. Ha Ön, akár a barátnőivel, három **RÉCITAL PERFORMANCE** hajfestéket vásárol augusztus 1-jéig, egy negyediket kap ajándékba.

Hogyan?

Az illatszerüzletben kérjen az eladótól egy **RÉCITAL PERFORMANCE** hűségkártyát, ragassza rá a három **RÉCITAL PERFORMANCE**-doboz tetejét, és a kártyát küldje el az azon megadott címre. Az ajándékot hamarosan megkapja!

L'ORÉAL
PARIS

A Dunaholding-Gyöngyös Kft.,

mint felszámoló,

értékesíteni kívánja

a Hatvan és Vidéke Körzeti ÁFÉSZ vagyontárgyait

1305. sz. ruházati bolt, Ecséd, Kossuth út 139. Irányár: 2 000 000 Ft + áfa
- Húsüzem melletti raktárhelyiség, Hatvan-Nagytelek Irányár: 2 500 000 Ft + áfa
1104. sz. ABC-áruház, Hatvan-Kerekharaszt, Erkel Ferenc u. 1. Irányár: 3 000 000 Ft + áfa
- Raktárhelyiség, Hort, Szabadság tér Irányár: 500 000 Ft + áfa
- Felvásárlás, Boldog, Hatvani út 2. Irányár: 600 000 Ft + áfa
- Eszpresszó és italbolt, Heréd, Hatvani út 40. Irányár: 3 000 000 Ft + áfa
1022. sz. élelmiszerbolt, Nagykökényes, Rákóczi út 4. Irányár: 600 000 Ft + áfa
1034. sz. élelmiszerbolt, Ecséd, Ady Endre u. 22. Irányár: 1 000 000 Ft + áfa
1031. sz. élelmiszerbolt + húsbolt + zöldségbolt, Ecséd, Szabadság út 80. Irányár: 2 300 000 Ft + áfa
1310. sz. vas-műszaki bolt + 247. sz. eszpresszó, Ecséd, Szabadság út 38. Irányár: 3 000 000 Ft + áfa
219. sz. italbolt, Ecséd, Szabadság út 38. Irányár: 1 300 000 Ft + áfa
1023. sz. élelmiszerbolt, Hort, Hunyadi u. 1. Irányár: 1 000 000 Ft + áfa
233. sz. bisztró, Hort, Kossuth út 145. Irányár: 5 500 000 Ft + áfa
1011. sz. élelmiszerbolt, Boldog, Hatvani út 2. Irányár: 1 100 000 Ft + áfa
1014. sz. élelmiszerbolt, Boldog, Kossuth út 22. Irányár: 3 600 000 Ft + áfa
235. sz. bisztró, Ecséd, Kossuth út 111. Irányár: 3 000 000 Ft + áfa
- Irodaépület, Ecséd, Kossuth út 208. Irányár: 1 000 000 Ft + áfa
1103. sz. ABC-áruház, Heréd, Vörösmarty tér Irányár: 8 500 000 Ft + áfa
1320. sz. vasszerelvény-telep, Hatvan, Horváth Mihály út 186. Irányár: 1 000 000 Ft + áfa
201. sz. italbolt, Hatvan-Kerekharaszt Irányár: 2 500 000 Ft + áfa
1047. sz. élelmiszerbolt, Hatvan, Temető út 1. Irányár: 1 250 000 Ft + áfa
- Építési telek, Hatvan, Barcsay u. 24/A Irányár: 500 000 Ft + áfa
- Tűzép-telepek, Hatvan, Boldog, Hort, Ecséd Irányár: 6 500 000 Ft + áfa, valamint a TŰZÉP '60 Kft.-ben levő, 4 000 000 Ft értékű üzletrész, névértéken
- Felvásárlótelep, Hatvan, Barcsay u. 24/B Irányár: 4 000 000 Ft + áfa, valamint a ZÖLD '60 Kft.-ben levő, 500 000 Ft értékű üzletrész, névértéken (A TŰZÉP '60 Kft. és a ZÖLD '60 Kft. által üzemeltetett telephelyeket az üzletrészekkel együtt kívánják értékesíteni.)
- A MÁTRA TRADE Kft.-ben levő, 1 000 000 Ft névértékű üzletrész, névértéken
- Egy ötajtós, LADA SAMARA típusú, 1990-es évjáratú személygépkocsi Irányár: 200 000 Ft + áfa

Értékesítésre kerül még a Hangya Áruház, Hatvanban, a Horváth Mihály út 14. szám alatt.

Az értékesítés az Ingatlanüzletben keresztül történik.

Információt ad az Inter Meteor Holdingnál Fazekas Attila bróker, cím: Budapest, Krisztina tér 1. 1013, telefon: 175-7855, 175-7036.

A szövetkezet bérleti üzemeltetésbe adja:

27. 252. sz. borharapót (Hatvan, Szent Mihály u.)
A bérleti díj irányösszege: 50 000 Ft/hónap + áfa

A bérleti szerződésnél a bánatpénz összege a felajánlott bérleti díj háromszorosa. (A pályázat elnyerése esetén a bánatpénz a szerződés teljes időtartama alatt a szövetkezetnél marad.)

A szövetkezet értékesíteni kívánja

a volt járműalkatrészbolt teljes árukészletét, értéke, fogyasztói áron: 8 000 000 Ft.

A készlet egy tételben kerül értékesítésre.

A készletre vonatkozó ajánlatukat a hirdetésben szereplő címen és telefonszámon tehetik meg.

A szövetkezet nyílt, folyamatos értékesítés formájában eladja a használaton kívüli kereskedelmi fogyóeszközeit, berendezéseit, június 1-jén 9 és 12 óra között a csányi felvásárlótelepen, június 2-án 9 és 12 óra között a Hangya Áruház II. emeletén.

Az érdeklődőktől pályázat benyújtását kéri.

A pályázatokat legkésőbb 1993. június 8-ig lehet benyújtani személyesen vagy postai úton, ajánlott levélben, a Hatvan és Vidéke Körzeti Áfész címére: Hatvan, Mártírok útja 2.

A borítékra írják rá: Pályázat, valamint a pályázandó egység sorsszámát.

A pályázat tartalmazza a pályázó nevét, címét, az ajánlott vételi árat, a fizetés módját és a bánatpénz letétbe helyezéséről szóló igazolást.

A bánatpénz összege az ajánlott vételár 5%-a, amelyet látra szóló betét formájában kell letétbe helyezni.

Fizetést csak készpénzben, bankgaranciával vagy hitelígérvénnyel fogadnak el.

A pályázatok felbontására közjegyző jelenlétében kerül sor.

A pályázat eredményéről valamennyi pályázó írásban értesítést kap.

A felszámoló fenntartja magának a jogot arra, hogy a pályázatok értékelése után újabb ajánlati forduló tartson.

Azonos ajánlati feltételek esetén, a szövetkezet tagjait, illetve hitelezőit elővásárlási jog illeti meg.

Az értékesítéssel és bérleti szerződéssel kapcsolatban információt ad Gunics Zsolt. Cím: Hatvan, Mártírok útja 2. Telefon: (38)-341-626.

Döme Sándor a színészek kiszolgáltatottságáról Nyugdíj előtt, törvényen kívül?

Kultúra — egy rossz törvény béklyóiban? címmel az elmúlt héten összeállítást készítettünk arról, miként vélekednek a közalkalmazotti törvényről a kultúra különböző területeinek munkavállalói. Sajnálatos elírás következménye, hogy a színházi szakma képviselőiben nyilatkozó kamarai elnökek, Jordán Tamásnak, és a Színészkamara két szakértőjének szavait a Színészszakszervezet véleményeként közöltük. De nemcsak ez, hanem egy váratlan bejelentés is indokolja, hogy Döme Sándor, a Színházművészeti Dolgozók Szakszervezetének titkára is elmondja véleményét. Szabó Iván pénzügyminiszter bejelentése szerint elhalasztják a közalkalmazotti bérrendszer 1994. január elsejére tervezett bevezetését, amely valószínűleg a színművészeket (is) érzékenyen érinti.

— A közalkalmazotti törvény egységesíti a színházakban dolgozó összes munkavállaló, így a művészek jogviszonyát is — mondja Döme Sándor. Az utóbbiakra korábban kedvezőbb szabályozás volt érvényes, ezért érezzük a módosítás igényét. A kedvezmény lényege az volt, hogy alacsony bérek mellett tízéves védettség járt. Ezt az új törvény eltörli. Helyette mi szakmai nyugdíjat igénylünk, és azt, hogy a határozott idejű szerződések keretében egy munkahelyen eltöltött legalább öt év után járjon megemelt végkielégítés. Ezt úgy tűnik a módosítás során érvényesíteni is tudjuk majd.

— A pénzügyminiszter néhány nappal ezelőtt tett bejelentése szerint ez az anyagi fedezet még jó ideig hiányozni fog, ugyanis — bár éppen e hasábkon nyilatkozott úgy az illetékes államtitkár, hogy nincs tudomása késésről — a közalkalmazotti bérrendszer bevezetése legalább egy évet csúszik. Mit jelent ez a művészek számára?

— A törvény egy részét valóban pénz hiányában nem hajtották végre. De szeretnék utalni egy olyan problémára is, amely most már bírósági pereket, ügyészségi vizsgálatot jelent a szakszervezetnek. Sajnos a jogalkotók elmulasztották a korábbi és az új törvény közötti átmeneti időszakot szabályozni. Előállt az a furcsa helyzet, hogy egy ötven-hatvan év közötti színész esetében átmenetileg nem érvényes sem a korábbi védettségi szabály, sem pedig az új közalkalmazotti törvény. Ebbe a szerencsétlen korszakba tartozó művészek korábbi szerződése lejárnak. Így előfordulhat, hogy egy színészt — aki

Döme Sándor

FOTÓ: SZIETVÁRY ZSOLT

két évtizede ugyanannál a színháznál dolgozik — ha elküldnek, egy fillér végkielégítést sem kap. Az említettek kivétel az szerencsénél, hogy az iskolarendszertől függetlenül, a tehetség mérését megengedő passzus is beépíthető legyen a közalkalmazotti törvény tervezett módosítása során. Igazgatók és művészek esetében egyaránt lényeges, hogy ne szigorúan az iskolai végzettséghez igazodjon a besorolás. Bizonyos mérlegelési jogot kellene kapnia a kinevezőnek. Figyelembe lehetne venni művészeti, szakmai elismertséget, a közönség telt házzal mérhető szimpátiáját vagy a kiemelkedő teljesítményt.

— Visszatérve a törvény talán legfontosabb pénzügyi vonatkozásaira, milyen hatása lesz a hirtelen közalkalmazottá avasztott színészek körében az új szabályo-

zásnak, ha az anyagi biztonság előnyeit nem, csupán korlátait érzékelik még évekig?

— A problémákkal együtt a színházak nagyrészt még elviselhető helyzetben vannak. Fájdalmas volt ugyan, hogy csupán korlátozott bércereté-növekedést sikerült elérnünk az idei évre. Mindenesetre van egy biztos pénzösszeg, amely — még ha realitékében csökken is az infláció miatt — nagyon jelentős tehervállalás az állam részéről. Reméljük, hogy a parlament és a kormány legalább ezt a színvonalat továbbra is biztosítani fogja a színházaknak. Azt pedig úgy gondolom mindenkinek el kell fogadni, hogy akármennyire is nem demokratikus intézmény a színház, egyfajta szabályozásra ott is szükség van.

Bóday Pál Péter

Gyermekvilág

Alcíme szerint a gyermekirodalom történetéről szól ez a kiállítás. De a rendezők, szerencsére, nem kevertek össze olyan műfajokat, amelyek rosszul türik egymás társaságát. Mert amilyen fontos, sőt hálás téma az ifjúságnak szóló irodalom — kialakulásának és önállósulásának — feldolgozása egy doktori disszertációban vagy nagymonográfiában, olyan unalmas, ha tematikai és kronológiai rendbe szedett könyvcímek sokasodnak egymás mellett a tárlókban.

A Petőfi Irodalmi Múzeumban vannak tárlók is, amelyekben könyvek sorakoznak — Verne Gyulától és May Károlytól a fiúknak, pöttyös és csikos regények a lányoknak. De már ezekben a tárlókban sem csak olvasnivalót talál az érdeklődő. Irka, toll, játék veszi őket körül, ahhoz hasonló rendetlenségben, amitől a szülők rosszul vannak a gyerekrekszobában. A tárlók pedig a gyerekek számára még vonzóbb holmik között állnak. Van közöttük tűzoltósíks, lovagvár, babaház.

A látogatót egy hatalmas asztal fogadja, az alatt kell bebújni a kiállításra. Rajta köcsög és bögre, mellette szék — mindegyik túlméretezett. Nem meglepő, hanem azért, hogy vegyük már észre: körülbelül ezt látja a kicsi a konyhában. Aki könyvet ad a gyerek kezébe, az tehát ne feledje, más világba lép, ahol nem csupán a méretek különböznek. A játékok és más apróságok arra emlékeztetnek bennünket, amit tudunk, mégis minduntalan elfelejtünk, hogy a gyerek nem kicsi felnőtt. Könyvet is másfélt igényel. Mesésbbet, kalandosabbat, érzelmesebbet, képebbet, mint mi.

Erre a másságra mintegy száz évvel ezelőtt döbentett rá bennünket a lélektan és a művészet — körülbelül egyszerre, talán nem függetlenül egymástól. Ha adósunk a kiállítás valamivel, akkor ennek a felismerésnek — a történelmi jelentőségének — érzékelésével. Meg azzal, hogy a gyermekvilág más volt egy kis falu vályogházában, és más az Andrássy út ötszobás nagypolgári lakásában. A tárlat a korosztályokra helyezte a hangsúlyt. Az első teremben a kisgyerekek könyveiből ad válogatást, a másodikban a fiúk, a harmadikban a lányok érezhetik otthon magukat. Az egészen pedig — mi, szülők, akik e rég elfeledett tárgyak és könyvek fakó színeit látva,

poros illatát érezve húsz-harminc-negyen évet nosztalgizhatunk vissza a saját múltba.

• Vadas József

Opera- és balettfesztivál

A V.I.P. Arts Management az idén augusztus 10. és 20. között rendezi meg a budapesti opera- és balettfesztivált a 109 éves Magyar Állami Operaház patinás, légkondicionált épületében. Bán Teodóra és Keveházi Gábor, a fesztivál szervezői az előző év tapasztalataiból kiindulva az idén kilenc előadásra készülnek, a tavalyi harmincegyhez képest. A népszerű operák nagy sikert arattak (Mozart: Don Giovanni, Puccini: Pillangókisasszony), ezért idén is hasonló repertoár kialakítására törekedtek. Puccini: Tosca, valamint Verdi: Traviata című művei bemutatása mellett a legnépszerűbb áriákból összeállított operakoncerteket rendeznek. Az idei meghívott balettagyúgy az azonban meglepetés lesz valamennyi érdeklődő számára. Az augusztusi időpont az utazási szakemberek szerint is jobbnak tűnik a tavalyinál (július 9. és augusztus 10. között). Tavaly 3400 forintba került a legdrágább jegy, az idén 880 és 2600 forint közötti árákkal várják a zene rajongóit. A fesztivál létrehozásához a partnerek és szponzorok támogatásán kívül a Magyar Állami Operaház és a Budapesti Operabaráti Alapítvány és Egyesület nyújt jelentős segítséget.

• B. E.

Hawkwind — az elektromos tipi

A Hawkwind nem egyszerűen csak egy zenekar; mítosz, melyről könyvek jelennek meg és zenei magazinok szentelnek neki teljes terjedelműt. Ez a pszichedelikus rockzenekar — ók space-rocknak titulálják stílusukat — 1969 óta töretlen ívben száll át divatok, korok, elvárások felett napjainkig. És amíg a velük hozzáállásban rokon együttesek, a Pink Floyd, MC5, Pretty Things, ELP teljesen eltűntek az ingoványban, vagy imágót váltva beálltak a szépiük sorába, addig a Hawkwind hírneve ellenére bizonyos fokig underground maradt. Pedig lemezeik

nagy példányszámban fogynak, mégis nehéz lenne megmondani kikhez is jutnak el. Nehéz a kritikus helyzete azért is, mert a verbális kommunikáció kevésnek bizonyul, hogy egy ilyen gyöngyszemet körülírjon. Több mint húsz év után számomra egyedibb és átlóbb albumokat jelentetnek meg a korábbiaknál.

Az együttesben gyakran cserélődtek a tagok, az alapítók közül ma már csak Dave Brock énekes-gitáros áll a vártán; 1988-ban nemcsak a zenekarból, de az évek sorából is távozott Robert Calvert. 1991-ben pedig Harvey Brainbridge is kivált. A 70-es évek első felében tagja volt a Hawkwind-nak Lemmy Kilmister is, hogy aztán a tapasztalatoktól felverte zette 1975-ben megalapítsa a Motorheadet.

A zenekarnak 1969 és 1991 között 76! nagylemeze, számos kazettája és kislemeze és hat videófilmje jelent meg. Jó ha albumaik mintegy tucatját ismerem, de meggyőződésem, hogy a mennyiség sosem ment a minőség rovására.

1992-ben publikálták az Electric Tepee című dupla albumot (Castle Communication), Dave Brock: ének, gitár, szintetizátor, Alan Davey: ének, basszus, szintetizátor és Richard Chadwick: ének, dob felállításban. A borítón egy magikus jelekkel telerajzott indiánásátor (tipi) látható, nyitott tetején át tűzcsóva lövell az ismeretlenbe. A hátsó borítón mintha ugyanennek a sátornak meg a titokzatosabb, kupolányivá tágtult belsejét látnánk, aminek közepén ül a három zenész, „szellemalakja”. Ami pedig a mikrobarázdák-kon hallható, az egyszerre gyönyörűsége és megrázóan erőteljes. A lassan hömpölygő hangáradat magával ragadja a tudatot és messzi vizekre evez vele; megtisztító utazást kínál, és aki elfogadja az invitálást, az újult életerővel feltöltődve tér vissza.

A vokálok, a ritmusok, a nagy ívű gitárvezetés és a szintetizátor keltette „space”-hangok, mint tökéletes egységbe vannak ágyazva; a belső és a külső harmóniájába. Ezalatt a 75 perc alatt megjárunk lényegeseket és ormkot, kigyótanc ígérteit, karnavál forgatagában szédélünk, és még LSD-t sem kell szednünk ahhoz, hogy a gravitációt legyőzve kilépünk béklyóinkból és jól felépített valóságunkból. És akinek mindez kevés lenne — van még mihez nyúlni a minicórt a Hawkwind kincsestárából.

• B. R. M.

A tenger

Becsült cím a francia zenében: a könnyűzene híveinek Trenet örökzöld sanzonját idézi, a komolyzenei közönség számára kultúrális egyik betetőző művét. Az utóbbiak szerzője Mozartot nevezte ki „nagybátyjává”, de Bachot és a 18. század francia mestereit is ideálként tekintette. A német romantikus zene pártoszával, a „spekulatív” zenével való szakítást és a francia értelemben vett sensation, az érzékelést és érzékeltetést, az impresszionista festők művészettelfogását tette programjává. Élete végén — akár azok a régi mesterek — a kottákra is ráírat: Claude Debussy — francia muzsikos. Nem sovén indulatból, csupán esztétikai tájékozatlanság. Füzetnyi prózai írása fölül más szellemi névjegyet tüzte: az antilettáns. Aki rendíthetetlenül szembeszáll minden sekélyességgel. Csoda-e, hogy képzeletét a tenger tartotta fogva? Szimfonikus vázlatoknak szánta csak a mintegy 24 perces, háromtételes darabot, sokan mégis a legjobb francia „szimfóniát” tisztelik benne. Debussy tengerre nem a Vivaldi-zene lidós-lagúnás Adriája, nem is mediterrán azúrpart. A több évtizedes előlő mő egy 1905-ös angol nyaralás során, Eastbourne-ban öltött végző formát. Színeit, ritmusát, harmóniáit, egész újszerű hangzását az óceán ihlette.

Ez a zene jól érzi magát az egyre tökéletesedő hangmunkákban. Szerencsés egybeesés, hogy művészeleg is jelentős előadásai már a digitális technika előnyeit is kihasználták. „A tenger” pazar CD-választékából Bernard Haitink (Amsterdami Concertgebouw Zenekar; Philips) és André Previn (Londoni Szimfonikus Zenekar; EMI) produkciója szerepel gyakran a legelső ajánlatok között. És persze Charles Dutoit-é, aki a Montreali Szimfonikusokat egy évtized alatt „helyi érdekű” együttesből a világ talán tizenkét legjobbjá közé emelte (DECCA). Dutoit jelenleg az Orchestre National de France élén is dolgozik, a Diapason-Harmonie című szaklap 1993. áprilisi interjúja ezzel a kérdéssel indít: lehet, hogy ő lenne a mentor, akiről a zenekar álmodott? S miközben a digitálisokkal versengve sorra jelennek meg a mono korszak óriásainak felvételei is, jó néhány kritikus máig Karajan 1964-es sztereó felvételét (Berlini Filharmonikusok; DG) tartja felülmúlhatatlannak.

• Uhrman György

Minden szombaton:

MAGYAR HÍRLAP
Vasárnapi Magazin

MAGYAR HÍRLAP
Vasárnapi Magazin

MAGYAR HÍRLAP
Vasárnapi Magazin

MAGYAR HÍRLAP
Vasárnapi Magazin

ELEGANCIA
Olyan asszonynak, aki tudja, kicsoda

A PATIK, VARGA ÉS TÁRSAIK Gazdasági Tanácsadó Társaság, mint a Bárdibükki Állami Gazdaság f. a. (Bárdudvarnok) felszámolója, nyilvános pályázat útján értékesíti az állami gazdaság vagyontárgyait

1. Bárdudvarnok, központi telephely (kastély), a hozzá tartozó parkkal
2. Szend, tehenészeti telep
3. Gépműhely
4. Területi egységek (Hencse-Hedrehely, Bánya, Somogysszentimre, Kaposdada, Mihály-pusztá, Bárdibükki-Gudora, Mezőcsokonya, Kadarkút-vadászház, Zsippó, Lajosháza, Lad-Tiltvány, Mihályi-telep)
5. Kertészeti egység
6. Halastavak
7. Gyümölcsösök
8. Gépek, berendezések
9. Föld-, erdő- és gyepterületek (4200 ha)
10. Állatállomány
11. Gazdasági társaságokban lévő üzletrészek és a velük szemben fennálló követelések.

Az értékesítésre kerülő vagyontárgyak megtekinthetők a hirdetés megjelenését követő 7 napon belül a helyszínen, és bővebb felvilágosítás kérhető a felszámoló helyi megbízottjától: Sándor István, tel.: (82) 315-633 és (82) 316-555. Az értékesítés feltételeiről és a vagyontárgyak értékesítéséről telefonon történő időpont-egyeztetés után részletes felvilágosítás kérhető a felszámolótól: dr. Varga János, tel.: (82) 352-899 (8840 Csurgó, Széchenyi tér 12—14.).

III. A benyújtandó pályázatoknak tartalmazniuk kell:

1. a pályázó(k) nevét, címét, cégkivonatát, adószámát;
 2. a megvásárolni kívánt vagyonrész(ek) pontos megjelölését;
 3. az ajánlott vételár, fizetési feltételeket, valamint részletfizetés esetén legalább az ajánlott vételár mértékéig visszavonhatatlan bankgaranciát;
 4. az ajánlott vételár meglétét igazoló banki igazolást vagy egyéb bizonyítékot;
 5. a további működtetésre vonatkozó elképzeléseket.
- A pályázatok benyújtásának helye, ideje és módja:**
1. Patik, Varga és Társaik Kft., 8840 Csurgó, Széchenyi tér 12—14.
 2. A pályázat beérkezésének ideje: 1993. június 4-én 10 óra.
 3. A pályázatokat két példányban, zárt, feladó nélküli borítékban, „Bárdibükki” jelleggel kérjük személyesen benyújtani vagy tértivevényvel feladni.
 4. A pályázaton való részvétel elengedhetetlen feltétele az ajánlott vételár 10%-ának bánatpénz címén történő befizetése a Patik, Varga és Társaik Kft. OKHB Rt. kaposvári igazgatóságánál nyitott 390-97510-7430 sz. letéti számlájára, és az erről szóló igazolás becsatolása.

A pályázatok nyilvános bontására 1993. június 4-én 10 órakor kerül sor, melyen kérjük valamennyi pályázó személyes megjelenését.

A pályázatok bontását követően kerül sor a pályázók személyes meghallgatására és a közel azonos pályázatok versenyzetetésére, majd ezt követően az eredményhirdetés azonnal megtörténik.

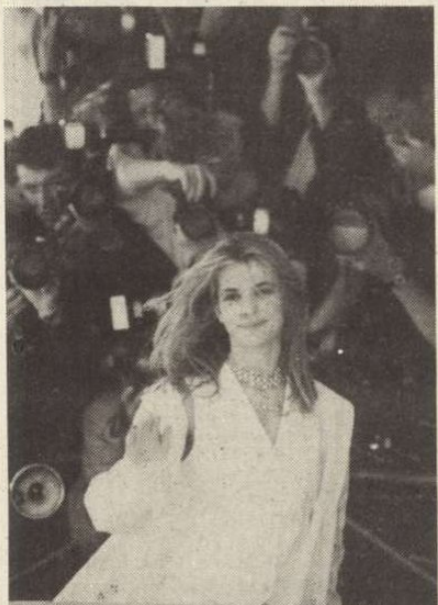
Az elbírálásnál előnyt élvez, aki egyben történő, illetve több egység együttes megvásárlására tesz ajánlatot.

A kiíró fenntartja magának a jogot, hogy elégtelen árajánlatok esetén ne hirdessen eredményt.

Dr. Varga János
felszámoló

Két film nyerte el az Arany Pálmát

Az idei cannes-i filmszövés minden bizonnyal az új-zélandi filmrendező, Jane Campion A zongora című filmjének bemutatóját előzte meg a legnagyobb várakozás. Már a vetítés előtti napokban is sokat lehetett hallani a filmről, örült tuskodás folyt a jegyekért. Tegyük hozzá: Jane Campion neve nem ismeretlen sem a filmszerető közönség körében, sem Cannes-ban. Jószerivel itt fedezték föl 1986-ban, amikor is Arany Pálmát nyert rövidfilmjével. (1989-ben filmje szerepelt a versenyprogramban, két évvel ez előtt pedig Angyal az asztalomnál című alkotásáért Ezüst Oroszlán-díjat kapott a velencei filmszövésen.) Nos, a bemutatott hatalmas tapsvihar követte. A zongora a cannes-i fesztivál legnagyobb közönségsikere lett, azóta mint az egyik nagydíjesleves emlegetik. A film leginkább egy romantikus regényhez hasonlítható, közelebből Emily Brontë Üvöltő szelek című munkájához. A rendezőnő nyilatkozataiban hevesen tiltakozott ez utóbbi összevetés ellen, miközben azért megemlítette, hogy Emily Brontë legjobb barátja, Mary Taylor az első, Új-Zélandba emigrálók egyike volt, akinek Brontë elküldte regényét. A forgatókönyv (amelyet a rendezőnő maga írt) s a film inspirációjaként a város Rousseau festette Asszony az erdőben című képét jelölte meg, valamint a romantika számára kedves örökséget. A zongora özeve (s néma!) főhősnője, kilencéves lányával — s persze a zongorával — óriáscsónakon érkezik meg a maorik szomszédságában élő, jövődombeli férjéhez, akit hirdetés, levelezés útján ismert meg. A férfi különböző okokkal elutasítja, hogy otthonukba szállítsák a zongorát, amely így aztán egy maori férfi házába kerül, ahol az asszony

Nastassja Kinski, Wim Wenders Messzi távolban, oly közel című filmjének főszereplője a sajtótájékoztatón

FOTÓ: REUTER

gyakorolhat. A történet folytatását nem nehéz kitalálnunk. Campion kamerája a tiszta szenvedély ébredését és hatalmát szeretné megmutatni — bevallottan női szemszögből. Rafinált és sematikus egyszerre. A 19. század patetizmusát hol elegyíti a viktoriánus életszemlélet ellentmondásaival, ugyanakkor nem sokat törődik a főszereplő személyiségének árnyalt jellemzésével. A brutalitás és az érzékenység egyaránt fontosak a megjelenítésben. Ez a magyarázata annak, hogy A zongora — ha már a romantikus regényhez hasonlítunk — olyan filmregény, amelyben elhalványul a szerkezet, s jobb szó híján maga a regényesség kerül előtérbe. Am ez együtt, mintha sikerének titka is lenne.

Wim Wenders (látszólag) elutasítja a mesét. De hát hogyan is lehetne elmesélni a mai világállapotot? Merthogy Wenders ambíciója „minimum” ennyi. A versenyprogramban szereplő új filmje — Messzi távolban, oly közel —, amely bevallottan a Berlin fölött az ég folytatása kíván lenni, esszéistikus reflexió korunk kihívásaira, különös tekintettel Németország jelenkori történelmére. Szereplői nemcsak a Berlin fölött...ből ismert angolok (itt Otto Sander és Nastassja Kinski), de Gorbacsov és Lou Reed is. A film egyes mozaikjaiból összeállítható ugyan egy történet, de Wenders igazi témája maga a történet, pontosabban történetünk — az időben. Filmjében megszünteti a határokat múlt és jelen között, égi és földi között. Am ez az „átjárhatóság” nem nyit utat világunk jobb megértéséhez, inkább az egyszerűsítés irányába vezet. Wim Wenders bizonyára jobb filmrendező, mint amilyen filozófus vagy politikus. Amikor a filozófia vagy a politika területére téved — és ebben a filmben ez gyakorta előfordul —, akkor gondolatmenete sokszor a közhelyek szintjére süllyed. Valószínű, hogy a film bemutatóját követő első sajtóösszebeszélés inkább az értékeltek a Messzi távolban, oly közel rendező súlyos kudarcaiként. Ismétlem: Wenders kudarcaiként, s nem az elbeszélés mód kudarcaiként.

A kínai Chen Kaige filmjének — Isten ved, ágyasom! — története fél évszázadon átível, az 1920-as évektől a '70-es évekig. Főszereplői a hagyományos kínai opera két színésze, akik legnagyobb sikerüket a film című színházi előadásában aratták, amelyben egyikük játssza a császárt, másikuk a császárné ágyasát. A film első — rendezőileg filmtörténeti súlyú — harmada színészkoláiban játszódik. Chen Kaige hallatlanul fontos, egyszerű, határozott beállításokban jeleníti meg a kegyetlenül kemény iskolai dríllt, s különösen a majdan az ágyast játszó színészpálya önsanyargató akaratát, becsületességét, elkötelezettségét — s mivel női szerepre készítik föl: az identitászavar kínzó stációt. A két ifjú felnővén ünneplhet művész lesz Kínában — miközben az ágyast játszó színész beleszeret társába, aki viszont egy

prostituált emel magához és vesz feleségül. A történelem is fordul: japán megszállók érkeznek Kína földjére. Kaige fantasztikus művészi erővel jeleníti meg az eltérő személyiségek drámainak, a színpad világának s a történelem változásának bonyolult, egymásba fonódó szövetségét. Sajnos, a film utolsó harmada, a kínai kulturális forradalom időszakának ábrázolása már illusztratívva halványul, a korábban öntörvényű hősök — a kor kegyetlenségét igazolandó — személyiségüket elvesztő bábfüggővá lesznek. Mindazonáltal a cannes-i versenyprogramban szereplő huszonegy alkotás közül Chen Kaige alkotása marad a legemlékezetesebb.

A zongoralecke című filmben a férj féltékenysége gerjesztette bosszúját baltával megcsönkítja felesége kezét. Kaige filmjében túl nagyra véli a különleges szerepre jelentkező gyermek kezét. A kézcsonkítás itt sem marad el. A véletlen e kegyetlenül furcsa ríme éles fényt vet a hatásosnak szánt romantikus gesztus és az emberi sorsot idéző művészi megjelenítés közötti különbségre.

• Zalán Vince

MTI

Ritka eset történt a hétfőn véget ért 46. cannes-i nemzetközi filmszövésen: egyszerre két film nyerte el a legjobb filmnek járó Arany Pálmát. Az új-zélandi rendezőnő, Jane Campion „Zongoralecke” és a kínai Csen Kaige „Viszontlátásra, ágyasom” című alkotása egyaránt a legmagasabb kitüntetésben részesült. A legjobb rendező a brit Mike Leigh lett a Meztelenül című filmért. A legjobb női filmszínésznő díját Holly Hunter kapta meg, aki a fesztivál nagy sikere, az Arany Pálmával jutalmazott új-zélandi „Zongoralecke” című filmben egy néma nőt alakított. A legjobb férfialakítás díját a Meztelenül főszereplője, David Thewlis kapta meg. A zsűri nagydíját Wim Wenders, a híres amerikai rendező nyerte el, „Oly távol és mégis oly közel” című alkotásáért — ebben világhírű művészek mellett még Mihail Gorbacsov is szerepet vállalt. Két filmet különdíjban részesítettek. Díjat kapott Hu Hsziao-csien tajvani rendező „A bábjátékos” című alkotása, és Ken Loach brit rendező „Köcsög” című műve. A legjobb rövidfilmnek a világhírű amerikai rendező, Jim Jarmusch „Kávé és cigaretták” című alkotását minősítette a nemzetközi zsűri. A legjobb ifjú rendezőnek járó Arany Kameárát ezúttal a Franciaországban élő vietnami rendező, Tran Anh Hung kapta meg. „A zöld papaya illata” című, Vietnamban játszódó alkotásáért. A fesztiválon részt vett egyetlen magyar film, Szabó Ildikó Gyermekgyilkosságok című műve a Fipresci, a filmkritikusok nemzetközi szövetségének díját nyerte el.

Magyarországi kiadót alapított a PolyGram

Pirítóskenyérre kenve is eladják a zenét

Allen Davisnek nem kell megilletődni, ha jó sorsa valamelyik rockcsillaggal hozza össze, hiszen ez a találkozás rendszerint nem véletlen.

Az ő aláírása a zenészek számára igencsak értékes. Allen Davis ugyanis az évi négymilliárd dolláros forgalommal bíró, több mint hetven országban vállalkozást és mintegy tízezer művészt foglalkoztató PolyGram lemeztársaság európai elnöke, aki a cége nevében a pop-rock zene világából ismert hazai vállalkozóval, Hegedűs Lászlóval alapította meg a magyarországi PolyGram Hanglemezkiadó Kft.-t.

Allen Davis és Hegedűs László

— 1966-ban kezdtem a hanglemeziparban dolgozni, előtte színész voltam — kezdi Allen Davis. — A hatvanas évek közepére a rock and roll kifinomodása volt jellemző. Ez egészen a hetvenes évekig tartott, amikor is megjelentek az énekes-szerzők, akik a saját maguk által megálmodott gondolatokat megvalósították. A nyolcvanas évektől viszont a némi képpen kifinomult technológia már felülkerekedett a művészi kvalitásokon, és attól tartok, hogy ez a század végéig el is fog tartani. A hetvenes évek közepétől mindmáig egy konzervatív visszarendeződés érezhető. A világ problémáival, a megváltással szemben inkább a szerelmes életérzés felé fordultak az előadók. Ezeket a zenéket több művész tudja interpretálni, és több hallgató képes befogadni, mint a lázadó gondolatokat, amit kevesebb ember, gyerebb számú publikumnak jászott. Olyan időkkel élünk, amikor a figyelem egyre rövidebb ideig tartható fenn, és a hallgatóság pillanatokon belül újat akar. Jól bizonyítja ezt, hogy a hatvanas-hetvenes évek sztárjai ugyan még most is sikeresek, de az új generáció tagjai közül már csak nagyon kevés tud hosszú távra megkapaszkodni.

— Mi ennek az oka, ennyire felgyorsult az idő? — A televízió megjelenésével előtérbe kerültek a zenés klipek, amelyek azonnali reakciót váltanak ki az emberekből, vagyis rögtön kiderül, hogy a dal sikert hoz vagy bukást. De szerencse, hogy a slágerlistás lemez önmagában még ma is kevés akkor, ha a művész nem tud élőben bizonyítani. Vagyis hiába előzi meg kemény munka az alkotások létrejöttét, a lemez elkészültét, az elhangzás pillanatától kezdve már csak a közönség dönt. A művészi karizmat nem helyettesítheti a technológia.

— Hogyan jutnak a sztárokhoz lemezzel? — Aki egy nagy lemezcéghez bekerül, annak előbb már valahol mindenképpen bizonyítani kell, akár helyi sikerrel valahol a szülőhazájában, amihez egy menedzser meggyőződése is beletartozik. A zenészek útját manapság az ügyvédek és a menedzserek igazgatják, és sajnos, az az igazság, hogy az ügyvédek szerepe manapság egyre meghatározóbb. Ehhez kapcsolódó történet, hogy a CBS egyik elnöke úgy fogadott egy ifjú titánt felkaroló ügyvédet, hogy a felvételért százezer dollárt is hajlandó adni, de csak akkor, ha a szalagot nem kell meghallgatnia. Ha igen, akkor csak ötvenezret fizet. És ez megtörtént... Ettől függetlenül nagyon ösztönös hiszek abban, hogy minden eredeti tehetség szerződési lehetőséghez jut.

— Ön azt említette, hogy általában az éppen futó divathullámokat megfogalmozva lehet sikeres valaki. De akadnak stílus-teremtő stílusok is, például a Dire Straits, Tanita Tikaram, Enya...

— A PolyGram sok kisebb egységből áll össze. Ezek a legkülönbözőbb irányzatokkal, stílusokkal foglalkoznak. Vagyis bármilyen zene megtalálható a maga szakembereit. Ha valami végképp nem illeszthető sehová, azt rendszerint a független lemezprodúcerek karolják fel, és mi azokkal kötünk szerződést. — A nagy sztárok elcsábítása mennyire jellemző mostanában? — Egyfolytában történnek ilyen ügyek, hiszen kíméletlen verseny zajlik. Az adózás küzdelem olyannyira felverte a szupersztárok árát, hogy most éppen egyfajta árfojtasámseszt tapasztalhatunk, hiszen a nagyneve előadók gyakran nem hozták azt a sikert, aminek reményében megfizették őket. Ettől függetlenül gyakran megcsik, hogy a lemezzelvezetés lejártá előtt a menedzserek valóságos nyilatkozathatárú kezdenek a különféle átszerződésekről. Dollármilliókkal dobálóznak, de mindezt csak azért, hogy teszteljék a piacot, és azután szép csendben újra leszerződjenek a „ régi gazdához”.

— Egy lemeztársaságnak van-e joga ahhoz, hogy beleszóljon a zenészek életébe, alkítsa egyéniségüket? Hiszen a hírek szerint a Rolling Stones és a Pink Floyd nem teljesített szerződésük miatt kényszerből készített újabb albumot, míg Axel Rose — a Guns n' Roses — koncertek előtt igazi elvonókúrán vesz részt. — Nézzé, én csak azt mondhatom, hogy ha a vásárlók történetesen pirítóskenyérre kenve akarják megvenni a művészek alkotásait, akkor akár azon is eladjuk őket. A technológia jövője persze a gyártó cégek kezében van, a hanglemezipar csak követi az általuk kialakított lehetőségeket. A bakelit lemez meghalt, és a zenészek előtt sem sok jövő áll. A

CD erősebb, mint bármikor, és szerepe tovább fog növekedni. Egészen az évtized végéig a vezető hanghordozó lesz. A DCC, vagyis a digitális kompakt kazetta akkor válik átütő erejűvé, ha előbb piacra kerülnek a megszólaltatásukhoz szükséges autós és hordozható készülékek. Ettől függetlenül azt gondolom, hogy a jövő a hanghordozók halálát hozza, és egyszer minden zene az égből vagy kábelen fog érkezni. Digitális úton már a jelenlegi technológiai színvonalon is megoldható lenne, hogy szinte minden fizikai eszköz nélkül hozzáfuthassunk a zenéhez. Szerintem erre tíz-tizenöt évnél többet nem is kell várni.

— Korábban sokat panaszkodtunk arról, hogy a magyar sztárok külföldi kibontakozását a pénzhiány gátolta meg. — Biztos vagyok abban, hogy magyar zenészekből is lehetnek világsztárok, de ehhez először meg kell tanulniuk angolul, mert ez a pop- és rockzene világhelve. Tehát a sikerhez nem kell feltétlenül angolszász származásnak lenni, mert nem azok például a svéd Roxette tagjai, a dán Ace of Base és Janis Joplin korában az önpusztító életmód volt a meghatározó a fiatalok között, ma más a helyzet.

— Hogyan látja a lemezzelvezetés technikájának jövőjét? — Nézzé, én csak azt mondhatom, hogy ha a vásárlók történetesen pirítóskenyérre kenve akarják megvenni a művészek alkotásait, akkor akár azon is eladjuk őket. A technológia jövője persze a gyártó cégek kezében van, a hanglemezipar csak követi az általuk kialakított lehetőségeket. A bakelit lemez meghalt, és a zenészek előtt sem sok jövő áll. A

• Érsek M. Zoltán

TKD
BUDAPEST KFT.

AMI-NMI számítógépes szótár

A TKD Budapest Kft., mint kizárólagos disztribútor által a magyar piacra bevezetésre kerülő új számítógépes szótárt PC-vel rendelkező professzionális felhasználóknak ajánljuk.

A szótár Országh László és Halász Előd kézisztárán alapul.

A szóanyagot a felhasználó tetszőlegesen bővítheti.

A szótár IBM-kompatibilis technikai háttérrel igényel.

3.5" és 5.1/4" lemezekre is hozzáférhető.

Memóriarezidens program, tetszőleges felhasználói programból „forrógomb” lenyomásával hívható.

A képernyőn is kijelölhetők a fordítandó szavak.

Ragozott szavak is kereshetők.

Hálózatban is használhatók, a szótáradatbázisok a szerverre helyezhetők.

Terminálemuláció mellett is használható.

Ára: 22 900,—

MEGRENDELŐKÁRTYA

Ez a megrendelőkártya 1000 forintot ér Önnek, ha a Magyar Hírlapnál rendeli meg a TKD AMI-NMI számítógépes szótárt.

Megrendelem postai utánvétellel

az alábbi terméket.

Árát és a postaköltséget átvételkor kifizetem.

Termék neve:

db

Ára:

Megrendelő neve:

Címe:

A megrendelést a következő címre szíveskedjék küldeni: Magyar Hírlap Rt., hirdetés, 1087 Bp., Kerepesi út 29/B
A borítékra írja rá: „TKD-szótár”

Magán-hangzó

Légy jó kicsit hozzám!

Hogyan készítsünk hallgatható műsorokat? Ez a kérdés mostanában legfőképpen a készülék mellett ásitózo honfiakban vetődik fel. Az intézményben az „elsőütölt abszolútizmus” térnyerésével a kiválasztott rádiók s a lojalitásért cserébe „pártállami komfortérzessel” üldözhetőek meg egy esztendőig székeikben. Nem kell rohagaszni, igazságkereső és tényfeltáró riportokkal bíbelődni. Végül is a rádió nem könyv vagy napilap, amit el kell adni. Elég, ha szól valami „tisztá hang” az éterben. Mert igazából aki nyertesnek véli magát, nem érdekelt abban, hogy tovább versenyezzon, s a rádió eltartójának — a hallgatónak — kegyeit keresse.

Egyébként is a hallgatónak az a dolga, hogy hallgasson. Semmi oka az elégedetlenségre, hisz soha nem élvezhette ily bőségen a klasszikus irodalmi és zenei értékeket, a múlt felé forduló médium archívumából előadott régi felvételeket. Miközben a jelen idejű műsorok megfogytakoztak, a világszerte elismert magyar dokumentarista műhelyek elhallgattak, a szociálisérzékenység szétfoszlan látszik, csak a szabad rádió mementójaként meg hagyott Gondolat—jel és a 168 Óra kegye tovább, mint a halott csuklóján a karóra.

A kutya ugat — gondolják illetékesek —, a karaván meg halad (gondolom én) a szakmai és politikai kizsáradás sivataga felé. Az ismétlődő adások is kínos helyzetben vannak, mert egész héten alig akad valami figyelemre méltó, ami érdemes lenne újra műsorra tűzni. Igaz, abban az irigység sem találhat hibát, ha a (Színe—javában) még egyszer fölteszik a korongra Mozart D-dúr hegedűversenyét, amely a napokban már elhangzott, és az iskolarádió stílusában takaros ismeretterjesztő kiselőadást kanyarítanak köré. Aztán pedig tudatosan vállalt képzavarokkal ékes, merov összekötő szövegekkel, (melyeket a műsorvezető iránti tapintat okán nem idézek) vezetik föl a langyos vízesésként ránk zúduló unalomözön.

Az új műsorok sem keltenek különösebb visszhangot, a lapos, életidegen Suli—show-nak is legalább száz év önfeloldásra van még szüksége, hogy elérje a kiváló gyermekpedagógiai műsor; a Vendég a házánál színvonalát. Majdhogynem sokkolt, ha az ember olyan igéretes kezdeményezéssel találkozik, mint Vicsék Ferenc szombat éjszakai összejövetele.

Nem vicc! — ez a mindennapi botorságon és a gyakran önminősítő abszurditásokon élcelődő műsor címe. Bár az adásban csak egyetlen eredeti, a szerkesztő által készített riport szerepelt, de az legalább jó. A riportert arra a kérdésre keresi — elsőként a telefonforgalmazó cégeknél a választ —, hogy most, a nemzeti érzés elmélyülésének korszakában nem idegesíti-e a kuncsaftokat, hogy amíg várakozniuk kell a kapcsolásra, a kagylóból ragti, vagy más „nyugati zene” szól.

Inkább arra panaszkodnak ügyfeleink — mondta a kereskedő asszony —, hogy ez a dallam kissé unalmas. De hát ezt rögzítették a millió tételben előállított chipceken. Természetesen rákapcsolható a házi központokra más, alternatív zeneforrás is.

Míg az egyik cég Smetana Moldváját, vagy Orff Carmina Buranáját játssza CD-ről a várakozó félnek, hogy kiengeszteljük az el-

nyedett bosszúságokért, addig az MDF-székház vonalán hamisítatlan „magyar zene” szól. Nem is akármilyen. Rövidített feldolgozásokban csendülnek föl Szörényi Levente dalai, föltehetően annak elismeréseként, hogy a mindenkor popsztr „advári zeneszerzőnek” szegődött, és a saját bevállása szerint is minden eddigi alkotását felülmúló rockopera (Attila) szövegírójának Lezsák Sándort kérte föl, s a hatalmi légköréből kidobta a korábbi szerzőt, ifjúkori harcostársát, Bródy Jánost. (De aki magasabban kíván emelkedni, annak meg kell hoznia e csekélytke áldozatot.) Ezek után nem is gondolhatunk másra, mint arra, hogy monumentális életművét a komponista kottapapírjára kívánczó — A. József című — ötfelvonásos zenemű koronázza majd meg.

Egyelőre be kell hogy érjünk az MDF-központ „zeneforrása” által szolgáltatott instrumentális darabokkal, melyeknek szövege szinte automatikusan fölledződik emlékeztünkben. Az egyik nótá — „Néha furcsa hangulatban, az utcán járom egymagamban...” csak tudnám, hogy hova megyek?” — a hatalmas teljében lévő politikus magányáról és tanácsatlanságáról szól. A másik („Légy jó kicsit hozzám!”) a leendő választott támogatók és együttérzésére pályázik, s a korteshadjárat pajtáskodó lelki előkészítésének tekinthető. A harmadik elégikus dal — „Rohan az idő” — az elmúlt három esztendő elszalasztott lehetőségeit lajstromozó konkos-kurucos kesergő...

• Stark László

TRISTAN

SZICÍLIAI NYÁR

Június 11-től minden
pénteken repülünk a

varázslatos és
gyönyörűsége
szigetre

Repülővel, félpanzióval,
programmal már

34.900 Ft-tól

GAZDAG FAKULTATÍV
PROGRAM

Lélegzetelállító természeti
szépségek, lenyűgöző ételek, tűz-
es marsaljai borok.
Sportjátékok, lovaglási le-
hetőség... és sok-sok vidám-
ság

TRISTAN Utazási Iroda
1082 Bp., 32-esek tere 2.
Tel.: 133-8970, 133-7514
9400 Sopron,
Várkerület 87.
Tel.: 06-99/319-553

ELŐSZÖR A KELETI-
KÁRPATOKBAN
A „TROJKA” UTAZÁSI
IRODAVAL

Kellemes meglepetések. TÉCSŐ-
VÍSK—HUSZTI—SZKELENCE—
TATÁRHÁGÓ, KÖRÖSMÉZŐ,
SÓBÁNYA.

Részvételi díj: 6900 Ft.
Indulási időpontok:
VI. 16—20, VII. 15—19.
Jelentkezés: Bp. XI., Fehérvári út 26.
Tel.: 06-49-12-569. Bp. XI.,
Kosztolányi D. tér 10. Tel.: 166-8777.
Bp. VIII., József krt. 45. Tel.: 113-0464.
Bp. XII., Márvány u. 19. Tel.: 115-8253.

QUEST

AUTÓBUSSZAL AZ ISZTRIÁRA
Ausztrián és Olaszországon át történő
utazással kínálunk egy — kététes
utazást a napfényes Adrián,
ROVINJAN. Elhelyezés a VILLAS
RUBIN és MONSIEUR utazótelepeken,
apartmanban, ill. bungalóban, valamint
2 és 4 csillagos szállodákban.

Lehetőség van csak az autóbussz
igénybevételére is!!!
Jelentkezés és bővebb felvilágosítás:
QUEST UTAZÁSI IRODA
Budapest VI., Nagymező u. 68.
T.: 131-2344, 131-2345
Fax: 131-8535

ÜDÜLJON KORFU SZIGETÉN
A CHEMOL TRAVEL
SZERVEZÉSÉBEN!

1 hét félpanziós ellátással, tengerparti
szállodában.

Utazás: charter repülőgéppel.

Főszezonban: július 3—augusztus 28-ig

39 900 Ft.

Utószezonban: augusztus 28—szeptember

18-ig csak 29 900 Ft.

Szeretettel várjuk jelentkezését

személyesen, Bp. V., Vörösmarty tér 2. sz.

alatti CHEMOL TRAVEL-irodánkban,

vagy telefonon a 117-2266, ill.

a 117-2148 telefonszámokon.

ÉS MÉG SZÁMOS VÁROSBAN

EXTRA KEDVEZMÉNNYEL

SPECIALIS, APEX, PEX,

KIRÁNDULÓ DÍJTÉTELEK

VÁRUNK IRODÁNKBAN

CHEMOL TRAVEL

1052 Budapest, Deák F. u. és Bécsi u. sarok. Tel.:

266-7030, 117-2973, 117-8545

ÉS MÉG SZÁMOS VÁROSBAN

EXTRA KEDVEZMÉNNYEL

SPECIALIS, APEX, PEX,

KIRÁNDULÓ DÍJTÉTELEK

VÁRUNK IRODÁNKBAN

CHEMOL TRAVEL

1052 Budapest, Deák F. u. és Bécsi u. sarok. Tel.:

266-7030, 117-2973, 117-8545

ÉS MÉG SZÁMOS VÁROSBAN

EXTRA KEDVEZMÉNNYEL

SPECIALIS, APEX, PEX,

KIRÁNDULÓ DÍJTÉTELEK

VÁRUNK IRODÁNKBAN

CHEMOL TRAVEL

1052 Budapest, Deák F. u. és Bécsi u. sarok. Tel.:

266-7030, 117-2973, 117-8545

ÉS MÉG SZÁMOS VÁROSBAN

EXTRA KEDVEZMÉNNYEL

SPECIALIS, APEX, PEX,

KIRÁNDULÓ DÍJTÉTELEK

VÁRUNK IRODÁNKBAN

CHEMOL TRAVEL

1052 Budapest, Deák F. u. és Bécsi u. sarok. Tel.:

266-7030, 117-2973, 117-8545

ÉS MÉG SZÁMOS VÁROSBAN

EXTRA KEDVEZMÉNNYEL

SPECIALIS, APEX, PEX,

KIRÁNDULÓ DÍJTÉTELEK

VÁRUNK IRODÁNKBAN

CHEMOL TRAVEL

1052 Budapest, Deák F. u. és Bécsi u. sarok. Tel.:

266-7030, 117-2973, 117-8545

ÉS MÉG SZÁMOS VÁROSBAN

EXTRA KEDVEZMÉNNYEL

SPECIALIS, APEX, PEX,

KIRÁNDULÓ DÍJTÉTELEK

VÁRUNK IRODÁNKBAN

CHEMOL TRAVEL

1052 Budapest, Deák F. u. és Bécsi u. sarok. Tel.:

266-7030, 117-2973, 117-8545

ÉS MÉG SZÁMOS VÁROSBAN

EXTRA KEDVEZMÉNNYEL

SPECIALIS, APEX, PEX,

KIRÁNDULÓ DÍJTÉTELEK

VÁRUNK IRODÁNKBAN

CHEMOL TRAVEL

1052 Budapest, Deák F. u. és Bécsi u. sarok. Tel.:

266-7030, 117-2973, 117-8545

ÉS MÉG SZÁMOS VÁROSBAN

EXTRA KEDVEZMÉNNYEL

SPECIALIS, APEX, PEX,

KIRÁNDULÓ DÍJTÉTELEK

VÁRUNK IRODÁNKBAN

CHEMOL TRAVEL

1052 Budapest, Deák F. u. és Bécsi u. sarok. Tel.:

266-7030, 117-2973, 117-8545

GARANCIÁT AKAR?

KERESSE EZZEL AZ EMBLÉMAVAL JELELT IRODÁKAT!

1850

BUDAPESTI KERESKEDELMI ÉS SZÁLLÁS-
HÉRSZOLGÁLTATÓ IRODA

UTASVÁRÓ

utazási irodák napi ajánlatai

LEGYEN ON IS VILÁGJÁRÓ!

ANGLIAI KORUTAZÁS

9 nap egész napos programokkal

London—Oxford—Stradford—

Leicester—Canterbury

Utazás: luxusautóbuszal

Elhelyezés: háromcsillagos szállodákban,

félpanziós ellátással

Részvételi díj: 29 900 Ft/fő

APARTMANOK

Bibione — Olaszország egyik

legkedveltebb üdülőhelye

az ADRIAI-TENGER PARTJÁN.

Elhelyezés: kétszobás apartmanokban,

amelyek teljes felszerelésű konyha

tartozik.

GÖRÖGORSZÁG — ASPROVALTA

A Chalkidiki félsziget keleti partján

elterülő kisváros mind homokos

tengerpartjával, mind sekély vizével

alkalmas gyermekes családok üdülésére.

Elhelyezés: 2-4 ágyas apartmanokban,

már 6400 Ft-tól.

SPANYOLORSZÁG — COSTA

DORADA

A Földközi-tenger partján, Barcelonától

80 km-re délre terül el Costa Dorada.

Apartmentjaink a Miami Playa nevű

településen találhatók.

Részvételi díj (luxusautóbuszal):

18 900 Ft/fő

Jelentkezés és bővebb felvilágosítás

irodánkban

VILÁGJÁRÓ UTAZÁSI IRODA

3530 Miskolc, Szemere u. 2.

Tel./fax: (06-46) 328-624

5000 Szolnok, Arany J. u. 12.

Tel./fax: (06-56) 423-501.

VILÁGJÁRÓKKAL A VILÁG

KÖRÜL!

FAVORITOURS

Nyaraljon az OLASZ

tengerparton!

Kedvező árak, pazar környezet.

Bérelhető apartmanok, RIMINI,

RICCIONE, PORTOFERDIE.

Várja Önöket az azúrkék tenger

és a különféle kikapcsolódási,

szórakozási lehetőségek!

FAVORITOURS:

Bpest. XII., Beck Ö. F. u. 5.

Telefon: 202-2017, 202-2046.

OTP PENTA TOURS

Bpest. V., Váci u. 19—21.

Telefon: 118-8840, 118-8795.

Fax: 138-2447.

KEDVEZMÉNYES

REPÜLŐGEJEKRŐL

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

DELASKANDINAVIA

UTAZÁSI IRODA — TRAVEL AGENCY

1053 Bp., Keckeméti u. 8.

Tel.: 118-7549, 266-1518.

REPÜLŐVEL

MADEIRA jún. 21-től hetente 48 900 Ft-tól/fő

ANGLIA—SKÓCIA aug. 11—23. félpanzió

97 000 Ft-tól/fő

WALES jún. 3—14. félpanzió 86 900 Ft-tól/fő

DANIA—SVÉDORSZÁG—NORVEGIA

júli. 14—26. félpanzió, 213 520 Ft-tól/fő

EGYENLEGE VAGY AUTÓBUSSZAL

SPANYOLORSZÁG—LORET DE MAR

félp. 8 nap, 14 490 Ft-tól/fő

SPANYOLORSZÁG—TOSSA DE MAR

reggeli 8 nap, 9090 Ft-tól/fő

KIK-SZIGET 8 nap, félpanzió,

10 340 Ft-tól/fő

KEDVEZMÉNYES

REPÜLŐGEJEKRŐL

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

HÉTVEGE PÁRIZSBAN
REPÜLŐVEL

VII. 1—4., VII. 29—VIII. 1. 28 500 Ft.

SKANDINÁV KÖRÜT

VI. 22—VIII. 1., VIII. 3—12. 59 800 Ft

BENELUX KÖRÜT

VII. 2—9., VIII. 27—IX. 3. 35 900 Ft

EGYIPTOMI KÖRÜT

VII. 15—22.: 58 500 Ft.

HOLLAND TRAVEL

BUDAPEST

Anker köz 2., Akácfa u. 9.

142-3946, 142-6988.

SZOMBATON IS NYITVA!

SZOMBATON IS NYITVA!

SZOMBATON IS NYITVA!

SZOMBATON IS NYITVA!

SZOMBATON IS NYITVA!

SZOMBATON IS NYITVA!

SZOMBATON IS NYITVA!

SZOMBATON IS NYITVA!

SZOMBATON IS NYITVA!

SZOMBATON IS NYITVA!

SZOMBATON IS NYITVA!

SZOMBATON IS NYITVA!

SZOMBATON IS NYITVA!

SZOMBATON IS NYITVA!

SZOMBATON IS NYITVA!

SZOMBATON IS NYITVA!

SZOMBATON IS NYITVA!

SZOMBATON IS NYITVA!

SZOMBATON IS NYITVA!

SZOMBATON IS NYITVA!

SZOMBATON IS NYITVA!

HIRDETMÉNY

1. Az államigazgatási irányítás alatt álló RINGA Húsiipari Vállalat (Győr, Vágóhid u. 7.) az Állami Vagyonügynökség egyetértésével eladásra kínálja fel a JÉGVÉRE FOGADÓT (Sopron, Jégverem u. 1.)

2. Az értékesítésre kerülő ingatlan Sopron belvárosában található, és a belső városrészt érintő valamennyi közlekedési eszközzel megközelíthető.

Földszintjén étterem, az emeleten konferencia- és különterem, a tetőtérben galériásan elrendezett vendégszobák találhatók.

A beépített bruttó terület 512 m², a nettó terület 381 m².

Az ingatlan vagyonértékelés szerinti forgalmi értéke 32 905 ezer Ft.

A létesítmény a privatizáció befejezéséig bérletként üzemel. Az ingatlan jelzálog terheléssel, azonban vétel esetén a jelzálog jog bejegyzése az elidegenítési és terhelési tilalmat feloldja.

3. A pályázatokat személyesen, vagy meghatalmazott útján 3 példányban, zárt, cégjelzés nélküli borítékban kell benyújtani a pályázatra utaló megjelöléssel. A benyújtott ajánlatok közül egyetelműen meg kell jelölni, hogy melyik az eredeti példány.

A pályázat benyújtásának határideje 1993. június 10-én déli 12 óra.

A pályázatok benyújtásának helye: RINGA Húsiipari Vállalat központja, Győr, Vágóhid u. 7.

A pályázatok felbontására, közjegyző jelenlétében, 1993. június 10-én 13 órakor kerül sor.

4. A vételi szándék bizonyítására 500 000 Ft-ot az ajánlattevőnek a pályázat benyújtásának határidejéig letétbe kell helyeznie a RINGA Húsiipari Vállalat Magyar Külkereskedelmi Banknál vezetett 332-04464 számú számlájára.

5. A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a megvásárolni kívánt ingatlanért megajánlott vételárát számmal és betűvel,

- a fizetés módját és határidejét,
- az ajánlati kötöttség időtartamát, amely nem lehet kevesebb, mint a benyújtásra nyitva álló határidő lejártától számított 60 nap,
- a letétbe helyezésről szóló igazolást,
- a vételár megfizetésére vonatkozó fedezetigazolást, illetve bankgarancia-vállalást,
- a vételi árát 25%-os áfa terheléssel.

6. A RINGA Húsiipari Vállalat a tenderbontás után szóbeli, vagy írásbeli kiegészítést kérhet.

7. Az ajánlatok elbírálására a beérkezéstől számított 1 héten belül kerül sor.

Az elbírálás a következő szempontok alapján történik:

- a legkedvezőbb vételár,
- a vételár legalább 30%-ának a szerződéskötést követő azonnali,
- a teljes vételár legfeljebb 60 napon belüli kiegyenlítése.

A benyújtási határidő lejártát követő 10 napon belül a vállalat értesíti a pályázót a pályázat eredményéről.

8. A vállalat és az Állami Vagyonügynökség fenntartja a jogot, hogy a pályázatot eredménytelennek nyilvánítsa.

9. A jelen pályázati felhívásban nem szabályozott kérdésekben az Állami Vagyonügynökség versenyterületi szabályzatának rendelkezései irányadók.

10. Az ingatlan további adatairól és jellemzőiről információ (tájékoztató füzet) beszerezhető:

a RINGA Húsiipari Vállalat székhelyén

dr. Schillingerné H. Erzsébetől

[telefon: (36-96) 317-055], vagy az

INVESTCOOP Kereskedelemfejlesztő és Gazdasági Tanácsadó Kft.-nél

(1027 Budapest, Csalogány u. 23.)

Ringbauer Károlytól [telefon: (36-1) 202-6120]

A vállalat az érdeklődőknek előzetes bejelentkezés alapján biztosítja az ingatlan megtekintését.

11. A pályázat alapján megkötendő szerződés hatályba lépéséhez az Állami Vagyonügynökség jóváhagyása szükséges.

5414 MH

LAPUNK ELŐFIZETHETŐ KÜLFÖLDRE

a Kultúra Külkereskedelmi Vállalatnál,

H-1389 Budapest P.O.B. 149, vagy a Magyar Hitelbanknál

(H-1133 Budapest)

vezetett 202-10995 számú számláján, vagy külföldi partnereinél

AUSZTRÁLIA: G. Menczer P.O. Box 219, Wantirna South 3152 Vic

BELGIUM: "Du Monde Entier" S.A. 162 Rue du Midi, B-1000

Bruxelles

BRAZÍLIA: Livraria D. Landy Ltda., Rua 7 de Abril 252, 01051 São

Paulo

DÁNIA: Munksgaard, 35 Norre Sogade, 1370 Copenhagen

FINNORSZÁG: Akataeminen Kirejakauppa Keskuskatu 2. SF

00100 Helsinki 10.

FRANCIAORSZÁG: Société Balaton, 75015 Paris 67 bld Pasteur

HOLLANDIA: Faxon Europe B. V., Postbus 197, 1000 AD

Amsterdam

IZRAEL: Hadash, P.O.B. 26116 652160 Tel-Aviv; Gondos Sándor,

P.O. Box 44515, 31333 Haifa, Lepac Ltd. 15 Rambam Str.,

Tel-Aviv; Hungarian Culture and Business Center, Allenby St. 38.,

P.O.B. 26439; Tel-Aviv 652116

JAPÁN: Nauka Ltd., 2-30-19 Minami Ikebukuro, Toshimaku,

Tokyo 171.

JUGOSZLÁVIA: Forum, Vojvode Misica broj, 1, 21000 Novi-Sad

KANADA: Pannonia Books, P.O.B. 1017, Postal Station 'B' 6, To-

ronto Ont. M5T2T8; Hungarian Ikka and Travel Service, 1208

Granville Street, Vancouver, B.C. V6-1M 4; Culture Hongroise.,

Mme Vera Bencze, 6958 Wilderton Ave Montreal Que. H3S 2M5.

NORVÉGIÁ: Narversen Info-Center, P.O.B. 6125 Etterstad, 0602

Oslo 6.

NAGY-BRITANNIA: Hungarian Book Agency, Mrs. Klara Adams, 87

Sewardstone Road, London E2 9HN; Collet's Holdings Ltd., De-

nington Estate, Wellingborough Northants, NN8 2QT.

NSZK: Kubon and Sagner, Postfach 34010, 8000-München, 34. H.

und S. Katko, Musica Hungarica, Rümansstrasse 4, 8000-Mün-

chen 40; Zeitungsvertrieb Gebrüder Petermann GmbH und Co

KG, Kurfürstenstr. 111, D-1000 Berlin 30; Translibris Zeitschriften

und Buchvertrieb GmbH Moltkestr. 80, D-5000 Köln 1.

SVÁJC: Magda Szerday, Teichweg 16, 4142 Münchenstein

SVÉDORSZÁG: Esselte Tidskriftcentralen, P.O.B. 638, S-101 28

Stockholm, Vennergren Williams AB, Box 30004, S-104 25 Stock-

holm; BTJ Bibliotekstjänst AB, Box 200, S-221 00 Lund

USA: Center of Hungarian Literature, 4418. 16th Avenue, Brooklyn,

N.Y. 11204; Ebsco, Industries Inc. P.O. Box 1943, Birmingham,

Ala. 35201, Framo Publishing, 561 West Diversey Parkway Room

19, Chicago 111, 60614; Püski-Corvin, 251 F. 82 Street, New-

York, N.Y. 10028

VENEZUELA: Weisse y Asociados S.R.L. Ibarra a Veroes-Assv,

Urdaneta Edif. Torre Alfa 7 piso Caracas

5414 MH

OLCSÓ! OLCSÓBB! LEGOLCSÓBB!

cipők a **FORNICA**
KERESKEDELMI Kft.

Üllői út 39. sz. alatti üzletében

férfi, női, gyermek cipők már 250 Ft-tól

CSAK MEZÍTILÁB LENNE OLCSÓBB!

GANZ ANSALDO ÖSZTÖNDÍJ

MŰSZAKI - GAZDASÁGI - JOGI

SAKMAI TOVÁBBKÉPZÉSRE EGYETEMI
VÉGZŐSŐK ÉS FRISSEN VÉGZETTEK SZÁMÁRA

A kiválasztott jelentkezőket a
GANZ ANSALDO
ösztöndíjban részesíti a
továbbképzés időszakára.
A vállalat a képzésben megfélelteknek
kvalifikált állást biztosít.
(A külföldi ellátási költségen túl havi 40.000 Ft ösztöndíj)

INFORMÁCIÓ

BKE

BME

BME

ELTE ÁJK

Dr. Kupcsák József
Rektorhelyettes
Bp. IX. ker. Fővám tér 8
2025. sz.

Sukced Balázs, Horvát Áron, Oláh Sándor
Bp. XI. ker. Múzeum tér 3
NEDK, K. ép. 1 em. 50. sz.
Tel.: 186-7755 vagy 186-2637

Dr. Halász Sándor
Vil. és Inf. Kar
Bp. XI. ker. Egyr. J. u. 18
Villamos Élelm. Tanárk. V.1 ép. 311

Dr. Berke Barna
Bp. V. ker. Egyetem tér 1-3
Nemzetközi Magánjogi Tanárk.
II. em. 313. sz.

Jelentkezési határidő: 1993. május 28.

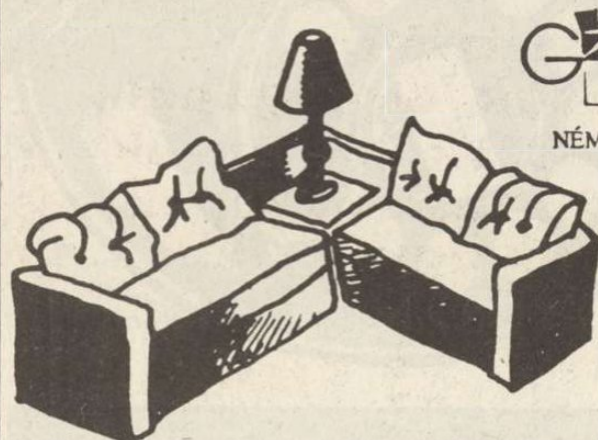
SZENZÁCIÓS ÁRON NÉMET BÚTOROK!

Cím: 1211 Budapest Szabadjikötő út 12. Telefonszám: 277-5845

MÁJUSI AJÁNLATUNK!

GÓRIA

NÉMET BÚTORHÁZ

NYILVÁN EZERSZER IS FELTETTE MÁR ÖNMAGÁNAK A KÉRDÉST: HOL HIBÁZOM EL?

Miért nem megy az üzlet?
Mitől fenekelt meg az oly ígéretesnek tűnő
vállalkozás?

EZEREGYEDSZER TEGYE FEL
A KÉRDÉST NEKEM!

Rendelésére bocsátom szak tudásomat,
az idegenforgalomban, a vendéglátásban szerzett
sok évi menedzseri tapasztalatomat.
Kívülről, friss szemmel könnyebb rátalálni
a gyenge pontokra, és Ön

VISSZAKAPJA AZ ESÉLYT!

Már ma várom hívását
a 163-6373-as telefonszámon.
Hogy ki ne fussunk az időből....

SKETT ÁGNES

válságmenedzser,
a kereskedelmi vállalkozások gazdasági tanácsadója

Szépségszalont vagy beauty- farmot épít? Forduljon szakemberekhez!

A
HEITLAND/PETRE
INTERNATION / IL GmbH
MAGYARORSZÁG

vállalja szépségszalont és beauty-farmok
tervezését, felszerelését,
kezelőanyag ellátását, managementjét.
Németország egyik legnagyobb
professzionális kozmetikai cége több évtizedes
szakudással és tapasztalattal áll
az Ön rendelkezésére.

Címünk: 1133 Budapest, Pozsonyi út 46.
Telefon/Fax: (1) 129-4298

belnice ROSA GRUPP BEYERHOFMAN Bio Kur (Hels) Farrell Heitland

Divatdelután Óbudán
a Könyv- és Művészeti Főiskolán
1993. május 26-án 14 órától

Program

14.00—14.20 Államvizsga modellbemutató
14.20—15.00 A bemutatott vizsgadarabok értékelése
(zártkörű, csak a meghívott bizottsági tagok részére)
15.00—15.45 Ruhatervező tanfolyamon végző hallgatók kollekciójának
bemutatója
16.00—16.45 Ruhaiipari szakos hallgatók divatbemutatója
16.45—18.00 Állásbörze

Minden érdeklődőt a Ruhaipari Baráti Kör
tagjait szívesen látjuk!

Állásajánlatokat levélben is várunk!
Cím: 1034 Budapest, Doberdó út 6.
Telefon: 250-0333, Ruhaipari Tanszék

CAD SHOW '93

május 25-26
Thermal Hotel Helia
Budapest, XIII. Kárpát u. 62-64.

A belépés díjtalan!
Megtekintheti, kipróbálhatja
legsikeresebb CAD/CAM termékeinket!
Mindenkit szeretettel vár a CAD/CAM server Kft.
Telefon: 155-3776

PRP

Az INTERSTATE IB RT.

Keres: forgalmaz helyen
lévő üzlethelyiségeket
vételre és bérbevitelre.
Kínál: eladó és bérbe adó
belvárosi irodákat,
irodaházakat, irodának
alkalmas lakásokat.

CÍM:
Budapest V., Régioposta u. 5.
I. emelet 1—2.
Tel.: 266-6076, 266-6078

MHI 5236

VIII. Rákóczi úton és
vonzáskörzetében az alábbi
földszinti helyiségek
bérleti joga átvadó:
Rákóczi út 71. — udvari galériás
irodahelyiségek telefonnal,
2x85 m²,
Kenyérmező u. 6. — 295 m²,
utcai és udvari bejáratú
irodakomplexum telefon-
és telexvonalakkal + 179 m² pince
utcai rakodóablakkal.
Érdeklődni: a 133-6574-es,
133-9757-es vagy a 113-7823-as
telefonszámon a főkönyvelőnél.

MHI 5017

Tájékoztatási
kötelezettségünknek
megfelelően közöljük:
a Zalakerámia Rt. értesíti
részvényeseit, hogy az
1992. évi gazdálkodásáról
szóló éves jelentése elkészült.

Megtekinthető munkanapokon,
1993. június 1-jétől,
a részvénytársaság központjában
(Zalaegerszeg, Szechenyi tér 5.).

• Textus • Fordítás •
• Kommentár •

Az 1000 példányban
megjelentetett, közel ezer
oldalas mű ára: számozott
börkötésben: 8600 Ft,
vázonkötésben: 4200 Ft.
Megrendelés: 4000 Ft (bör),
illetve 2000 Ft (vázson)
előlegfizetéssel lehetséges az
MHB 222-19921 sz.
számlánkra. A kötetek postai
utánvétellel,
vagy a LOGOS Kiadó

bemutatótermében vehetők át:

1074 Budapest,
Huszár u. 3. (Tee)
Telefon: 142-4478

GanzSet
RT

6400 Kiskunhalas,
Kárász u. 6.
Telefon: (77) 21-806
Fax: (77) 22-037
Telex: 26-983

Áramfejlesztők,
blokkfűtőművek

Budapest Vásárcsopont,
május 24—30.
17—18-as szabadterület,
7. stand

Nagy-Budapest
területén,
jó közlekedéssel
keresünk
5 évi tartós bérletre
kb. 250 m²-es
helyiséget
stúdió kialakítása céljára.

Érdeklődni:
8—16 óráig,
Zahorecz Zoltán.
Tel.: 117-6212, 117-8398

MHI 5301

CSEPEL VÁROSKÖZPONTBAN
50, 100, 200 és 400 m²-es
üzlethelyiségek tulajdonjoga eladó!

Az üzlethelyiségekhez ugyanolyan nagy-
ságrendű — az alagsorban kialakítható —
raktárhelyiségek tartoznak.
Külön igény szerint az üzlet felett irodahe-
lyiség is kialakítható!
Érdeklődni munkanapokon a 276-3178-as
telefonszámon Sándor Zsuzsánál lehet.

MHI 5304

A XI. kerület központi
részén, főútvonalon
2748 m² bruttó alapterületű,
pince, földszint +
4 emeletből álló irodaház
jó parkolási lehetőséggel,
10 telefonvonalal
90 millió forint irányáron
eladó

Érdeklődni:
dr. Virág Viola ügyvédnél,
Budapest VI.,
Bajcsy-Zsilinszky út 51. II. 6.
Tel.: 132-3748, 132-2754

MHI 5303

NOKIA
ABRONCSOK
MAGYARORSZÁGI
FORGALMAZÓJA

Pószé Lajos nem ment el, Lantos István visszalépett Bemutatkozott tizenhat MLSZ-elnökjelölt

Bemutatkozott tizenhat MLSZ-elnökjelölt. A Telesport szervezésében, újságírók jelenlétében mondhatták el elképzeléseiket, válaszoltak a feltett kérdésekre. Lantos István elnökjelöltként ült a stúdióban, mire azonban adásba került a felvétel, visszalépett. A háromórás fórum egyórás eszenciáját tegnap láthatták a tv-nézők.

A tizenhét meghívott jelölt közül Pószé Lajos, a Szerencsés-játék Rt. napokban leváltott elnök-vezérigazgatója betegsége miatt nem jött el. A tizenhat jelölt a műsor első órájában arra kapott lehetőséget, hogy három percben elmondja koncepcióját.

Demeter Zoltán váci üzletember volt az első a névsor szerint. A legfontosabbnak a gazdaságosságot tartja, valamint azt, hogy üzleti alapon szerveződjék az MLSZ új elnöksége, karöltve a szakmával.

Forgács István úgynök az utánpótlásban fellelhető hiányosságokról beszélt, majd arról, hogy kevés pénz a magyar labdarúgásban, mégis sokan jól élnek belőle. Véleménye szerint profi MLSZ-vezetőségre van szükség.

Gujdár Sándor huszonöt éves válogatott kapus úgy véli, mélyponthoz van a foci, a szakmát hiányolja a jelenlegi vezetőség. Társadalmi munkában dolgoznak a vezetők, nem lehet felelősségre vonni őket. Hiányságnak tartja, hogy hagyják elveszni a tapasztalatokat.

Hargitai Zsolt, aki a kereskedelemről beszél, arról szólt, hogy a 16–18 éves korosztály Európában elvonulást tartozik, de később elvesznek ezek a fiúk a labdarúgás számára. Célja, hogy visszacsalogassa a gyerekeket a pályákra. Szabálymódosítási terv: ha egy csapat három vagy több gólt rúg, plusz pontot kellene adni érte, a gól nélküli döntelenért viszont nem járna pont. Csapatokként két idegenlégiós szerződést is tenné lehetővé.

Horváth Pál, a Rádiótaxi elnöke az általános iskolai labdarúgástól egészen a nagyválogatotig új rendszerű versenyszervezési szisztémát dolgozott ki. Szerinte vissza kell csalogatni azokat a szakembereket, akik nincsenek jó viszonyban a jelenlegi MLSZ-vezetőséggel, például Mezey Györgyöt vagy Bicskei Bertalant.

Izso Ignác ügyvéd, a Magyar Labdarúgó-kamara elnöke azt fejtette ki, hogy meg kell szüntetni a jelenleg uralkodó anarchikus állapotokat, a jelenlegi huszonhét tagú elnökség helyett elég lenne a hét-, kilenc- vagy maximum tízen tagú testület. Sok a profi játékos, aki ebből él, de nem teljesít, ezen is változtatni kellene.

Kereki Zoltán, a BVSC utánpótlás-alapítvány igazgatója szerint összhangba kellene hozni a teljesítményeket a jövedelmekkel, az utánpótlás-nevelési feltételekkel alapjában meg kellene változtatni. Ennek a változásnak a szakosztályokból kell kiindulnia. Az edző, elsősorban a vezetőedző, csak a szakmával foglalkozzon. Külön képzést javasolt az utánpótlásban dolgozó szakemberek számára. Hozzávetőlegesen a mai magyar foci hazugságokra épül, az újságok is átveszik ezt, sok cikk nem más, mint anti-reklám.

Király Ferenc újságíró a legfontosabbnak a döntést hozó mechanizmus megváltoztatását tartja. Öttagú elnökséget és egy harminctagú országos tanácsot javasol. Programja szerint a szerencsés-játék-törvényen módosítani kell, hogy minél több pénz kerüljön a futballba, a megfelelő szakemberekkel, valamint olyan elnökség felállítását, amely erőteljes támadhatatlan.

Kistelegi Antal üzletember azt mondta, márol holnapra nem lesz komoly, gyökeres változás. A teljesítménnyel arányos jövedelem híve. Szakmai testület felállítását javasolja, a megfelelő szakemberekkel, valamint olyan elnökség felállítását, amely erőteljes támadhatatlan.

Laczkó Mihály, az MLSZ jelenlegi elnöke arról beszélt, hogy többen kifogásolták: nem jó a kapcsolatuk a külvilággal. Úgy ítéli meg, hogy ilyen jó kapcsolat még nem volt a magyar szövetség és az UEFA, valamint a FIFA között. Megítélése szerint irányítása alatt a szövetség megfelelően működött, annak ellenére, hogy egy fillér központi támogatást sem kapott. Az utánpótlás is fejlődött, pedig nem tudták felépíteni az utánpótlásközpontot, mert ehhez nagyon sok pénzre lett volna szükség. Mint mondta, szemérem vetették, hogy nem sikerült a totópénzkezelés még több pénzt a labdarúgásba áramoltatni, bár hozzátette, hogy ő harcolt érte. Azzal egyetért, hogy a kluboknak adókedvezményt kell biztosítani.

Lantos István, a Rucanor magyarországi képviselőjének vezetője arról szólt, hogy a jövő építése a legfontosabb, össze kell fogyni mindenkinek, aki szereti a labdarúgást. Ennek megvalósítása fontos feladat, s ebben nagy segítséget várnak a médiumoktól.

Mészáros János nyugdíjas rendőr azt tartja a legnagyobb bajnak, hogy mindenki a fociról beszél, még többen szídják, de senki sem tesz érte semmit.

Pindák László túzóltó a tömegsportra fordítana még nagyobb energiát, mivel ez a versenysport alapja. Támogatná a kis csapatokat, bizalmat szavazna a fiatal edzőknek. Abba kellene hagyni végre a pénzhajhászást, mert munka mellett is lehet focizni; bevezetné a félprofik és amatőr státusokat.

Semei András nyomdai dolgozó nem elsősorban a pénzt tartja fontosnak, de ha nincs, akkor az az állam hibája. Szerinte az egyesületek tartozásait el kellene törölni, s vissza kellene hozni Mezey Györgyöt.

Simon János, az SH Impex Kft. igazgatója készítené egy közép- és egy hosszú távú tervet. A

nevelődőket erkölcsileg és anyagilag is jobban meg kellene becsülni. Cél, hogy visszakérüljünk az európai középmezőnybe.

Skultéty Tamás újságíró szerint az iskolai labdarúgás át-szervezése az egyik legfontosabb kérdés. Fontosnak tartja egy utánpótlás-sportközpont felépítését.

A rövid beszédek után éles vita alakult arról, hogy kik jelölhetik magukat. Laczkó Mihály úgy érvelt, hogy szeretnék volna mindenkinek megadni a lehetőséget, ezért nem perdöntő, hogy az illető tagja-e az MLSZ-nek. A közgyűlés mondja ki a végső szót, az mindenesetre érdekes, hogy a jelöltek közül csak négyen tagjai az MLSZ-nek. Az viszont már biztos, hogy csak magyar állampolgár jelölhető magát. Lantos István, aki holland állampolgár, ezt csak a helyszínen tudta meg. Az adás előtt be is jelentette visszalépését.

Laczkó Mihály szólt az eltelt időszakról is. Szerinte több új elképzelés született, fejlődött az utánpótlás, volt olyan esemény, amikor egy időben nyolcvan ezer általános iskolás focizott szerte az országban. Működőképes volt a testület, amit az edzők kértek, a nem túl jó anyagi helyzet ellenére megkapták.

Horváth Pál ehhez hozzátette: éppen ezért kell a költségvetésből még több pénzt a labdarúgásra fordítani, s egy bankáriummal felvett kölcsönre lenne szükség a pénz elosztásához.

Izso Ignác szerint amíg például a német kluboknál a költségvetés 50-70 százaléka származik a bevételekből, addig egy magyar klubnál csak 5-7 százalék.

A menedzsereszméletű elnökjelöltek — Lantos, Kistelegi, Simon — szívesen odaállnának egy klub mögé abban az esetben, ha nem választják meg őket az MLSZ elnökének.

• Dálnoki Sándor

A Chicago Bulls első veresége

Már csak négy csapat küzd a végső győzelemért az amerikai profi kosárlabda-bajnokságban (NBA). Ahogyan várni lehetett, a Keleti főcsoportban a címvédő Chicago Bulls nem sok esélyt hagyott a Cleveland Cavaliersnek, és a négy nyert mérkőzésig tartó párharcot 4:0 arányban nyerve elsőként került be a főcsoportdöntőbe. Az utolsó találkozó a végletekig kielezett küzdelmet hozott a Cavaliers otthonában, a Bulls csak az utolsó pillanatban szerezte meg a győztes kosarat Michael Jordan révén. A Coliseumban mindenki tudta, hogy ő vállalkozik majd dobásra 101:101-es állásnál, Jordan azonban Gerald Wilkinsszel és Hot Rod Williamsszel a nyakán is betalált a végső dumasó elhangzásakor.

A chicagóiaknak egy napot kellett várniuk ellenfelükre. A New York Knicks—Charlotte Hornets párharc ötödik összecsapásán elődött, hogy a Keleti főcsoportban létrejön az áldomdöntő, vagyis a Knicks—Bulls találkozó. A Patrick Ewing vezényelte New York-i gárda egyszer azért kikapott a történetének első playoffján szereplő Hornettstől, 4:1-re nyert. A Knicks 1974 óta először jutott főcsoportdöntőbe.

A döntő első találkozáját a másnap vívták New Yorkban, és ezen a Knicks 98:90-re győzött. A Bulls az ideai rájátszásban első vereségét szenvedte el. Patrick Ewing 25 pontja mellett 17 lepattanót gyűjtött. A sikerhez szükség volt John Starks 25 pontjára és kitűnő védőmunkájára is, ő volt az, aki a második félidőben Michael Jordan teljesítményét tíz pontra szorította le. Jordannak különösen a dobószázaléka volt gyenge ebben a játékrészben, 13 kísérletből mindössze háromszor talált a Knicks kosarába.

A szakírók Pat Riley-t, a Knicks mesterét választották az év edzőjének. Riley az NBA törté-

ténetének legszorosabb versenyében, a lehetséges 98 szavazatból harminckettőt gyűjtve, egyetlen szavazattal előzte meg Rudy Tomjanovichot, a Houston Rockets szakvezetőjét.

A Keleti főcsoport döntőjében egymás ellen játszott Michael Jordan (Chicago Bulls) és Patrick Ewing (New York Knicks). Felvételünk az olimpián készült, az amerikai álomcsapat mérkőzésén

FOTÓ: SZIGETI TAMÁS

A Nyugati főcsoportban egy kicsit nehezebben sikerült átverekednie magát ellenfelén a két döntős csapatnak. A Phoenix Suns-nak hat, a Seattle SuperSonicsnak hét mérkőzésre van szüksége, hogy túljussanak a San Antonio Spurs-on, illetve a Houston Rocketsen.

Charles Barkleyék San Antonio-ban harcolták ki a továbbjutást, a hatodik találkozó 102:100-as győzelmet arattak a Spurs ellen. Ki más is szerezhetne volna a mindent eldöntő kosa-

Eközben a Houston Rockets magabiztos győzelmet aratott a Seattle SuperSonics ellen (103:90), kiharcolva a mindent eldöntő hetedik találkozót. Ezúttal Kenny Smith volt a Rockets legjobbja, 16 kísérletből 13 jött sikerrel, összesen 30 pontot gyűjtött. A nigériai származású Hakeem Olajuwon gyengébben játszott a megszokottól, pedig néhány nappal korábban öt választották az idei év legjobb védőjátékosának. Olajuwon általában egyeduralgoló a palánk alatt, az NBA lepatanósodói között a harmadik, az ellenfelek blokkolt dobás kísérletei terén a negyedik helyen végzett ebben az idényben.

A hetedik találkozón már Olajuwon sem tudott segíteni a Rocketsen. A Sonics hosszabbítás után 103:100-ra nyert, és ezzel bejutott a Nyugati főcsoport döntőjébe.

A jégkorongozók (NHL) már a főcsoportdöntők kellős közepén tartanak. A Wales főcsoportban a Montreal Canadiens fölényesen vezet a Pittsburgh Penguins becsúsztat New York Islanders ellen. Az első három mérkőzést a kanadaiak nyerték, az Islanders csak szombaton talál magára, 4:1 arányban győzt, 3:1-re módosítva ezzel a mérkőzissorozat állását.

A másik ágon, a Campbell főcsoportban sokkal kielezettebb a csata a Toronto Maple Leafs és a Wayne Gretzky-féle Los Angeles Kings között. Négy mérkőzés után 2:2 az állás. A következő összecsapás kedden Torontóban kerül majd sor, míg a másik ágon a Montreal már akár hétfőn (magyar idő szerint kedden hajnalban) bejuthat a Stanley Kupa döntőjébe, ha hazai mérkőzésén nyerni tud a New York Islanders ellen.

• ESMA-Westel—Bátor Tamás

MTK-győzelem Újpesten

A labdarúgó NB I 27. fordulója hétfőre is maradt egy mérkőzés, a Megyeri úton az Újpesti TE az MTK-t fogadta. A találkozót négyezer néző előtt Vad vezette.

MTK—ÚTE 2—1 (1—0)
MTK: Zsiborás — Nagy S., Híres, Turbék, Zsoltán, Vancsa, Komodi (Vince), Keresztúri, Zsivótzky, Hámosi, Szabó T. (Kovács Z.).

ÚTE: Borsos — Tomka, Szőnyi, Szlezák, Kantona, Bérczy, Kecsés, Belvon, Szanyó (Füzési), Lovász (Heti), Tiefenbach. Góllövők: Keresztúri, Kovács Z., illetve Tiefenbach.

Az ÚTE kezdettől górcsönt, kapkodva, pontatlanul játszott, míg a szintén rengeteg technikai hibát elkövető MTK csak annyit adott ki magából, amennyit a győzelem eléréséhez elegendőnek velt. Így is megmutatkozott azonban, hogy a vendégcsapat

áll technikásabb játékosokból. A játék nagy részében a hazaiak birtokolták többet a labdát, de az MTK ellentámadásai sokkal veszélyesebbek voltak, a nagyobb gólhelyzetek a vendégek előtt nyíltak. Az ÚTE a 86. percben széptített, és utána még két gólhelyzetet is kihagyott.

• Sz. A. J.

Az NB I állása

1. Vác	27	16	7	4	43	23-39
2. Kispest	27	16	5	6	47	26-37
3. FTC	27	16	3	8	42	26-35
4. Békéscsaba	27	11	11	5	40	29-33
5. Videoton	27	14	4	9	38	31-32
6. MTK	27	12	7	8	47	34-31
7. Rába ETO	27	9	9	9	35	34-27
8. Csepel	27	10	6	11	25	30-26
9. Siofok	27	9	7	11	32	34-25
10. PMSC	27	10	5	12	31	33-25
11. Vasas	27	6	12	9	27	30-24
12. Diósgyőr	27	7	9	11	25	38-23
13. BVSC	27	8	6	13	24	32-22
14. ÚTE	27	4	11	12	27	38-19
15. Nyiregyh.	27	3	12	12	15	34-18
16. Veszprém	27	5	6	16	21	47-16

Ma kézilabdabajnokot avatnak

Több mint egy évtizedes szünet után ismét bajnok a kézilabdabajnokság rendeznek az ország legnagyobb fedett sportlétesítményében, a Budapesti Sportcsarnokban. Ma 18 órakor a Herz-FTC és a Vasas-Dreher mérkőzik a női kézilabdabajnokság aranyérméért. Mivel döntőbeli párharcuk 1:1-re áll, s a végső sikerhez két győzelem kell, mindenképpen bajnokot avatnak. Sérülések miatt valószínűleg mindkét együttes tartalékos összeállításban lép pályára, a ferencvárosiaknál a válogatott beálló Pádár Ildikó hiányzik (vasárnap sérült meg), míg az angalföldiek válogatott állásújúk, Varga Mártára nem számíthatnak.

Görögország a negyedik vb-döntős

A rendező Egyesült Államok, a világbajnoki címvédő Németország, a CONCACAF zónából nemrég bejutó Mexikó után a vasárnapi meccsokvái 1—1-es döntlenel Görögország válogatottja a negyedik, amelyik ott lehet a jövő évi labdarúgó-világbajnokság huszonhétes döntőjében.

— En már akkor biztos voltam továbbjutásunkban, amikor Budapestben legyőztük a magyarokat — mondta az oroszok elleni találkozó után Alketaş Panagulias, a görögök szövetségi kapitánya. — S számomra óriási öröm, hogy a görög válogatott az én kapitányságom alatt lett először vb-döntős. Következő célunk most az, hogy a csoportlétettségét meg-tartsuk.

Mindkét csapat most kapta első gólját a vb-selejtezők során, és

az oroszok először veszítettek pontot, így Európában most már egyetlen százszázalékos csapat sincs. Pavel Szadirin orosz szövetségi kapitány szerint nem tragédia számukra a pontvesztés, rövidesen őt is megsejlik a továbbjutáshoz szükséges pontot.

Lehet, hogy erre nem is kell sokáig várni, az orosz válogatott ugyanis június másodikán Izlandon játszik. S ha pontot szerez, akkor a magyar csapatnak már matematikailag sem marad esélye a vb-döntőbe jutásra.

A CSOPORT ÁLLÁSA

1. Görögország	6	4	2	—	6—1	10
2. Oroszország	5	4	1	—	11—9	9
3. Magyarországi	5	1	3	—	4—6	3
4. Izland	5	1	3	—	3—5	3
5. Luxemburg	5	1	4	—	12—1	1

• F. G.

Tíz óra sport a Margitszigeten

MH-tudósítás

Egészen biztos, hogy május huszonhatodiká hazánkban a sport fénys ünnepe lesz. Ekkor rendezik a kihívás napját, amelyre mintegy kétféle résztvevőt várnak, s a Margitszigeten megrendezik a 364 sportfesztivált.

Több mint egy esztendővel ezelőtt kezdte meg tevékenységét a Magyar Televízió Zöldpont műsora a Tv—2 képernyőjén. A szabadidősportok magazinja a hivatalos adatok szerint a hírműsorok és a hétórás filmeket leszámítva hétközben a Tv—2 legnézettebb műsora.

Czirák Péter, a műsor felelős szerkesztője a tegnapi sajtótájékoztatón elmondta, a műsor egyre növekvő népszerűségében minden bizonnyal jelentős szerepet játszik, hogy hosszú stagnálás után hazánkban végre tapasztalható valamiféle szemléletváltás a mozgással, a szabadidősporttal kapcsolatosan. Ma már magára valamit adó menedzser nem jelenhet meg sörpocakkal egy tárgyaláson, s bár hivatalos felméréssel nem tudják igazolni, azt tapasztalják, hogy egyre többen mozognak, sportolnak rendszeresen.

Az utóbbi években kereskedelmi adatok szerint mintegy fél-millió kerékpárt adtak el hazánkban, közel kilencven százaléka sportkerékpár, mountain bike vagy túrakerékpár, vagyis nem közlekedésre használatos.

A Zöldpont szerdán a margitszigeti nagyréten rendezi meg „364 sportfesztivál”-ját. Azon a napon, amelyen az ország 488 településén a kihívás napjának, a Challenge Daynek a rendezvényei is zajlanak. A Zöldpont szerkesztői nem kívánnak konkurenciát állítani a nemzetközi rendezvények, de fel szeretnék hívni a figyelmet az esztendő másik 364 napjának fontosságára. A reggel 9 órától zajló sportfesztiválon szeretnék feleleveníteni a tévésműsor legjobb hagyományait, s közel félszáz olyan szabadidősport mutatkozik majd be itt, amely minden korosztály számára könnyen elérhető, üzemeltethető. A bemutatók mellett nem hiányzik majd a játék, a vetélkedés sem, hiszen egyszerre több helyszínen tíz órán keresztül folynak majd a versenyek is — mintegy másfél millió forintnyi nyeresémmel. Azok, akik a spotnap keretében legalább negyederát sportolnak, elszámoltathatják teljesítményüket a Challenge Day versenyében is.

A Zöldpont egyébként szerdán négyórán átadásban közvetíti a kihívás napja és a 364 sportfesztivál eseményeit.

EREDMÉNYEK — ESEMÉNYEK

FARAGÓ IVÁN VILÁGOS-SAL GYŐZÖTT a német Siebrecht ellen a Számalk-Statistikai Egyes Desz sakkmelegversenyének 7. fordulójában. Lukács Péter—Almási Zoltán döntetlen, Danner (osztrák)—Dinstuhl (német) 1:0, Dao (vietnami)—Holzke (német) döntetlen. Az első csoport: Faragó 5, Holzke 4, Grószpéter Attila 3,5 (1).

A MAGYAR ÚSZÓSZÖVETSEG elnöke, Gyárfás Tamás személyesen szeretne találkozni Róza Norberttel, hogy beszéljen az úszóval terveiről, bár szerencsésebbnek tartandó, ha Széchy Tamás utazna ki hozzá Perthbe. Gyárfás szerint elképzelhető, hogy ausztrál sajtó túlozzon, amikor azt írta, hogy Róza ausztrál állampolgárként kíván versenyezni.

EGERSZEGI KRISZTINA új országos csúcsot állított fel Párizsban a 200 méteres pillangóúszásban, ideje 2:12,76 perc. Ez egyben a világ idei harmadik legjobbja. Egerszegi a kínai Ku Jun előzte meg öt századdal a párizsi versenyen.

A magyar versenyző 100 és 200 méter a világ idei legjobbja, 200 méteres pedig az európai ranglista élére került. Güttler Károly az 50 méteres mellúszásban a világ idei legjobbjával nyert, 100-on a legjobb európai időt úszta.

BRONZÉRMES LETT a magyar férfi csapata a budapesti ifjúsági teke-világbajnokság első napján, győzött Németország.

HÁROM MAGYAR jutott a kontinentális elődöntőbe a cseréfi salakmotoros világbajnoki versenyről: az első helyezett Hajdú Zoltán, a második helyezett Bódi László, valamint az ötödik helyezett Bőszörményi Zsolt. Kovács Zoltán kilencedik lett, ő tartalék lesz a következő fordulóban.

MÁR CSAK GÓLKÜLÖNBSÉGGEL vezet a Bayern München a labdarúgó Bundesligában, miután 4—2-re kikapott a Karlsruhe-tól. Két fordulóval a befejezés előtt a Bayernnak és a Brémának is 44 pontja van, a két együttes gólkülönbsége 68—41, illetve 55—30.

Párizsi telefonjelentésünk

Megkezdődött Párizsban az évi rendes teniszzsűn, a francia nyílt bajnokság. Egyeseknek remek szórakozás, másoknak kemény munka. Az utóbbiak között a legszorosabban nem a versenyzők, nem is az újságírók és a fotósok, netalán a nagyon kedves és csinos rendezőnyelők, hanem a jegyzőrék képviselteték magukat. (Közzéadásra érdeklődésük számára talán nem érdektelen: ezen az első napon a kínálási piac dominált, de lesz ez még másképp az elkövetkezendő két hét alatt, s mint tudni való, a dealer hosszú távú beruházásokban gondolkodik...)

Sajnos, gyorsan letelt Krocso-k József ideje. Neki alig két óra adatot az idén a Roland Garros-on. Kisorsolták számára a kitűnő spanyol Carlos Costá, akit tavalyelőtt Michael Stich, tavaly Goran Ivanisevic tudott itt megállítani. A szimpatikus és bátran játszó Krocso ezúttal kevésbé bizonyult a bravúrhoz, s emelt fejjel, ánde vesztesen volt kénytelen elhagyni az egyre jobban forrósodó pályát (0:6, 3:6, 1:6).

Kis szünet és sűrű homlokto-

rölgetések után — mert egy ilyen külső pályán nemigen találhi árnyékos zugot — lépett a kohósallakra Carole Lucarelli, egy 21 éves francia hölgy, hogy összemérje ütőerőjét Földényi Annamáriával. A figyelmetlen néző olasz testvérharcot gyaníthat, a vezető bíró üdvösként következtetesen csak Follimként említette. De ez legyen a legnagyobb bajuk...

A lányok mediterrán temperamentumukat ezúttal nem engedték felszínre jutni. Mindketten először játszottak a táblán, vagyis a legjobb 128 között, s mint tudjuk, innen a 64 már csak egy kis ugrás. Másképpen: amelyikük nyugodtan hagyja kibontakozni a másik hibáit, már a következő fordulóban érezheti magát.

Lucarelli kezdett adogatni, kibontakozott, 0:1, mi vezetünk. Aztán Annamária következett, országláncot harcolt, de hamar kijött a lábbibája: egyenlő. Ismét Lucarelli — már majdnem a zsebulancra a meccs. Végül a magyar versenyző a gleccsersíelő hidegségével adogatott, a háló is melléállt, s párban kívárták, hogy a kis francia legyőzze magát (3:1). És innen már ment

minden, mint a karikacsapás. Földényi leállt, meglegedett azazal, hogy csak visszacsúsa a labdát, mint squashban a szemközti fal, a lelátón nagy csend kísérté produkcióját: 6:3, 6:2. Megszületett az első magyar győzelem, elég sokan látták is, hiszen a lányunk után rögtön jött Wheaton.

Beindult a nagyüzem. Miközben ezeket a sorokat ütöm a sajtóközpontnak nevezett gőzfürdőben, odakint a hűvös centerpályán üti Courier a labdát az argentin Roberto Azar asszisztálsa és remegő feje mellett.

Az esztétikai élvezet mellett komoly, időálló információk is keringenek a lelátókon. A fülembe jutott például, hogy mióta is számolnak olyan furcsán a magas székben ülő emberek. Az úgy volt — állítólag —, hogy a franciák találták ki az egészet, akik akkoriban még a hatos számszrendszer büvöletében éltek. Úgy mint: 60 perc egy óra például. A játék állását meg kis mutatóval jeleztek egy kör alakú számlapban, negyedekeket ugorva. Tehát: 15 (mint perc), 30, 45 — és 60-nál már játékok is nyert az egyik versenyző a Jeu de Paume-Openen. Aztán átvették az egészet az angolok (helyi vé-

lekedés szerint ez csaknem minden jó dologgal így volt), s nem tudták kimondani azt, hogy „kárantzenen”, ami 45-öt jelent. Leegyszerűsítették „kárant”-ra, amiben persze nincs semmi hiánya, de aránylag könnyű kiejteni még egy angolnak is. Hát így.

• Tardos János

Az érdekesebb hétfői eredmények — felfrissítés. 1. forduló: Arrese (spanyol)—Volkov (orosz) 6:2, 6:4, 7:6, Courier (amerikai), 2.)—Azar (argentin) 6:3, 6:3, 6:3, Pripic (horvát)—Roux (francia) 3:6, 7:5, 6:4, 6:1, Muster (osztrák), 15.)—Skoff (osztrák) 1:6, 6:3, 6:4, 6:2, Gilbert (francia)—Witsken (amerikai) 6:2, 6:1, 6:3, Becker (német, 4.)—Escude (francia) 6:0, 6:3, 6:0, Edberg (svéd, 3.)—Filipini (uruguayi) 6:3, 6:4, 4:6, 6:4, Korda (cseh, 6.)—Jönsson (svéd) 7:6, 4:6, 6:4, 7:6, Washington (amerikai, 16.)—Jarryd (svéd) 6:3, 2:6, 6:4, 6:4.

Női egyes, 1. forduló: Graf (német, 1.)—Dahlman (svéd) 7:6, 6:1, Gorrochategui (argentin)—Garrison-Jackson (amerikai) 6:1, 6:1, Huber (német, 8.)—Pitkowski (francia) 7:6, 6:3, Meszhi (grúz)—Sabas (francia) 6:2, 6:3.

Vállalkozó háziorvosok

1993. április 23—25. között vállalkozó háziorvosok tanácskoztak Ráckevén.

A szakmai megbeszélés legfőbb témája az volt, hogy a már magánpraxist folytató háziorvosokat megerősítse elhatározásukban, s azokat a háziorvosokat, akik még nem mertek vállalkozni, bátorítsák és biztassák az „önállóságra”. A konferencián szó esett az önkormányzatokkal kötött egyéni szerződésekről, a szerződéskötés jogi következményeiről, az orvosszövetkezeti tömörülésekről, a csoportpraxisoról, a pénzügyi lehetőségekről, a továbbképzési lehetőségeiről.

— *Mi a haszna az orvosnak és mi a betegnek abból, ha egy orvos vállalkozóként győzi?*

— Mi azt reméljük, hogy elsősorban a betegeknek lesz valódi hasznuk ebből, hiszen a vállalkozói rendszerről javulhat az orvoslás minősége és színvonala. Azt reméljük, hogy amennyiben egy orvos „önállóvá” válik, úgy a kártyapénzt megfellelő orvosi műszerekre, nívós és korszerű betegellátásra tudja fordítani — mondja a ráckevi országos konferencia egyik fő szervezője, dr. Békassy Koppány vezető háziorvos.

— *Ha jól értem, önök akarnak gazdálkodni az állami támogatásai és az úgynevezett egyéb pénzekkel is.*

— Annál is inkább nekünk kell okosan gazdálkodni, mert a tb-finanszírozás kevés, az önkormányzatok is szegények... Csak magunkra számíthatunk. Egyelőre köztes állapotban vagyunk, hiszen valójában csak részleges privatizációról, részleges vállalkozóvá válásról beszélhetünk. A lehetőségeink azért már nem olyan szűkre szabottak, mint évekkel ezelőtt, és mint azt a kívülről gondolná. Mondanék is erre egy példát. En például most szeretem be egy hordozható vérnyomásmérőt, amelyet egy napig magán visel a betegem, aztán visszahozza, és ennek a 24 órás műszerveletének, a műszer által regisztrált mérési eredményeknek köszönhetően könnyebb és megbízhatóbb a beteg gyógyszerelésének beállítása. Ennek a műszernak az árát — úgymond — kigazdálkodtam.

Ha az önkormányzati támogatásra várok, bizonyára sokáig kellett volna ezt nélkülözöm... Most, mint vállalkozó kockáztattam, hiszen magam döntöttem el, mire fordítok pénzt, mibe „fektetek”. Nekünk, vállalkozó háziorvosoknak az a kényszerképzettünk (reméljük, nem tévedünk), hogy a vállalkozó orvoshoz befolyó támogatás, kártyapénz nem fordítódik másra, ha mi gazdálkodunk vele (nem lehet lecsélni belőle csatornázásra, útépitésre stb.). Ugyanakkor azt is tapasztaljuk, hogy az önkormányzatok többsége bizonyos értelemben fél is a magánpraxis elterjedésétől.

1992. júliusa után, a háziorvosi ellátás bevezetésekor merült fel néhányunkban a gondolat, hogy talán érdemes lenne „kiváltani az ipart”. Néhányan ebben a formában kezdtünk el praktizálni és a felmerülő gondjainkkal megkerestük Surján miniszter urat, aki nemcsak hogy biztatott bennünket, hanem a vele való beszélgetésekről merült fel ennek az országos konferenciának a gondolata is. Akkoriban körülbelül 70 vállalkozó háziorvos volt, ma mintegy 250 privátpraxist folytató háziorvos van az országban.

Mint hogy a háziorvosok magánvállalkozására még nincs jogilag felkészülve az egészségügy, a társadalombiztosítás, az önkormányzatok, számos gond is felmerült eddigi tevékenységünk közben. Ezért is neveztem beszélgetésünk elején „részlegesnek” ezt a privatizációt. Arról, hogy egy háziorvos „megkapja-e” a vállalkozói engedélyt az önkormányzattól, olykor teljesen esetlegesen dönt a hivatal. Ezek az esetlegeségek bizonytalanlanná teszik, hogy egy háziorvos vállalkozóvá válhat-e, vagy sem? Más értelemben is köldökzsinórban lógunk... A rendelő az önkormányzaté, a be rendezés az önkormányzaté, sőt a „tarifát” sem a vállalkozó orvos szabja meg.

— *Nem lehet az, hogy akkor válnak igazi vállalkozóvá a mostani „átúró” orvosok, ha a biztosító is a porondra lépnek?*

— Bizonyára megszűntetné az anomáliákat, ha a tb-n kívül más biztosítók is köthetnének biztosítást a betegekkel és a háziorvosokkal. Nyilván lenne forintosított értéke az alapellátásnak, az ügyeleti munkának, a területi ellátásnak, a sebészeti beavatkozásoknak. Az orvos is külföldi árakat szabhatna (amelyet a beteg a biztosítótól kapna vissza), és így nem csak a kártyapénzhez kapcsolott pontrendszer lenne a díjazás alapja, a bevétel forrása. Így egy-egy magánrendelőbe komolyabb műszerek, felszerelések, gyógyászati eszközök kerülhetnének. Ez a rendszer valóban a beteg érdekét szolgálja, és a területi egészségügyi ellátásnak színvonalát emelhetné... — *Remélhetőleg, egy idő után a „maszek” háziorvosok el tudnak majd szakadni a szűkös ellátmánytól, az államilag kipurcított fej-*

pénzektől, a háziorvoslásra szánt keretösszegetől. Amig ez nem következik be, addig hitelek, lízinglehetőségek kell támaszkodniuk...

— Ezeket a lehetőségeket próbáljuk megkeresni, a konferencián is külön előadás foglalkozott ezzel a témával. En például most épp egy EKG-készülékét szeretnék beszerezni, hiszen segítségével a hozzám járó betegeket jobban el tudnám látni.

Ugyanakkor a konferencián az is elhangzott, hogy rengeteg jogi probléma merült fel az elmúlt évben. Ezeket a jogi tisztázatlanságokat a jövőben kell majd „helyreteni”. Például, egyáltalán nincsenek garanciák az önkormányzatokkal megkötött szerződések megkötésekor arra, hogy a közalkalmazotti státusz megszűnésével, a vállalkozó háziorvos jogállása megmaradjon. Eddig, ha egy kocsmai verekedéshez hívták ki, ott olyan személynek számítottam, mint rendőr. Most, semmi és senki sem véd meg és semmi sem jogosít fel a sérelt ellátásra... Aztán azt is jó lenne „kitárolni”, hogy hogyan lehet az önkormányzatok anyagi támogatására is számítani, hiszen egy jól felszerelt, korszerű rendelő nem csak az egyes betegek érdekeit szolgálja, hanem az egész magyar egészségügynek lehet javára, anyagilag is. Ha én helyben tudok elővezni olyan vizsgálatokat, amelyekért eddig egy betegnek a megyeszékhelyre kellett utaznia, pénzt és időt takarított meg, mindenkinek, kórházaknak, szakrendelőknek... — *Úgy tudom, a vállalkozó háziorvosok a Magyar Orvoskamarán belül megalakították a saját tagozatukat.*

— Igen, hiszen szeretnénk segíteni a kollégákat a vállalkozóvá válásban. Akár a jogi, pénzügyi problémákkal, akár a gyakorlati gondjaikkal hozzánk fordulhatnak. Szeretnénk egy szakmai tanácsadó irodát is létrehozni, és szívesen segítünk a vállalkozói szándékozóknak már most is a szerződéseik, keretszerződéseik kidolgozásában. Azt is fontosnak tartjuk, hogy a Magyar Orvoskamará számítson ráink a háziorvosi magánpraxissal kapcsolatos jogszabályok véleményezésében és az érdekegyeztetésben is. Azt is fontosnak tartjuk, hogy ehhez a tagozathoz csatlakozzanak már, még önkormányzati keretben működő kollégák is, hiszen az érdekeink azonosak; a megfelelő hatékonyságú és színvonalas orvosi munka.

— *Hát be kell látnom, hogy — egyre inkább — mégis az! Mert mi mindenről volt már szó? Hogyan élünk testileg, lelkieg egészségesebben? Hogyan táplálkozunk korszerűen, hogyan vállalkozunk, szeressük gyermekeinket, miként próbáljuk túlélni a betegségek embert próbáló terheit, és kerüljük el a súlyosabb kórok rizikófaktorait, hogyan örizzük meg életkedvünket, kitartásunkat.*

Egyre inkább úgy látom — minden jó tanács — csak asszonybeszéd. A szó eredeti értelmében. Szegényedük az ország és benne egyre szegényednek, egyre kedvetlenebbek az emberek. Az egészséges táplálkozásról szóló cikkeik valóságos földhíthűk azokat, akiknek törpnyire is alig telik. Ki törődik ma már az egészségével? A beteg — ha van még munkája — titkolja baját, nem mer otthon maradni, nehogy mire meggyógyul, már mással töltsék be a helyét. (No meg kevés a táppénz és drága a gyógyszer is.)

T. PUSKÁS ILDIKÓ

Május 31.: Dohányzásmentes világnap!

Már megint egy évvel öregebbek lettünk, és megint egy évvel többet dohányoztunk! Valóban le kellene rakni a pusztító rudacska, tényleg szembe kellene nézni azzal, hogy ez csaknem maga a narkó, s mi, dohányosok, akik vadul szívjuk, narkósok vagyunk. Rabok! A cigarettá elvarázsolott bennünket.

Fokozatosan, alattomosan roncsolja tudónkat, ereinket, agyunk minden hasznos sejtjét. Noha sokan tudjuk, mégis szívjuk azt az átkozott bagót, Amig nem fáj itt, meg ott, legyintünk az intelmekre. Ha pedig reggelként krákogva, vadul köhögve szuszulódunk a fürdőszobában, lihegve, fulladozva másszuk meg az emeleteket, eszünkbe sem jut a járművem után rohanni, mert tudjuk úgysem megy... Szóval, ilyenkor már nem csinálhatunk úgy, mintha makkegészségesek lennénk, nekünk a cigi meg sem kottyán, csak másoknál art...

Szembe kell nézni a dohányos való

A pusztító rudacska

lósággal: az ezerszer elátkozott cigarettával vészett iramban gyilkoljuk magunkat. A dohányfüst ártalmas, testi, lelki, társadalmi szenvedéllyé válik. A szén-monoxid és a füstreszcsek pedig légzést irritáló anyagok, a nikotin, a kátrány rákot okozhat. A cigarettá a tüdőrák, az ischémias szívbetegség és tüdőgyulladás miatt is felelős. De az agyvérzés, a perifériás érbetegség — az elzáródós érrögösödés, az érfal-kiöblösödés, az orális fogamzásgátlók összetevőjének hatása — szintén magyarázható a dohányzással. Mint ahogy a tápcsatorma elváltozásai — a szájrég-, a torok- és a nyelőcsőrák, a gyomor- és bél-fekély okai is összefüggésbe hozhatók a nikotinos szenvedéllyel. Bizonyított az is, hogy a méhnyakrák, a csökkent termékenység, a magzat veszélyeztetettsége, az alacsonyabb születési súly, a fokozott csecsemőhalálozás szintén összefügg a dohányzással.

És akkor még nem is említettük a passzív dohányzás ártalmait. Azt, hogy a mi füstölésünk csecsemőket tesz érzékenyebbé az alsó légúti fertőzésekre, az asztmára, ekédmára; és fokozott hajlamuk lesz az úgynevezett hirtelen halálra. De a kicsiknél a passzív dohányzás csökkenti a légzésfunkciókat, mint ahogy gyakoribb náluk a fülfolyás is. A nem dohányzó felnőtteknél a cigarettázásunk nyomán szintén előfordul a tüdőrák, a szív keringési betegsége és az asztma.

Legalább egyszer egy évben, a dohányzás elleni világnapon valljuk be, hogy mégiscsak a nem dohányzóknak van igazuk! Egy kicsit irigyejlünk is őket. Hogy mit tegyünk? Ki-ki belátása szerint cselekedjék. A legtöbben ügyis odanyúlunk a paklihoz és megvesszük az újabb romboló szálát, majd rágyújtunk... De most kérem figyeljenek az Egészségügyi Világszervezetre, a WHO-nak az egészségügyben dolgozókhöz írott ajánlata.

A WHO tavaly a dohányzásmentes világnapon azt hangsúlyozta, hogy minden dolgozónak joga van dohányfüstmentes munkahelyen dolgozni. Idei üzenete szerint az egészségügyi szervezetek ablakok lehetnek a dohányzásmentes világra. Ugyanis

mi „civiliek” nemcsak gyógyulásért fordulunk az egészségügyben dolgozókhöz, hanem példamutatásért is. Például azért, hogy miként őrizhetjük meg egészséges testünkben egészséges lelkünket. Több országban — sajnos nálunk is — az egészségügyben dolgozók dohányzása rontja a képet, közömbösíti a tanácsadás hatását. Ezért is javasolja a WHO főigazgatója, hogy az egészségügyiek példát mutattva ne dohányozzanak, hiszen csak így lehet egészségügyi intézmény a dohányzásmentes világ kapuja.

Ausztráliában, az USA-ban, az Egyesült Királyságban, Kanadában és Norvégiában az orvosok jó példát mutatnak. Mindössze 10 százaléku dohányzik! Ugyanakkor másutt épp az egészségügyi dolgozók cigarettáznak a legtöbbet és a legintenzívebben. Nem véletlen, hogy éppen ezekben az országokban a legkevésbé hatékony a dohányzás elleni kampány. A WHO szerint az egészségügyi rendszer mindaddig nem javasolhatja a dohányzás abbahagyását, amíg jó példát nem mutat. A szerve-

zet tehát az 1993. évi dohányzásmentes világnapon valamennyi egészségügyi szolgáltatót és dolgozótól azt várja, hogy mutassanak példát és utat az egészséges társadalom irányába, oda, ahol a nem dohányzás társadalmi normává válik.

A WHO egy példával él: a stockholmi Karolinska Kórház múlt szeptember elsejével dohányfüstmentesnek nyilvánította! Az eseményre egy füzetecskét jelentettek meg, ebben hozták nyilvánosságra a neves intézmény dolgozóinak elhatározását. Tudatták az olvasókkal: a dohányzásmentes Karolinska arra törekszik, hogy az ott dolgozóknak tiszta, egészséges munkahelyet teremtsen. Teszi ezt azért, hogy az alkalmazottak egészséges munkakörülmények között töltsék el munkaidőjüket, nőjön a beteg előtt az egészségügyi személyzet hitele. De gondoltak arra is, hogy a nemdohányzó munkahelyen a fiatalok és az új alkalmazottak sincsenek a dohányzás csábításának kitéve.

KRASZNAI ÉVA

Asszonybeszéd Jog: leprához, tetűhöz, sztrájkhoz

Valahogy mintha visszafelé forogának a napok lapjai. Pár éve a tbc-t már elfelejtettük, ma ismét szedi a lázokat. Csakúgy mint — az AIDS mellett már divatjajultnak számító — a veréb is, amely az idegenforgalom, a turizmus, a külföldi munkavállalások növekedésével ismét megújuló gondot okoz az orvosoknak. Am ez még nem minden.

Mint azt az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Főorvosi Intézetének járványügyi és fertőzőtlenítő osztályvezetője legutóbb nyilatkozta: nem is oly régen találtak Budapesten leprás betegeket, de haltak meg kiütéses tifuszban és maláriában is!

A téren, ahol lakom, újra megnyitották a kúpat, adatomasztott tükrökkel újra itt borotválkoznak a környék hajléktalanjai.

Nemrég még az „átkos” Horthy-rendszer idejémtől maradványának tűnt a „Székes Fővárosi Fertőtlenítő Fűrdő”. Mint fölőseleget, lerobbanó intézményt, éppen bezárnék kizűltek, mikor — váratlanul — ismét megnőtt az érdeklődés!

Mégpedig a hajléktalanok számára rohamos növekedésével egyenes arányban. Ne feledjük: a mai hajléktalanok zöme nem iszákos lumpen csavargó, aki meg is érdemli a sorsát,

miért nem megy el dolgozni! Hanem olyan — valaha jobb napokat látott — önhibáján kívül munkanélkülivé és így fizetéseketlené váló, tehát kilakoltatható lecsúszott ember, akit zavar a fejtejtő, a ruhatétel, a mosdatlanság, a piszok.

Mert kár tagadni, a hajléktalanok előbb-utóbb tetvesek lesznek. A csaknem bezárt fertőtlenítő intézet tavaly 22 500 önként jelentkező hajléktalant terveltetett! Jelenleg reggel 7-től este 9-ig lehet jönni, ám — mivel ez kevésnek bizonyul — rövidesen visszaállnak a korábbi, 24 órás szolgáltatásra.

A tetűtől pedig nemcsak vakarózni, hanem — ami még rosszabb — kiütéses tifusz is lehet kapni. E kellemtelen és veszélyes bogarak — föl-tűntek már a legelegánsabb környék övödiában, iskoláiban is, a szűlők érthető kétségbeesésére.

Mert bizony kétségbeesünk. Kevesen ok nélkül, sokkal többen okkal. Kapkod az ember, megkapaszkodni vágyik öreg-fiatal, mert túlságosan közeli és elképzelhető lett a lecsúszás, a fizetéseketlenesség, az utcára kerülés esélye.

Lerágott csont már az ápolónőrek alufizettségé. Mégis megrendítő volt olvasni a Népjóléti Minisztérium országos főnövének nyilatkozatát,

adódik, hogy életünk drágulását a bérek, a nyugdíjak meg sem kísérelték követni.

Szabad országban élünk, így hát nem kell szó nélkül beletörödni semmibe. Lehet tiltakozni, fölőszólni, fölővonulni, tárgyalni — és végső érvként: lehet figyelmeztető sztrájkot tartani! Figyelt az ország: most mi lesz? A közlekedési tárcá illetékesi közölték — kár a görézt, mert nincs több pénz!

Aztán — azokban a napokban — két órára lebeült a főváros közlekedése. És rögtön lett tárgyalás, sőt pénz is került — legfeljebb majd újra emelik a tarifát — és megszületett a megegyezés. De hova jutna ez az ország, ha a tanárok nem tanítanának, az orvosok nem gyógyítanának, a szemetesek nem hordanák a szemetet, ha a földműves nem vetne, nem fejt meg a tehenét, ha a boltos nem árusítana és folytathatná a sort.

A nyugdíjasokra gondolok. Kerveses tiltakozásukra, hogy — bár a 14 százalékos nyugdíjemelés sem követi az infláció mértékét, legalább ezzel ne manipuláljanak, legalább ezt a 14 százalékos adják meg — 1993. január elsejétől.

Érvélűk falra hányt borsónak bizonyult. Annak a pár millió nyugdíjasnak is sztrájkolnia kéne — nyomaték-ként! Hagyják abba ők is! Kérdés: mit kénz abbahagyniuk?

Talán csak nem az életet? —

BEDECS ÉVA

Herpesz ellen — Epavir

A visszaszámolás előtti utolsó másodpercben

Az elmúlt télen a szokásosnál is hevesebb influenzajárvány söpört végig az országon, maga mögött hagyva egy sereg bágyadt, legyöngült, ráadásul tavaszi vitaminhiányban szenvedő — és ezért az újabb fertőzésekkel szemben védtelen — embert. És ekkor támadt egy másik, sajnos igen elterjedt vírus, a Herpes simplex, amely a közismert, fájdalmas hólyagocskákat okozza, elsősorban a száj környékén, de gyakran a nemi szerveken is.

A Biorex Kutató és Fejlesztő Rt. a közelmúltban a hazai piacon egyedülálló gyógyszerterméket vetett be a herpeszvírusok elleni küzdelembe. *Dr. Szilbereky Jenővel*, az Rt. ügyvezető igazgatójával új témékükről, az Epavirról beszélgettünk.

A herpesz, sajnos, népbetegségnek számít Magyarországon. Tudjuk, hogy hány embert érint?

— Meglehetősen sokat, becslések szerint a lakosság 60—70 százaléka fertőzött. Ez persze nem jelent 7—8 millió beteget, mivel a fertőzöttek jelentős részénél a vírus lappangó formában jelen, betegségét nem okoz. Másoknál viszont időről időre kiújul.

— Mitől aktivizálódnak a lappangó vírusok, és milyen gyakorisággal támadnak?

— Az aktív váls a legkülönbözőbb ingerek hatására bekövetkezik: oka lehet a lázas állapot, az általánosan legyöngült szervezet, a napozás, egy-egy kiadós vagy a megszokottól eltérő étkezés, de olyan páciens is akad, akinek elég, ha ránéz egy rúzsos pohárra. Nőknél gyakran a mensés környékén jelenik meg. Az az igazság, hogy ma még igen keveset tudunk a vírusok természetéről, a kellemetlen tünetek megjelenését kiváltó okokról.

A kiújulás gyakorisága egyébként változó, van, akit havonta megkínozik a herpesz, másoknál ritkábban fordul elő.

— A herpesz nem csupán fájdalmas, de taszító, kellemetlen látvány, ami a társas érintkezést is zavarja. Nem közömbös hát, hogy meddig tart ez az állapot.

— Valóban megfigyelhető, hogy a herpeszes beteg kerül az emberekkel, van, aki üzleti tárgyalásokat halaszt el emiatt, s mindenképpen rontja a munkavégző képességet. Ráadásul, ha a betegséget nem kezelik, a gyógyulás meglehetősen hosszadalmas: az első hólyagok megjelenésétől a sebek begyógyulásáig 8—10 nap is elteltik.

— Milyen lehetőségek állnak ma rendelkezésre a herpesz gyógyítására?

— Léteznek száján át szedhető, receptre felírható gyógyszerek, ehhez azonban el kell menni az orvoshoz, amire a betegeknek csak kis része hajlandó. A herpeszes páciensek 70—75 százaléka soha nem fordul ezzel a panasszal orvoshoz, hanem házilag próbálja kezelni magát, hozzá kell tegyem, nem túl sok eredménnyel. Mi ezt, a meglehetősen széles réteget céloztuk meg, amikor ki-

fejlesztettük az Epavir tablettát, ami vény nélkül, szabadon kapható gyógyszertermék.

— Rokonszenvesen hangzik, hogy az Epavir kizárólag természetes anyagokat tartalmaz.

— Az Epavir két komponensből áll: egyrészt tengeri halak olajából származó zsírsavat, másrészt egy aminosavat, lizint tartalmaz.

A két komponens egymást erősítve, de külön-külön hat, megnehezítik a vírus számára, hogy az hozzáférjen a gazdasajt DNS-molekulájához.

— A Biorex egyik korábbi gyógyszerméke, az Epasel több nyugat-európai piacon is bevőre talált. Az Epavirnak is vannak hasonló esélyei?

— Bizunk benne, hogy igen. Ennek érdekében már folynak a klinikai kísérletek Angliában. Jók az esélyeink, mert hasonló, kétkomponensű, természetes alapanyagokból álló gyógyszertermék nincs ezeken a piacokon.

— Mennyire hatásos szer az Epavir?

— A megelőző klinikai vizsgálatok szerint a betegek fele 1—3 napon belül tünetmentessé vált, illetve a hólyagok elő sem jöttek. A páciensek mintegy 25 százalékanak 3—5 nap kellett a gyógyuláshoz. Ez a hatás a szájon át szedhető gyógyszernek hatásával egyezik, de míg azok szedésénél fejfájás és egyéb mellékhatások előfordulhatnak, az Epavir esetében semmiféle mellékhatást nem észleltünk. Minthogy teljes egészében természetes anyagokból áll, bármilyen gyógyszerrel együtt szedhető, és terhes asszonyoknak, sőt gyermekeknek is nyugodtan adható.

— Hogyan kell szedni az Epavirt?

— Az Epavirnak különösen előnyös sajátossága, hogy képes a már éppen aktivizálódó vírust megállítani, a folyamatot — mintegy a visszaszámolás előtti utolsó másodpercekben — leállítani. Ezért, aki herpeszre hajlamos, jó, ha mindíg tart magánál egy doboz Epavirt, s amikor érzi a jellegzetes, viszkető, feszítő érzést, ami a hólyagok megjelenését megelőzi, azonnal be kell vennie a tablettákat. Naponta legkevesebb 4x2 darabot, ellenkező esetben csökken a hatás. Fontos, hogy az Epavirt a tünetmentességig folyamatosan kell szedni.

— Hol kapható és mennyibe kerül az Epavir? — Gyógyszertárakban, drogériákban és gyógynövényüzletekben vény nélkül megvásárolható. Egy doboz — 30 tabletta — 298 forintba kerül. (—EKM—)

B-vitaminok hiányában a bőr kiszáradhat, berepedezhet, öregedési folyamata felgyorsul.

Akarja, hogy szép legyen a bőre?

Ha ellensége a B-vitaminoknak, haja könnyen ritkul, törik.

Akarja, hogy csodálják a haját?

Stressz hatására a szervezet

B-vitamin-éhsége fokozódik,

az idegrendszer gyengül.

Akarja, hogy irigyejlék kötélidegeit?

A Candell élesztőtabletta

a B-vitamincsoport természetes tárháza.

Ha állandó idegesség gyötri, hullik

a haja vagy egyszerűen csak szép

bőrre vágyik, jusson eszébe:

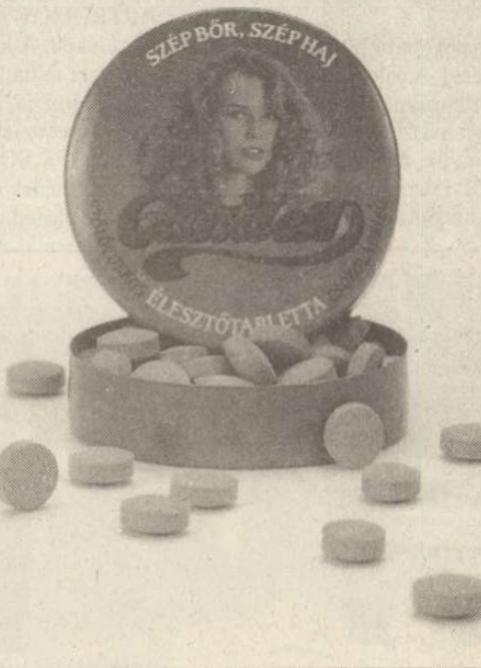
SZÉP BŐR, SZÉP HAJ

Keresse a patikákban és a gyógynövényboltokban

TERMÉSZETES ANYAGOKKAL AZ EGÉSZSÉG SZOLGÁLATÁBAN

É L E S Z T Ö T A B L E T T A
H e f e t a b l e t t e • Y e a s t T a b l e t s

EXTRACTUM
K F T

Kunfehértó, Pf. 5. Tel.: (06-77) 22-644.
Fax: (06-77) 22-980. Telex: 26-353

Rp.

Név:

Lakcím:

Kor:

Telefon: 210-0044

MANDULA. „24 éves óvodapedagógusnő vagyok. Mindig nagyon büszke voltam arra, hogy engem a betegségek nagy ívben elkerültek. Nos ez a büszkeség tört le az elmúlt évben. Április vége felé fogyni kezdtem és hat hét alatt tíz kilót leadtam, így lettem negyvennégy kilo (a magasságom 156 cm). Már akkor javasolták, hogy forduljak orvoshoz, de én mindez túlterheléssel magyaráztam. Amikor összeállt a kép, döbbentem rá, hogy a manduláim meggyógyultak. Ez a hír nem volt meglepetés, mert a mandulák meggyógyultak, a testem pedig tele lett egy, viszkető, duzzadt kiütésekkel. Ekkor beutaltam a körhöz, fertőző osztályára, ahol a súlyos gyógyszerkezelés és bőrrallergia mellett megállapították, hogy az egésznek a mandulám az oka, és azt el kell távolítani a közeljövőben. Ez nagyon váratlanul ért, mert igaz, hogy gyakran szokott fájni a torkom, de magas lázzal járó mandulagyulladásom sohasem volt. Ilyenkor megszaporodtak az arcomon a gennyes pattanások is. Tudom, hogy a mandulaműtétet kapcsolatban az orvosok állásponja sok tekintetben megoszlik, ezért szeretném az ön véleményét kérni a következő kérdéseknél:

A leírás alapján ön szerint valóban szükséges-e a műtét? Megszűnik-e utána a gyökérfájás? Lehetőségem van-e arra, hogy a mandulaműtét után elmuladjon a pattanásaim is? A gyógyszerkezelés után melyek azok a gyógyszerek, melyeket ezenül nem szedhetek?”

Hosszú levelemből viszonylag röviden idéztem, de így is elég sok kérdésre kell válaszolnom. A fő kérdése az, hogy el kell-e távolítani a torokmandulát az előzmények miatt, vagy sem. Ezt valóban

mérlegelni szokták még a szakorvosok is, de Önnél olyan hosszán és ismétlődően jelentkezett a gyulladás, ráadásul ezt a nyaki nyirokcsomók jelentős duzzanata is kísérte, hogy ez a két tény már kimeríti az eltávolítás javallatát. Ez is helyes, hogy tavasz végén, a gyulladással tünetek teljes gyógyulása után végzik ezt el. Feltehetően megszűnik műtét után a torokfájás is, és mint fertőző góc nem jelent veszélyt továbbra majd a szívére, veséjére, izületeire, sőt még a pattanásaira sem.

Egy gyógyszer túladagolása nem jelenti azt, hogy a továbbiakban, ha szükség lesz rá, nem adható újra. Természetesen az előírt adagolást be kell tartani! Más kérdés a túlérzékenység, aminek az immunrendszer kerül egyre súlyosabb ellentétbe valamilyen anyaggal. Ez lehet gyógyszer, ételszerű, kozmetikum, melyeket újra alkalmazni tilos, mert a szervezet válasza az úgynevezett allergiás reakció kiszámíthatatlan és végzetes lehet!

HAI — BAJ. „Egy vidéki kisvárosból írok önének. 28 éves, kétgyerekes fiatalasszony vagyok, gyermekeim négy és fél és kettő és fél évesek. Második gyermekem születése óta gyakorlatilag egyfolytában hullik a hajam. Természetesen felkerestem bőrgyógyászt, aki hajszeszírt írt fel. Ezzel párhuzamosan szedtem egy elég erős gyógyszerrel körömgomba ellen nyolc hónapig. Tavaly tavasszal, amikor ezt befejeztem, meg is állt a hajhullás, de nyár végén újra hullani kezdett. A köröm meggyógyult, a hajam viszont hullik. Jártam már természetgyógyásznál, szedtem vitaminkészítményeket, kipróbáltam többféle samponot és kozmetikumot, de semmi eredmény. Egy hónappal ezelőtt rászántam magam egy komplex göckutatásra. Jártam a gégezetem, a mandulám nem göcs. A fogászaton találtak egy göcs bőlszességfogot, amit ki is húztak. Még hátra van a nőgyógyászati és a belgyógyászati göckutatás. Kérdésem az lenne, hogy okozhatta-e a jelenlegi hajhullást az egy évvel ezelőtti tabletták szedése? Lehet-e összefüg-

gés a hajhullás és aközött, hogy a körmeim fehér foltosak? Ha a göckutatások továbbiakban sem találnak nálam göccokat, akkor mit lehet kezdeni egy ilyen krónikus hajhullással?”

Az előzmények alapján teljesen érthető a kétségbeesés és félelme a megállapíthatatlan hajhullástól. Előre meg kell mondanom, hogy ennyi vizsgálat és jól képzett szakorvosi vélemény után meg sem kísérelm a betegség eredetét megtalálni és levélválasz útján helytelen lenne bármilyen kezelést is javasolni. A kérdéseire viszont kötelességem válaszolni és véleményem mondani.

Levelemből az derül ki, hogy három okot tételtek fel eddig. Az egyik a terhességet és szülést követő átmeneti hajhullás esete, a második a száján át szedett erős gömbölyö gyógyszer mellékhatása, a harmadik valamilyen rejtett fertőző góc hajhullást okozó mérgező szórása.

Az elsőről annyit, hogy egy súlyos hormonzavar lenne más tünete is (például vérzészavar, elhízás, szőrösödés stb.) és ha elő is fordulhat ilyen szülés és szoptatás kapcsán, ez a két év alatt rendeződött volna.

A gyógyszer gyanús lehet, hiszen szedése alatt kezdődött a panasz és elhagyása után átmenetileg javult az állapot, mégsem lehet ez az ok, hiszen már egy éve nem szedi. A göckutatás még folyik és ilyen szempontból fontos a rejtett, méh körüli gyulladások kizárása, valamint az epehólyag, és a húgyvezeték részleteiből vizsgálata.

Az Ön által is felvetett körömváltozás adta az ötletet, hogy egy esetleges vashiányra felhívjam a figyelmet, ugyanis ilyen állapotoknál a hajhullás és a körömváltozás előfordulása nem ritka tünet!

CSONTTRITIKULÁK. „70 éves férfi vagyok és rengeteg gyógyszert szedek (magas vérnyomás, cukor, keringési betegség). Szerintem van egy előrehaladott csonttritikulám is, amire viszont nem kapok gyógyszert. Huszonöt éve volt egy balesetem, amikor is az alkar csontjai darabokra törtek

és a műtét után nem akart megindulni a csontképződés. Akkor egy külföldi csontképző gyógyszer segített. Azt most már nem tudom beszerezni, pedig egyre jobban fájnak a combnyak, a medence és gerincosztagaim, hogy alig bírok már csoszogva járni. A háziorvosom csak botot ajánl, bár elküldött röntgenre és az ortopédiára, ahol derék-kötőt és ládaltápetétet írtak fel, de gyógyszert nem. Sajnos az anyagi helyzetem, mint kisnyugdíjas állandóan romlik és mint privát beteg nem tudok sehol fordulni.”

A csonttritikulák egy röntgen által pontosan meghatározható elváltozás, melynek lényege, hogy a csontképződés lelassul, majd megszűnik, viszont a csontlepusztulás és sorvadás fokozódik. Így megkeveskedik a csontszövet, a csontok elvékonyodnak és a szerkezetük átalakul. Olyan hiányos területek keletkeznek, melyek fájdalmasak és törékenyek lesznek. A mérszállomány csökkenése miatt a csont átetsző üveghöz hasonlít.

Leggyakoribb formája az öregkori sorvadás, mely kisebb-nagyobb mértékben mindenkinél bekövetkezik és életani folyamatnak tekinthető. Nőknél a nemi hormonok hiánya miatt fokozottabb ennek a veszélye és gyakoribb az előfordulása a változás kora után.

Szerencse van még a kalcium- és foszforbevitellek, az A- és D-vitaminak. Ezeket tartalmazza pl. a Caldea tableta, melyet csontképző hormonokkal együtt és fehérjével gazdag táplálás (hús, hal, tej, sajt, tojás) mellett kell alkalmazni!

Fontos a rendszeres mozgás, a tornáztatás, a séta és a fizikális kezelések (hideg-meleg fürdő, gyógyfürdők, értorna, víz alatti masszázs stb.).

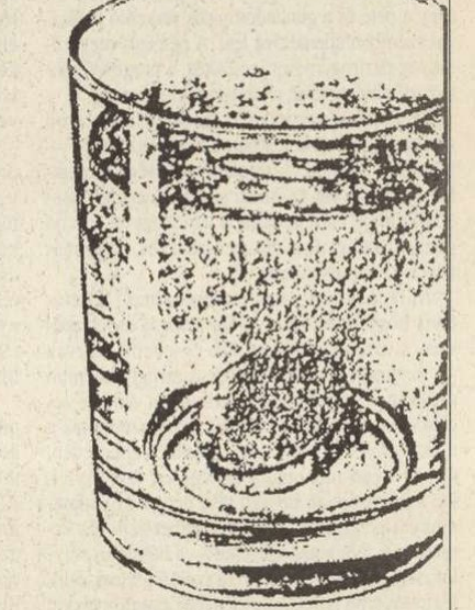
Visszatérve levelére, az elvégzett röntgenvizsgálat biztosan kimutatta, hogy hol tart Önnél ez a folyamat. Ha a fent leírt kezeléseket nem alkalmazza az ortopéd orvos, akkor nem lehet súlyos ez a ritikulási állapot.

Nehéz helyzetben vagyok a javaslatommal illetően. Mert az még nem kerül sokba, hogy többet mo-

zognon, rendszeresen tornázzon, sétáljon. A mérsz- és vitaminbevitel is megoldható viszonylag olcsón az említett Caldeával, Márkus-porról és egyelőre még a napfény is ingyenes, de a fehérjedús táplakozás egy kispénzü nyugdíjasnak már egyre nehezebben valósítható meg.

FÉLELEM. „Férjem négy évvel ezelőtt tüdő- és hörgő rosszindulatú betegségben elhalálozott. Ez óriási tragédia volt számomra és a velem élő felnőtt fiam számára, akivel az utolsó időkben együtt ápoltuk a férjemet. Ezt követően két év múlva a fiam reggelente köhögéssel kezdett. A kapott gyógyszerek ellenére nem javult, ezért belgyógyászati kivizsgálásra vittem, de megnyugtattak, hogy minden rendben van. Mivel a köhögés nem változott, ezért a klinika tudóscsapatára vittem, ahol a vérvizsgálat, a röntgen és funkcionális vizsgálat is negatív volt, csupán az allergiapróbát mutatott ki „házipor” érzékenységet. Ezek után újabb és újabb gyógyszerekkel kísérleteztem, de a köhögés ettől sem múlt el. Ekkor egy újabb vizsgálat orrvénnyerőülést állapított meg, amit meg kellett műteni. Sajnos, ez sem hozta meg a kívánt eredményt és én hiába takartok, porszívókat óránként, amíg egész éjjel jól alszik és egyet sem köhög, amint felebred köhögni kezd. Nem tudom, hogy a 26 éves fiam, aki nem iszik, nem dohányzik, ezek után hová fordulhatna?”

Ilyen sokirányú és alapos szakorvosi kivizsgálás után nagyon nehéz „típetket” és javaslatokat adni, és egy levélválasz alapján ezt szerénytelenséggnek is tartom. Mivel azonban az Ön fiának kárt nem okoz az azzal, ha egy viszonylag ritkább ok felé tereltem a vizsgálatokat, ezért merem javasolni az esetleges lelki-idegi tényezők feltárását. Ennek során érinteni kell az édesapa súlyos hörgő- és tüdőbetegségének közvetlen észlelését, a halálának megélést. A lelki megrázkódtatás, a rosszindulatú betegség öröklődésének gondolata alapja lehet egy krónikus feltételes reflexnek. Erre az is bizonyíték,

hogy csak ébren, tudati állapotának, gondolatának birtokában produkálja ezt. Javasolom ilyen irányú kivizsgálását és kezelést.

DR. MOLNÁR GYÖRGY

Várjuk leveleiket!
Címünk: 1087 Budapest
Kerepesi út 29/B.

Bátor új biológia: a nagymama szül

Az Egyesült Államokban újsághír adta tudtúl, hogy Mark V. Sauer, a Los Angeles-i Dél-Karolina Egyetem kutatója gyermekáldáshoz segített a változás korán már túljutott, ötvennél idősebb nőket. A vállalkozásban részt vevő tizenhét hölgy mehet nem hormonokkal előbb felkészítették a tehességre, majd az immár rutinszerűen alkalmazott lombikbibi-eljárással fiatal nők éret-

tesettségüket összehozták a hölgyek férjének spermiumával, s a megtermékenyült petesejtet beültették a méhükbe.

Nyolcan közülük teherbe estek, egy a hetedik heten abortált, négyen egészséges kisbabának adtak életet, míg háromnál a szülés ideje 1993. február 6-án, amikor a Lancet című brit orvosi szaklap az ügyről beszámolt, még nem következett be. Sauer sze-

rint az ötvenes éveikben járó nők ugyanakkora valószínűséggel tudja kihordani a beléjük ültetett magzatot, mint a harmincas éveikben lévőek.

Az újsághír heves vitát váltott ki. Felvetődött: képes lesz-e egy ötvenes éven túl lévő nő — mondjuk 72 évesen — tinédzserré fejlődő gyermekre elvárásainak eleget tenni? Vajon számol-e az anyával, hogy amikor meghal-

vagy megrokkann, a gyermeke még kicsi lesz? S ugyan mi motivál egy 50 évesnél idősebb nőt arra, hogy gyermeket szüljön? Vissza akar „fiatalodni”?

Sauer ez utóbbi kérdésre az érintettek különféle válaszait tolmácsolta. Vannak közöttük olyan gyermekek (sőt, már unokával is megáldott) nők, akik második házasságban élnek, s új párjuktól akarnak utódot. Mások további gyermeket

szeretnének. Néhány gyermektelen pedig, miután karriert már befutott, a gyermekáldás élményében is részesedni szeretne.

A kétségeiket kifejezőket Sauer azzal igyekezett megnyugtani, hogy mind a tizenhét hölgy pszichológiai vizsgálaton esett át...

FENYŐ BÉLA

Forrás: Science News, 1993. február 13. 100. old.

A Telefondoktor programja

Május 31.: VI. nemdohányzó világnap

Ön számolt már a dohányzás egészségkárosító és gazdasági — saját pénztárcáját érintő — hatásaival? Ha most

még nem tud lemondani a dohányzásról, akkor azt kérjük, hogy legalább úgy éljen a dohányzáshoz való jogával, hogy másoknak, a környezetében élő fiataloknak, időseknek, betegeknek, terheseknek, a nemdohányzóknak

ne okozzon kellemetlenséget, egészségkárosodást. A Telefondoktor a 117-2111-es telefonszámon hívható, munkanapokon 16 órától másnap reggel 9 óráig, illetve munkaszüneti napokon: egész nap.

Az ÁNTSZ pollenjelentése (19. hét)

Országsszerte elvirágzott a platán és a tölgy. Tovább virágzik a vadgesztenye és az eperfa. Az egész nyáron virágzó fűfélék igen sok panaszt okozó pollenje már közepes mennyiségben száll.

Virágolni kezdtek a kevésbé veszélyes pollent termelő fenyőfélék, valamint a lórom („vadsóska”) és az útifű. Igen nagy, ill. nagy agresszivitású virágport termel a két utóbbi faj, utak mentén is őszig virágoznak.

Nem elég szeretni a természetet...

Larousse A TERMÉSZET ENCIKLOPÉDIÁJA Az élő föld

Rohanó és elanyagiasodó világunkban egyre nagyobb szükségünk van és lesz a természet szeretetére, megbecsülésére és megismerésére. Ehhez nyújt segítséget a Larousse Kiadó csodálatos könyve — amelyet néhány hónappal a franciaországi premier után Magyarországon megjelentet a Glória Kiadó. Az enciklopédia nem hiányozhat azok polcáról, akik nemcsak szeretik a természetet, de érteni is akarják.

ILYEN SZÉP ÉS HASZNOS KÖNYV EBBEN A TÉMÁBAN MÉG NEM VOLT!

Kétkötetes • 400 oldal • 2500 színes kép • Hatalmas formátumú (235x330 mm) Az első kötetet 1993 őszén jelenteti meg a Kiadó 3.499 Ft-os áron. (A második kötet 1994 őszén lát napvilágot.)

Ha közvetlenül a kiadótól rendeli meg a LAROUSSE TERMÉSZETENCIKLOPÉDIÁT, elengedünk a bolti árból 499 Ft-ot.

Megrendelése 1.000 Ft előleg befizetésével válik érvényessé. Tölts ki (nyomtatott betűvel) a megrendelőlapot, küldje el a megadott címre, postafordultával küldjük a csekkeket. A második részletet — 2.000 Ft-ot — a könyv átvételkor fizeti csak 1993 őszén. A POSTAKÖLTSÉGET KIADÓNK FEDEZI.

3.499,-

3.000,-

LAROUSSE: A TERMÉSZET ENCIKLOPÉDIÁJA NEM CSAK CSODÁLATOS, NÉLKÜLÖZHETETLEN.

MEGRENDELŐLAP
(Kérjük olvashatóan töltsse ki!)

Megrendelem a LAROUSSE TERMÉSZETENCIKLOPÉDIÁT példányban postai utánvételt 3.000 Ft-ért, vagyis példányonként 499 Ft kedvezménnyel. Tudomásul veszem, hogy megrendelésem az 1.000 Ft/példány előlegezzel válik érvényessé, amelyet a címre megrendeltével eljuttatott csekken ugyancsak postafordultával befizetek. (A második részletet — 2.000 Ft-ot — a könyv átvételkor, postai utánvételt fizetek ki.)

Név:
Cím:
Aláírás:

GLÓRIA

Ezt a megrendelést az alábbi címre küldje el:

GLÓRIA KIADÓ
LAROUSSE
TERMÉSZET-
ENCIKLOPÉDIÁ
1325 Budapest,
Újpest 1. Pf. 18.

Gyógyító kristályok

OLVASSA ÉS VISELJE!

A hagyományos gyógymódok, — köztük a kristályterápia — reneszánszukat élik; ez mutatkozott meg a Gyógyító kristályok című könyv iránti hatalmas érdeklődésben is.

Az 1992. évi karácsonyi könyvpiac egyik slágere volt Evelyn Star könyve, amely a Westinvest Kiadó gondozásában látott napvilágot. A könyv igen hamar elfogyott, sokaknak nem jutott — ezért határozott a kiadó új kiadás mellett. A siker két forrásból táplálkozott: a könyv kvalitásából és a szokatlan formai megoldásból. A könyv ugyanis tetszetős díszdobozban kap helyet, s a dobozban, áttetsző fólia alatt, öt, fémfoglalat, karikával ellátott, tehát hordásra alkalmas, gyönyörű drágakő található: szemfertőzések gyógyítására alkalmas achát, erőnt nyújtó ametiszt, energiát sugárzó hegyikristály, vértképet javító hematit, nátha, fejfájás ellen alkalmazható jaspis.

A könyv kinek-kinek megmondja, hogy horoszkópja — és ami ugyanilyen fontos, aszcendense — alapján melyek a számára legjobb hatású vagy éppen káros féldrágakövek, drágakövek.

KEDVEZMÉNY —

kizárólag a Magyar Hírlap olvasóinak!

Ha megrendeli a kincsek könyvet, 1980 Ft helyett 1680 Ft-ért kaphatja meg. Ez az összeg a postaköltséget is tartalmazza!

Gyönyörű is, gyógyít is!

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a Gyógyító kristályok című könyvet a hozzá tartozó öt gyógyító ékkövel. Tudomásul veszem, hogy a könyv ára ily módon 1980 Ft helyett 1680 Ft, mely összeg a postaköltséget is magában foglalja. A vételárát a postásnak megfizetem.

Név:
Cím:
.....
.....
(Kérjük olvashatóan töltsse ki!)

Ezt a megrendelést az alábbi címre küldje el:

GYÓGYÍTÓ KRISTÁLYOK
Westinvest Kiadó
1376 Budapest,
Postafiók 93.

A mélylélektan nagy magyar öregje

KARDOS ISTVÁN

DR. FÖVÉNYI MIHÁLY

3. Vértképző szervek. A meg-
érni nem tudó vörösvértestek to-
vább maradnak a csontvelőben.

Biometeorologie

Biometeorologie

Az allergiások számára nem túl biztató, hogy a fűfajok igen agresszív pollenje az elhúzódo virágzás miatt egészen őszig jelen lesz a levegőben.

HOROSZKOP
HÍVJA: **00/1 400 490 76+**
HOZZÁTÉVE SAJÁT
CSILLAGJEGYE

UDHATJA MIT JÓ SZÁMAI 43
NYILAS 39 VIZONTÓ 41
BAK 40
00/1 400 490 5760

150 Ft percenként